

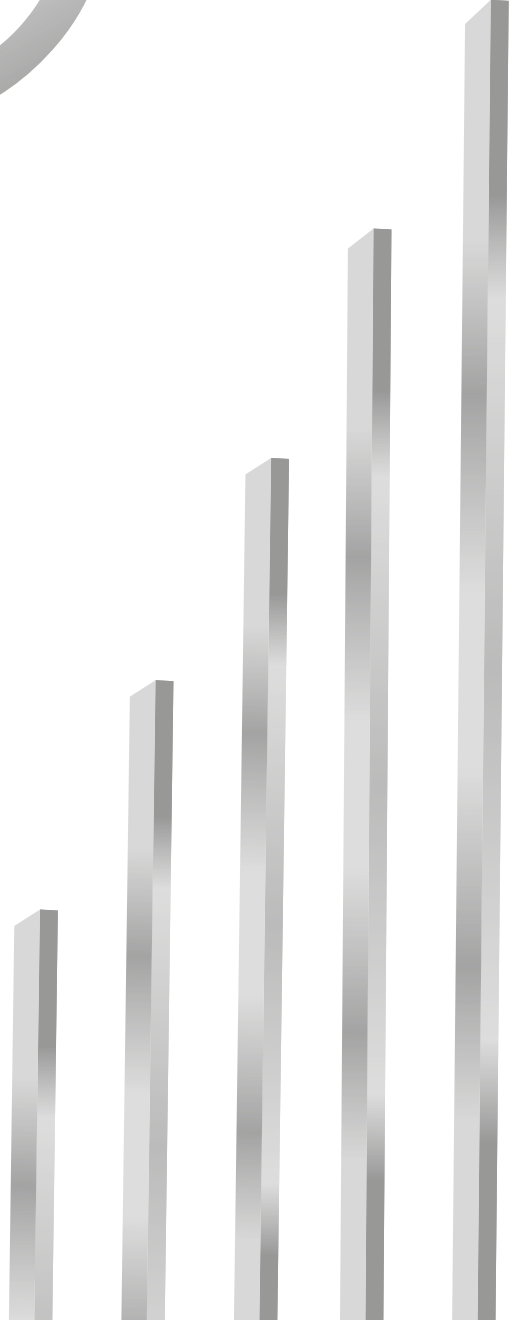

TÜRKİYE'NİN

İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ

KURULUŞU

2017

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Türk Sanayisinin Güçlenen Kimyası

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2017

• Marmara Ereğlisi Terminali
• Adana Yumurtalık Terminali • Kocaeli Limaş Terminali

Dudullu Yolu Cad. Parlar İş Merkezi No:34 Kat:1 D:4 34755 Atasehir, İstanbul
T.0216 499 30 00 www.likitkimya.com

likitkimya

SİSTEM GROUP

ENDÜSTRİYEL REKLAMCILIKTA GLOBAL İSİM...

- Akaryakıt İstasyonları
Kurumsal Kimlik Uygulamaları
- Market Ekipmanları ve Raf Sistemleri
- Açık Hava Reklam Uygulamaları
- Dijital Reklam Uygulamaları
Led Ekran, Videowall, LCD Ekran
- Şehir Mobilyaları
- Mağaza Uygulamaları ve Mobilya

 SİSTEM
REKLAMCILIK A.Ş.

 SİSTEM
BAĞIÇCI ENERJİLERİ VE KİMYA ÜRÜNLERİ
DEKORASYON KİMYA VE TİCARET A.Ş.

 SİSTEM
İNŞAAT A.Ş.

LEDECA®

BAŞKANDAN

GÜÇLÜ BÜYÜME YILINDA İKİNCİ 500

—

Odamızın yarım asırlık geleneksel çalışması Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ile birlikte 1997'den bu yana yayımladığımız İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, 20 yıllık geçmişiyle sanayi sektörüyle ilgilenen tüm kesimler açısından önemli bir birikim oluşturdu.

”

ERDAL BAHCIVAN
İstanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

Bu durum aynı zamanda üretim süreçlerinde yaşanan büyük dönüşümlerle birlikte küçük ve orta ölçekli işletmelerin önemini hızla artmasıyla aynı döneme denk geldi. Bu nedenle son yıllarda ISO İkinci 500'e yönelik kamuoyu ilgisinin arttığını gözlemliyoruz ve bunun bir rastlantı olmadığını düşünüyoruz.

Bugüne kadarki deneyimlerimiz sanayiye ilgilendiren küresel veya yerel her türlü gelişmeden KOBİ niteliğindeki kuruluşların daha fazla etkilendiğini gösteriyor. Nitekim zorlu geçen 2016'nın ardından 2017'de küresel ekonominin güçlü bir toparlanma evresine girerek ihracatımızı desteklemesi, bunun yanında kamunun da büyük desteğiyle iç talep ve yatırımlardaki canlanma ISO İkinci 500'ün performansına net bir biçimde yansımış. 2017'de İkinci 500'ün üretimden satışları son 6 yılın en güçlü reel artışını kaydederken ihracat yüzde 17 artışla umut verici bir toparlanma sergilemiş.

Yaşanan toparlanmayla paralel olarak, 2017 sonuçları ISO İkinci 500'ün karlılık anlamında da son yılların en olumlu performansına işaret ediyor. Net satışlara oranla faaliyet karı yüzde 10'un üzerine çıkarken EBITDA oranı yüzde 13,6 ile geçen seneye göre 1,6 puan artmış. Faaliyet karlılığı oranı yüzde 9,4'ten yüzde 10,3'e, satış karlılığı oranı ise yüzde 4,7'den yüzde 6,1'e yükselmiş.

Bir diğer dikkat çekici bulgu ise özellikle Kredi Garanti Fonu mekanizmasının katkısıyla KOBİ'lerimizin finansman imkanlarında ciddi bir artış yaşanmış olması. Örneğin uzun vadeli mali borçlar yüzde 74 artış kaydetmiş. Bu durum hiç kuşkusuz büyümeyi desteklemiş olsa da firmalarımızın özkaynak finansmanına daha fazla ağırlık verme ihtiyacına da işaret ediyor. 2016'da yüzde 153 olan borç/özkaynak oranının 2017'de yüzde 195'i aşması, genel olarak finansman koşullarının sıkılaşıma eğilimi gösterdiği bugünlerde özellikle dikkat edilmesi gereken bir husus.

Daha önceki yıllarda sıklıkla gündeme getirdiğimiz finansman maliyetleri 2017'de faaliyet karına oranla düşmüş olsa da halen yüzde 40'ların üzerinde seyretmeye devam ediyor. Mevcut piyasa koşulları düşünüldüğünde, finansman yükünde yaşanan görece düşüşün önümüzdeki yıllara taşınabileceği oldukça kuşkuyla görünüyor.

Teknoloji ve AR-GE tarafında kimi olumlu gelişmeler olsa da hedeflerimizin gerisinde kalmayı sürdürüyoruz. Katma değerinin yarıya yakını halen düşük teknoloji yoğunluklu faaliyetlerden gelirken yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin payı yüzde 3,1'e gerilemiş durumda. İkinci 500'de AR-GE yapan firma sayısının 188'e ulaşması ve AR-GE harcamalarının 2016'ya göre yüzde 68,5 artarak 488 milyon TL'ye yükselmesi umut verici. Ancak bu harcamaların üretimden satışlara oranının ise halen yüzde 0,45 olması ulaşmak istediğimiz noktanın oldukça uzağında olduğumuzu gösteriyor.

İkinci 500 araştırmamız, KOBİ niteliğindeki sanayi kuruluşları açısından işaret ettiği başarılar, sorunlar, riskler ve fırsatlarla sadece 2017'nin fotoğrafını çekmekle kalmayıp bugün ve yakın gelecekte sanayi sektörünün yoluna nasıl devam edeceğinin belirlenmesi açısından da önemli girdiler sunuyor. Bu çalışmayı büyük bir özveri ve titizlikle hazırlayan Ekonomik Araştırmalar Şubemize, yorumlarıyla araştırmamıza değer katan akademisyen ve danışmanlarımıza, çalışmanın kamuoyuna sunulmasında emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Başkandan | **2**

Yönetici Özeti | **10**

Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler ve
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'na Etkileri | **12**

Temel Göstergeler | **22**

Temel Finansal Göstergeler | **46**

Karlılık Göstergeleri | **58**

Katma Değer Etkinlik ve Verimlilik | **76**

Teknoloji Faaliyetleri | **84**

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Sıralama | **93**

Sektörel Veriler | **125**

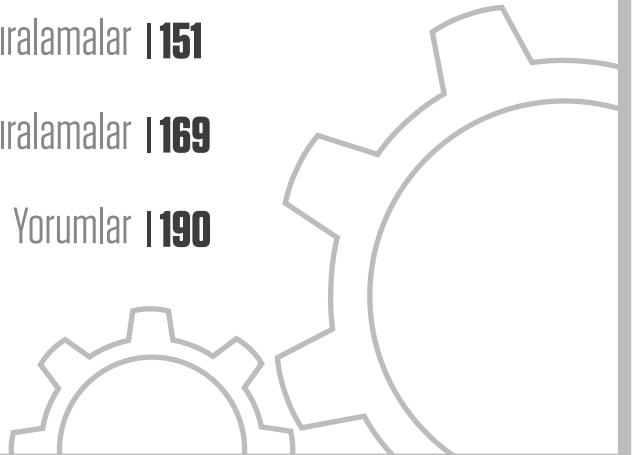
Yöntem, Tanım ve Açıklamalar | **144**

Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı | **148**

Sektörel Sıralamalar | **151**

Alfabetik Sıralamalar | **169**

Yorumlar | **190**

Sürdürülebilir Bir Dünya İçin DAİMA İLERİ...

➤ 1989

Hazır yapı sektörü
yolculuğumuza başladık...

➤ 1994

Türkiye'nin en büyük
hazır yapı showroomu...

➤ 2004

HekimBoard Fibercement
Doğal Çimento Levha
kullanımı...

➤ 2005

Kaynaksız Yapı
Teknolojisi'ne geçiş...

➤ 2006

Türkiye'de ilk defa
mimari, statik ve üretim
yazılımlarının aynı anda
kullanımı...

➤ 2009

Sektörde, Dünya'da ilk defa
hammaddelerimizin tamamına
yakınının kendi entegre
tesislerimizde üretimi...

➤ 2010

"0" karbon salımlı
Mars konteyneri üretimi...

➤ 2013

Steel'in Hafif Çelik Yapı
Sistemleri'nin doğuşu...

➤ 2015

Türkiye'de ilk defa 8 katlı
hafif çelik yapı üretim hattı...

➤ 2018

120'ye yakın ülkeye ihracat...
3.500.000 m²'nin üzerinde
proje...

Dünya'ya ve ülkemize; yeni
yatırımlar, yeni teknolojiler
ile katma değer sağlamaya
devam ediyoruz. Birlikte
gelişiyor; birlikte büyüyoruz.

1992

Ek çalışmanın kapsamı 250 olarak yeniden belirlendi ve "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu İzleyen 250 Sanayi Kuruluşu" araştırması açıklandı.

1991

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına ek olarak "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu İzleyen, 325 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunuldu.

1998

250 Sanayi Kuruluşu araştırmasının kapsamı genişletilerek 500'e çıkarıldı. Böylece Türkiye'nin 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'na ait veriler oluşturuldu.

2016

İSO 1000'in çok daha spesifik konulardaki sonuçlarını değerlendiren Tematik Raporlar adlı yeni bir serinin hayata geçirilmesine karar verildi.

2017

İSO İkinci 500 çalışması geliştirilmiş içeriği ve yenilenen tasarımı ile okuyucusuyla buluştu. www.iso500.org.tr web sitesi yayına girdi.

2018

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması 50. yaşını kutlarken İSO İkinci 500 de 20. yılına ulaştı.

iso500.org.tr

*Açıklanma tarihleri dikkate alınmıştır.

DALGAKIRAN

Vidalı hava kompresörlerinde
5 yıl garanti dönemi başladı!

TÜRKİYE'DE İLK

5 YIL

GARANTİ

* Tüm yağ enjekteli vidalı seri kompresörlerimizde standart periyodik bakımların orijinal yedek parçalarla yetkili servisler tarafından yapılması koşuluyla geçerlidir.

www.dalgakiran.com

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ

Temmuz 2018 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Erdal Bahçıvan

YAYIN KURULU

Sultan Tepe - Ayşegül Çapan - Ramazan Güven -
Sadettin Kaşıkırık - Hülya Koç - Sabahattin Şen

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Asim Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN

İSO Ekonomik Araştırmalar Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN

İSO Kurumsal İletişim Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON

Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Beyoğlu /İstanbul

Tel: 0212 252 29 00'dan 131-132-133

BASIM

Dünya Süper Veb Ofset A.Ş. - Globus Dünya Basınevi

100. Yıl Mahallesi 34204 Bağcılar İstanbul

Tel: 0212 440 24 24

Sertifika No: 12039

Baskı Tarihi: Temmuz 2018

Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayıdır.

İSO İkinci 500*/©2018 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır. İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır

REKLAM İNDEKSİ

LİKİT KİMYA.....	ÖN KAPAK İÇİ
CAN SİGORTA VE REASÜRANS BROKERLİĞİ.....	ARKA KAPAK İÇİ
KIVANÇ TEKSTİL.....	ARKA KAPAK

SİSTEM GROUP.....	1
PREFABRİK YAPI.....	5
DALGAKIRAN.....	7
ASD LAMİNAT.....	9
RİTAŞ.....	16
ORUÇOĞLU YAĞ.....	17
AKBANK.....	21
BORUSAN LOJİSTİK.....	27
BORUSAN LOJİSTİK.....	29
ZİRAAT BANKASI.....	33
AYVAZ.....	35
KATSAN.....	39
YILDIZ KALIP.....	45
ŞİRİKÇİOĞLU.....	49
ALPET.....	51
NETAFİM.....	53
ATEŞSAN.....	57
İBA KİMYA.....	61
TEKSAN.....	63
DERVİŞOĞLU TARIM.....	65
VİG METAL.....	67
ALİMAR.....	73
EMAS.....	75
BALPARMAK.....	91
DORUKNET.....	92
TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ.....	124
İSO ARABULUCULUK MERKEZİ.....	188
BAŞAK TRAKTÖR.....	189
ALDAĞ.....	193
RTM.....	200

İSO İkinci 500 şirketi arasında bulunmaktan gururluyuz.

HEDEFİMİZ ÇOK DAHA ÖTESİ...

www.asdlaminat.com

YÖNETİCİ ÖZETİ

2017 yılında dünya ekonomisinde hızlanan büyüme KOBİ'lerin performansına olumlu katkı sağlarken, dünya ticaretindeki yeniden büyüme eğilimi bu kuruluşların küresel tedarik zincirlerine katılımına önemli bir ivme kazandırmıştır. Emtia fiyatlarındaki artışlar ve dolardaki dalgalanmalar KOBİ'lerin risk yönetimlerini önemli ölçüde zorlarken, ülkemizde ise özellikle ekonomiye verilen teşvikler ve iç talepteki canlanma KOBİ'lerin faaliyetlerini olumlu etkilemiştir. Kredi Garanti Fonu ve diğer finansman olanakları KOBİ'ler için en önemli destek olurken, dış pazar koşullarındaki iyileşmeler KOBİ'lerin ihracat olanaklarını genişletmiştir. Sanayi kuruluşlarının mali yapılarını ve karlılıklarını etkileyen döviz kurları yükselirken, faiz oranları ise göreceli olarak düşük seyretmiştir.

Bu koşullar altında nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların yer aldığı İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının 2017 yılı sonuçları KOBİ'lerimizin gelişimi görebilmek açısından önemli bir bilgi kaynağı oluşturmaktadır.

2017 yılı İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının sonuçları aşağıda kısaca özetlenmektedir:

- 2017 yılı İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında 2016 yılında olduğu gibi 495 özel, 5 kamu kuruluşu yer almıştır.
- Geçmiş yıllarda olduğu gibi 2017 yılında da İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında üretimden satışlar, kar, ihracat ve yaratılan katma değer sıralamalarında farklı kuruluşlar ilk sıralarda yer almayı sürdürmüştür.
- 2017 yılında üretimden satışlara göre ilk sırada "Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş." yer almıştır. Yaratılan katma değer, kar ve ihracatta ilk sırada yer alan kuruluşlar isimlerinin açıklanmasını istememiştir.
- İSO İkinci 500'ün sanayi sektörü katma değeri ve GSYH içindeki payı artış göstermiştir. Temel fiyatlarla yaratılan katma değer sanayi içindeki payı yüzde 4,30'a yükselirken, üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer GSYH içindeki payı yüzde 0,94'e çıkmıştır.
- Son yıllardaki zayıf performansın ardından İSO İkinci 500'ün satışları 2017'de yüksek artışlar göstermiştir. Söz konusu yılda üretimden satışlar yüzde 30,9, net satışlar ise yüzde 31 yükselmiştir.

- Üç yıl üst üste gerileyen ihracat 2017 yılında yüzde 16,9 artarak 8,9 milyar dolara ulaşmıştır. İSO İkinci 500'ün Türkiye ihracatı içindeki payı yüzde 5,69'a, sanayi ihracatı içindeki payı ise yüzde 5,92'ye yükselmiştir. İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler arasında en yüksek artış yüzde 49,3 ile gıda ürünleri sektöründe gerçekleşmiştir.
- 2017 yılında karlar önemli bir sıçrama göstermiştir. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 67,2 artarak 7,4 milyar TL'ye yaklaşırken, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar büyüklüğü de yüzde 49,3'lük artışla 16,6 milyar TL'ye yükselmiştir. Her iki kar büyüklüğünde sırasıyla yüzde 49,3 ve yüzde 33,4'lük reel artışlar gerçekleşmiştir.
- Mali borçlar yüzde 50,9 ile toplam borçlardan daha hızlı büyümüştür. Toplam borçlanma daha çok mali borçlar aracılığıyla gerçekleşmiştir. 2017 yılında özkaynaklar yüzde 16,4 artmıştır. Ancak özkaynak artışı diğer göstergelerdeki büyümelerin oldukça altına kalmıştır.
- Ödenen faizler 2017 yılında yüzde 43,5 artarak önemli sıçrama göstermiştir. Sanayi kuruluşlarının karlılıkları üzerindeki finansman maliyeti baskısı artarak sürmektedir.
- İSO İkinci 500'de yaratılan katma değer hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de önemli ölçüde artış göstermiştir. 2017 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 33,8, temel fiyatlarla brüt katma değer yüzde 34,7 ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer yüzde 34,5 artmıştır.
- 2017 yılında yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 4 adet azalarak 61'e inmiştir. 61 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 12,6'ya, ihracat içindeki payı yüzde 15'e ve ücretle çalışanlar içindeki payı ise yüzde 10,7'ye gerilemiştir.
- İSO üyesi kuruluşların sayısı 2017 yılında 9 adet azalarak 157'ye inmiştir. İSO üyelerinin toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 31,9 ile son 11 yılın en düşük düzeyine gerilemiştir.
- 2017 yılında İSO İkinci 500'deki özel kuruluşların istihdamı yüzde 3,9 artmıştır. Bu kuruluşların ödedikleri maaş ve ücretlerdeki artış yüzde 13,2 olarak gerçekleşmiştir.
- Kaynak yapısında toplam borçların payı 2017 yılında önemli ölçüde artarak yüzde 66,2'ye yükselmiş, özkaynakların payı ise yüzde 33,8'e gerilemiştir. Yüksek karlara rağmen özkaynak payındaki düşüş artarak sürmektedir.

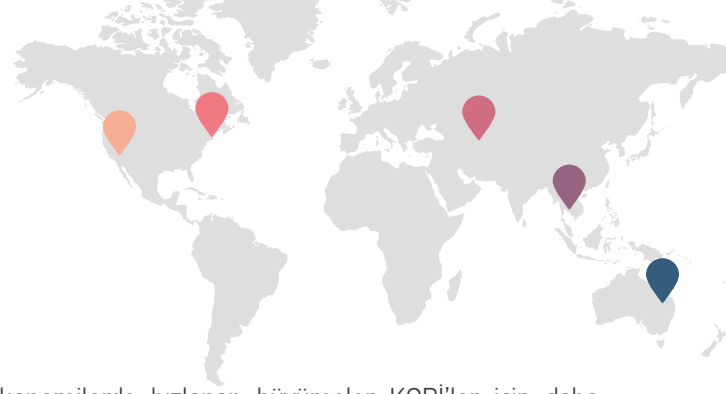
- ⊗ Mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2017 yılında yüzde 58,1'den yüzde 58,9'a yükselmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 41,9'dan yüzde 41,1'e inmiştir. Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 48,4'ten yüzde 40,5'e düşmüştür.
- ⊗ Toplam borçlar/öz kaynak oranı 2017 yılında sıçrama göstermiş ve yüzde 153,2'den yüzde 195,8'e yükselmiştir. Özkaynaklar aleyhine önemli bir bozulma yaşanmıştır. Aynı yılda mali borçlar büyüklüğü ilk kez özkaynak büyüklüğünü aşmıştır. Önemli ölçüde yükselen mali borçlar/öz kaynak oranı yüzde 115,2 olmuştur.
- ⊗ 2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda kar eden kuruluş sayısı 384'den 434'e yükselmiştir. Zarar eden kuruluş sayısı ise 66 olmuştur. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar eden firma sayısı ise 489'dur. Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz, amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmiştir.
- ⊗ Satış karlılığı iki yıllık gerileme ardından 2017 yılında 1,4 puan artarak yüzde 6,1'e yükselmiştir. Aynı yılda aktif karlılığı 1 puan yükselerek yüzde 5,3'e, özkaynak karlılığı 4,7 puan artarak yüzde 15,6'ya yükselmiştir.
- ⊗ 2017 yılında İSO İkinci 500'de FAVÖK mutlak büyüklüğü yüzde 49,3 artmış ve 16,6 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2017 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 13,6'ya, FAVÖK/aktifler oranı yüzde 11,9'a ve FAVÖK/öz kaynaklar oranı yüzde 35,1'e yükselmiştir.
- ⊗ 2017 yılında faaliyet karı oranı yüzde 10,3 olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında yüzde 9,4 olan orana göre faaliyet karlılığında iyileşme yaşanmıştır. 2017 yılında satılan malların maliyetleri ile kambiyo giderleri iyi yönetilememiş ve karları olumsuz etkilemiştir. 2017 yılında faaliyet giderleri, olağan dışı giderler ve finansman giderleri ise daha etkin yönetilmiş ve karlılık oranı olumlu etkilenmiştir.
- ⊗ Finansman giderleri 2017 yılında daha etkin yönetilmiştir. Finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı 2017 yılında yüzde 50,6'dan yüzde 42,8'e inmiştir. Döviz kuru dalgalanmaları ve Türk Lirasındaki değer kaybı ise kambiyo zararları aracılığı ile karlılığı olumsuz etkilemiştir.
- ⊗ Üretim dışı faaliyet gelirleri 2017 yılında negatif olarak gerçekleşmiş ve karları olumsuz etkilemiştir.
- ⊗ Net katma değer faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payı 7,7 puan artarak yüzde 34 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sanayinde en yüksek nispi hasıla oranına sahip sanayiler kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalat sanayi ile diğer imalatlar olmuştur.
- ⊗ Varlık devir hızı 2017 yılında 0,87'ye inmiştir. 2017 yılında satışlarda ve ödemelerdeki iyileşmeye rağmen varlık devir hızı gerilemiştir. Özkaynak devir hızı 2017 yılında 0,29 puan artmış ve 2,58 olmuştur. İşletme sermayesi devir hızı son beş yıldır gerileme eğiliminde olup 2017 yılında 1,49 olarak gerçekleşmiştir.
- ⊗ 2017 yılında çalışan başına üretimden satışlar yüzde 25,4 artmış ve 464.852 TL olmuştur. 2017 yılında üretici ve tüketici fiyat enflasyonları ve milli gelir deflatörü ile karşılaştırıldığında çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak yükselmiştir.
- ⊗ 2017 yılında AR-GE harcamaları anket verileri ile 488,5 milyon TL'dir ve AR-GE harcamaları yüzde 68,5 artmıştır. AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 0,1 puan artarak yüzde 0,35'ten yüzde 0,45'e yükselmiştir. AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı 2017 yılında 188'e çıkmış ve en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Firmalar ekonomide ve sanayide koşulların iyileşmesi ile birlikte rekabet açısından önem taşıyan AR-GE harcamalarında önemli bir artış sağlamıştır.
- ⊗ 2017 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 46,2 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Orta- düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2017 yılında 3,1 puan azalarak yüzde 27,2 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2016 yılında yüzde 21,1 iken 2017 yılında yüzde 23,4'e yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2016 yılında yüzde 4,3 iken 2017 yılında yüzde 3,1 olmuştur. Yüksek teknoloji payı son iki yıldır gerilemektedir.

DÜNYA VE TÜRKİYE

EKONOMİSİNDE GELİŞMELER VE İSO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NA ETKİLERİ

Dünya ekonomisinde büyüme 2017 yılında hızlanmıştır. 2016 yılında yüzde 3,2 olarak gerçekleşen büyüme, 2017 yılında yüzde 3,8'e yükselmiştir. Hızlanan büyüme kuruluşların faaliyet performanslarını olumlu desteklemiştir.

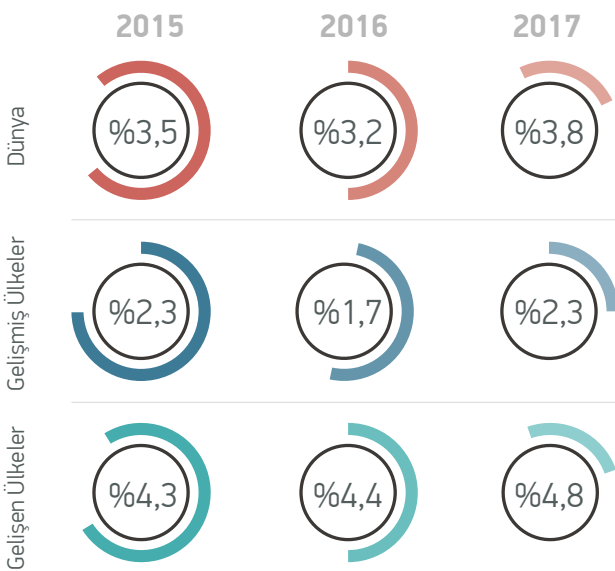
Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) çalışması, büyük sanayi kuruluşlarının ardından gelen daha orta ve küçük ölçekli sanayi kuruluşlarını kapsamaktadır. 2017 yılında İSO İkinci 500 içinde yer alan firmalarda en yüksek üretimden satışlar 309,4 milyon TL, en düşük üretimden satışlar ise 145,2 milyon TL'dir. İSO İkinci 500'de kuruluşları çalışan sayıları değişkenlik göstermekte olup en yüksek istihdama sahip firmanın çalışan sayısı 3 bin 597 kişidir.

Bu veriler itibarıyla değerlendirildiğinde İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu büyük ölçüde orta ve küçük ölçekli sanayi kuruluşlarından oluşmakta olup, dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmelerin etkileri bu çerçevede değerlendirilmektedir.

Dünya ekonomisinde hızlanan büyüme KOBİ'lerin performansını destekledi.

Dünya ekonomisinde büyüme 2017 yılında hızlanmıştır. 2016 yılında yüzde 3,2 olarak gerçekleşen büyüme, 2017 yılında yüzde 3,8'e yükselmiştir. Hızlanan büyüme kuruluşların faaliyet performanslarını olumlu desteklemiştir.

DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI (%)

Kaynak: IMF World Economic Outlook, Nisan 2018.

Ekonomilerde hızlanan büyümeler KOBİ'ler için daha olumlu koşullar sunmaktadır. Nitekim büyük şirketler çok uluslu yapıları, pazar çeşitlilikleri, güçlü sermaye yapıları ve inorganik büyüme olanakları ile gelişme hızlarını değişen koşullara rağmen koruyabilmektedir. Ancak hızlı büyüme ve pazarlarda genişleme sürecine girmiş olan, ayrıca sermaye birikimleri daha sınırlı kalan KOBİ'ler ise yüksek performanslarını sürdürmek için ekonomilerde daha hızlı büyümelere ihtiyaç duymaktadırlar. 2017 yılında dünya ekonomisinde görülen hızlanma Türkiye'deki KOBİ'leri de doğrudan ve dolaylı olarak olumlu etkilemiştir.

Dünya ticaretinde yeniden büyüme KOBİ'lerin küresel tedarik zincirlerine katılımına ivme kazandırdı.

Dünya ticareti 2015 ve 2016 yıllarında önemli ölçüde daralmış, 2017 yılında ise dünya mal ticaretinde yeniden büyüme gerçekleşmiştir. 2017 yılında dünya mal ticareti miktar bazında yüzde 2,9 genişlerken, değer bazında yüzde 10,6 büyümüş ve 17,7 trilyon dolara yükselmiştir. Dünya ekonomisindeki canlanma mal talebini de genişletmiştir.

DÜNYA MAL TİCARETİNDE GELİŞMELER (%)

	2015	2016	2017
Mal Ticareti (Milyar \$)	16.519	16.029	17.730
Mal Ticareti Büyüme, (Değer Bazında, %)	-12,9	-3,0	10,6
Mal Ticareti Büyüme (Miktar Bazında, %)	-0,1	-0,7	2,9

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü.

Dünya ticaretindeki genişleme KOBİ'leri de etkilemektedir. KOBİ'ler dış ticarete daha çok küresel tedarik zincirlerine yan sanayi rolünde yer alarak katılmaktadır. 2015 ve 2016 yıllarında yaşanan dünya mal ticaretindeki daralma küresel tedarik zincirine katılımını sınırlamıştır. 2017 yılında ise dünya mal ticaretinde yeniden görülen büyüme KOBİ'lerin küresel tedarik zincirlerine katılımına ivme kazandırmıştır.

Bu gelişmeden Türkiye'deki KOBİ'ler de ihracat yönü ile olumlu etkilenmiştir. Nitekim İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı üç yıl aradan sonra yeniden artmıştır.

Emtia fiyatlarındaki artışlar ve dolardaki dalgalanma KOBİ'lerin risk yönetimlerini zorladı.

2017 yılında küresel mali piyasalarda petrol ve diğer emtia fiyatları yıl genelinde artış eğilimi içinde olmuştur. ABD dolarında faiz artışlarına bağlı güçlenme eğilimi beklenirken yeni yönetime ilişkin endişeler doların yıl genelinde yüzde 10 değer kaybetmesine yol açmıştır. Yaşanan bu gelişmeler kuruluşlar için önemli riskler ortaya çıkarmıştır.

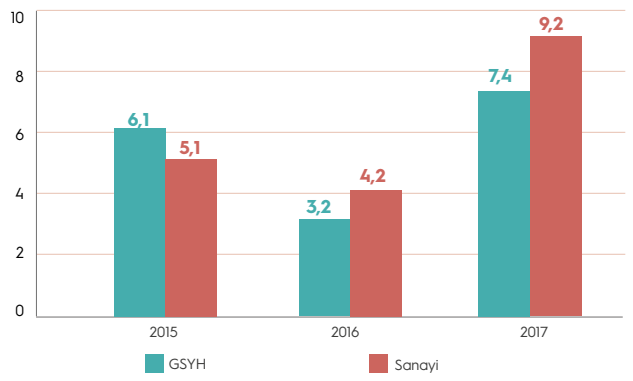
Ortaya çıkan bu riskler KOBİ'lerin risk yönetimlerini önemli ölçüde zorlamıştır. Nitekim KOBİ'lerin özellikle finansal riskleri yönetme kapasiteleri daha sınırlıdır ve dalgalanmaların yarattığı mali şoklara karşı daha açık konumda faaliyet göstermektedir. 2017 yılında emtia fiyatlarındaki artışlar Türkiye'de KOBİ'lerin üretim maliyetlerini arttırırken, dolarda yaşanan dalgalanmalar yine KOBİ'lerde kambiyo zararlarına yol açmıştır.

Türkiye'de ekonomiye verilen teşvikler ve iç talepteki canlanma KOBİ'lerin faaliyetlerini olumlu etkiledi.

2016 yılında ortaya çıkan gelişmeler nedeniyle yılın ikinci yarısında iç piyasalarda güven kaybı yaşanmış, mali sıkışıklık özellikle ödeme ve tahsilatları olumsuz etkilemiş, yeni iş siparişlerinde hızlı bir daralma yaşanmıştır. Buna bağlı olarak ekonomi ve piyasalarda durgunluk başlamıştır.

Ekonomide ve piyasalarda yaşanan durgunluğun aşılması ve sanayide çarkların yeniden çalıştırılması için 2017 yılında ekonomiye geniş çapta teşvikler verilmiş ve iç talebin canlanması sağlanmıştır. Öncelikle Kredi Garanti Fonu devreye alınarak piyasalarda ödeme sistemi yeniden çalışır hale gelmiş, firmalar arası güven tesis edilmiştir. Yeni istihdama ve yatırımlara ilave teşvikler getirilmiştir. Kamuya olan borçlar yeniden yapılandırılmış, tüketim vergileri düşürülmüştür. Buna bağlı olarak 2017 yılının ikinci çeyreğinden itibaren iç talepte önemli bir canlanma yaşanmış ve Türkiye ekonomisi yıl genelinde yüzde 7,4 büyümeye göstermiştir. Sanayi sektörü yüzde 9,2 büyümeyeyle ekonominin geneline göre yüksek bir performans göstermiş ve ekonomik büyümeyi sürükleyen sektör olmuştur.

EKONOMİDE VE SANAYİ SEKTÖRÜNDE BÜYÜME (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler iç talepteki canlanmadan azami ölçüde yararlanmış. Olumlu iç talep koşulları KOBİ'lerin faaliyetlerini desteklemiştir. Nitekim İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışlarında sıçrama yaşanmıştır.

Kredi Garanti Fonu ve diğer finansman olanakları KOBİ'ler için en önemli destek oldu.

2017 yılında KOBİ'ler için sağlanan en önemli destek Kredi Garanti Fonu teminatı ile verilen krediler olmuştur. 2017 yılında KGF teminatı ile kullanılan krediler büyüklüğü 194,9 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kredilerin yüzde 75'ini KOBİ'ler kullanmıştır. Kredilerin yine yüzde 32'sini imalat sanayi sektörü kullanmıştır. KGF kredileri 2017 yılında KOBİ'lerin işletme sermayesi ihtiyaçlarına önemli katkı sağlamış ve 2016 yılında yaşanan sıkıntılar ile bozulan nakit akışları hızla toparlanmıştır. Yine bu krediler uygun faiz oranları ile KOBİ'lerin finansman giderlerini de olumlu etkilemiştir.

Dış pazar koşullarındaki iyileşme KOBİ'lerin ihracat olanaklarını genişletti.

2017 yılında tüm ihracat pazarlarında ekonomik koşullar bir önceki yıla göre iyileşme göstermiştir. Avrupa Birliği pazarı uzun süre sonra hızlanan bir büyüme sürecine girmiş ve ithalat artmaya başlamıştır. Rusya ile diğer Orta Asya ve Hazar ülkeleri yeniden büyüme kaydetmiştir.

Petrol ve emtia fiyatlarındaki artışlar enerji ihracatçısı Ortadoğu, Körfez, Kuzey Afrika ve Sahra Altı Afrika pazarlarında yeniden genişleme sağlamıştır.

Dış pazar koşullarında yaşanan bu iyileşmeler KOBİ'lerin ihracat olanaklarını da genişletmiştir. Son yıllarda gerileyen ihracat 2017 yılında yeniden artışa geçmiştir. Pazarlarda yaşanan iyileşmeler ihracat olanakları aracılığı ile KOBİ'lerin daha yüksek kapasiteler kullanmalarını da sağlamış ve verimlilikler artmıştır.

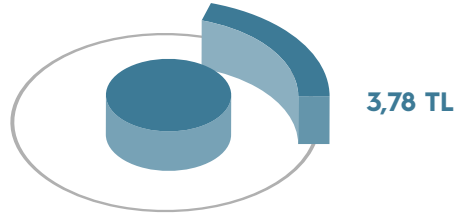
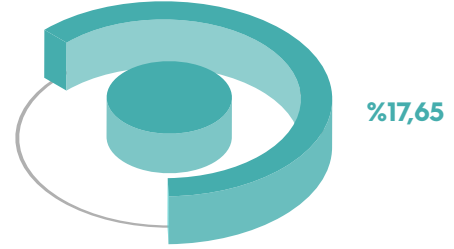
Sanayi firmalarının mali yapılarını ve karlılıklarını etkileyen döviz kurları 2017 yılında yükseldi, faiz oranları ise görece düşük kaldı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali yapıları ile karlılıklarını etkileyen önemli mali göstergeler döviz kurları ile faiz oranları seviyeleridir. Türk lirası son yıllarda değer kaybı içinde bulunmaktadır. 2017 yılında Türk lirasının hızlı değer kaybı sürmüştür, Türk lirası dolar karşısında yüzde 20,8 daha değer kaybetmiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun kaynakları içinde mali borçlar önemli bir yer tutmaktadır. Bu itibarla TL cinsi kredi faiz oranlarının seviyesi finansman maliyetleri ile karlılıklar üzerinde belirleyici olmaktadır. 2017 yılının ilk üç çeyreğinde ticari kredi faiz oranları bir önceki yıla göre düşük kalmıştır. Yılın son çeyreğinde ise artış yaşanmaya başlamıştır. Ayrıca KGF teminatlı krediler ile diğer sağlanan destek kredilerinde faiz oranları daha uygun olmuştur.

Döviz kurlarındaki hızlı artışlar 2017 yılında KOBİ'lerin karlılıklarını ve mali yapılarını olumsuz etkilemiştir. KOBİ'ler 2017 yılında kambiyo zararları ile karşılaşmıştır. 2017 yılında KOBİ'ler döviz kurlarındaki artıştan daha çok etkilenmiştir.

TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI VE DOLAR KURU

- TL Ticari Kredi Faiz Oranı (Yıl Sonu, %)
- Dolar Kuru (Yıl Sonu, TL)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Faiz oranlarının özellikle yılın ilk üç çeyreğinde göreceli düşük kalması ve uygun faizli destek kredileri ile KOBİ'lerin finansman giderlerinin diğer mali büyüklükler içindeki payları ise gerilemiştir.

“Hep daha ile **Ri** ...”

Yarım asırdır ulaştığımız
zirvelerin yüksekliği
bize yetmediğinden
“hep daha ileri”
diyerek, Türkiye
ekonomisine ve
insanına daha fazla
katkı sağlamak
için durmadan
çalışıyoruz...

RiTAS

www.ritas.com.tr

RiPET® **Ri**TOR® **Ri**BOND® **Ri**TEKS® **Ri**FAY® **izorit**

ORUÇOĞLU®

Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Doğa Kadar Doğal!

Organize Sanayi Bölgesi 1.Cadde No:13 AFYONKARAHİSAR / TÜRKİYE

+90 272 221 11 33

www.orucoglu.yag.com.tr

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2017

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU SIRALAMASI 20. YILINA ULAŞTI.

İstanbul Sanayi Odası tarafından 1998'den itibaren her yıl geleneksel olarak hazırlanan "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)" araştırması bu yıl 20. yaşını kutluyor.

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl geleneksel olarak hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)" araştırması bu yıl 50. yaşını kutlamaktadır. Türk sanayi sektörüne ilişkin en uzun soluklu araştırma olan İSO 500 sonuçlarını yarım asrı devirmiş olmanın gururuyla bu yıl ilk kez Mayıs ayında açıklarken, bu araştırmaya ek olarak 1997'den bu yana yürütmekte olduğumuz "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)" çalışması, 20 yıllık geçmişiyle sanayi sektörüne özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelere ilişkin önemli bilgiler sunmaktadır.

İSO 500 çalışmasına ek olarak yapılan ilk çalışma 1991 yılında başlamış ve 1997 yılına kadar "İSO 500'ü izleyen 250 Büyük Sanayi Kuruluşu" olarak açıklanmıştır. 1997 yılı ile birlikte "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması olarak sürdürülmektedir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri kuruluşların sınai faaliyetleri olmaktadır.

Sanayi faaliyetleri başlığı altında madencilik ve taş ocakçılığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının temel amacı 500 büyük kuruluşu izleyen kuruluşların tespit edilmesi olmakla birlikte, sıralamada yer alan kuruluşların toplulaştırılmış bilançoları ve gelir tabloları ile karşılaştırmalı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır. Analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 102 yeni firma girmiştir. Bunlardan 66 tanesi geçen yılki İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasının dışından gelmiştir. 36 kuruluş ise 2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alırken bu yıl İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasına gerilemiştir.

SIRALAMALAR

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında üretimden satışlar, kar, ihracat ve yaratılan katma değer itibarıyla yapılan sıralamalarda farklı kuruluşlar ilk sıralarda yer almaktadır. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamalarından farklı olarak görülen bu eğilim, 2017 yılında da büyük ölçüde devam etmiştir.

Üretimden Satışlara Göre En Büyükler

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2017 yılında üretimden satışlara göre ilk sırayı "Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş." almıştır. Oğuz Gıda, 2016 yılında ikinci 500 arasında 23. sırada yer almıştır. İkinci sırada "Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş." bulunmaktadır. Zeki Mensucat, 2016 yılında ikinci 500 sıralamasında 124. sırada yer almıştır. Üretimden satışlara göre üçüncü büyük kuruluş ise "S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği"dir. Bu kuruluş, 2016 yılında İSO 500 içinde 347. sırada yer almıştır.

Üretimden satışlara göre 2017 yılında ilk on sırada yer alan kuruluşlardan hiçbiri, 2016 yılındaki en büyük ilk on kuruluş içinde yer almamıştır.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

OĞUZ GIDA
309.376.096 TL

ZEKİ MENSUCAT
309.209.164 TL

S.S. MARMARA ZEYTİN
308.274.705 TL

Yaratılan Katma Değerde En Büyükler

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değer itibarı ile de sıralanmaktadır. Çalışmada kuruluşların yarattıkları brüt katma değer hesaplanmakta ve üretici fiyatları ile sunulmaktadır.

2017 yılında yaratılan katma değerde ilk üçte yer alan firmalar isminin açıklanmasını istememiştir.

En Fazla Kar Eden Kuruluşlar

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. 2017 yılında en fazla kar eden kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir. İkinci sıradaki kuruluş geçen yıl üçüncü sırada yer alan "Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş."dir. En fazla kar eden üçüncü kuruluş "Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş." olmuştur.

EN FAZLA KAR EDEN İLK ÜÇ KURULUŞ

Dönem Karı (V.Ö.)

En Fazla İhracat Yapan Kuruluşlar

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında bir başka önemli sıralama en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır. Yurtdışına gerçekleştirilen satışlar ihracat olarak hesaplanmakta ve sıralanmaktadır.

2017 yılında en çok ihracat gerçekleştiren ilk üç kuruluş arasında birinci ve üçüncü sıradaki kuruluşlar isminin açıklanmasını istememiştir. İkinci sırada ise "Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş." yer almıştır.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin \$)

TÜRKİYE'NİN EN DEĞERLİ BANKA MARKASI

70. yılımızda üst üste 7. kez
Türkiye'nin En Değerli Banka Markası
olmanın gururunu yaşıyoruz.

Brand Finance®

Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance tarafından hazırlanan
"Dünyanın En Değerli 500 Markası - 2018" sıralamasına göre.

AKBANK

sizin için

TEMEL GÖSTERGELER

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO İkinci 500'ün sanayi ve GSYH içindeki payı yükseldi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır. Bu itibarla İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı katma değerlerin toplam sanayi katma değeri ve GSYİH içinde aldığı paylar önemli bir göstere niteliği taşımaktadır.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değerlerin sanayi sektörü katma değeri içindeki payı 2015 yılında yüzde 3,97 ve 2016 yılında yüzde 3,99 iken, bu oran 2017 yılında yüzde 4,30'a yükselmiştir.

2015 ve 2016 yıllarında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değerlerin GSYH içindeki payı ise yüzde 0,83 ile aynı düzeyde iken, bu oran 2017 yılında 0,11 puan artarak yüzde 0,94'e yükselmiştir.

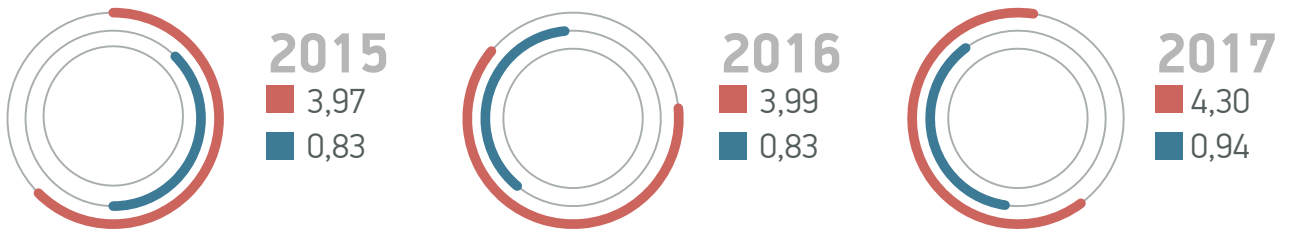
Bu veriler 2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansının, genel sanayi ve ekonomi performansının üzerinde olduğunu ortaya koymaktadır.

Üretici fiyatlarıyla hesaplandığında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2016 yılında yüzde 11,83'ü kadar katma değer yaratırken, bu oran 2017 yılında yüzde 13,30'a yükselmiştir.

Bu sonuçlara göre İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretici fiyatlarıyla yarattığı katma değerlerin milli gelir içindeki payı 2015 yılında yüzde 7,35 ve 2016 yılında yüzde 7,84 iken, 2017 yılında yüzde 7,98'e yükselmiştir.

İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel fiyatlarla yarattığı toplam katma değerlerin Türk sanayi katma değeri içindeki payı ise 2015 yılında yüzde 21,76 ve 2016 yılında yüzde 23,64 iken 2017 yılında yüzde 24,03 olarak gerçekleşmiştir.

SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

■ SANAYİ SEKTÖRÜ İÇİNDEKİ PAYI
(TEMEL FİYATLARLA BRÜT KATMA DEĞER)

■ GSYH İÇİNDEKİ PAYI
(ÜRETİCİ FİYATLARIYLA BRÜT KATMA DEĞER)

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 495 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 5 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	107.605.440.409	106.490.675.636	1.114.764.773	99,0	1,0
Net Satışlar	121.936.270.039	120.478.147.188	1.458.122.851	98,8	1,2
İhracat (Bin \$)	8.925.969	8.925.923	45	100,0	0,0
Dönem Karı (V.Ö.)	9.098.244.202	8.999.090.311	99.153.891	98,9	1,1
Dönem Zararı	1.713.673.433	1.698.470.945	15.202.488	99,1	0,9
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	7.384.570.769	7.300.619.366	83.951.403	98,9	1,1
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	16.605.465.285	16.491.084.273	114.381.012	99,3	0,7
Toplam Borçlar	92.533.358.413	91.529.281.138	1.004.077.275	98,9	1,1
--Kısa Vadeli Borçlar	53.972.580.740	53.002.594.466	969.986.274	98,2	1,8
Mali Borçlar	22.083.329.849	22.083.329.849	-	100,0	-
Diğer Borçlar	31.889.250.891	30.919.264.616	969.986.274	97,0	3,0
--Uzun Vadeli Borçlar	38.560.777.673	38.526.686.672	34.091.001	99,9	0,1
Mali Borçlar	32.380.710.989	32.380.710.989	-	100,0	-
Diğer Borçlar	6.180.066.684	6.145.975.683	34.091.001	99,4	0,6
Özkaynak	47.260.144.516	46.386.842.007	873.302.509	98,2	1,8
--Ödenmiş Sermaye	26.495.936.499	25.972.864.176	523.072.323	98,0	2,0
--Sermaye Yedekleri	4.356.246.259	4.330.998.977	25.247.282	99,4	0,6
--Kar Yedekleri	18.874.730.541	18.518.898.503	355.832.038	98,1	1,9
--Net Dönem Karı	7.902.597.635	7.823.034.839	79.562.796	99,0	1,0
--Birikmiş Zarar	10.369.366.419	10.258.954.488	110.411.931	98,9	1,1
Aktif Toplamı	139.793.502.951	137.916.123.165	1.877.379.786	98,7	1,3
--Dönen Varlıklar	81.827.520.373	80.360.753.813	1.466.766.560	98,2	1,8
--Duran Varlıklar	57.965.982.578	57.555.369.352	410.613.226	99,3	0,7
--Maddi Duran Varlıklar	36.103.388.658	35.816.131.546	287.257.112	99,2	0,8
--Diğer Duran Varlıklar	21.862.593.921	21.739.237.806	123.356.115	99,4	0,6
--Birikmiş Amortismanlar	31.444.200.080	31.089.447.069	354.753.012	98,9	1,1

▼ Devamı Diğer Sayfada

▲ Başlangıcı Önceki Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 495 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 5 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Ücretle Çalışanlar	231.483	227.066	4.417	98,1	1,9
Ödenen Maaş ve Ücretler	11.807.303.513	11.385.392.374	421.911.139	96,4	3,6
Ödenen Faizler	3.538.064.809	3.538.064.809	-	100,0	-
Milli Gelir Anlamındaki Kar	7.898.116.244	7.817.812.008	80.304.236	99,0	1,0
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	23.243.484.566	22.741.269.191	502.215.375	97,8	2,2
Amortismanlar	4.131.114.152	4.094.246.198	36.867.954	99,1	0,9
Diğer Dolaylı Vergiler	169.004.667	152.297.750	16.706.917	90,1	9,9
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	27.543.603.385	26.987.813.139	555.790.246	98,0	2,0
Ödenen KDV + ÖTV	1.635.438.310	1.573.750.172	61.688.138	96,2	3,8
Sübvansiyonlar	92.255.485	92.255.485	-	100,0	-
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	29.086.786.210	28.469.307.826	617.478.384	97,9	2,1

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde 495 özel sektör, 5 kamu kuruluşu yer almaktadır. 2017 yılında özel ve kamu kuruluşlarının sayısı değişmemiştir.

Satışlarda yüksek artış performansı yaşandı.

2017 yılında İSO İkinci 500'ün satışlarında yüksek artış performansı yaşanmıştır. 2015'te yüzde 5,3, 2016'da yüzde 8,6 artan üretimden satışlar 2017'de önemli bir sıçramayla yüzde 30,9 büyümüştür. Aynı yılda satışlarda reel olarak da önemli artışlar söz konusudur. İSO İkinci 500'ün satışları uzun bir aradan sonra güçlü bir performansa işaret etmiştir.

İhracat üç yıl aradan sonra yeniden arttı.

İSO İkinci 500'ün ihracatı 2014, 2015 ve 2016 yıllarındaki gerilemenin ardından 2017 yılında yeniden artış göstermiştir. 2014'te yüzde 5,4, 2015'te yüzde 17, 2016'da yüzde 2,8 oranında gerileyen İSO İkinci 500'ün ihracatı 2017 yılında yüzde 16,9 oranında artarak 8,9 milyar dolara yükselmiştir. Böylece İSO İkinci 500'ün toplam ihracatı üç yıl aradan sonra ilk kez artmıştır. İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de ihracat artışı, Türkiye ihracat artışının üzerinde gerçekleşmiştir.

FAVÖK ve vergi öncesi karlarda sıçrama gerçekleşti.

İSO İkinci 500'ün 2017 yılındaki faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ile vergi öncesi kar büyüklükleri önemli sıçramalar göstermiştir. 2017 yılında FAVÖK yüzde 49,3 artarken, vergi öncesi kardaki artış yüzde 59,4 olarak gerçekleşmiştir. Her iki kar büyüklüğünde reel olarak da önemli artışlar söz konusudur. İSO İkinci 500 karlar açısından İSO 500'den daha yüksek bir performans göstermiştir. Ancak İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun karlarındaki bu artışlar, mali yapılarında beklenen iyileşmeyi sağlayamamıştır.

Toplam borçlar ile mali borçların artışı hızlandı.

İSO İkinci 500'de toplam borçlar 2016 yılında yüzde 16,6 oranında artarken, 2017 yılındaki artış yüzde 48,8'e yükselmiştir. Uzun vadeli borçlar ise yüzde 78,8 ile daha hızlı büyümüştür. Mali borçlar da yüzde 50,9 ile toplam borçlardan daha hızlı artış göstermiştir. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda borçlanma ve mali borçlanma 2017 yılında önemli ölçüde hızlanmıştır.

Özkaynak artışı sınırlı kaldı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynakları 2017 yılında yüzde 16,4 oranında artmıştır. Özkaynaklar reel olarak da büyüme göstermiştir. Ancak karlardaki önemli artışlar dikkate alındığında, özkaynak artışı beklentilerin oldukça altında kalmıştır. Karların sınırlı artışlar gösterdiği 2016 yılında özkaynaklarda yaşanan yüzde 16,4 artış ile karşılaştırıldığında da özkaynak artış performansı 2017 yılında oldukça düşük kalmıştır.

Her zaman, bizi geleceğe taşıyacak hayallerimizin peşinden gittik ve hep daha zorunu, daha mükemmelini hayal ettik.

Çünkü biz Borusan Lojistik'iz.
Fark yaratmak ve fayda sağlamak için çalışıyoruz.

Ödenen faizlerdeki artış sıçrama gösterdi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda ödenen faizlerde önemli bir sıçrama söz konusudur. 2015'te yüzde 20,9, 2016'da yüzde 19,8 artan ödenen faizler 2017'de de yüzde 43,5 gibi oldukça yüksek oranlı bir artış göstermiştir. Böylece sanayi kuruluşlarının karlılıkları üzerindeki finansman maliyeti baskısı artarak sürmüştür. Bununla birlikte 2017 yılında İSO İkinci 500'ün ödediği faizlerdeki artış, İSO 500'deki yüzde 55,4'lük artışın altında kalmıştır.

Yaratılan katma değerlerde önemli reel artışlar gerçekleşti.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu tarafından yaratılan katma değerler hesaplanan üç ayrı göstereye göre de 2017 yılında önemli artışlar göstermiştir. Yaratılan katma değer artışı son dört yıldır reel olarak da büyüme göstermektedir. 2017 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 33,8, temel fiyatlarla hesaplanan brüt katma değer yüzde 34,7 ve üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer yüzde 34,5 artmıştır. Bu artışlar da özellikle karlardaki sıçrama belirleyici olmuştur.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2015	2016	2017
Üretimden Satışlar (Net)	5,3	8,6	30,9
Net Satışlar	6,6	6,6	31,0
İhracat (\$)	-17,0	-2,8	16,9
Dönem Karı (V.Ö.)	3,6	0,1	59,4
Dönem Zararı	36,9	-1,6	32,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	-3,4	0,6	67,2
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	16,5	7,2	49,3
Toplam Borçlar	7,4	16,6	48,8
Kısa Vadeli Borçlar	9,8	13,5	32,9
Uzun Vadeli Borçlar	2,9	22,9	78,8
Mali Borçlar	7,7	17,5	50,9
Kısa Vadeli Mali Borçlar	12,5	13,8	26,3
Uzun Vadeli Mali Borçlar	3,3	21,2	74,0
Özkaynak	6,2	16,7	16,4
Aktif Toplamı	6,9	16,6	36,0
Duran Varlıklar	-1,0	19,9	42,3
Ödenen Faizler	20,9	19,8	43,5
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	13,2	12,2	33,8
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	12,8	11,5	34,7
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	12,5	11,2	34,5

Çin - Türkiye lojistiğinde rota yeniden hesaplanıyor!

Borusan Lojistik olarak Çin - Türkiye lojistiğinde bir ilki gerçekleştiriyor; **denizyolundan daha hızlı, havayolundan daha ekonomik** yepyeni bir yol sunuyoruz. Kazakistan'daki fiziksel varlığımız sayesinde tamamını **İpek Yolu**'nda gerçekleştirdiğimiz kapıdan kapıya taşımalarda süreyi **14 - 18 güne** indiriyoruz.

Verdiğimiz her hizmette olduğu gibi; fark yaratıyor, fayda sağlıyoruz.

FARK
YARATAN
FAYDA
SAĞLAYAN
ÇÖZÜMLER

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER

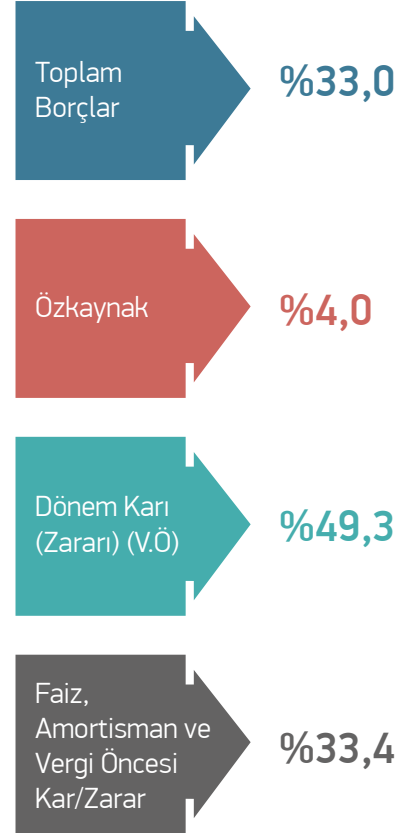
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel göstergelerindeki gelişmeler nominal olarak sunulmakta ancak nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilenmektedir. Bu nedenle aşağıda seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler tüketici enflasyonundan arındırılmakta ve böylece reel gelişmeler yansıtılmaktadır.

2017 yılında üretimden satışlarda reel olarak önemli bir artış yaşanmıştır. Faiz, amortisman, vergi öncesi kar ile vergi öncesi dönem karı ise reel sıçramalar göstermiştir. Toplam borçlar ile ödenen faizlerde de reel artışlar söz konusudur. Özkaynaklarda ise yüzde 4 ile en düşük reel artış gerçekleşmiştir.

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2015	2016	2017
Üretimden Satışlar (Net)	-3,2	0,1	17,0
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	7,1	-1,2	33,4
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö)	-11,2	-7,3	49,3
Finansman Giderleri	1,1	10,4	8,7
Toplam Borçlar	-1,3	7,4	33,0
Özkaynak	-2,4	7,5	4,0
TÜFE Yıllık Değişim	8,81	8,53	11,92

REEL DEĞİŞİMLER (%)

“ 2017'de faiz, amortisman, vergi öncesi kar ile vergi öncesi dönem karı reel sıçramalar göstermiştir. ”

İLK 50 KURULUŞUN AĞIRLIĞI

İlk 50'nin ağırlığı azaldı.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam büyüklükler içindeki payı 2017 yılında ücretle çalışanlar sayısı hariç tüm göstergelerde bir önceki yıla göre düşüş göstermiştir. İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2016 yılında yüzde 14,1 iken 2017 yılında yüzde 13,8'e inmiştir.

Bu gerileme ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından daha yavaş büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci ellilik grubun payı da yüzde 12,9'dan yüzde 12,6'ya gerilemiştir. İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payında artış 2017 yılında tersine dönmüştür. 2015 yılında yüzde 12,7 olan ve 2016 yılında yüzde 13,9'a yükselen pay, 2017 yılında yüzde 13,3'e inmiştir.

İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı 2017 yılında gerilemiştir. İlk 50 kuruluşun 2015 yılında yüzde 6,9 olan vergi öncesi dönem kar ve zarar payı,

2016 yılında yüzde 13,2'ye yükseldikten sonra 2017 yılında yüzde 12'ye gerilemiştir. İkinci ellilik grubun payı ise yüzde 14,6'dan yüzde 13,1'e inmiştir. İlk 100 kuruluş İSO İkinci 500'ün toplam karının 2016 yılında yüzde 27,8'ini gerçekleştirmişken bu pay 2017 yılında yüzde 25,1 olmuştur.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı da yüzde 2016 yılında yüzde 14,5 iken, 2017 yılında yüzde 12,4'e düşmüştür.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı ise 2016 yılında 2,7 puan artarak yüzde 16,3'e yükseldikten sonra 2017 yılında 2,6 puan düşerek yüzde 13,7'ye inmiştir. İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payındaki bu gerileme diğer firmaların daha yüksek ihracat performansını göstermektedir.

İlk 50 kuruluşun tüm göstergelerde payları gerilerken, sadece ücretle çalışanlar içindeki payı yüzde 13,8'den yüzde 15,9'a yükselmiştir.

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	13,8	13,3	12,0	12,4	13,7	15,9
51 - 100	12,6	11,9	13,1	11,6	13,0	11,2
101 - 150	11,7	12,6	13,9	12,3	11,7	11,4
151 - 200	10,9	11,1	18,6	12,0	12,1	10,4
201 - 250	10,1	9,2	1,7	9,8	9,4	9,6
251 - 300	9,4	9,0	11,3	9,0	7,7	7,9
301 - 350	8,8	9,2	11,7	9,2	8,0	9,0
351 - 400	8,1	8,7	3,3	9,8	8,3	8,8
401 - 450	7,6	7,8	8,7	7,5	8,9	7,5
451 - 500	7,0	7,0	5,8	6,4	7,1	8,2
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İHRACAT PERFORMANSI

İhracat performansı 2017 yılında yükseldi.

Türkiye'nin toplam ihracatı içinde sanayi malları ihracatının payı artmaya devam etmektedir. 2016 yılında Türkiye ihracatının yüzde 95,6'sını sanayi malları oluştururken bu oran 2017 yılında yüzde 96'ya yükselmiştir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için olduğu gibi İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için de ihracat önemli bir işlev görmeye devam etmektedir. Bu nedenle İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı Türkiye'nin ihracat performansında da belirleyici olmaktadır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun son üç yıldır gerileyen ihracat performansının 2017 yılında yeniden arttığı görülmektedir. 2014, 2015 ve 2016 yıllarındaki gerilemenin ardından 2017 yılında yüzde 16,9 ile güçlü bir artış göstermiştir. Yine 2017 yılında İSO İkinci 500'ün ihracat artışı, Türkiye toplam ihracatı ve sanayi malları ihracat artışının üzerinde gerçekleşmiştir. Böylece 2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun Türkiye'nin toplam ihracatı ile toplam sanayi ihracatı içindeki payı da artmıştır. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında Türkiye toplam ihracatının yüzde 5,69'unu ve sanayi ihracatının da yüzde 5,92'sini gerçekleştirmiştir.

İHRACAT PERFORMANSI

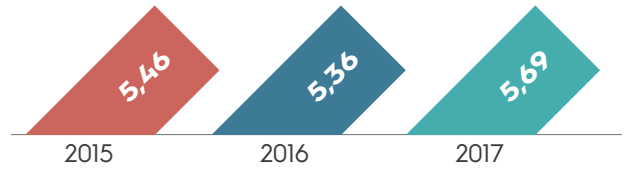
	2015	2016	2017
Türkiye İhracatı (Milyar \$)	143,8	142,5	157,0
Sanayi Malları İhracatı (Milyar \$)	137,3	136,3	150,7
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı (Milyar \$)	7,9	7,6	8,9
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam İhracattaki Payı (%)	5,46	5,36	5,69
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Sanayi Malları İhracatındaki Payı (%)	5,72	5,60	5,92

Küresel mal ticaretinde iki yılın ardından 2017 yılında yaşanan yeniden büyüme, Türkiye'nin de genel ihracat performansını olumlu etkilemiştir. Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı Avrupa Birliği'nde ekonomik toparlanma hızlanmış ve uzun süre sonra AB ithalatı artışa geçmiştir. Türkiye'nin yakın ve komşu pazarlarında yaşanan siyasi ve jeopolitik riskler ise içerik değiştirerek devam etmiştir. Yine Türkiye'nin enerji

üreten ve ihrac eden pazarları da 2017 yılında artan enerji ve emtia fiyatlarından olumlu etkilenmiştir. Tüm bu pazar gelişmeleri, İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracat performansına olumlu katkı yapmıştır.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatının toplam net satışlar içindeki payı da yüzde 26,7'ye yükselmiştir. Bu oran 2015 yılında yüzde 24,4, 2016 yılında ise yüzde 24,8 olarak gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Sektörlerden farklı ihracat performansı.

İhracatın ana sektörler itibarıyla performansları değerlendirildiğinde imalat sanayi ihracatı yüzde 17,4 artarken, elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi ihracatı yüzde 3,1 ve madencilik ve taş ocaklığı ihracatı ise yüzde 6,5 gerilemiştir. Böylece 2016 yılına göre sadece imalat sanayi sektörlerinin ihracatı artış göstermiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde ihracatın yüzde 98,4'ünü imalat sanayi sektörlerindeki firmalar gerçekleştirmektedir. Bu itibarla imalat sanayi sektörlerinin performansları belirleyici olmaktadır. 2016 yılında imalat sanayinde 11 sektörün ihracatı artarken, 11 sektörün ihracatı gerilemiş, 2017 yılında ise 14 sektörün ihracatı yükselirken, 8 sektörün ihracatı düşmüştür.

İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artış yüzde 49,3 ile gıda ürünlerinin imalatı sanayinde gerçekleşmiştir. Tekstil ürünleri imalat sanayinde ihracat yüzde 33,7 artış göstermiştir. Yine yüksek ihracata sahip giyim eşyalarının imalatı sanayi ihracatı yüzde 26,1 artmıştır. Motorlu kara taşıtları sektörünün ihracatı ise yüzde 17,9 yükselmiştir. Yüksek ihracat gerçekleştiren sektörler içinde ana metal sanayi ihracatı ise yüzde 6,6 gerilemiştir. Kağıt ürünleri, kauçuk ve plastik ürünleri ile mobilya ürünleri imalatı sanayilerinde de ihracatta düşüşler yaşanmıştır.

2017

2018

İKİ YIL ÜST ÜSTE MARKA DEĞERİNİ EN FAZLA ARTIRAN TÜRK BANKASI

Ziraat Bankası, Brand Finance tarafından gerçekleştirilen
“Dünyanın En Değerli 500 Banka Markası-2018”
araştırmasına göre, marka değerini geçen yıl olduğu gibi
bu yıl da en fazla artıran* Türk bankası oldu.

*Brand Finance tarafından gerçekleştirilen araştırmaya göre,
Türkiye’deki bankalar arasında Ziraat Bankası son iki yılda
marka değerini %52 oranında artırmıştır.

Ziraat Bankası

Bir bankadan daha fazlası

Müşteri İletişim
Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

/ziraatbankasi

İhracatın Sektörel Dağılımı

Sektörler		İhracat (Bin \$)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2016	2017	2016	2017	
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	148.654	138.952	1,9	1,6	-6,5
10	Gıda ürünlerinin imalatı	940.114	1.403.408	12,3	15,7	49,3
11	İçeceklerin imalatı	16.569	23.842	0,2	0,3	43,9
12	Tütün ürünleri imalatı	53.506	77.253	0,7	0,9	44,4
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	1.037.326	1.386.799	13,6	15,5	33,7
14	Giyim eşyalarının imalatı	996.151	1.256.526	13,0	14,1	26,1
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	73.297	133.570	1,0	1,5	82,2
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	245.507	171.463	3,2	1,9	-30,2
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	42.339	39.790	0,6	0,4	-6,0
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	14.091	16.934	0,2	0,2	20,2
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	335.104	397.563	4,4	4,5	18,6
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	41.607	2.657	0,5	0,0	-93,6
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	531.909	503.252	7,0	5,6	-5,4
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	301.642	347.945	4,0	3,9	15,4
24	Ana metal sanayii	944.347	881.675	12,4	9,9	-6,6
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	332.194	304.129	4,4	3,4	-8,4
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	36.173	60.639	0,5	0,7	67,6
27	Elektrikli teçhizat imalatı	380.336	445.170	5,0	5,0	17,0
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	265.864	301.830	3,5	3,4	13,5
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	698.795	823.598	9,2	9,2	17,9
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	15.528	108.853	0,2	1,2	601,0
31	Mobilya imalatı	121.219	89.107	1,6	1,0	-26,5
32	Diğer imalatlar	62.826	10.872	0,8	0,1	-82,7
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	58.405	5.095	0,8	0,1	-91,3
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	4.421	5.777	0,1	0,1	30,7
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	145	140	0,0	0,0	-3,1
	Toplam	7.635.241	8.925.969	100,0	100,0	16,9

Aya ayak basan **ikinci** kişiyi biliyor musunuz?

Muhtemelen bilmiyorsunuz.
Çünkü hayatta ilk'ler önemlidir...

Hayata gözlerimizi açtığımız ilk gün, ilk öğretmenimiz, ilk aşklar, ilk dostluklar... Sinemaya gittiğimiz ilk film, çıktığımız ilk tatil, ilk başarılarımız... Hiç unutulmaz.

Biz Ayvaz olarak insanların zihninde ve kalbinde kalıcı bir yer edinmek için her zaman ilk'lerin peşinden koşuyoruz.

Tam 70 yıldır.

 AYVAZ

www.ayvaz.com

70 yıllık
1948-2018
BAŞARI.

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

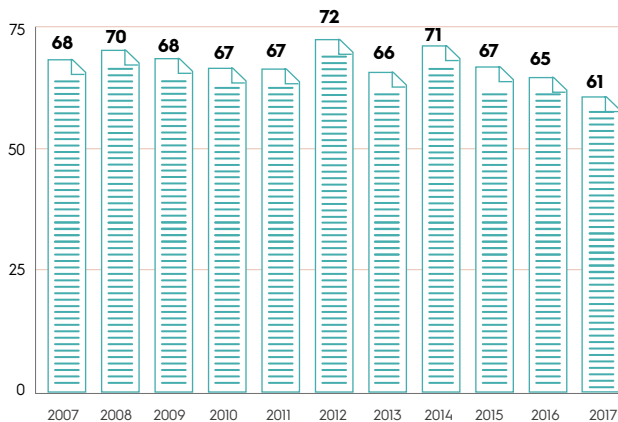

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda olduğu gibi İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda da yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli rol oynamaya devam etmektedir. Bu itibarla İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların göstergeleri ayrıca değerlendirilmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki gerileme devam etti.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 4 adet daha azalmış ve 61'e inmiştir. 2007 ile 2014 arasında İSO İkinci 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı dalgalanma göstermiştir. Ancak bu dalgalanma 2014 yılından sonra gerileme göstermeye başlamış olup, gerileme 2017 yılında da sürmüştür. Yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 2017 yılında 61 ile son on bir yılın en düşük seviyesine inmiştir.

YABANCI SERMAYELİ PAYLI KURULUŞLAR (ADET)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki gerilemeye paralel olarak İSO İkinci 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında da gerileme eğilimi belirginleşmektedir.

Yabancı sermaye paylı firmaların temel büyüklüklerdeki payları farklı eğilimler gösterdi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında gerileme daha belirgin hale gelirken, bu kuruluşların temel büyüklüklerden aldıkları paylar 2017 yılında farklı eğilimler göstermiştir. 2017 yılında yabancı sermaye paylı kuruluşların payları bazı temel göstergelerde gerilerken, bazılarında ise artış yaşanmıştır.

2017 yılında İSO İkinci 500 kapsamındaki 61 yabancı sermaye paylı kuruluşun üretimden satışlar içinden aldığı pay yüzde 13,2'den yüzde 12,6'ya inmiştir. Üretimden satışlarda sınırlı bir pay kaybı yaşanmıştır.

Üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer içinden alınan pay ise yüzde 14,7'den yüzde 15,2'ye çıkmıştır. Brüt katma değer payındaki artış katma değerli üretim ile açıklanmaktadır.

Dönem kar ve zararı ile faiz, amortisman ve vergi öncesi kar payları 2017 yılında düşmüştür. Dönem kar ve zarar payı yüzde 17,7'den yüzde 14,7'ye, FAVÖK payı ise yüzde 14,7'den yüzde 13,9'a inmiştir. Yabancı sermaye paylı kuruluşların karlılık performansları zayıf kalmıştır.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların ihracat içinden aldıkları pay da yüzde 16,2'den yüzde 15'e inmiştir. Ücretli çalışanlar payı da yüzde 10,9'dan yüzde 10,7'ye gerilemiştir.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun birçok alanda gösterdiği yüksek büyüme performansı içinde

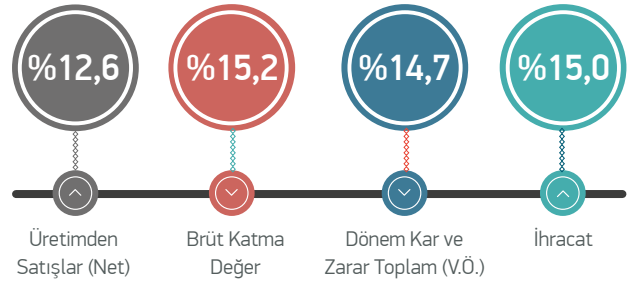
yabancı sermaye paylı kuruluşların katkısı sınırlı kalmıştır. Bunda hem firmaların sayısındaki azalma, hem de karlılık gibi bazı alanlardaki zayıf performanslar etkili olmuştur.

İSO İkinci 500 içinde yer yabancı sermaye paylı kuruluşların ihracatı 2016 yılında 1,2 milyar dolar iken, 2017 yılında yüzde 8,2 artarak 1,3 milyar dolara yükselmiştir. Böylece hem Türkiye'nin genel ihracat artışı, hem de İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ihracat artışının altında bir performans yaşanmıştır. Böylece İSO İkinci 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı da 2016 yılında yüzde 0,87 iken 2017 yılında yüzde 0,85 olmuştur.

En çok yabancı sermaye paylı kuruluş yine motorlu kara taşıtları imalatı sektöründe.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 24 alt sektörde faaliyet gösteren firmalardan oluşmaktadır. 2017 yılı itibarıyla 18 alt sektörde yabancı sermaye paylı kuruluş faaliyet göstermektedir. En çok yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği sanayiler 10 kuruluş ile motorlu kara taşıtları sanayi, 9 kuruluş ile plastik ve kauçuk ürünleri imalatı sanayi, 8 kuruluş ile gıda ürünleri sanayi ve 7 kuruluş ile kimyasalların üretimi sanayidir.

YABANCI SERMAYELİ KURULUŞLARIN PAYI (%)

Yüzde 50'den fazla yabancı payı olan firmalar ağırlıklarını koruyor.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan 61 yabancı sermaye paylı kuruluş, yabancıların sermaye paylarına göre üç gruba ayrılarak değerlendirilmektedir. Buna göre toplam 61 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde yabancıların sermaye payı yüzde 50 ve üzerinde olan firma sayısı 36'dır. Bu firmalar 61 firma içinde önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların mutlak büyüklükler içindeki payları da azalmaktadır.

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Yıllara Göre Ağırlığı (%)

Yıl	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2007	68	14,2	19,9	18,8	-	15,1	10,9
2008	70	14,4	18,7	10,3	-	15,6	13,3
2009	68	13,7	16,4	15,8	-	15,2	11,7
2010	67	13,9	18,0	19,2	-	14,4	12,3
2011	67	14,2	21,1	23,5	-	16,0	12,0
2012	72	15,1	20,0	23,3	-	17,0	14,8
2013	66	13,5	17,9	20,0	15,4	17,8	11,3
2014	71	14,7	17,9	13,4	15,8	19,1	12,7
2015	67	13,8	17,3	21,0	19,8	17,8	13,1
2016	65	13,2	14,7	17,7	14,7	16,2	10,9
2017	61	12,6	15,2	14,7	13,9	15,0	10,7

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı	10	15	36
Kuruluş Sayısı Oran (%)	16,4	24,6	59,0
Üretimden Satışlar (Net)	15,3	23,7	61,0
Net Satışlar	15,9	24,1	60,0
İhracat (Bin \$)	10,9	17,6	71,5
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	13,9	15,3	70,8
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	14,9	29,7	55,4
Özkaynak	9,7	32,6	57,7
Aktif Toplamı	12,0	39,0	49,0
Ücretle Çalışanlar	18,9	25,4	55,7
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	14,8	31,3	53,9

Yabancı Sermaye Paylı Şirketlerin Sektörel Dağılımı (Adet)

Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Şirket Sayısı
10 Gıda ürünlerinin imalatı	8
11 İçeceklerin imalatı	2
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	2
14 Giyim eşyalarının imalatı	3
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	3
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	7
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	2
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	9
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5
24 Ana metal sanayii	2
27 Elektrikli teçhizat imalatı	1
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	10
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1
32 Diğer imalatlar	1
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	1
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1

KATSAN GIDA
SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Hijyen, mükemmel lezzet ve kalite...

Firmalarınıza özel logo baskılı
maden ve spesiyal çikolatalarımız ile
özel günlerinizin ve bayramlarınızın
tadını çıkarınız...

Direkt İrtibat: sema@katsan.com

Dereagzi Mahallesi İnönü Caddesi No:118,
PK. 34528 Beylikdüzü / İstanbul / TÜRKİYE
Tel: +90 212 855 80 70 (pbx) - Fax: +90 212 855 80 78
www.katsan.com.tr - katsan@katsan.com.tr

İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

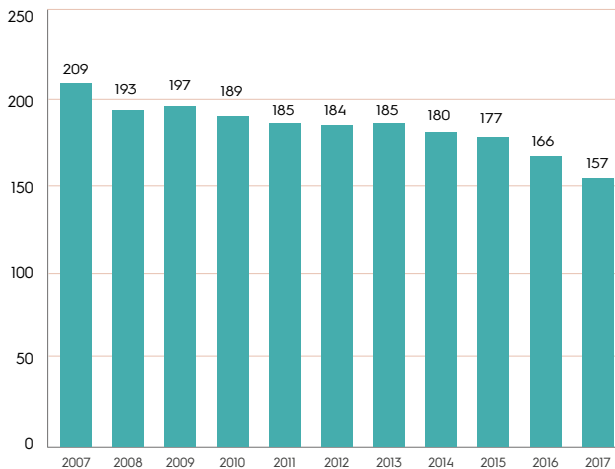
İSO üyesi kuruluşların sayısı azalmaya devam ediyor.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Türkiye genelindeki sanayi kuruluşlarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların gelişimi ayrı bir değerlendirme alanını oluşturmaktadır.

Yıllar itibarıyla değerlendirildiğinde İSO üyesi kuruluşların sayısı azalmaya devam etmektedir. 2007 yılında 209 olan İSO üyesi sayısı 2008 yılında iki yüzün altına inerek 193'e düşmüş, 2009 yılında tekrar 197'ye çıktıktan sonra gerileme eğilimini sürdürmüştür. Gerileme eğilimi 2015 yılına kadar daha ölçülü gerçekleşmiştir. Ancak İSO üyesi kuruluşların sayısı 2016 yılında 11 adet azaldıktan sonra 2017 yılında bu kez 9 adet daha azalmıştır. Böylece son iki yıl içindeki kayıp 20 kuruluşu ulaşılarak gerileme eğilimi önemli ölçüde kuvvetlenmiştir.

İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de İSO üyesi sayısının azalması sanayinin Türkiye geneline dengeli bir yayılma eğilimi içinde olduğunu göstermektedir. Ayrıca İstanbul'un gelişimi ve ortaya çıkan mevcut koşulları içinde sanayi üretiminin giderek zorlaştığına da işaret etmektedir. Ancak son iki yıl içindeki farklı ekonomik koşullarda hızlanan gerileme ayrıca önem taşımaktadır.

İSO ÜYESİ KURULUŞLAR (ADET)

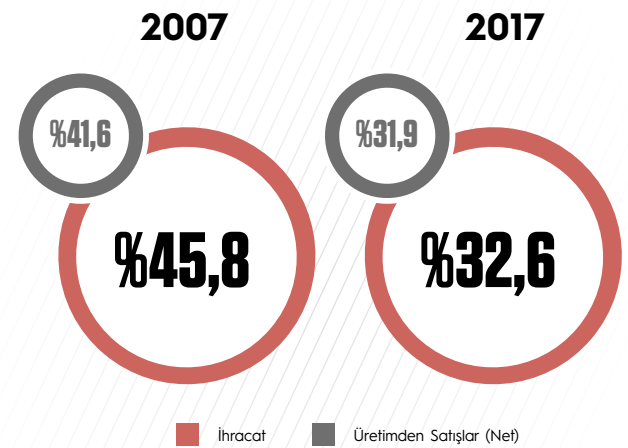
İSO üyesi kuruluşların temel büyüklüklerdeki payları geriliyor.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde İSO üyesi kuruluşların sayısı yıllar itibarıyla azalmaktadır. Buna bağlı olarak İSO üyesi kuruluşların temel büyüklükler içindeki payları da düşmektedir. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması yapılırken kullanılan üretimden satışlar büyüklüğü, bu çerçevede önemli bir göstergesi oluşturmaktadır.

Üretimden satışlar içinde İSO üyelerinin payı 2007 yılında yüzde 41,6 iken kademeli olarak gerileyerek 2015 yılında yüzde 36,1'e inmiştir. 2016 ve 2017 yıllarında ise paydaki gerileme hızlanmış ve iki yılda 4,2 puan pay kaybı yaşanmıştır. Böylece İSO üyelerinin üretimden satışlar içindeki payları 2017 yılında yüzde 31,9'a kadar gerilemiştir.

Diğer temel büyüklükler içinde de paylar 2007 yılından bu yana gerilemektedir. İhracatın payı yüzde 45,8'den yüzde 32,6'ya, dönem kar ve zararının payı yüzde 50'den yüzde 36,7'ye ve ücretle çalışanlar payı yüzde 47,3'ten yüzde 38'e inmiştir.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN PAYI (%)

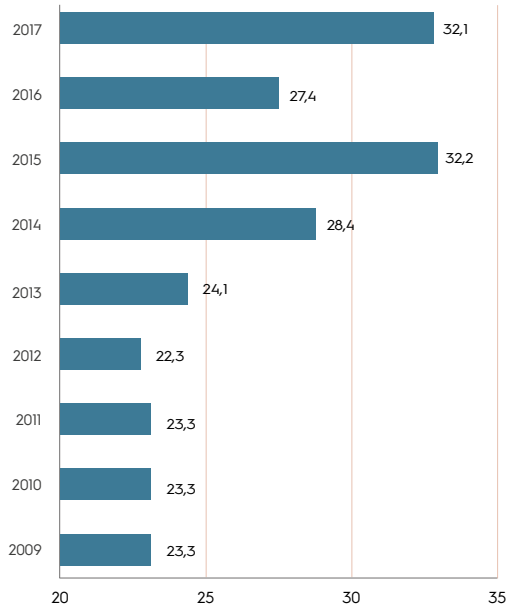

İSO üyesi kuruluşların faktör gelirlerinin dağılımında ödenen faizler ile milli gelir anlamında karın payı arttı.

İSO üyesi kuruluşların faktör gelirleri dağılımı, yaratılan brüt katma değerün üretim faktörleri arasındaki dağılımını göstermesi açısından önem taşımaktadır. 2017 yılında milli gelir anlamında kar payı yüzde 27,4'ten yüzde 32,1'e çıkmıştır. 2017 yılında karlılıklarda yaşanan sıçrama payın artışında etkili olmuştur.

Yine 2017 yılında ödenen faizlerin payında da önemli bir artış olmuş ve pay yüzde 8,7'den yüzde 13,8'e yükselmiştir. Ödenen faizlerdeki mutlak artışlar belirleyici olmuştur. Yaratılan brüt katma değer içinde ödenen maaş ve ücretlerin payı ise 2017 yılında yüzde 63,9'dan yüzde 54,1'e inmiştir. Ödenen maaş ve ücretlerin payı 2009 yılından bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMINDA MİLLİ GELİR ANLAMINDA KARIN PAYI (%)

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

- Ödenen Maaş ve Ücretler
- Milli Gelir Anlamında Kar
- Ödenen Faizler

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 157 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	107.605.440.409	34.278.815.848	31,9
Net Satışlar	121.936.270.039	39.589.901.085	32,5
İhracat (Bin \$)	8.925.969	2.907.536	32,6
Dönem Karı (V.Ö.)	9.098.244.202	3.137.941.119	34,5
Dönem Zararı	1.713.673.433	426.160.804	24,9
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	7.384.570.769	2.711.780.315	36,7
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	16.605.465.285	5.235.475.656	31,5
Toplam Borçlar	92.533.358.413	28.593.773.164	30,9
--Kısa Vadeli Borçlar	53.972.580.740	18.076.694.656	33,5
Mali Borçlar	22.083.329.849	8.415.043.592	38,1
Diğer Borçlar	31.889.250.891	9.661.651.063	30,3
--Uzun Vadeli Borçlar	38.560.777.673	10.517.078.508	27,3
Mali Borçlar	32.380.710.989	8.580.605.386	26,5
Diğer Borçlar	6.180.066.684	1.936.473.123	31,3
Özkaynak	47.260.144.516	15.216.540.544	32,2
--Ödenmiş Sermaye	26.495.936.499	8.481.094.616	32,0
--Sermaye Yedekleri	4.356.246.259	927.249.544	21,3
--Kar Yedekleri	18.874.730.541	6.826.901.482	36,2
--Net Dönem Karı	7.902.597.635	2.686.579.169	34,0
--Birikmiş Zarar	10.369.366.419	3.705.284.267	35,7
Aktif Toplamı	139.793.502.951	43.810.313.717	31,3
--Dönen Varlıklar	81.827.520.373	27.986.077.088	34,2
--Duran Varlıklar	57.965.982.578	15.824.236.629	27,3
--Maddi Duran Varlıklar	36.103.388.658	9.506.182.305	26,3
--Diğer Duran Varlıklar	21.862.593.921	6.318.054.324	28,9
--Birikmiş Amortismanlar	31.444.200.080	10.065.784.981	32,0

▼ Devamı Diğer Sayfada

▲ Başlangıcı Önceki Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 157 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	231.483	87.976	38,0
Ödenen Maaş ve Ücretler	11.807.303.513	4.564.333.342	38,7
Ödenen Faizler	3.538.064.809	1.163.105.203	32,9
Milli Gelir Anlamındaki Kar	7.898.116.244	2.708.383.254	34,3
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	23.243.484.566	8.435.821.799	36,3
Amortismanlar	4.131.114.152	1.149.425.057	27,8
Diğer Dolaylı Vergiler	169.004.667	62.403.162	36,9
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	27.543.603.385	9.647.650.018	35,0
Ödenen KDV + ÖTV	1.635.438.310	585.996.656	35,8
Sübvansiyonlar	92.255.485	18.655.859	20,2
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	29.086.786.210	10.214.990.815	35,1

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2007	209	42,5	41,6	45,8	50,0	40,5	41,4	47,3	44,7
2008	193	49,2	38,6	42,9	46,4	40,0	37,6	45,6	51,0
2009	197	41,3	40,1	42,3	38,4	40,3	39,6	45,7	44,6
2010	189	38,9	38,2	42,6	40,8	37,3	38,3	46,0	43,3
2011	185	38,3	37,1	39,9	40,8	36,0	38,5	45,1	42,5
2012	184	38,1	36,9	38,1	41,4	35,8	38,2	41,4	42,9
2013	185	37,5	37,1	36,2	33,0	35,4	37,9	43,2	41,0
2014	180	37,6	36,3	35,3	40,1	35,9	40,3	41,9	41,1
2015	177	38,0	36,1	34,7	47,8	36,2	39,9	41,3	42,0
2016	166	33,8	33,1	35,2	43,0	36,2	32,0	40,5	38,3
2017	157	32,5	31,9	32,6	36,7	31,3	32,2	38,0	35,1

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

Özel kuruluşların istihdamı sınırlı arttı.

Sanayi sektörü halen istihdam ve nitelikli insan kaynakları için önemli alanların başında gelmeye devam etmektedir. Bu çerçevede İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasındaki özel kuruluşların çalışan sayısındaki gelişmeler ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretlerdeki artışlar önemli bir gösterge olmaktadır. 2017 yılının bir özelliği ise yeni istihdam edilenler için firmalara verilen önemli özendirici teşvikler olmuştur.

2017 yılındaki istihdam teşviklerinin de etkisiyle İSO İkinci 500'deki özel kuruluşlar istihdamlarını yüzde 3,9 artırmıştır.

2016 yılındaki sıkıntılı koşullarda istihdam artışı yüzde 2 olarak gerçekleşmiştir.

Yine özel kuruluşların ödedikleri maaş ve ücretler de 2017 yılında yüzde 13,2 artmıştır. 2016 yılındaki yüzde 19,7'lik artış daha çok asgari ücretteki ve buna bağlı diğer ücretlerdeki arazi artıştan kaynaklanmıştır.

2017 yılında yüzde 3,9'luk istihdam artışı ile değerlendirildiğinde kişi başına ödenen maaş ve ücretler yüzde 9 yükselmiştir.

Yüzde 9 artış enflasyon ve deflatör verileri ile karşılaştırıldığında kişi başına ödenen maaş ve ücretlerde 2017 yılında reel olarak gerileme ortaya çıkmıştır.

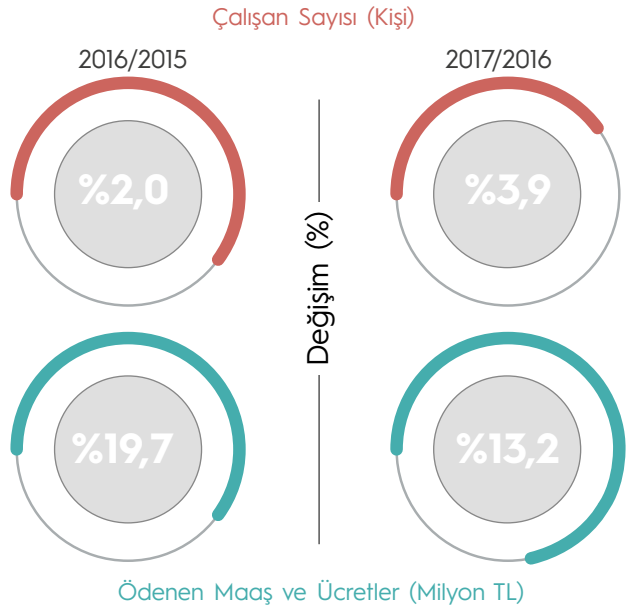
ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI İLE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

Çalışan Sayısı (Kişi)

2014		219.886
2015		214.072
2016		218.457
2017		227.066

Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)

2014		7.519
2015		8.397
2016		10.054
2017		11.385

YILDIZ
KALIP A.Ş.

Yıldız Kalıp Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Adres: Hadımköy Yolu Ömerli Mahallesi İhsangazi Sokak No:28
Arnavutköy - İSTANBUL **Tel:** +90 (212) 771 15 15 **Faks:** +90 (212) 771 28 98
E-Posta: yildizkalip@yildizkalip.com **Web:** <http://www.yildizkalip.com>

TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında gelmektedir.

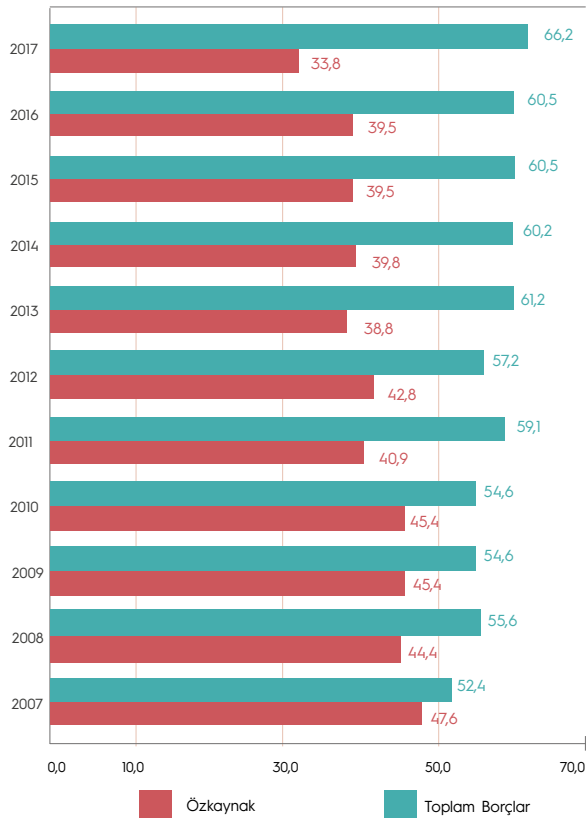

Borçlar ile özkaynaklar dengesi 2017 yılında borçlar lehine bozuldu.

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında gelmektedir.

Türkiye'de özel sektör kuruluşları için borçlanma olanakları faaliyetlerin finansmanında en az özkaynaklar kadar kullanılmaktadır. Diğer ülke örnekleri ile karşılaştırıldığında Türk özel sektör kuruluşları benzer finansal kaldıraç oranları ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Özellikle son yıllarda küresel borçlanma olanaklarının bollaşması ve ucuzlaması ile Türk özel sektör kuruluşlarının bu eğilimi daha da kuvvetlenmiştir. Buna bağlı olarak İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda borçların payı kademeli olarak artarken, İSO İkinci 500'de son dört yıldır borçlar ile özkaynakların payı hemen hemen aynı kalmış ve denge korunmuştur. Ancak bu denge 2017 yılında önemli ölçüde bozulmuştur.

KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

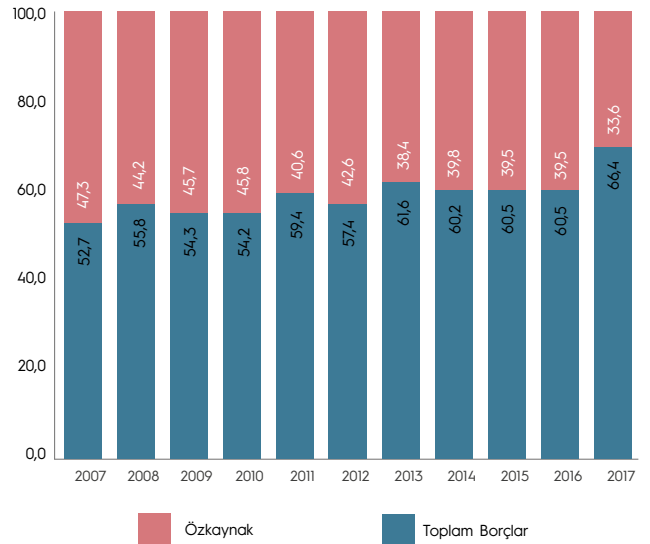

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda toplam borçların payı 2013-2016 döneminde yüzde 61,2 ile yüzde 60,5 arasında istikrar gösterdikten sonra 2017 yılında yüzde 66,2'ye yükselmiştir. Özkaynakların payı ise yüzde 33,8 ile son 10 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında sağlanan yüksek satış artışı için ihtiyaç duyulan işletme sermayesini büyük ölçüde borçlanma yolu ile karşılamayı tercih etmiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplulaştırılmış göstergeleri büyük ölçüde özel kuruluşlardan oluşmaktadır. Bu nedenle İSO İkinci 500 için yapılan kaynak yapısı analizi büyük ölçüde özel kuruluşlar için de geçerlidir. 2017 yılında özel kuruluşların borç ile özkaynak dengesi özkaynaklar aleyhine önemli ölçüde değişmiştir. Kuruluşlar faaliyetlerini büyük ölçüde borçlanarak sürdürmüştür.

ÖZEL KURULUŞLARIN KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda 2017 yılında karların önemli ölçüde artmış olmasına karşın özkaynakların payının gerilemesi ve borçlanmanın tercih edilmesi mali yapılar için olumsuz bir gelişme olmuştur.

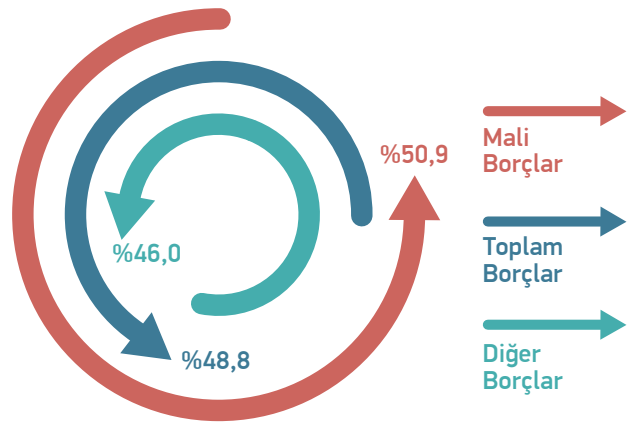
Kaynak Yapısı (%)

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kısa Vadeli Borçlar	39,9	38,7	41,7	41,4	39,9	39,5	40,6	39,5	38,6
Uzun Vadeli Borçlar	14,7	15,9	17,4	15,8	21,3	20,7	19,9	21,0	27,6
Toplam Borçlar	54,6	54,6	59,1	57,2	61,2	60,2	60,5	60,5	66,2
Özkaynak	45,4	45,4	40,9	42,8	38,8	39,8	39,5	39,5	33,8
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Özel Kuruluşlar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kısa Vadeli Borçlar	39,7	38,2	41,8	41,5	40,1	39,2	40,3	39,3	38,4
Uzun Vadeli Borçlar	14,6	16,0	17,6	15,9	21,5	21,0	20,2	21,2	27,9
Toplam Borçlar	54,3	54,2	59,4	57,4	61,6	60,2	60,5	60,5	66,4
Özkaynak	45,7	45,8	40,6	42,6	38,4	39,8	39,5	39,5	33,6
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kamu Kuruluşları	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kısa Vadeli Borçlar	47,8	57,6	32,7	31,3	22,8	56,1	56,8	55,5	51,7
Uzun Vadeli Borçlar	17,4	13,3	3,9	4,0	2,3	4,6	4,2	4,6	1,8
Toplam Borçlar	65,2	70,9	36,6	35,3	25,1	60,7	61,0	60,1	53,5
Özkaynak	34,8	29,1	63,4	64,7	74,9	39,3	39,0	39,9	46,5
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Mali borçların toplam borçlar içindeki payı sınırlı ölçüde arttı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali yapısı içinde borçların payı 2017 yılında önemli ölçüde artmış ve yüzde 66,2'ye yükselmiştir. İSO İkinci 500'de borçlar, mali borçlar ve diğer borçlar olarak iki ana grupta incelenmektedir.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçları yüzde 50,9, diğer borçları ise yüzde 46 oranında artış göstermiştir. Mali borçlar diğer borçlara göre daha hızlı artmıştır. Borçlanma oranlarındaki bu artışlara bağlı olarak mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2016 yılında yüzde 58,1 iken, 2017 yılında yüzde 58,9'a yükselmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 41,9'dan yüzde 41,1'e inmiştir.

DEĞİŞİM ORANLARI

AYDINLIK BİR GELECEK İÇİN!

3500 çalışanımız, 338 bin m² kapalı alanda
17 farklı işletmemiz, 2,3 milyar TL grup konsolide ciromuz ile
ülkemize değer katmanın gururunu yaşıyoruz.

25 bin ton
yıllık ring iplik
üretimi

70 milyon m.
yıllık denim
üretimi

40 bin ton
yıllık open-end
iplik
üretimi

15 bin ton
yıllık kompakt
iplik
üretimi

12 bin ton
yıllık polyester
iplik
üretimi

SİRİKÇİOĞLU
G R U B U

www.sirikcioglu.com.tr

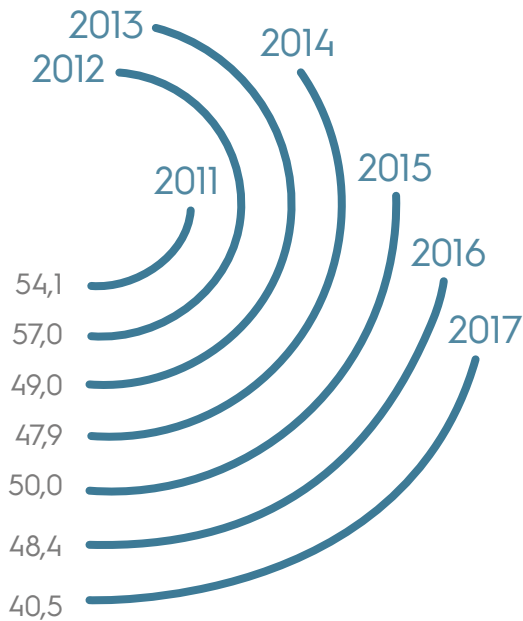
Borçların Gelişimi (TL)

	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2015	53.339	30.719	57,6	22.620	42,4
2016	62.175	36.096	58,1	26.079	41,9
2017	92.533	54.464	58,9	38.069	41,1
Değişim (%)	48,8	50,9	-	46,0	-

Mali borçlar içinde kısa vadeli mali borçların payı önemli ölçüde düştü.

Mali borçlar kısa ve uzun vadeli borçlar olarak ikiye ayrılmaktadır. 2016 yılında kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 48,4 iken bu oran 2017 yılında yüzde 40,5'e düşmüştür. 2017 yılındaki bu gerilemede döviz kurlarındaki artış veya Türk Lirasındaki değer kaybı belirleyici olmuştur.

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

Sanayi kuruluşları geçmiş yıllarda orta-uzun vadeli mali borçlanma olanaklarını iyi kullanmış ancak daha çok döviz cinsi borçlanmalar yapılmıştır. 2017 yılında bilançolarda yer alan döviz cinsi mali borçların TL cinsinden değerleri şişmiş ve bu nedenle orta-uzun vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı artarken, kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı önemli ölçüde gerilemiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde mali borçların sektör dağılımı da değerlendirilmektedir. 2017 yılı itibari ile 24 alt sektörden 16 sektörde uzun vadeli mali borçlar kısa vadeli mali borçların üzerindedir. 8 sektörde ise kısa vadeli mali borçlar daha yüksektir. 2016 yılına göre uzun vadeli borçların daha yüksek olduğu sektör sayısı 2 adet artmıştır.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçları sektörel olarak değerlendirildiğinde en yüksek mali borcu olan sektörler sırasıyla gıda ürünleri, tekstil ürünleri, elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri, mineral ürünler ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür.

Gıda ürünleri, giyim eşyaları ve ana metal sanayinde göreceli yüksek mali borçların yanı sıra kısa vadeli mali borç oranları da yüksektir. Tekstil, madencilik ve taş ocakçılığı, mineral ürünler ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayinde ise uzun vadeli mali borçların oranı daha yüksektir.

ALPET ENDÜSTRİYEL TÜRKİYE'NİN DEVLERİNİN YANINDA

MODERN ÜRÜNLER

Kullanıcıların ihtiyaçlarını
karşılayan son teknoloji ürünler

SÜREKLİ TEKNİK GELİŞİM

Geleceğe yönelik taleplerin karşılanması için
devamlı araştırma ve geliştirme

ETKİN TEKNİK DESTEK

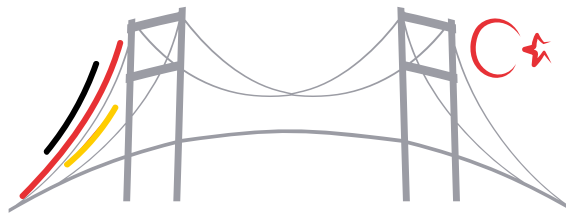
Hem doğru ürün seçimi hem de ürünlerin
doğru kullanımı sayesinde güvenli ve
sorunsuz süreçler

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Her ürün ve hizmette; insan sağlığını, çevrenin ve
doğal kaynakların korunmasını, enerji tasarrufunu
ilke edinen bakış açısı

www.oestgroup.com

Oest ve Alpet Endüstriyel'den
Stratejik İşbirliği

www.alpetendustriyel.com

Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	211.506.727	3.684.977.979	3.896.484.707
10	Gıda ürünlerinin imalatı	5.882.938.966	4.037.345.711	9.920.284.677
11	İçeceklerin imalatı	312.413.735	320.988.712	633.402.446
12	Tütün ürünleri imalatı	165.791.699	91.563.236	257.354.935
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	3.720.618.629	4.879.703.426	8.600.322.056
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.246.817.758	693.118.273	1.939.936.031
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	725.022.386	1.037.007.790	1.762.030.176
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	566.642.587	416.897.018	983.539.605
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	93.970.827	98.338.917	192.309.744
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	27.158.697	79.659.285	106.817.982
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1.254.011.408	510.326.661	1.764.338.070
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	234.872.060	145.785.134	380.657.194
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	983.610.994	1.075.809.006	2.059.420.000
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.501.770.389	4.123.572.480	5.625.342.868
24	Ana metal sanayii	1.570.247.500	1.589.995.689	3.160.243.189
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	456.798.366	973.079.171	1.429.877.537
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	145.311.067	111.159.310	256.470.377
27	Elektrikli teçhizat imalatı	461.282.573	582.756.958	1.044.039.530
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	255.840.552	274.243.223	530.083.774
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	864.421.929	1.342.233.935	2.206.655.864
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	358.797.771	702.311.615	1.061.109.386
31	Mobilya imalatı	162.041.507	167.910.266	329.951.773
32	Diğer imalatlar	94.960.208	14.808.917	109.769.125
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	8.181.933	-	8.181.933
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	86.778.274	14.808.917	101.587.192
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	786.481.516	5.427.118.275	6.213.599.791
	Toplam	22.083.329.849	32.380.710.989	54.464.040.838

BİRLİKTE DEĞİŞİM YARATABİLİRİZ

DAMLA SULAMA SİSTEMLERİNDE ÖNCÜ

Kurulduğumuz günden bu yana, tarımda olumlu etki bırakmak için birçok iş ortağımızla birlikte çalışıyor ve çiftçilerimize daha az kaynak kullanarak daha çok verim elde etmeleri için yardımcı oluyoruz. Damla sulama yöntemlerindeki öncülüğümüzde bizimle iş ortaklığına devam ederek siz de dünyayı değiştirmemize katkıda bulunun.

www.netafim.com.tr

 / Netafim.Turkey

 / NetafimTurkiye

 NETAFIM™

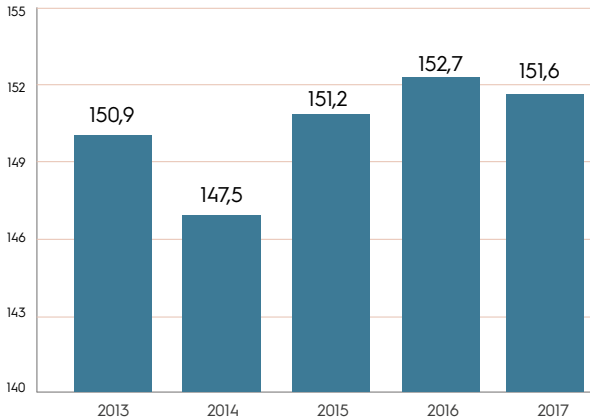

FİNANSAL ORANLAR

Cari oran son üç yıldır istikrarlı.

Cari oran, kuruluşların dönen varlıklarını nakde dönüştürüp, yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ve gücünü göstermektedir. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması kuruluşların net işletme sermayesine sahip olduğunu ve kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesinin bulunduğunu göstermektedir. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda cari oran son üç yıldır hemen hemen aynı kalarak istikrarını korumaktadır. 2016 yılında yüzde 152,7 olan cari oran 2017 yılında yüzde 151,6 olmuştur. Diğer finansal oranlardaki önemli değişikliklere karşın firmalar son üç yıldır cari oranda hem yüksek seviyeyi hem de istikrarı korumaktadır.

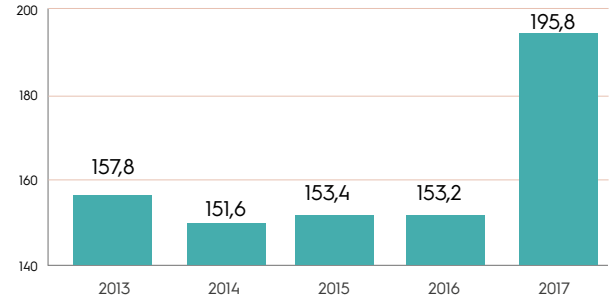
CARİ ORAN (%)

Toplam borçların özkaynaklara oranında sert artış gerçekleşti.

Toplam borçlar/özkaynak oranı 2017 yılında 42,6 puan artarak yüzde 195,8'e yükselmiştir. Toplam borçların özkaynaklara oranı 2014-2016 döneminde yaklaşık 1,5 katı olan değerini korumuştur. Ancak 2017 yılında oran özkaynaklar aleyhine önemli ölçüde bozulmuştur. İSO İkinci 500 kapsamındaki kuruluşlar 2017 yılında büyümelerini daha çok borçlanma ile karşılamıştır.

TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

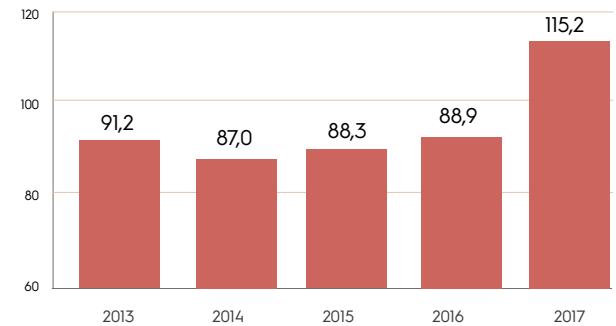

Mali borçların büyüklüğü özkaynakları aştı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borç/özkaynak oranı son yıllarda göreceli olarak yüksek gerçekleşirken 2017 yılında mali borçlar ilk kez yüzde 115,2 oranı ile özkaynakları geçmiştir. 2017 yılında yaşanan bu gelişimde hem mali borçların artışı (döviz kuru artışı ile döviz cinsi borçların şişmesi) hem de özkaynakların yeterince arttırılmaması etkili olmuştur.

Mali borçların içinde önemli ölçüde döviz borçları bulunmaktadır. 2017 yılında döviz kurlarında önemli artışlar yaşanmış, kur artışları ile birlikte mali borçların TL karşılıkları da büyümüş ve mali borçların özkaynaklara oranları da sıçrama göstermiştir.

MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

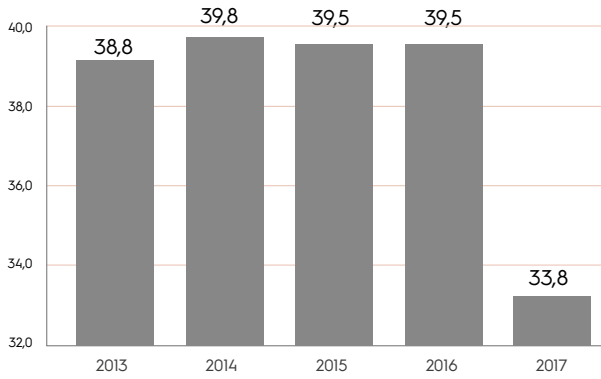

Özkaynakların aktiflere oranı geriledi.

Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynaklar ile finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği mali sağlamlığı yansıtmaktadır. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynak/aktif toplamı oranı 2013-2016 arasında hemen hemen aynı kalmıştır. Bu dönemde özkaynaklar ve toplam aktifler aynı oranlarda büyümüştür. 2017 yılında ise özkaynakların toplam aktiflere oranı yüzde 39,5'dan yüzde 33,8'e inmiştir. Kuruluşlar faaliyetleri ile aktiflerindeki büyümeler için özkaynaklarını yeterince artıramamıştır.

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

Finansal oranlar sektörler arasında önemli farklılıklar göstermeye devam ediyor.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplulaştırılmış finansal oranları yukarıda genel olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte finansal oranlar sektör grupları içinde oldukça yüksek farklılıklar göstermeye devam etmektedir. Bu farklılıklar büyük ölçüde sektörlerin kendilerine özgü iş ve piyasa koşullarından kaynaklanmaktadır.

Ortalama yüzde 151,6 olan cari oranın en yüksek olduğu sektör yüzde 264,1 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatı sanayi iken, en düşük oran yüzde 70,8 ile madencilik ve taş ocaklığı sektöründedir.

Ortalama yüzde 66,2 olan borçların toplam aktiflere oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 109,2 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı sanayi olurken, en düşük oran yüzde 35 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması sanayindedir.

Ortalama yüzde 195,8 toplam borçların özkaynaklara oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 732,2 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretimi iken, en düşük oran yüzde 53,9 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması sektöründedir.

Ortalama yüzde 33,8 olan özkaynakların toplam aktiflere oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 65 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması sanayi iken en düşük oran yüzde 12 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretimi sektöründedir.

Finansal Oranlar (%)

	İSO İkinci 500 BSK				İSO İkinci 500 BSK-Özel				İSO İkinci 500 BSK-Kamu			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	147,5	151,2	152,7	151,6	147,7	151,6	153,0	151,6	138,0	139,5	139,5	151,2
Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	60,2	60,5	60,5	66,2	60,2	60,5	60,5	66,4	60,7	61,0	60,1	53,5
Toplam Borçlar/Özkaynak	151,6	153,4	153,2	195,8	151,5	153,3	153,2	197,3	154,8	156,6	150,6	115,0
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	65,6	67,1	65,3	58,3	65,1	66,6	64,9	57,9	92,3	93,0	92,4	96,6
Mali Borçlar/Özkaynak	87,0	88,3	88,9	115,2	88,6	90,1	90,3	117,4	3,2	0,5	-	-
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	34,6	34,9	35,1	39,0	35,2	35,6	35,7	39,5	1,2	0,2	-	-
Özkaynak/Aktif Toplamı	39,8	39,5	39,5	33,8	39,8	39,5	39,5	33,6	39,3	39,0	39,9	46,5

Sektörel Finansal Oranlar - 2017 (%)

Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/ Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/ Toplam Borçlar	Mali Borçlar/ Özkaynak	Mali Borçlar/ Aktif Toplamı	Özkaynak/ Aktif Toplamı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	70,8	74,6	293,4	33,5	204,9	52,1	25,4
10 Gıda ürünlerinin imalatı	135,2	68,1	213,0	70,6	145,2	46,4	31,9
11 İçeceklerin imalatı	82,6	65,5	189,6	72,8	97,2	33,6	34,5
12 Tütün ürünleri imalatı	151,4	71,9	255,6	63,9	234,3	65,9	28,1
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	180,3	60,1	150,5	57,7	104,7	41,8	39,9
14 Giyim eşyalarının imalatı	153,8	58,8	142,8	76,3	73,6	30,3	41,2
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	108,2	75,8	312,7	66,2	173,1	42,0	24,2
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	177,5	55,9	126,9	72,3	74,0	32,6	44,1
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	197,6	35,0	53,9	72,9	24,9	16,2	65,0
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	264,1	45,6	83,9	66,8	35,1	19,1	54,4
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	165,8	54,3	118,6	79,2	60,1	27,5	45,7
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	209,0	48,1	92,7	75,5	59,1	30,7	51,9
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	166,8	63,2	171,8	66,9	96,2	35,4	36,8
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	133,9	66,6	199,6	55,6	92,1	30,7	33,4
24 Ana metal sanayii	152,1	66,9	202,0	64,8	125,4	41,5	33,1
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	180,5	63,2	171,7	57,0	105,0	38,7	36,8
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	192,2	51,0	104,2	78,1	52,0	25,5	49,0
27 Elektrikli teçhizat imalatı	153,9	69,7	229,9	67,7	106,9	32,4	30,3
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	187,6	54,9	121,5	72,8	25,8	11,7	45,1
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	165,7	59,6	147,5	60,8	81,6	33,0	40,4
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	260,0	109,2	-1.186,1	29,3	-315,8	29,1	-9,2
31 Mobilya imalatı	181,5	56,6	130,3	70,9	65,9	28,6	43,4
32 Diğer imalatlar	200,1	43,3	76,4	89,3	32,6	18,5	56,7
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	230,7	39,0	63,9	99,3	6,1	3,7	61,0
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	182,3	45,8	84,7	84,3	49,9	27,0	54,2
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	99,3	88,0	732,2	23,8	590,5	71,0	12,0
Toplam	151,6	66,2	195,8	58,3	115,2	39,0	33,8

ATESSAN®
KAĞITÇILIK MATBAA AMBALAJ
SAN.TİC. LTD. ŞTİ.

45.yıl

En kaliteliyi ve en iyiyi üretmek sorumluluk, teknoloji ve bilgi gerektirir. Türkiye'nin lider oluklu mukavva ve koli üreticisi Ateşsan, geniş ürün portföyünü 45 yıldır müşterilerine sunuyor, binlerce üreticinin ürünlerine değer katıyor.

Firmamız, Güçlü ve hızlı lojistik ağı, Sonuç odaklı yaklaşımı, Esnek ve geniş üretim yelpazesi, Profesyonel ve tecrübeli kadrosu, Modern ve yüksek kapasiteli teknik altyapısı, Müşteri memnuniyetini prensip edinen bakış açısı ile 7/24 üretim ve sevkiyat yapmaktadır. 2015 yılında Arnavutköy Ömerli'de kurulan, yeni tesisimiz ile üretim kapasitemizi %50 arttırmış bulunmaktayız.

45 yıldır içindekine değer katıyoruz .

ATESSAN
KAĞITÇILIK MATBAA AMBALAJ
SAN.TİC. LTD. ŞTİ.

Ömerli Mah. Hakkı İleri Cad. No:52 PK:34555
ARNAVUTKÖY - İSTANBUL

Tel.: +90 (0212) 596 84 25 pbx Faks: +90 (0212) 596 45 36

www.atessan.com.tr

KARLILIK GÖSTERGELERİ

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde kar ve zarar eden firma sayıları yıllar itibarıyla değişmektedir. Kuruluşların kar ve zararlarını, firma performansları kadar dışsal koşullar da belirlemektedir.

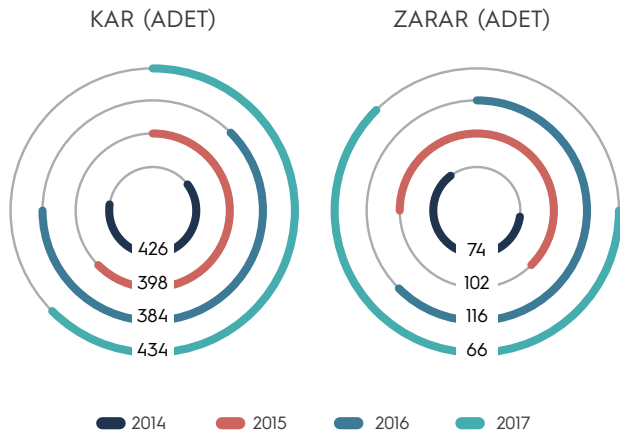
Kar eden firma sayısı 2017 yılında önemli ölçüde arttı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde kar ve zarar eden firma sayıları yıllar itibarıyla değişmektedir. Kuruluşların kar ve zararlarını, firma performansları kadar dışsal koşullar da belirlemektedir.

Benzer şekilde sanayi kuruluşlarından faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları da 2013 yılından itibaren değerlendirilmektedir. FAVÖK (EBITDA) olarak bilinen bu gösterge firmaların faaliyetlerinden elde ettikleri karlılık performansını daha iyi yansıtmaktadır.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde kar eden kuruluş sayısı önemli ölçüde artmış ve 434'e yükselmiştir. Zarar eden kuruluş sayısı ise 66 olmuştur. 2017 yılında kar eden firma sayısı 2007 ve 2010 yılındaki 442 kar eden firma sayısından sonraki en yüksek sayıya ulaşmıştır. 2015 ve 2016 yıllarındaki zayıf performans sonrası 2017 yılında firmalar, iç ve dış talebin artışı ve buna bağlı olarak üretimden satışlarındaki büyüme performanslarını da karlarına yansıtmıştır.

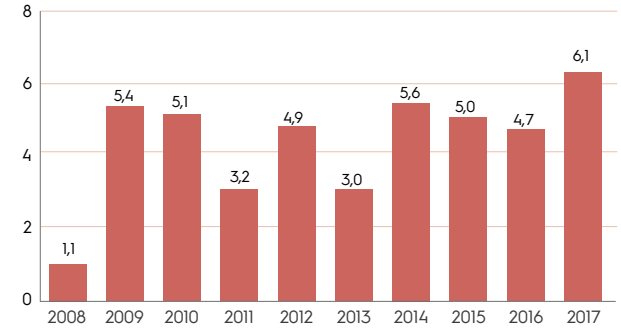
VERGİ ÖNCESİ DÖNEM KARI VE ZARARI EDEN KURULUŞLAR (ADET)

Satış karlılığı yüzde 6,1'e yükseldi.

Satış karlılığı dönem kar ve zarar toplamının toplam net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun satış karlılığı 2017 yılında 1,4 puan artarak yüzde 6,1 olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığı oranı son on yılın en yüksek seviyesine yükselmiştir. Böylece İSO İkinci 500'ün karlılık performansı uzun yıllar sonrası ilk kez hissedilir bir iyileşme göstermiştir.

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

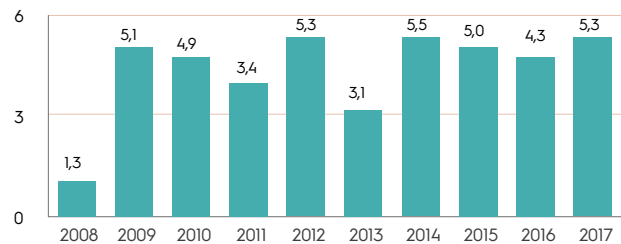
2017 yılında satış karlılığı en yüksek sektör yüzde 15,7 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı sanayi olmuştur. İkinci sırada yüzde 14,2 ile tütün ürünlerinin imalatı sanayi yer almaktadır. 2017 yılında 25 alt sektörden 8'inde satış karlılığı oranı çift haneli olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığının en düşük olduğu sanayi ise negatif karlılık veren 3 sektör dışında yüzde 0,6 ile mücevherat sanayinde olmuştur.

Aktif karlılığı yüzde 5,3'e çıktı.

Dönem kar ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı 2017 yılında 1 puan artarak yüzde 5,3 olmuştur. 2014 yılında yüzde 5,5'e kadar yükselen aktif karlılığı sonraki iki yıl gerilemiş, 2017 yılında ise yeniden artarak son on yılın en yüksek ikinci seviyesine çıkmıştır. 2017 yılındaki büyümeler aktif karlılığını da olumlu etkilemiştir.

2017 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 15,8 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı sanayi olmuştur. En düşük aktif karlılığı oranı ise negatif karlılık gösteren 3 sektör dışında yüzde 0,2 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretimi sektöründe gerçekleşmiştir.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

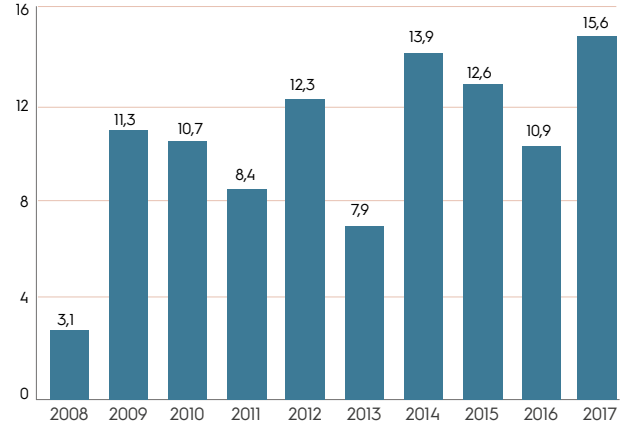

Özkaynak karlılığında sıçrama yaşandı.

Özkaynak karlılığı dönem kar ve zarar toplamının toplam özkaynaklara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Özkaynak karlılığı kuruluşların sahip oldukları ve faaliyetleri için koydukları özkaynaklar ile ne oranda kar ettiklerini göstermektedir. Özkaynak karlılığı 2015 ve 2016 yılında gerileme göstermiştir. 2017 yılında ise özkaynak karlılığında önemli bir sıçrama gerçekleşmiştir. Özkaynak karlılığı 4,7 puan artarak yüzde 15,6'ya yükselmiş ve son on yılın en yüksek seviyesine yükselmiştir. Bu gelişmede karlarda görülen önemli mutlak artış ile birlikte özkaynakların sınırlı ölçüde artışı da etkili olmuştur.

2017 yılında en yüksek özkaynak karlılığı sağlayan sektör yüzde 38,7 ile tütün ürünlerinin imalatı sanayi olmuştur. Bu sektörü yüzde 32,3 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı sanayi izlemektedir. Özkaynak karlılık oranı en düşük sektör ise negatif karlılık oranına

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

sahip iki sektör dışarıda bırakıldığında yüzde 1,5 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim sanayi olmuştur.

Satış Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar) (%)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	5,4	5,1	3,2	4,9	3,0	5,6	5,0	4,7	6,1
Özel Kuruluşlar	5,4	5,1	3,2	4,9	3,0	5,6	5,0	4,7	6,1
Kamu Kuruluşları	7,7	1,9	3,6	-0,2	2,4	1,1	3,9	5,3	5,8

Aktif Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Aktif Toplamı) (%)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	5,1	4,9	3,4	5,3	3,1	5,5	5,0	4,3	5,3
Özel Kuruluşlar	5,1	5,0	3,5	5,3	3,1	5,6	5,0	4,3	5,3
Kamu Kuruluşları	6,0	0,8	2,7	-0,2	2,1	0,7	3,3	4,3	4,5

Özkaynak Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Özkaynak) (%)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	11,3	10,7	8,4	12,3	7,9	13,9	12,6	10,9	15,6
Özel Kuruluşlar	11,2	10,8	8,5	12,5	8,0	14,1	12,7	10,9	15,7
Kamu Kuruluşları	17,3	2,8	4,3	-0,3	2,8	1,8	8,5	10,7	9,6

TOZ BOYA İLE HER YERDE SINIRSIZ RENK ÖZGÜRLÜĞÜ

+90 312 267 09 83 | www.iba.com.tr

İBA Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. 1. Organize Sanayi Bölgesi Oğuz Caddesi
No: 22 06935 Sincan/Ankara F. +90 312 267 09 87 E. info@iba.com.tr

Sektörel Karlılık Oranları - 2017 (%)

Sektörler	İSO İkinci 500 BSK			Özel Kuruluşlar			Kamu Kuruluşları		
	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	-15,8	-2,7	-10,5	-15,8	-2,7	-10,5	-	-	-
10 Gıda ürünlerinin imalatı	3,6	4,3	13,6	3,6	4,3	13,8	4,3	5,4	6,2
11 İçeceklerin imalatı	1,1	0,8	2,2	1,1	0,8	2,2	-	-	-
12 Tütün ürünleri imalatı	14,2	10,9	38,7	14,2	10,9	38,7	-	-	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	7,5	6,9	17,2	7,5	6,9	17,2	-	-	-
14 Giyim eşyalarının imalatı	6,0	6,8	16,5	6,0	6,8	16,5	-	-	-
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	-0,2	-0,1	-0,4	-0,2	-0,1	-0,4	-	-	-
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	10,0	12,3	27,8	10,0	12,3	27,8	-	-	-
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	10,8	8,6	13,2	10,8	8,6	13,2	-	-	-
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	8,0	13,0	23,9	8,0	13,0	23,9	-	-	-
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	10,8	12,3	27,0	10,8	12,3	27,0	-	-	-
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	10,6	12,0	23,1	10,6	12,0	23,1	-	-	-
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	6,1	7,1	19,2	6,1	7,1	19,2	-	-	-
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5,5	2,9	8,8	5,0	2,6	7,9	11,9	7,1	19,1
24 Ana metal sanayii	5,6	7,2	21,8	5,6	7,2	21,8	-	-	-
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	8,7	8,5	23,0	8,7	8,5	23,0	-	-	-
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	15,7	15,8	32,3	15,7	15,8	32,3	-	-	-
27 Elektrikli teçhizat imalatı	5,0	6,8	22,4	5,0	6,8	22,4	-	-	-
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	10,2	8,4	18,5	10,2	8,4	18,5	-	-	-
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	11,9	11,8	29,3	11,9	11,8	29,3	-	-	-
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-25,9	-6,8	74,4	-54,8	-7,7	39,2	-1,9	-1,9	-3,6
31 Mobilya imalatı	9,6	9,5	21,8	9,6	9,5	21,8	-	-	-
32 Diğer imalatlar	4,2	5,7	10,0	4,2	5,7	10,0	-	-	-
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,6	1,1	1,8	0,6	1,1	1,8	-	-	-
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	8,9	8,3	15,4	8,9	8,3	15,4	-	-	-
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1,1	0,2	1,5	1,1	0,2	1,5	-	-	-
Toplam	6,1	5,3	15,6	6,1	5,3	15,7	5,8	4,5	9,6

güçü hisset

...Tüm Türkiye ve
120'den fazla ülkede!

GÜVENİLİR GÜÇ HER ZAMAN YANINIZDA

+90 444 8576
TKSN
info@teksan.com
www.teksan.com

TEKSAN

Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı arttı.

FAVÖK veya uluslararası kısaltması olan EBITDA oranı kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

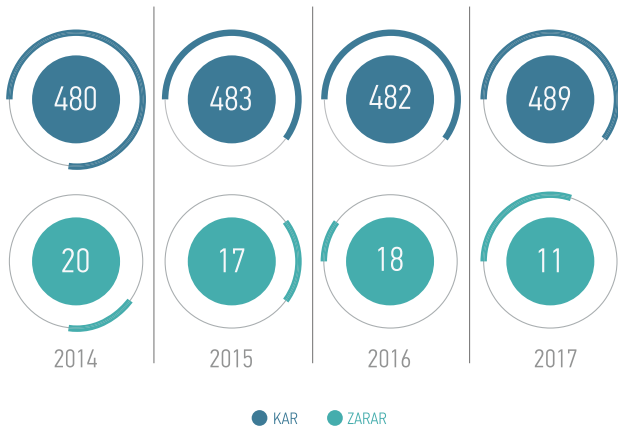
Kuruluşların mutlak FAVÖK büyüklükleri ile FAVÖK büyüklüğünün net satışlara oranları (öz kaynak ve toplam aktiflere oranları ile birlikte) giderek daha çok kullanılmaktadır.

Bu itibarla İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2013 çalışmasında ilk kez başlanan FAVÖK hesaplaması ve değerlendirmelerine izleyen yıllarda da yer verilmiştir.

2013 yılından itibaren değerlendirilen faiz, amortisman ve vergi öncesi kar eden firma sayıları 2017 yılında 489 olarak gerçekleşmiştir. Zarar eden firma sayısı 11 olmuştur. 2014-2016 döneminde FAVÖK karı elde eden firma sayısı çok değişmez iken 2017 yılında firma sayısında belirgin bir artış yaşanmıştır. Böylece son beş yılın en yüksek sayısına ulaşılmıştır. 2017 yılında firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz, amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmiştir.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşunda FAVÖK mutlak büyüklüğü 16,6 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında bu büyüklük 11,1 milyar TL olmuştur. FAVÖK büyüklüğü yüzde 49,3 gibi yüksek bir oranla artmıştır.

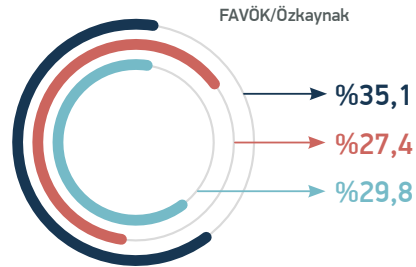
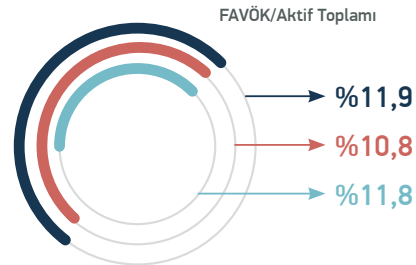
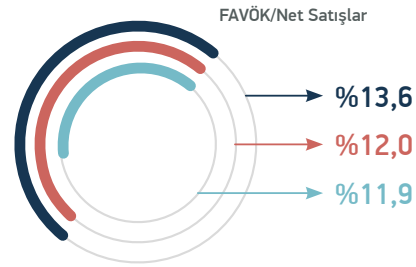
FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR VE ZARAR EDEN KURULUŞLAR (ADET)

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2017 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 13,6'ya, FAVÖK/aktifler oranı ise yüzde 11,9'a yükselmiştir. Daha önemli artış ise FAVÖK/öz kaynaklar oranında yaşanmıştır. Bu oran yüzde 27,4'den yüzde 35,1'e yükselmiştir. Firmalar öz kaynakları ile çekirdek işlerinden daha yüksek FAVÖK elde etmişlerdir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde en yüksek mutlak FAVÖK büyüklüğüne ulaşan sektör 3 milyar TL ile tekstil ürünlerinin imalatı sanayi olmuştur. En yüksek FAVÖK/net satışlar oranına ise yüzde 56,8 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi sahip olmuştur. İmalat sanayi sektörleri içinde ise en yüksek oran yüzde 27,8 ile tütün ürünleri imalat sanayinde gerçekleşmiştir.

FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%)

2017
2016
2015

Türkiye'nin Büyüyen Gücü...

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU

DERVİŞOĞLU®

derbak@derbak.com.tr | www.derbak.com.tr
Kazanlı Mah. 32001 Sokak No:7/A Akdeniz 33281 Mersin/TÜRKİYE
Tel : +90 324 221 57 29 · Faks : +90 324 221 57 30

Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA) - (TL)

Sektörler		2016		2017	
		FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve Taşocakçılığı	258.961.053	24,6	407.915.272	32,5
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1.166.371.445	6,8	1.986.569.761	7,7
11	İçeceklerin imalatı	104.940.974	11,2	152.709.406	11,4
12	Tütün ürünleri imalatı	82.323.474	38,8	83.476.917	27,8
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	1.944.397.095	13,5	3.009.487.080	15,9
14	Giyim eşyalarının imalatı	501.312.270	8,8	813.051.071	11,2
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	144.333.831	12,7	341.418.878	13,4
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	441.771.418	14,2	586.832.707	15,9
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	102.417.240	13,0	130.210.184	13,9
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	85.017.371	9,9	89.082.304	9,8
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	762.019.881	14,5	1.093.949.299	15,0
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	243.554.577	11,6	230.545.626	16,3
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	569.367.607	11,1	842.665.441	12,5
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.149.752.561	15,6	1.795.327.655	18,4
24	Ana metal sanayii	858.027.548	10,7	971.356.721	9,9
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	417.331.966	11,9	539.900.689	15,0
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	109.369.661	13,3	231.271.308	22,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	323.908.811	9,2	446.196.810	10,2
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	339.157.520	12,5	585.943.800	15,8
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	714.863.651	14,7	1.237.659.804	18,6
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-3.477.418	-1,1	-73.518.484	-7,6
31	Mobilya imalatı	136.541.058	10,2	161.764.368	14,2
32	Diğer imalatlar	75.143.173	8,8	75.335.434	9,4
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	19.282.986	3,5	7.453.270	1,7
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	55.860.187	18,7	67.882.164	19,2
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	598.123.118	33,9	866.313.234	56,8
	Toplam	11.125.529.885	12,0	16.605.465.285	13,6

BİZİM İŞİMİZ SİZİN GÜCÜNÜZ

Reklamcılık

Dayanaklı Tüketim

Otomotiv

Enerji

İnşaat

Boyalı Malzeme

Savunma Sanayi

Hafif, Dayanaklı, Yüksek İletkenliğe Sahip, Enerji Verimliliği Yüksek, Kolay Şekillenebilir, Uzun Ömürlü
Alüminyum Yassı Ürün ve Magnezyum Döküm Üretiminde
Kalıcı, Güvenilir ve Tamamlayıcı Çözüm Ortağınız.

VIGMETAL

Tavşanlı Köyü Esentepe Mevkii 13.Sk. No :11 Gebze /KOCAELİ Tel : +90 262 724 86 69 pbx (4 HAT) Faks : +90 262 724 83 67

www.vigmetal.com.tr

Faaliyet karı artarken faaliyet karlılığında da iyileşme kaydedildi.

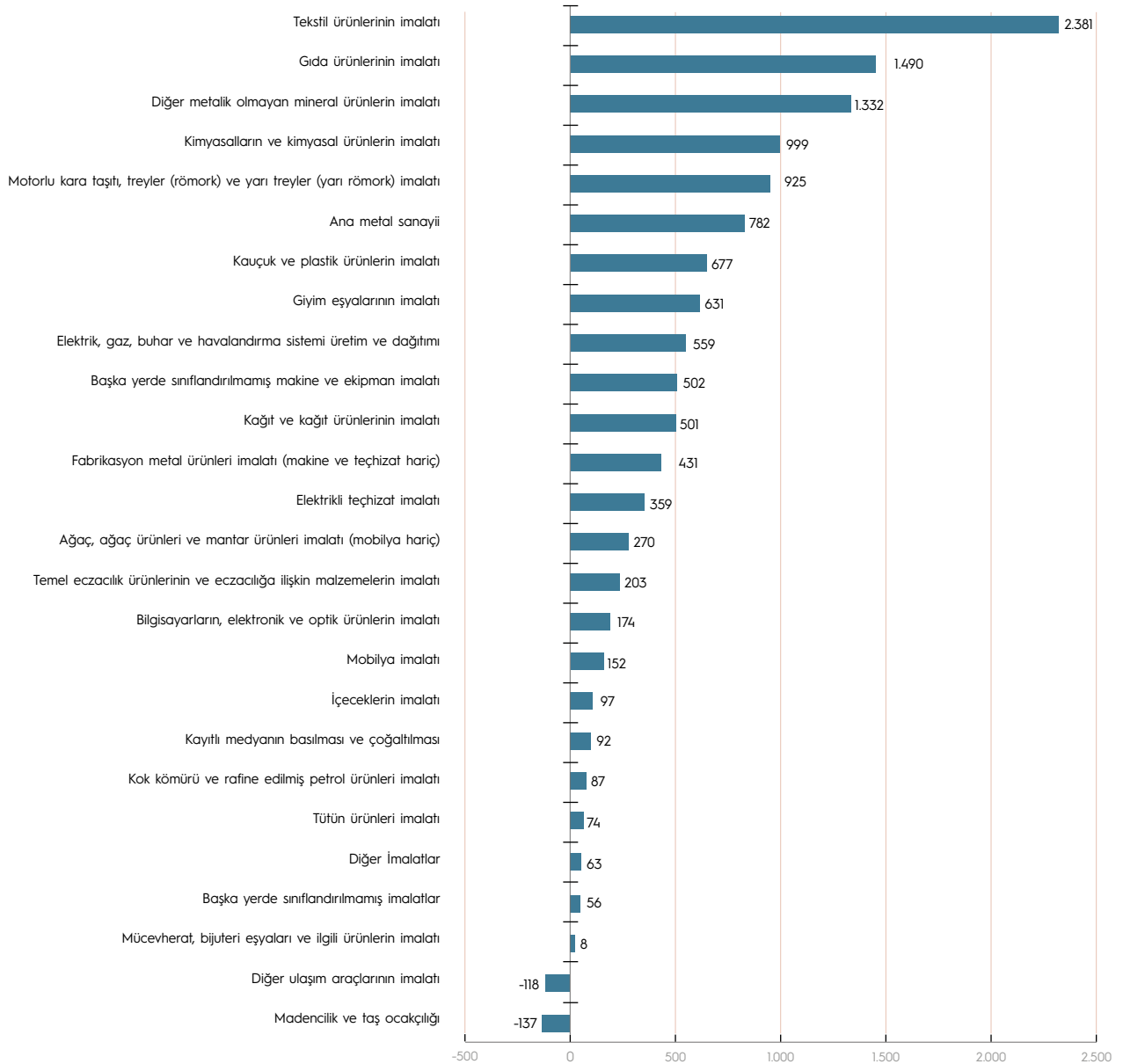
Kuruluşların karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi faaliyet karıdır. Faaliyet karı kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun faaliyet karı oranı yüzde 10,3 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında yüzde 9,4 olan orana göre faaliyet karlılığında iyileşme ya-

şanmıştır. Toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise yüzde 43,8 gibi yüksek bir oranda artarak 2016 yılında 8,7 milyar TL iken 2017 yılında 12,5 milyar TL'ye yükselmiştir. Faaliyet karlarındaki artışın ana nedeni faaliyet giderlerinde yaşanan göreceli daha yavaş artıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde mutlak olarak faaliyet karlarının önemli ölçüde arttığı görülmektedir. En yüksek faaliyet karını 2,4 milyar TL ile tekstil ürünlerinin imalatı sanayi yaratmıştır. Onu 1,5 milyar TL ile gıda ürünlerinin imalatı sanayi izlemiştir.

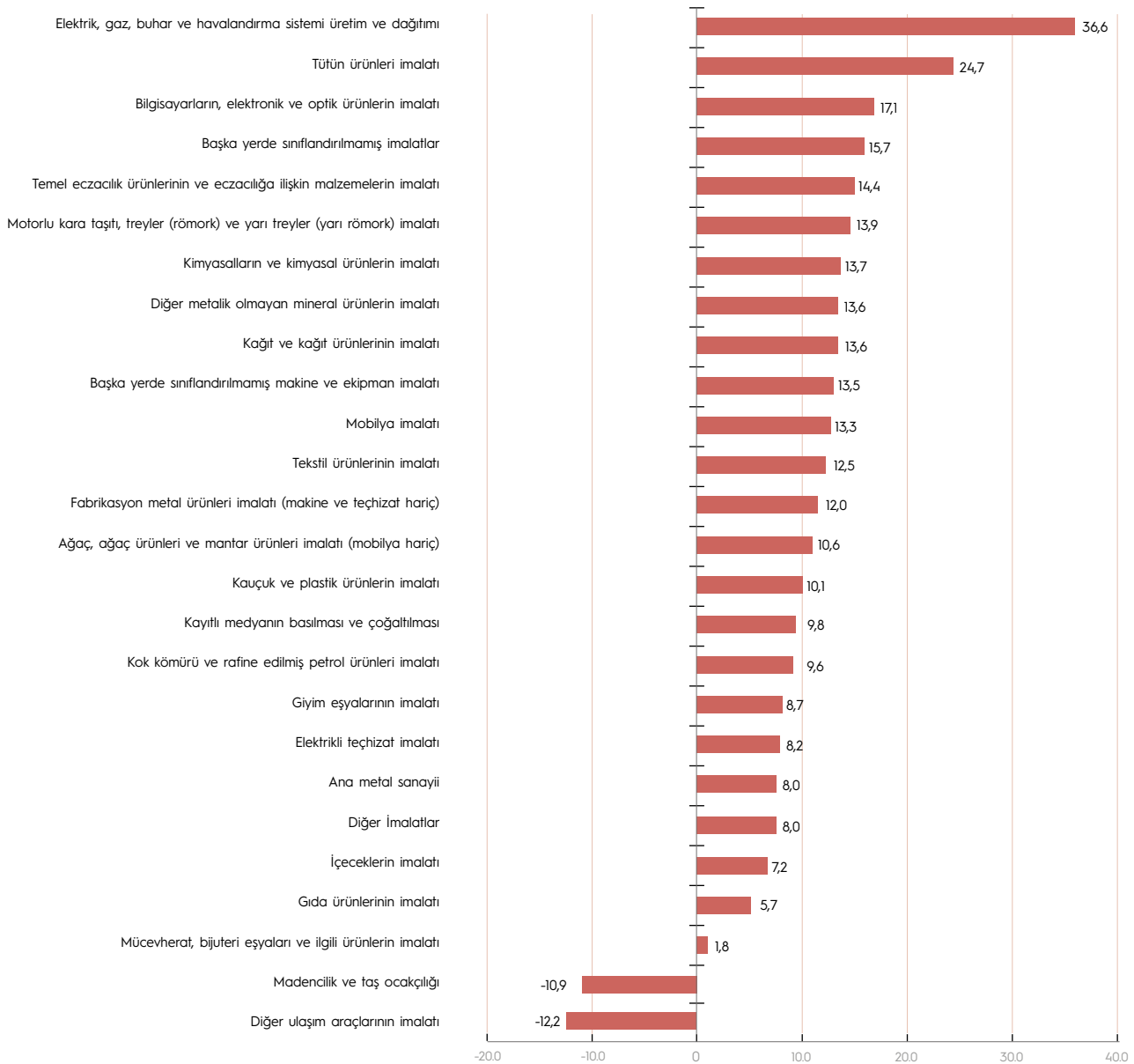
SEKTÖRLER FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYON TL)

Faaliyet karı oranı en yüksek sektör ise yüzde 36,6 ile yine elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi olmuştur. Bu sektörü yüzde 24,7 ile tütün ürünlerinin imalatı sanayi ve 17,1 ile bilgisayar, elektronik ve optik aletlerin imalatı sanayi takip etmiştir.

“Faaliyet karı oranı en düşük sektör ise negatif orana sahip iki sektör haricinde yüzde 1,8 ile mücevherat sanayidir.”

SEKTÖRLER FAALİYET KARI ORANLARI (%)

KÜMÜLATİF GELİR TABLOSU VE ANALİZİ

Faaliyet karlılığı arttı, faaliyet ve finansman giderlerindeki oransal gerileme karlılığı olumlu etkiledi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2017 yılı kümülatif gelir tablosu büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler içermektedir.

İSO İkinci 500'ün toplam satış maliyetinin net satışlara oranı 0,6 puan artmış ve yüzde 80,9'a yükselmiştir. Buna bağlı olarak yüzde 19,1 oranında bir brüt satış karı elde edilmiştir. Satışların maliyetinde yaşanan artış ile brüt satış karlılığı düşmüştür.

2016 yılına göre satışların maliyeti net satışlara oranla 0,6 puan artarak yüzde 80,9'a yükselirken, faaliyet giderleri ise 1,4 puan düşüşle yüzde 8,8'e gerilemiştir. Böylece maliyetlerde 0,8 puanlık azalış başarısı elde edilmiştir. Bunun sonucu olarak da 2016 yılında yüzde 9,4 olan faaliyet karı oranı 2017 yılında yüzde 10,3'e yükselmiştir. Faaliyet giderlerinin etkinliğinde önemli bir iyileşme sağlanmıştır.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun satış maliyeti yönetiminde performansı zayıflarken, faaliyet giderleri daha iyi yönetilmiştir.

2017 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı yüzde 7,6 olup, bunun 5,9 puanı kambiyo karlarından gelmektedir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise yüzde 7,7 olup bunun da 6,9 puanı kambiyo zararlarından gelmektedir.

İSO İkinci 500 2017 yılında diğer faaliyetlerden net 0,1 puan zarar elde etmiştir. Bunun en önemli kaynağı kambiyo zararlarıdır. 2016 yılında 0,3 puan olan kambiyo zararı 2017'de 1 puana yükselmiştir. Bir başka deyişle döviz

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutarlar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Paylar (%)	
	2016	2017		2016	2017
Net Satışlar	93.059	121.936	31,0	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	74.756	98.631	31,9	80,3	80,9
Brüt Satış Karı (Zararı)	18.191	23.305	28,1	19,5	19,1
- Faaliyet Giderleri	9.484	10.778	13,6	10,2	8,8
Faaliyet Karı (Zararı)	8.707	12.527	43,9	9,4	10,3
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	7.123	9.248	29,8	7,7	7,6
Kambiyo Karları	5.555	7.242	30,4	6,0	5,9
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	6.859	9.408	37,2	7,4	7,7
Kambiyo Zararları	5.857	8.440	44,1	6,3	6,9
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	8.972	12.366	37,8	9,6	10,1
- Finansman Giderleri	4.403	5.361	21,7	4,7	4,4
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	4.568	7.005	53,3	4,9	5,7
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	918	1.187	29,3	1,0	1,0
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	1.069	808	-24,4	1,1	0,7
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	4.418	7.385	67,2	4,7	6,1

kurlarındaki artışlar karlılığı önemli ölçüde düşürmüştür. İSO İkinci 500, İSO 500'den farklı olarak döviz kuru artışlarından karlılık anlamında olumsuz etkilenmiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında diğer faaliyetlerden elde ettiği 0,1 puanlık zarar ile birlikte finansman giderleri öncesi yüzde 10,1 karlılığa ulaşmıştır. Geçen yıla göre finansman giderleri öncesi kar oranı 0,5 puan yükselmiştir.

Finansman giderlerinin net satışlara oranı ise 2017 yılında 0,3 puan azalmış ve yüzde 4,4 olmuştur. Firmalar 2017 yılının ilk üç çeyrek dönemindeki göreceli düşük faizler ile finansman maliyetlerini aşağı çekmiştir.

Böylece İSO İkinci 500 2017 yılında finansman giderleri sonrası yüzde 5,7 oranında bir olağan karlılık yaratmıştır. Geçen yıla göre olağan karlılık oranı 0,8 puan yükselmiştir.

Olağandışı gelir ve karlar (1 puan) ile gider ve zararların (0,7 puan) ardından İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında vergi öncesi yüzde 6,1 oranında bir karlılığa ulaşmıştır. Olağan dışı kar/zarar dengesi 2016 yılında 0,1 puan zarar verirken, 2017 yılında 0,3 puan kar vermiştir. Olağan dışı gider ve zararlarıdaki azalma etkili olmuştur.

2016 yılında yüzde 4,7 olan vergi öncesi karlılığa göre 2017 yılında 1,4 puan artış yaşanmıştır. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında satışların maliyeti ile kambiyo karlarını iyi yönetememiş, buna karşın faaliyet, finansman ve olağan dışı giderlerini daha iyi yönetmiştir.

Finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı önemli ölçüde geriledi.

Finansman giderleri sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2017 yılında da sürdürmüştür. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılında finansman maliyetlerini göreceli olarak daha etkin şekilde yönetmiştir. Faiz oranlarındaki gerileme de bunda etkili olmuştur. Türk lirasının değer kaybının finansman giderlerindeki olumsuz etkisi ise beklentilerin altında gerçekleşmiştir.

Buna göre finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı 2017 yılında yüzde 50,6'dan yüzde 42,8'e inmiştir. Mali borçlar oranındaki artışlara rağmen 2017 yılında faiz oranlarının özellikle yılın ilk üç çeyreğinde düşük kalması, finansman giderlerini olumlu etkilemiştir.

FINANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI

	2014	2015	2016	2017
Finansman Giderleri (Milyon TL)	2.581	3.785	4.403	5.361
Faaliyet Karı (Milyon TL)	6.182	7.409	8.707	12.527
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	41,8	51,1	50,6	42,8

Sanayi kuruluşları 2017 yılında elde ettikleri karın daha düşük bir payını finansman giderlerine ayırmıştır. Buna rağmen sanayinin mevcut mali yapısı içinde faiz ve kur dalgalanmaları sanayi sektöründe karlılığı ve sermaye birikimini etkilemeye 2017 yılında da devam etmiştir.

Üretim faaliyeti dışı gelirler 2017 yılında negatife döndü, dönem karını olumsuz etkiledi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında üretim faaliyeti dışı gelirler hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirler iki nedenden dolayı hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. İlk neden kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerinin görülmesidir.

İkincisi ise İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kullanılan milli gelir anlamında kar ve yaratılan katma değer hesaplanması için üretim faaliyeti dışı gelirler büyüklüğünün ayrıca hesaplanması ihtiyacıdır. Kuruluşların yarattıkları katma değer gelir yönünden yani kuruluşların ödedikleri faktör gelirleri ile hesaplanmaktadır.

Bunun için bir faktör geliri olarak üreticinin payı olan milli gelir anlamında kar büyüklüğü de hesaplanmaktadır. Milli gelir anlamında kar faktör gelirine ulaşmak için vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, o yıl için kardan ayrılan karşılıklar eklenmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirleri temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlar oluşturmaktadır.

Üretim faaliyeti dışı gelirler ve dönem kar ve zarar toplamı içindeki payları yıllar itibarıyla önemli dalgalanma göstermektedir. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üre-

tim faaliyeti dışı gelirleri 2013 yılında negatif gerçekleşmiş, 2014 yılında yeniden yükselmiş, 2015 yılında ise 105 milyon TL ile çok düşük bir rakama gerilemişti. Üretim dışı faaliyet gelirleri 2016 yılında ise yüzde 152,1 yükselmekle birlikte 264,7 milyon TL gibi yine düşük bir rakam olarak gerçekleşmiştir.

Üretim dışı faaliyet gelirleri 2017 yılında da dalgalanmaya devam etmiş ve bu kez 160,8 milyon TL net üretim faaliyeti dışı zarar gerçekleşmiştir. Üretim faaliyeti dışı gelirlerin toplam dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2016 yılında yüzde 6 iken 2017 yılında mutlak zarar ile birlikte yüzde -2,2 olmuştur. Toplam dönem karı tamamen faaliyet konusu alanlardan elde edilen gelirler-

den beslenmiştir. Üretim faaliyeti dışı gelirlerde yaşanan zarar mutlak kar rakamını 2017 yılında aşağı çekmiştir. Bir başka deyişle İSO İkinci 500 kuruluşları 2017 yılında da esas faaliyetlerinden olan gelirlere ve karlara ağırlık vermeye devam etmiştir.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde ise 2017 yılında en yüksek üretim dışı faaliyet gelirleri/toplam net satışlar oranına sahip sektörlerin başında yüzde 16,4 oranı ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistem üretimi ve dağıtım sektörü gelmektedir. İkinci sırada yüzde 11,1 ile tütün ürünlerinin imalatı sanayi yer almaktadır. 12 sektörde ise üretim dışı gelirler net olarak zarar göstermiştir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2012	1.160.225.195	1.428,3	3.161.026.692	61,1	36,7
2013	-617.394.260	-153,2	2.205.786.931	-30,2	-28,0
2014	736.525.780	-219,3	4.547.302.406	106,2	16,2
2015	104.975.918	-85,7	4.393.533.748	-3,4	2,4
2016	264.684.982	152,1	4.417.889.511	0,6	6,0
2017	-160.834.994	-160,8	7.384.570.769	67,2	-2,2

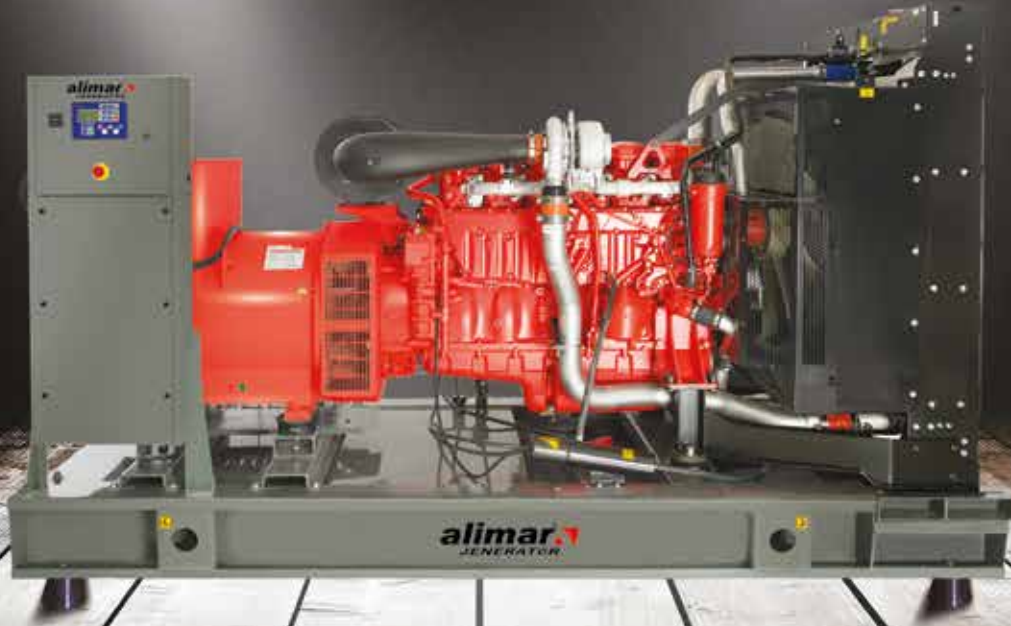
Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Özel Kuruluşlar)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2012	1.155.340.739	1.520,2	3.162.458.715	62,7	36,5
2013	-617.785.235	-153,5	2.190.818.677	-30,7	-28,2
2014	724.725.524	-217,3	4.536.099.851	107,1	16,0
2015	93.829.924	-87,1	4.336.039.599	-4,4	2,2
2016	244.985.302	161,1	4.352.590.312	0,4	5,6
2017	-170.231.214	-169,5	7.300.619.366	67,7	-2,3

alimar®

JENERATÖR

Enerji'de **Çözüm Ortağınız**
Your Solution Partner in Energy

TEKNİK SERVİS
444 54 59

ANKARA MERKEZ
312 384 15 00

ANKARA OSTİM ŞUBE
312 354 59 48

ANKARA EMEK ŞUBE
312 395 45 49

ANTALYA
242 344 78 18

İSTANBUL ASYA
216 469 12 15

İSTANBUL AVRUPA
212 438 13 43

ADANA
322 428 66 00

FABRİKA
266 290 80 10

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Kamu Kuruluşları)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2012	4.884.456	6,0	-1.432.023	-107,5	-341,1
2013	390.975	-92,0	14.968.254	-1.145,3	2,6
2014	11.800.256	2.918,2	11.202.555	-25,2	105,3
2015	11.145.994	-5,5	57.494.149	413,2	19,4
2016	19.699.680	76,7	65.299.199	13,6	30,2
2017	9.396.220	-52,3	83.951.403	28,6	11,2

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL)

Sektörler	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	20.648.453	1,6
10 Gıda ürünlerinin imalatı	116.941.931	0,5
11 İçeceklerin imalatı	-13.298.325	-1,0
12 Tütün ürünleri imalatı	33.245.447	11,1
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	-151.310.587	-0,8
14 Giyim eşyalarının imalatı	35.715.954	0,5
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	-55.690.927	-2,2
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	145.698	0,0
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	33.412.937	3,6
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	-10.771.930	-1,2
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	28.819.350	0,4
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	-23.479.505	-1,7
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	-31.578.906	-0,5
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	-278.625.001	-2,9
24 Ana metal sanayii	-91.935.176	-0,9
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	-29.189.676	-0,8
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3.372.521	0,3
27 Elektrikli teçhizat imalatı	-45.410.894	-1,0
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16.354.885	0,4
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	37.409.086	0,6
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-29.238.094	-3,0
31 Mobilya imalatı	25.664.112	2,3
32 Diğer imalatlar	-2.870.106	-0,4
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-4.113.744	-0,9
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	1.243.638	0,4
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	250.833.759	16,4
Toplam	-160.834.994	-0,1

Elektroteknik ve elektronik ürünlerde yerli, kaliteli, ekonomik çözümler

18 grupta 3500 çeşit, %100 yerli ürün,
65'ten fazla ülkeye ihracat

Kumanda Butonları

Sinyal Lambaları

Kumanda Kutuları

Pedallar

Sınır Şalterler

Sensörler

Asal Siviçler

Pako Şalterler ve Pako Kutuları

Endüstriyel Fiş ve Prizler

Işıkli İkazlar

Motor Koruma Şalterleri

Seviye Kontrol Flatörleri

Kontaktörler

Endüstriyel Röleler ve Soketler

Elektronik Ürünler

Vinç Grubu Ürünler

Asansör Grubu Ürünler

Hareketli Kablo Taşıma Kanalı

Türkiye'nin yükselen markası

emas®

KATMA DEĞER ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

2017 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 25,4 artmıştır. Üretim artışları daha çok mevcut kapasite ve istihdam kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

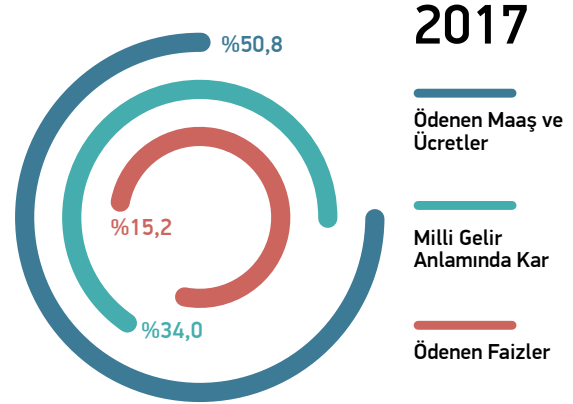

Net katma değer faktör gelirleri dağılımında karın payı artış gösterdi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değerler kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirlerine ait bilgiler de derlenmektedir.

İSO İkinci 500 kuruluşlarının üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olan ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olan ödenen faizler ve üreticinin payı olan milli gelir anlamındaki kar bilgileri toplanarak kuruluşların yarattıkları net katma değerler hesaplanmaktadır.

Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortisman ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi-süb-vansiyon) ilave edilip kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri de hesaplanmaktadır.

Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ödenen Maaş ve Ücretler	58,1	62,2	61,1	63,8	60,1	57,1	56,5	59,5	50,8
Ödenen Faizler	16,1	11,0	14,2	12,4	12,7	12,4	13,3	14,2	15,2
Milli Gelir Anlamında Kar	25,8	26,9	24,7	23,8	27,3	30,4	30,2	26,3	34,0
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Özel Kuruluşlar

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ödenen Maaş ve Ücretler	58,6	61,6	60,5	63,2	59,4	56,2	55,7	59,0	50,1
Ödenen Faizler	15,8	11,1	14,4	12,5	12,9	12,7	13,6	14,5	15,6
Milli Gelir Anlamında Kar	25,6	27,3	25,1	24,3	27,7	31,1	30,7	26,5	34,4
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kamu Kuruluşları

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ödenen Maaş ve Ücretler	40,0	88,3	87,1	98,5	90,9	97,2	84,4	86,0	84,0
Ödenen Faizler	27,4	5,2	4,9	4,7	1,2	1,4	0,7	0,1	-
Milli Gelir Anlamında Kar	32,6	6,6	7,9	-3,2	8,0	1,4	14,9	14,0	16,0
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları incelenmekte ve değerlendirilmektedir. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı net katma değer faktör gelirlerine dağılımında ödenen faizlerin payı yüzde 14,2'den yüzde 15,2'ye yükselmiştir.

Milli gelir anlamında karın payı ise 7,7 puan artarak yüzde 34'e ulaşmıştır. Ödenen maaş ve ücretlerin payı 2017 yılında yüzde 59,5'den yüzde 50,8'e gerilemiştir. Bu gelişmelerde 2017 yılında mutlak karlarda ve karlılık oranlarında yaşanan sıçramalar etkili olmuştur.

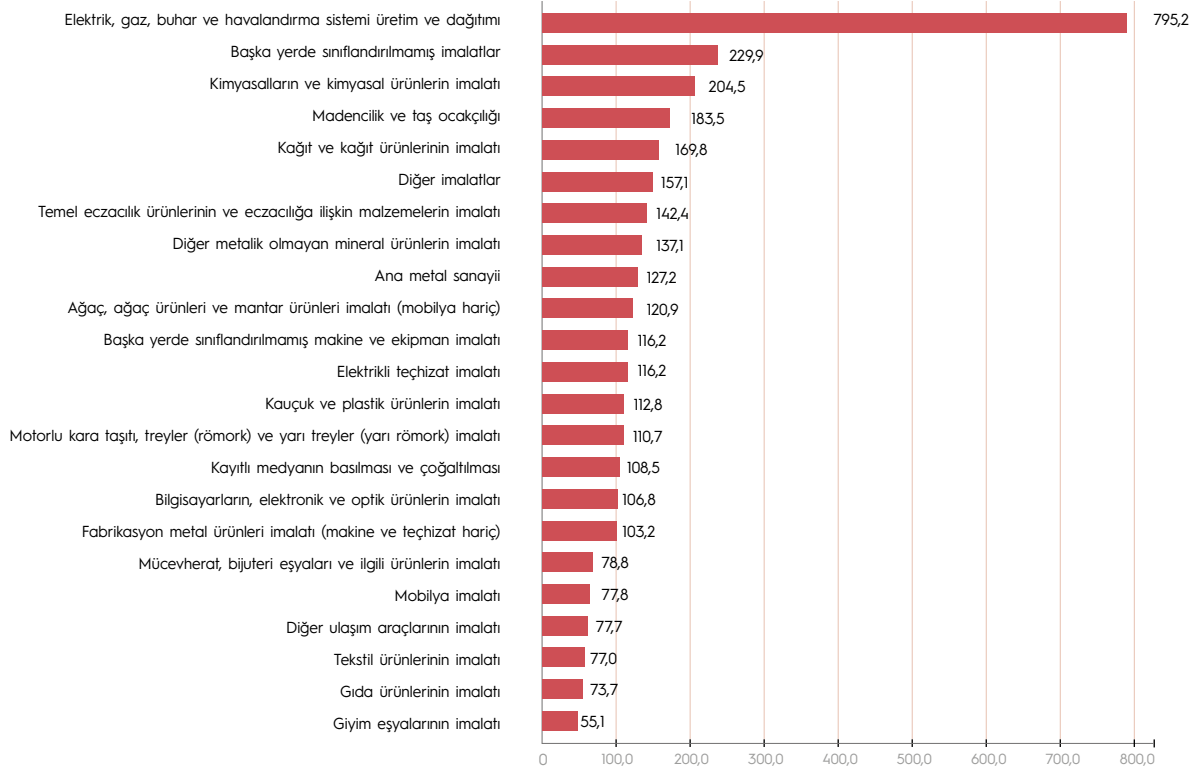
2016 yılında yaşanan yüksek ücret artışları 2017 yılında normalleşmiş ve ödenen ücretler ile maaşların payı gerilemiştir.

Nispi hasıla oranı en yüksek sektör elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri oldu.

Nispi hasıla oranı, İSO İkinci 500'de imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlarda alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değer imalat sanayi genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranlaması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

2017 yılı itibari en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektör 2016 yılında olduğu gibi yine elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörü olmuştur. İmalat sanayinde ise en yüksek nispi hasıla oranına sahip sanayi başka yerde sınıflandırılmayan ürünlerin imalatı sanayi ile kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayidir. İmalat sanayinde sektörlerin çok farklı nispi hasıla oranlarına sahip oldukları da görülmektedir. En düşük nispi hasıla oranı ise giyim ürünlerinin imalatı sanayindedir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı (%)

Sektörler	2016			2017		
	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	2,2	1,3	171,1	1,1	2,0	183,5
10 Gıda ürünlerinin imalatı	10,4	13,0	79,7	16,4	12,1	73,7
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	17,6	23,9	73,7	23,1	17,8	77,0
14 Giyim eşyalarının imalatı	6,1	11,7	52,5	11,2	6,2	55,1
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,2	1,1	112,0	1,7	2,1	120,9
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4,1	2,5	163,3	2,1	3,6	169,8
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,7	0,6	114,8	0,6	0,7	108,5
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	5,7	2,9	197,5	3,0	6,2	204,5
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	2,9	1,9	157,0	1,2	1,7	142,4
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	6,0	4,7	128,6	4,2	4,8	112,8
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	10,4	7,0	148,4	7,8	10,7	137,1
24 Ana metal sanayii	7,8	6,4	122,4	5,1	6,5	127,2
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	4,4	4,7	94,2	3,5	3,6	103,2
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1,4	1,4	95,7	1,3	1,4	106,8
27 Elektrikli teçhizat imalatı	3,7	3,7	99,9	3,3	3,8	116,2
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	3,7	2,8	134,0	3,2	3,7	116,2
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	7,4	6,5	114,5	7,2	7,9	110,7
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,5	0,6	85,0	1,7	1,3	77,7
31 Mobilya imalatı	1,9	2,4	80,4	1,6	1,2	77,8
32 Diğer imalatlar	0,6	0,5	120,3	0,4	0,6	157,1
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,2	0,3	75,6	0,2	0,1	78,8
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	0,4	0,2	186,9	0,2	0,4	229,9
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1,0	0,4	268,8	0,3	2,1	795,2

Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.

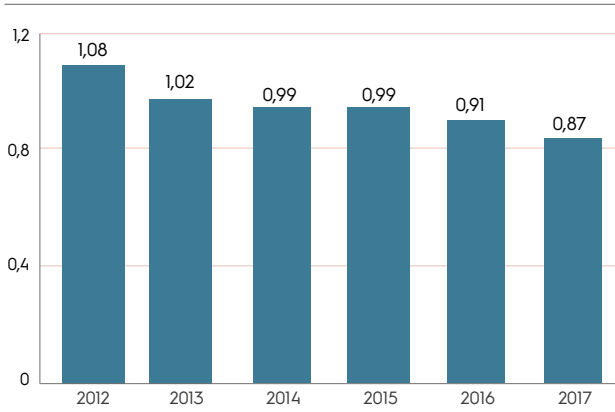
Varlık devir hızında gerileme sürüyor.

Varlık devir hızı finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup net satışların aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun varlık devir hızı yıllar itibarıyla gerilemektedir. Varlık devir hızı 2017 yılında 0,87'ye düşmüştür. Varlık devir hızı 2012 yılında 1,08'e kadar yükseldikten sonra izleyen beş yıldır gerileme içindedir.

2017 yılında iç piyasada ödeme sıkışıklıklarının aşılmasına, vadelerin göreceli olarak kısılmasına ve kredilerde yaşanan büyüme ile sağlanan likidite bolluğuna rağmen varlık devir hızı düşmeye devam etmiştir.

VARLIK DEVİR HIZI

Özkaynak devir hızında artış gerçekleşti.

Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup satışların özkaynaklara oranlanması ile hesap edilmektedir.

İSO İkinci 500 kuruluşlarının özkaynak devir hızı 2016 yılında 2,29 iken 2017 yılında artmış ve 2,58 olmuştur. Özel kuruluşlarda 2,30 olan oran 2017 yılında 2,60'a çıkmıştır. Özkaynakların sınırlı artışına karşılık satışlardaki yüksek artışlar oranın yükselmesinde etkili olmuştur.

2017 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektör 4,49 ile elektrikli teçhizat imalatı sanayidir. En düşük oran ise 0,66 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektöründedir.

İşletme sermayesi (dönen sermaye) devir hızı düştü.

İşletme sermayesi devir hızı, net satışların işletme sermayesi büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır.

2016 yılında 1,50 olan işletme sermayesi devir hızı İSO İkinci 500 Büyük Sanayi kuruluşları için 2017 yılında 1,49 olarak gerçekleşmiştir. İşletme sermayesi devir hızı son üç yıldır hemen hemen aynı kalmaktadır.

2017 yılında en yüksek işletme sermayesi devir hızına sahip sektör 2,29 ile mücevherat sanayi ve 2,02 ile rafine edilmiş petrol ürünleri imalat sanayidir. En düşük orana ise 0,32 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı sanayi sahiptir.

“ 2017’de

ödeme sıkışıklıklarının aşılmasına, vadelerin kısılmasına ve likidite bolluğuna rağmen varlık devir hızı düşmüştür. ”

Sektörel Devir Hızları - 2017

Sektörler	Varlık Devir Hızı			Özkaynak Devir Hızı			İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı		
	ISO ikinci 500 BSK	ÖK	KK	ISO ikinci 500 BSK	ÖK	KK	ISO ikinci 500 BSK	ÖK	KK
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	0,17	0,17	-	0,66	0,66	-	0,95	0,95	-
10 Gıda ürünlerinin imalatı	1,21	1,21	1,24	3,79	3,85	1,43	1,87	1,85	9,41
11 İçeceklerin imalatı	0,71	0,71	-	2,06	2,06	-	1,81	1,81	-
12 Tütün ürünleri imalatı	0,77	0,77	-	2,74	2,74	-	1,11	1,11	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	0,92	0,92	-	2,31	2,31	-	1,48	1,48	-
14 Giyim eşyalarının imalatı	1,13	1,13	-	2,75	2,75	-	1,64	1,64	-
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,61	0,61	-	2,50	2,50	-	1,12	1,12	-
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,22	1,22	-	2,77	2,77	-	1,70	1,70	-
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,79	0,79	-	1,21	1,21	-	1,56	1,56	-
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1,62	1,62	-	2,99	2,99	-	2,02	2,02	-
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1,14	1,14	-	2,49	2,49	-	1,60	1,60	-
21 Temel eczacılık ürünleri ve eczacılığa ilişkin malzemeler	1,14	1,14	-	2,19	2,19	-	1,50	1,50	-
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1,16	1,16	-	3,15	3,15	-	1,64	1,64	-
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,53	0,53	0,60	1,60	1,60	1,60	1,07	1,12	0,71
24 Ana metal sanayii	1,29	1,29	-	3,90	3,90	-	1,96	1,96	-
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,97	0,97	-	2,64	2,64	-	1,49	1,49	-
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1,01	1,01	-	2,06	2,06	-	1,32	1,32	-
27 Elektrikli teçhizat imalatı	1,36	1,36	-	4,49	4,49	-	1,87	1,87	-
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	0,82	0,82	-	1,81	1,81	-	1,09	1,09	-
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork)	0,99	0,99	-	2,46	2,46	-	1,65	1,65	-
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,26	0,14	1,02	-2,87	-0,72	1,91	0,32	0,17	1,19
31 Mobilya imalatı	0,99	0,99	-	2,27	2,27	-	1,36	1,36	-
32 Diğer imalatlar	1,35	1,35	-	2,38	2,38	-	1,74	1,74	-
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	2,05	2,05	-	3,36	3,36	-	2,29	2,29	-
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	0,94	0,94	-	1,74	1,74	-	1,33	1,33	-
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,17	0,17	-	1,45	1,45	-	0,84	0,84	-
Toplam	0,87	0,87	0,78	2,58	2,60	1,67	1,49	1,50	0,99

Çalışan başına üretimden net satışlar yüzde 25,4 arttı.

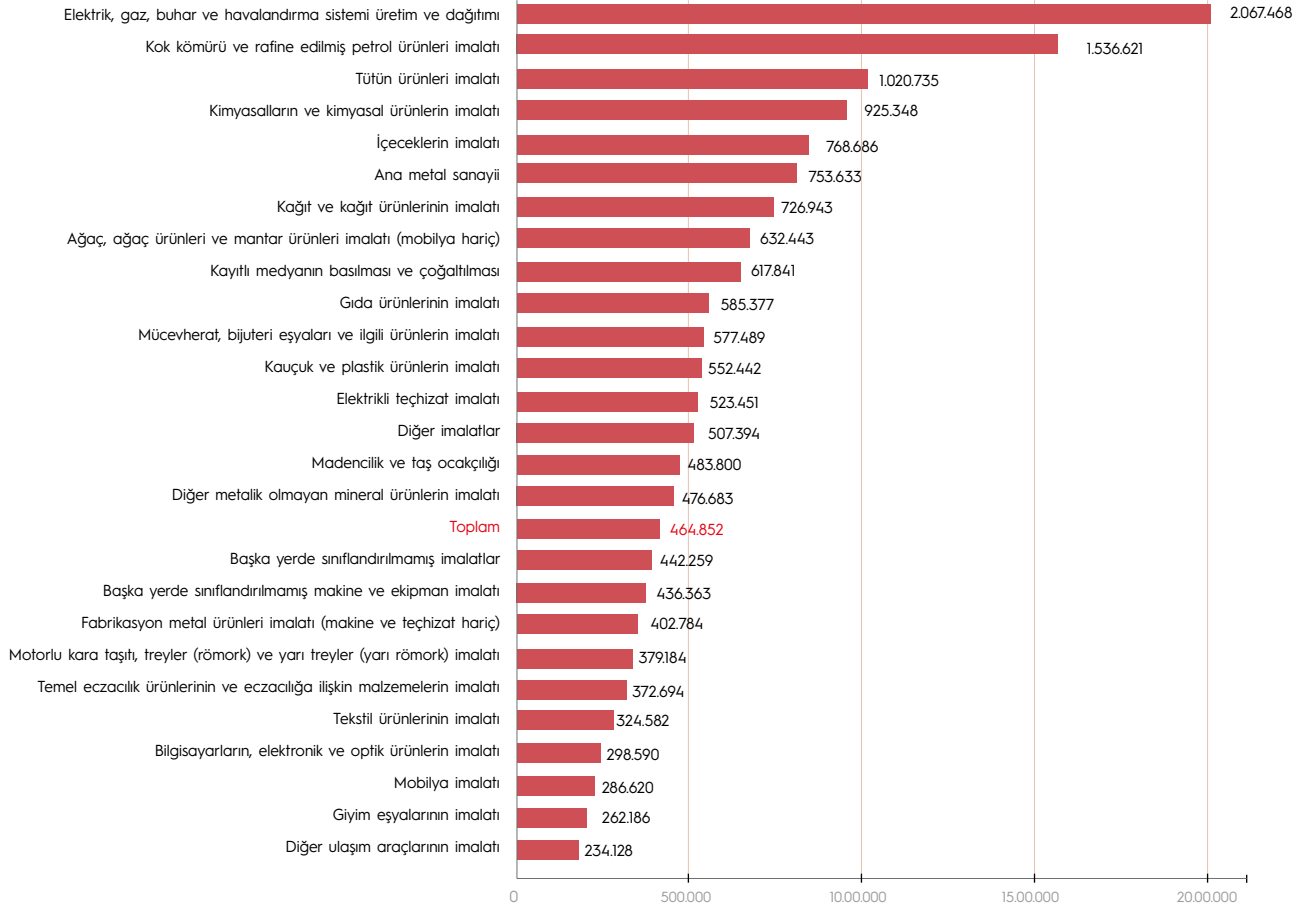
2017 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 25,4 artmış ve 464.852 TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 2017 yılında firmaların iş gücü verimliliğinde önemli bir artış yaşanmıştır. İSO İkinci 500'ün net satışları önemli ölçüde artarken, firmalar üretim artışlarını daha çok mevcut kapasitelerini ve mevcut istihdamlarını kullanarak gerçekleştirmişlerdir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda çalışan başına net üretimden satışlar Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 967.955 TL olan çalışan başına net üretimden satışlarının yüzde 48'i olmuştur. Bu oran 2016 yılında 50,1 olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılında üretici ve tüketici fiyat enflasyonları ve milli gelir deflatörü ile karşılaştırıldığında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak da artış göstermiştir. Birinci 500 Büyük Sanayi kuruluşunda da reel olarak artış yaşanmış olup, sanayide işgücü verimliliğinin 2017 yılında arttığı görülmektedir.

Alt sektörler itibarıyla çalışan başına net üretimden satışlar büyüklükleri önemli farklılıklar göstermektedir. 2017 yılında 24 alt sektörde çalışan başına net üretimden satışlar 2017 yılına göre mutlak olarak artarken, sadece 1 alt sektörde gerilemiştir. Çalışan başına net üretimden satışlar ile ölçülen işgücü verimliliği en yüksek sektörler 2017 yılı verileri ile elektrik gaz buhar ve havalandırma sistemleri, rafine edilmiş petrol ürünleri sanayi, tütün ürünleri imalat sanayi ile kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayidir.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (TL)

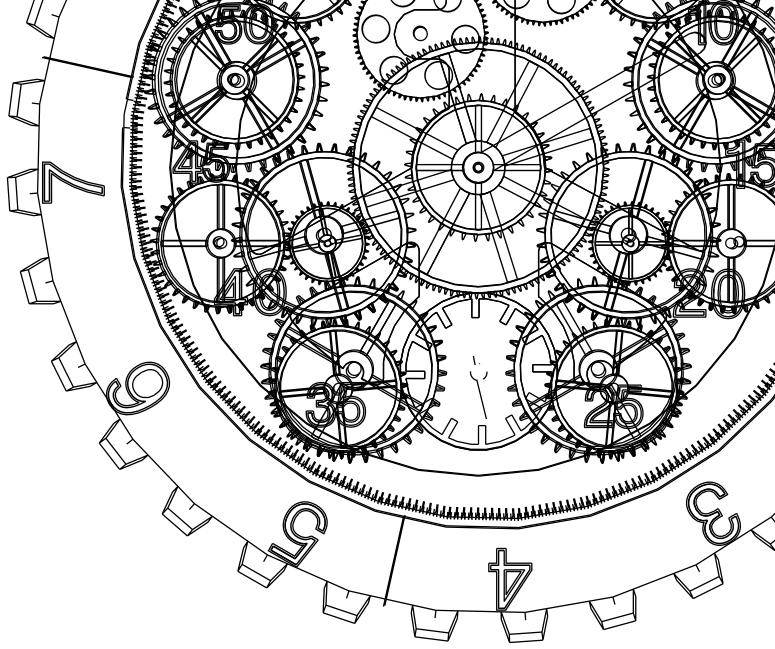
İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] (Cari Fiyatlarla, TL)

Sektörler	2016	2017
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	361.020	483.800
10 Gıda ürünlerinin imalatı	526.435	585.377
11 İçeceklerin imalatı	584.180	768.686
12 Tütün ürünleri imalatı	648.157	1.020.735
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	247.693	324.582
14 Giyim eşyalarının imalatı	206.705	262.186
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	460.053	632.443
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	536.613	726.943
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	556.468	617.841
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1.079.823	1.536.621
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	708.882	925.348
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	294.632	372.694
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	401.911	552.442
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	428.110	476.683
24 Ana metal sanayii	528.193	753.633
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	303.549	402.784
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	225.091	298.590
27 Elektrikli teçhizat imalatı	392.086	523.451
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	361.990	436.363
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	325.190	379.184
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	239.647	234.128
31 Mobilya imalatı	237.682	286.620
32 Diğer imalatlar	443.141	507.394
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	530.331	577.489
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	313.443	442.259
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.844.121	2.067.468
Toplam	370.603	464.852

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için en önemli belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

2013 çalışmasından itibaren İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer verilmeye başlanmıştır.

Teknoloji faaliyetleri başlığı altında 2017 yılında iki bilgiye yer verilmektedir. İlki İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşunda AR-GE harcamalarıdır. İkincisi ise İSO İkinci 500'ün teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımlarıdır.

AR-GE harcamaları ve üretimden satışlara oranı 2017 yılında arttı.

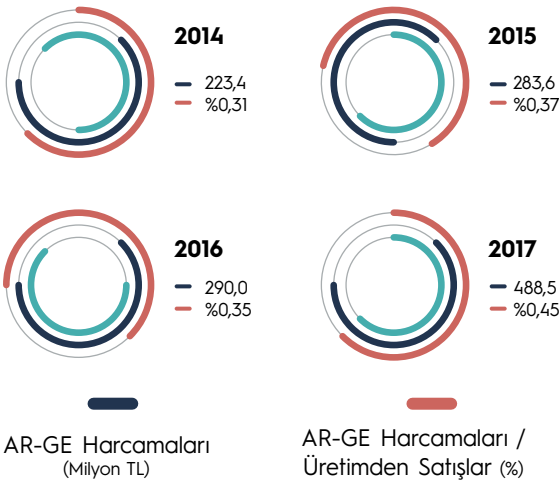
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. AR-GE harcamaları iki yöntemle; anket ile ve kuruluşların gelir tablosu verileri yardımıyla toplanmaktadır.

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları anket verileri ile 488,6 milyon TL'ye yükselmiştir ve 2016 yılında anket verileri ile ölçülen 290 milyon TL tutarındaki AR-GE harcamalarına göre yüzde 68,5 artmıştır. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları oran olarak Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'ndan daha yüksek bir artış göstermiştir.

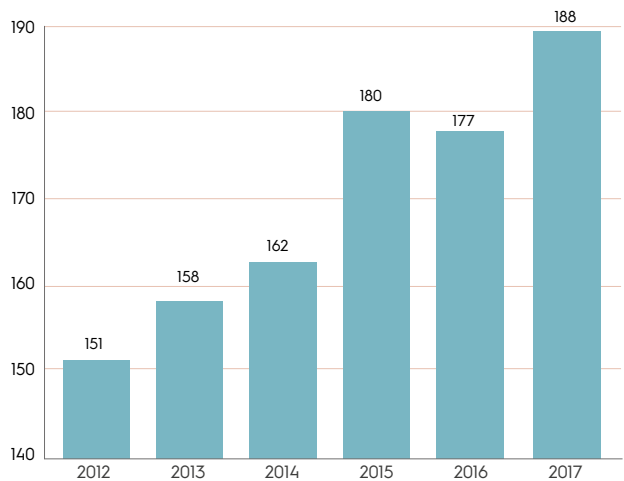
Buna bağlı olarak 2017 yılında anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2016 yılında yüzde 0,35 iken 2017 yılında yüzde 0,45'e yükselmiştir.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

2017 yılında gelir tablosu verisi ile hesaplanan AR-GE harcamaları ise 285 milyon TL olarak ölçülmüş ve 2016 yılındaki 266,8 milyon TL olan harcamaya göre yüzde 6,8 artmıştır.

2017 yılında gelir tablosu ile hesaplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı ise yüzde 0,33'den yüzde 0,26'ya gerilemiştir.

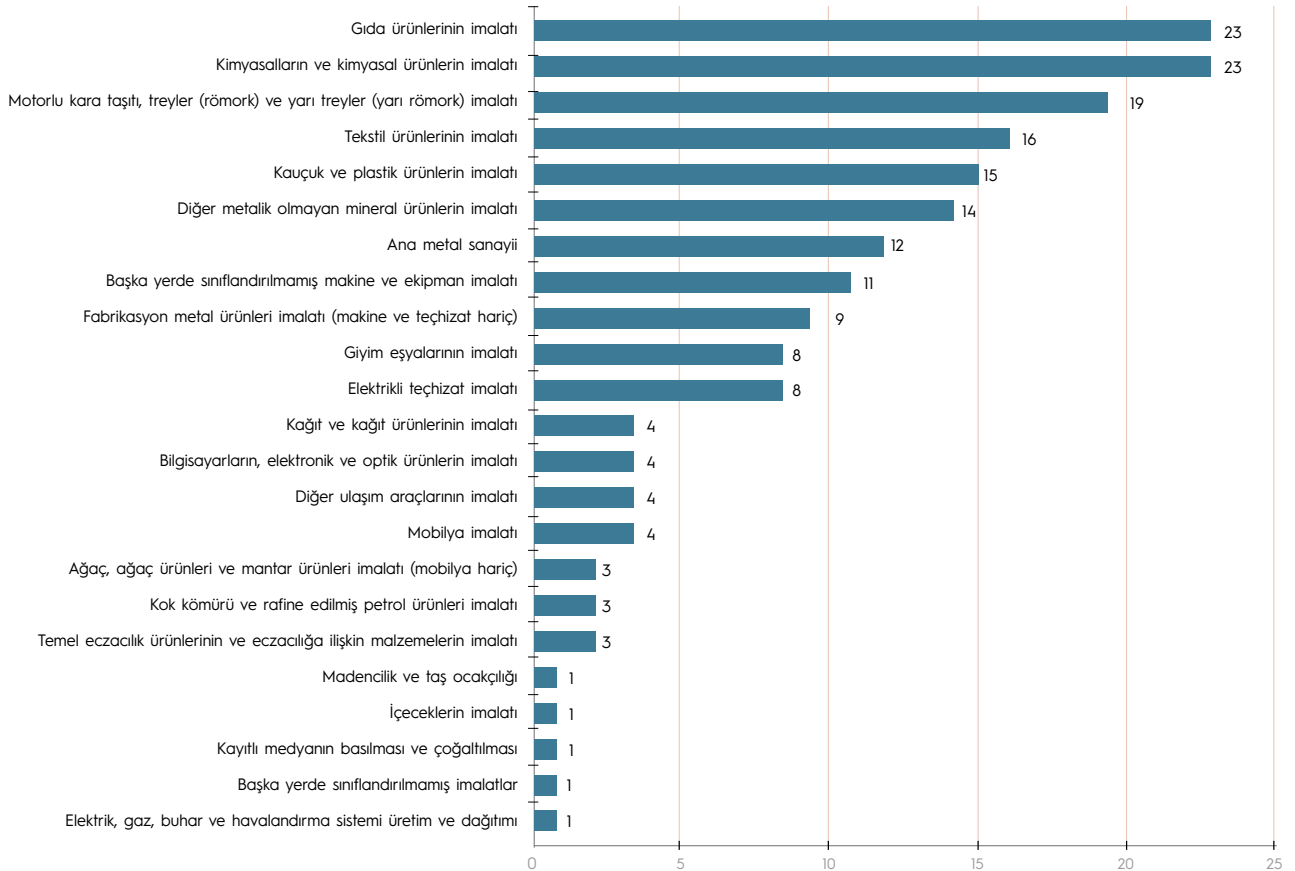
En yüksek AR-GE harcaması gerçekleştiren sektörler anket verilerine göre diğer ulaşım araçlarının imalatı sanayi, gelir vergisi tablosu verilerine göre ise motorlu kara taşıtları sanayidir.

Sanayi firmalarının AR-GE harcamalarında mutlak büyüklük kadar harcamaların satışlara (üretimden) oranı da önemli bir göstergedir. Ölçülmeye başladığı 2013 yılından bu yana İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları mutlak olarak artmıştır.

Bu artışta mevcut ekonomik koşullar ile birlikte AR-GE harcaması yapan firma sayısı etkili de olmaktadır. Nitekim AR-GE yapan firma sayısı 2015 yılında 180 iken, 2016 yılında ekonomik şartlardaki bozulmaya bağlı olarak 177 firmaya gerilemiştir. 2017 yılında ise ekonomideki ve sanayideki koşulların iyileşmesi ile birlikte AR-GE yapan firma sayısı 188'e yükselmiştir. Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE hayati bir önem taşımaktadır. İSO İkinci 500 kuruluşları 2017 yılındaki uygun çevre koşulları içinde AR-GE harcamalarını arttırma yoluna gitmişlerdir.

2016 yılında 23 alt sektörde firmalar AR-GE harcaması yapmışken 2017 yılında yine 23 alt sektörde firmalar AR-GE faaliyeti ve harcaması gerçekleştirmiştir. En çok AR-GE yapan firma sayısı 23 ile kimyasal ürünlerin imalatı sanayi ile gıda ürünlerinin imalatı sanayi sektörlerindedir. Bu iki sektörde AR-GE faaliyeti yürüten firma sayıları geçen yıla göre de artış göstermiştir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

AR-GE Harcamaları (TL)

Sektörler	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları (Anket Verileri)	AR-GE Harcamaları (Gelir Tablosu Verileri)
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	1	1.661.705	5.618.602
10 Gıda ürünlerinin imalatı	23	24.531.845	20.064.828
11 İçeceklerin imalatı	1	369.849	369.849
12 Tütün ürünleri imalatı	-	-	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	16	30.224.917	19.974.057
14 Giyim eşyalarının imalatı	8	12.307.379	12.318.612
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	3	957.417	866.798
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4	2.429.383	1.522.738
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1	4.348.540	1.002
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3	2.789.490	2.559.701
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	23	27.732.661	22.103.259
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	3	9.653.042	6.655.711
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	15	23.135.322	8.857.235
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	14	13.111.263	19.665.470
24 Ana metal sanayii	12	6.515.873	3.798.234
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	9	13.079.092	7.111.095
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	28.569.157	24.201.353
27 Elektrikli teçhizat imalatı	8	14.446.798	5.580.459
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11	36.237.615	25.490.919
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	19	85.963.573	70.351.872
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4	142.551.727	20.201.842
31 Mobilya imalatı	4	7.501.330	7.501.330
32 Diğer imalatlar	1	248.001	-
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	1	248.001	-
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	182.576	182.576
Toplam	188	488.548.555	284.997.542

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER

ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan firmaların teknoloji yoğunluklu sektör grupları itibarıyla yaratılan katma değer dağılımı yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları içinde sadece imalat sanayi firmaları yer almaktadır. Madencilik ve taşocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar, su üretimi firmaları yer almamaktadır. Bu itibarla imalat sanayinde faaliyet gösteren 484 firmanın verileri ile hesaplama ve dağılım yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir.

Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sanayi sektörleri yeni kullanılmaya başlanan NACE Rev. 2 sanayi sınıflandırması ile birlikte tabloda sunulmaktadır.

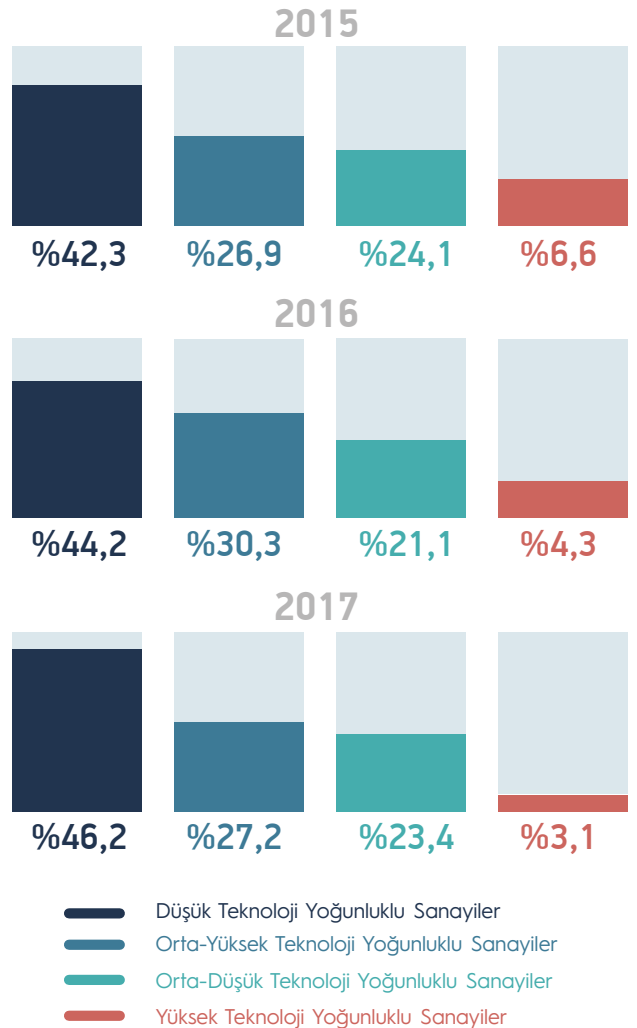
Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için yaratılan katma değer göstergesi kullanılmaktadır. Kullanılan katma değer "üretici fiyatlarıyla brüt katma değer" (üretim faktörlerine yapılan ödemeler (ödenen maaş ve ücretler + ödenen faizler + milli gelir anlamında kar) + yıl için ayrılan amortismanlar + ödenen dolaylı vergiler – sübvansiyonlar) göstergesidir.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları da kendi içinde toplulaştırılmaktadır. Bu itibarla değerlendirildiğinde 2017 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 46,2 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Düşük yoğunluklu sanayilerin payı 2 puan yükselmiştir. Orta düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2017 yılında 3,1 puan düşmüş ve yüzde 27,2 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2016 yılında yüzde 21,1 iken 2017 yılında yüzde 23,4'e yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2015 yılında yüzde 6,6 iken 2016 yılında yüzde 4,3'e, 2017 yılında ise yüzde 3,1'e gerilemiştir.

Orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplulaştırılmış payı ise 2017 yılında 1,1 puan artarak yüzde 26,5'e yükselmiştir.

2017 yılı itibarıyla 488 imalat sanayi firmasından 258'i düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet göstermektedir. 127 firma orta düşük teknoloji yoğunluklu sa-

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

neyilerdedir. Orta yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdeki firma sayısı ise 95'dir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet gösteren firma sayısı ise 2017 yılında 3 adet azalarak 8'e inmiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı içinde ise düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler 2017 yılında 4,59 milyar dolar ihracat ve yüzde 52,3 pay ile ilk sırada yer almaktadır.

Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlere dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sonuçları ölçüm yapılan son beş yıldır bu konuda sınırlı ilerleme sağlandığını göstermektedir. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı 2017 yılında artmasına rağmen 26,5 gibi sınırlı bir düzeyde kalmıştır.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	12.898.203.294	46,2	10	Gıda ürünlerinin imalatı	3.451.026.826	12,4
			11	İçeceklerin imalatı	236.918.084	0,8
			12	Tütün ürünleri imalatı	53.212.774	0,2
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	5.079.739.187	18,2
			14	Giyim eşyalarının imalatı	1.758.378.184	6,3
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	586.827.192	2,1
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.023.522.804	3,7
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 Hariç)	196.973.436	0,7
			31	Mobilya imalatı	351.637.492	1,3
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	159.967.315	0,6
			Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	7.598.282.084	27,2	18.2
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	270.040.032				1,0
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.365.704.627				4,9
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3.056.255.788				11,0
24	Ana metal sanayii	1.860.715.951				6,7
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 Hariç)	1.026.951.857				3,7
30.1	Gemi ve tekne yapımı	18.613.829				0,1
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	6.533.689.443	23,4	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1.767.119.782	6,3
			25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	-	-
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	1.089.944.992	3,9
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.051.919.098	3,8
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	2.261.527.159	8,1
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 Hariç)	363.178.412	1,3
			32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	871.940.774	3,1	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	474.843.575	1,7
			26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	397.097.199	1,4
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	-	-
					27.902.115.595	

SONUÇ:

SANAYİNİN GELECEĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılı çalışması özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişimi açısından önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasından sanayinin geleceğine ilişkin yararlı olacağı düşünülen bazı konular ile ilgili kısa değerlendirmeler yapılmaktadır.

- ✿ İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında yer alan kuruluşlar büyük ölçüde KOBİ niteliğindedir. Bu kuruluşlar iç ve dış talep koşulları ile mali koşulların etkilerine karşı daha yüksek hassasiyet göstermektedir.
- ✿ KOBİ niteliğindeki kuruluşların iç ve dış talepteki değişikliklere ve özellikle artışlara karşı oldukça esnek bir yapısı bulunmaktadır. Bu kuruluşlar talep artışlarını karşılayabilmekte oldukça başarılı bir performans sergilemektedir.
- ✿ İç ve dış talepteki yüksek artışlar KOBİ'lerin üretimden satışlarında ve karlarında mutlak olarak sıçramalar yaratmaktadır. Bu nedenle KOBİ'ler için talep koşulları büyük kuruluşlara göre daha önemlidir.
- ✿ KOBİ niteliğindeki kuruluşların mali dalgalanmaları yönetme kapasitesi daha sınırlıdır ve yükselen döviz kuru ortamlarından olumsuz etkilenmektedir.
- ✿ 2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yüzde 20'sine yakın bir bölümünün (102 firma) yenilenmiş olması, KOBİ'lerin istikrarlı büyüme için yetkinliklerini artırmaları ihtiyacının devam ettiğini göstermektedir.
- ✿ Yabancı sermayeli kuruluşların sayısındaki gerileme, sanayinin performansını sınırlayacak bir etki yaratabilecektir.
- ✿ KOBİ'lerin ihracat performansındaki önemli artış, bu kuruluşların dış pazarlardaki talep artışına ve iyileşmelere karşı esnekliklerini göstermektedir.
- ✿ KOBİ'lerin işgücü verimliliğinde yaşanan artışın ana nedeni, artan iç ve dış talep ile atıl kalan kapasitelerin kullanılması olmuştur. KOBİ'lerin verimliliği için yüksek kapasite ile çalışabilmeleri çok önemlidir.
- ✿ İşgücü verimliliğindeki artışlar ve ücret artışlarının görece sınırlı kalması, orta-düşük ve düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde toplulaşmış olan KOBİ'leri olumlu etkilemiştir.
- ✿ KOBİ'lerin katma değerlerini reel olarak artırmaları, yüksek katma değerli üretim hedefi için olumludur.
- ✿ Faaliyet karlılıklarındaki artışlar firmaların çekirdek faaliyetlerine ağırlık verdiğini göstermektedir.
- ✿ AR-GE harcamalarının artışı rekabet gücü için olumlu bir gelişmedir.
- ✿ Teknoloji yoğunluğu itibarıyla yapının değişimi için yeni girişimlere ihtiyaç bulunmaktadır.
- ✿ KOBİ'ler 2017 yılında sağladıkları yüksek büyümeyi borçlanma ile ve mali borçlarını artırarak finanse etmeyi tercih etmiştir. Ancak mevcut piyasa koşulları ve önümüzdeki dönemde artması beklenen finansman maliyetleri nedeniyle KOBİ'ler zorlanacaktır.
- ✿ Önemli ölçüde kar yaratmış olmalarına karşın KOBİ'lerin özkaynak artışı çok sınırlı kalmıştır. KOBİ'ler oto finansman ve sermayelerini güçlendirme konusunda çekimser ve temkinli davranmaktadır.

Binlerce teşekkür!

Türkiye'nin seçkin bal ve arı ürünleri markalarını bünyesinde barındıran kuruluşumuz, en büyük kuruluşlar sıralamasında, bu yıl da "ikinci 500 büyük" arasında yer aldı.

Çalışkan arılardan ilhamla sağladığımız bu başarımızda pay sahibi tüketicilerimize, tedarikçilerimize, arıcılarımıza, iş ortaklarımıza ve çalışanlarımıza teşekkür ederiz.

wispotter

Wispotter Kablosuz İnternet Erişimi ile konuklarınız hızlı ve kesintisiz internet keyfini yaşasın, siz de 5651* sayılı kanunla ilgili tüm yasal sorumluluklarınızı DorukNet'e bırakın.

0850 277 9292

wispotter.com

*İnternet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usûlleri düzenlemek amacıyla oluşturulan 5651 sayılı yasa gereği, internet hizmetini paylaştığınız kullanıcıların kayıt altına alınması gerekmektedir. WiSpotter ile bu sorumluluğu DorukNet'e devretmiş olursunuz.

doruknet

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU SIRALAMA

2017 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
1	23	Öğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	1	309.376.096	59-57	309.376.096	342-337	37.843.783
2	124	Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	2	309.209.164	33-31	338.712.118	---	-
3	-	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Bursa	-	3	308.274.705	15-15	411.171.043	112-108	80.659.884
4	-	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	4	308.165.619	62-60	308.499.592	---	-
5	220	ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Antalya	-	5	308.090.753	61-59	308.833.654	---	-
6	14	Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Vezirköprü	-	6	307.736.674	45-43	325.354.094	---	-
7	-	YÜNİSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	7	306.466.482	66-64	306.514.143	68-64	97.685.886
8	26	Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	8	306.350.073	13-13	425.302.078	4-4	184.135.697
9	-	-	Çerkezköy	-	9	-	37-35	-	33-30	-
10	103	Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	10	305.777.092	69-67	305.777.092	190-186	61.467.406
11	-	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Isparta	-	11	305.172.202	46-44	320.665.919	---	-
12	+	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	12	305.046.011	28-27	350.600.680	---	-
13	10	ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	Isparta	-	13	304.768.650	58-56	310.053.711	---	-
14	-	Soyyiğit Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	14	304.114.605	43-41	329.243.085	---	-
15	49	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	15	302.651.699	74-72	303.573.821	170-166	65.411.973
16	195	Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	16	301.526.490	77-75	302.197.344	85-81	92.919.053
17	27	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	17	301.305.099	67-65	306.129.202	40-37	113.344.544
18	31	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	18	300.147.770	47-45	318.403.333	---	-
19	1	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	19	299.856.719	63-61	308.000.086	---	-
20	-	Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	20	298.760.377	18-18	403.222.895	---	-
21	-	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	21	298.413.451	80-78	300.567.830	---	-
22	-	-	Gaziantep	-	22	-	87-85	-	186-182	-
23	36	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	23	297.884.077	91-89	297.890.621	---	-
24	-	Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	24	297.120.375	56-54	310.599.211	---	-
25	22	Emas Makina Sanayi A.Ş.	Manisa	-	25	296.709.445	3-3	620.082.606	---	-
26	-	Destebaşı Grup İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	26	296.659.857	30-29	339.317.164	404-399	30.054.620
27	67	Anıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	27	294.497.132	75-73	303.546.927	48-44	107.587.013
28	-	Buğa Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	28	294.397.471	96-94	294.407.543	---	-
29	106	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	29	293.091.122	98-96	293.610.020	88-84	91.708.296
30	-	-	Manisa	-	30	-	99-97	-	55-51	-
31	86	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	31	292.156.685	55-53	311.549.722	8-7	155.675.457
32	2	Marshall Boya ve Vernik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	32	291.221.602	39-37	334.611.853	115-111	78.806.133
33	-	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyl	-	33	290.742.823	104-102	290.954.702	484-479	9.429.118
34	-	-	Aydın	-	34	-	76-74	-	36-33	-
35	41	GRANİSER Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Akhisar	-	35	290.129.095	93-91	295.578.538	45-42	109.380.672

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
185-181	91.637.232	237-233	209.869.557	214-212	13.604.264	251-249	27.732.377	---	-	464-459	95	1
61-59	183.636.400	34-33	521.608.387	---	-	---	-	---	-	66-63	808	2
16-16	346.469.499	35-34	514.264.524	23-23	67.285.496	99-98	49.571.836	153-153	22.997	244-240	374	3
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	4
---	-	---	-	---	-	---	-	242-242	11.085	207-203	435	5
---	-	---	-	---	-	110-109	46.390.585	287-287	7.944	177-174	495	6
252-247	68.183.232	202-198	231.241.766	359-355	3.731.339	150-148	39.168.301	36-36	52.757	34-32	1.057	7
67-65	179.955.408	29-28	544.997.657	88-86	34.885.923	---	-	---	-	---	-	8
45-44	-	87-85	-	57-56	-	30-30	-	426-426	-	74-71	-	9
255-250	68.067.901	265-261	190.361.922	234-232	11.486.380	496-492	-7.655.339	9-9	66.372	149-146	549	10
18-18	323.093.105	21-20	636.668.771	---	-	194-192	33.285.167	170-170	19.723	208-204	434	11
---	-	---	-	---	-	---	-	109-109	32.519	419-414	163	12
---	-	15-15	809.017.826	---	-	---	-	178-178	18.308	153-150	533	13
---	-	301-296	175.210.005	---	-	---	-	160-160	22.100	---	-	14
262-257	65.095.033	116-114	302.330.792	335-331	5.176.616	125-123	43.883.908	31-31	54.765	6-6	1.660	15
100-96	146.721.525	121-119	295.366.647	181-179	17.320.475	---	-	---	-	58-55	874	16
110-106	136.536.110	126-124	290.388.833	62-61	42.269.962	68-68	58.172.487	70-70	43.055	36-34	1.036	17
---	-	209-205	222.138.095	---	-	---	-	12-12	64.770	---	-	18
---	-	---	-	---	-	---	-	5-5	72.810	1-1	3.597	19
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	20
---	-	---	-	---	-	---	-	269-269	9.289	179-176	488	21
72-70	-	18-17	-	241-239	-	137-135	-	260-260	-	185-182	-	22
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	23
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	24
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	25
258-253	66.951.709	189-185	242.496.801	361-357	3.531.228	390-387	15.499.328	---	-	302-297	302	26
481-476	5.259.363	44-43	463.607.583	390-386	2.098.197	46-46	64.580.772	64-64	44.724	20-19	1.278	27
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	28
32-31	249.197.332	156-153	263.387.127	36-36	57.053.515	49-49	63.690.789	380-380	1.249	92-89	699	29
416-411	-	63-61	-	368-364	-	79-79	-	292-292	-	45-42	-	30
265-260	63.983.755	172-169	253.529.156	43-43	52.755.257	105-104	47.777.452	69-69	43.314	15-14	1.440	31
158-154	104.695.984	222-218	215.741.689	399-395	1.819.201	277-275	25.687.778	328-328	4.867	---	-	32
359-354	39.929.567	472-467	81.206.176	392-388	1.968.276	478-474	3.812.827	228-228	12.434	451-446	109	33
143-139	-	118-116	-	49-49	-	11-11	-	25-25	-	86-83	-	34
119-115	125.572.639	54-52	430.901.911	107-105	29.113.207	23-23	78.825.009	73-73	42.700	41-39	997	35

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2017	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
36	-		Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	36	289.348.225	71-69	304.493.376	---	-
37	167		Poliya Polyester San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	37	288.913.055	88-86	298.430.348	---	-
38	109		Sunel Ticaret T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	38	288.867.909	81-79	300.489.757	---	-
39	58		Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	39	288.618.573	57-55	310.379.020	---	-
40	+		Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	40	288.248.587	90-88	298.102.757	---	-
41	65		ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	41	287.701.884	107-105	289.409.053	---	-
42	-	-	-	Adana	-	42	-	8-8	-	390-385	-
43	52		Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	43	286.149.613	85-83	299.001.903	382-377	32.532.601
44	-		Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	44	285.747.874	32-30	338.986.203	---	-
45	60		Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	45	285.640.382	70-68	305.008.064	---	-
46	-		Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	-	46	285.417.577	100-98	293.190.576	171-167	65.376.796
47	+		SFC Entegre Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	47	283.897.605	72-70	304.074.275	131-127	73.032.751
48	302		Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	48	283.284.906	112-110	286.174.829	---	-
49	-		Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	49	282.652.414	36-34	336.754.560	60-56	98.762.832
50	158		Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	50	282.133.210	83-81	299.578.300	---	-
51	105		Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	51	281.456.867	121-119	281.884.087	---	-
52	48		Sarılar Dış Ticaret Ltd. Şti.	Sakarya	-	52	281.341.373	44-42	325.487.032	494-489	1.556.378
53	44		Erbak-Uludağ İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	53	280.995.854	116-114	285.060.377	---	-
54	126		Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	54	280.827.539	122-120	281.679.569	---	-
55	-		Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	55	279.852.360	38-36	335.163.938	---	-
56	82		Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	56	279.114.421	89-87	298.288.683	---	-
57	63		Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	57	279.027.455	110-108	286.999.590	378-373	32.831.250
58	228		Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	58	277.551.562	128-126	279.212.415	---	-
59	42		Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Uşak	-	59	277.201.073	134-132	277.201.073	---	-
60	-		Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	60	277.027.625	135-133	277.027.625	89-85	90.869.139
61	168		Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	61	276.353.335	97-95	293.789.260	331-326	40.149.110
62	159		Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	62	275.885.476	137-135	276.118.568	---	-
63	29		Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	63	275.856.025	94-92	295.518.172	---	-
64	99		Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	64	275.718.584	115-113	285.374.293	175-171	64.500.671
65	-		Türk Ytong Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	65	275.396.017	103-101	291.186.598	---	-
66	189		Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	66	275.338.054	111-109	286.410.796	---	-
67	215		Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	67	274.670.462	125-123	281.040.790	53-49	103.251.058
68	34		Pitenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	68	274.524.006	123-121	281.458.524	---	-
69	100		İ. E. Ulagay İlaç Sanayii T.A.Ş.	İstanbul	-	69	274.066.253	9-9	508.581.120	---	-
70	47		Magnesit A.Ş.	Eskişehir	-	70	273.944.820	86-84	298.910.460	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	36
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	37
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	38
---	-	---	-	---	-	---	-	127-127	28.705	299-294	306	39
453-448	16.775.597	335-330	160.046.736	---	-	269-267	26.444.338	367-367	1.928	---	-	40
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	41
272-267	-	278-274	-	372-368	-	370-367	-	240-240	-	143-140	-	42
200-196	82.940.928	372-367	140.005.685	224-222	12.307.545	329-327	20.094.447	421-421	190	366-361	219	43
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	44
---	-	---	-	---	-	---	-	239-239	11.530	---	-	45
70-68	176.720.903	170-167	254.123.273	189-187	16.900.718	300-298	23.233.480	27-27	58.095	14-13	1.441	46
85-82	158.430.914	10-10	1.099.001.766	491-486	-38.037.213	159-157	36.787.586	406-406	417	213-209	422	47
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	48
10-10	425.814.296	20-19	666.212.013	153-151	19.958.527	243-241	28.368.929	106-106	33.699	3-3	1.834	49
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	50
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	51
436-431	20.644.175	499-494	32.494.118	430-426	170.471	484-480	1.892.477	352-352	2.724	499-494	22	52
373-368	36.327.775	38-37	504.438.951	---	-	148-146	39.667.777	---	-	378-373	209	53
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	54
---	-	12-12	851.316.702	---	-	51-51	62.987.079	158-158	22.278	43-41	970	55
---	-	---	-	---	-	---	-	29-29	55.050	---	-	56
476-471	7.948.256	368-363	143.041.778	360-356	3.543.415	257-255	27.372.835	398-398	605	479-474	70	57
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	58
290-285	56.621.745	64-62	395.701.536	---	-	100-99	49.512.785	209-209	13.720	171-168	501	59
80-77	163.691.846	67-65	393.940.189	205-203	14.538.312	126-124	43.860.202	208-208	14.263	346-341	240	60
363-358	39.135.410	207-203	225.051.622	228-226	11.936.566	233-231	29.315.551	89-89	37.550	264-260	347	61
---	-	---	-	---	-	---	-	17-17	61.386	---	-	62
249-244	68.806.423	76-74	372.909.418	---	-	---	-	62-62	45.830	240-236	379	63
120-116	123.278.038	144-142	271.818.431	218-216	13.438.772	209-207	31.681.958	267-267	9.587	---	-	64
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	65
---	-	---	-	---	-	---	-	431-431	95	---	-	66
96-92	150.559.890	201-197	231.528.399	52-51	45.657.133	71-71	56.768.950	33-33	53.933	60-57	870	67
39-38	225.429.987	122-120	294.572.888	---	-	---	-	49-49	50.388	---	-	68
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	69
153-149	107.301.694	187-183	244.879.306	---	-	---	-	11-11	65.222	311-306	294	70

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
71	108	Kombassan Kağıt Matbaa Gıda ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Konya	-	71	273.223.910	84-82	299.382.491	---	-
72	+	Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	-	72	273.014.422	48-46	314.454.247	180-176	64.040.472
73	-	-	İstanbul	-	73	-	60-58	-	154-150	-
74	50	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	74	272.484.557	95-93	294.741.718	---	-
75	-	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	1	-	271.562.505	140-3	273.117.657	14-2	144.118.615
76	39	BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	75	271.527.636	118-116	283.675.629	211-206	57.652.955
77	-	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	76	271.406.302	20-20	391.666.614	472-467	12.058.098
78	-	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	77	270.833.574	16-16	410.733.864	---	-
79	136	Çelikaşlan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	78	270.522.286	144-141	270.911.718	107-103	82.328.970
80	107	Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	79	270.396.027	117-115	283.683.285	25-23	130.050.946
81	301	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	80	269.876.174	141-138	272.995.290	325-320	40.959.393
82	16	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	81	268.529.683	150-147	268.529.683	339-334	38.474.975
83	160	Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	82	268.271.734	52-50	311.932.097	---	-
84	38	Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	83	268.075.375	149-146	268.610.348	---	-
85	190	Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	84	267.498.450	6-6	519.482.752	12-11	148.767.897
86	191	Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	85	266.948.574	145-142	270.076.466	90-86	90.032.659
87	127	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	86	266.691.712	154-151	266.691.712	---	-
88	-	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	87	265.971.643	143-140	271.507.735	313-308	42.777.478
89	95	Karbel Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	88	265.892.993	152-149	268.018.953	---	-
90	45	Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Bursa	-	89	265.440.561	138-136	274.631.432	37-34	116.166.922
91	35	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Diyarbakır	-	90	265.083.837	78-76	301.410.076	---	-
92	59	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	91	264.415.698	133-131	277.333.633	353-348	36.111.686
93	-	Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	92	263.837.646	114-112	285.827.012	---	-
94	140	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	93	263.760.274	25-24	355.927.068	---	-
95	46	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	94	261.243.830	172-169	261.350.060	401-396	30.294.435
96	152	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	95	260.922.724	162-159	264.166.367	253-248	51.519.463
97	-	Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	96	260.582.189	1-1	1.009.522.967	---	-
98	64	Sardunya Gıda Mutfak İşletmeleri Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	97	260.579.250	130-128	278.334.972	---	-
99	-	Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	98	260.558.080	167-164	263.072.419	140-136	71.483.150
100	62	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	99	260.541.095	173-170	261.082.447	---	-
101	+	Balorman Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	100	260.329.763	175-172	260.519.363	---	-
102	236	As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	101	260.188.591	160-157	264.734.512	---	-
103	462	ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	102	258.844.385	40-38	334.611.216	---	-
104	256	Erkunt Sanayi A.Ş.	Ankara	-	103	258.782.648	163-160	264.018.626	84-80	93.005.642
105	174	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	104	258.645.105	153-150	267.278.490	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
12-12	405.331.199	31-30	526.790.519	---	-	---	-	323-323	5.070	198-195	454	71
64-62	181.301.841	50-49	445.525.062	283-280	8.592.014	381-378	16.182.304	48-48	50.400	10-10	1.491	72
248-243	-	114-112	-	131-129	-	119-117	-	401-401	-	442-437	-	73
---	-	---	-	---	-	---	-	85-85	40.112	160-157	516	74
50-2	205.946.526	176-4	251.803.347	332-4	5.252.073	354-3	18.036.599	446-2	2	13-1	1.442	75
4-4	560.345.439	11-11	887.670.176	149-147	20.796.730	118-116	44.989.733	197-197	16.080	232-228	395	76
294-289	54.053.995	435-430	108.704.122	389-385	2.156.509	466-462	7.110.765	57-57	47.466	409-404	175	77
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	78
142-138	113.054.187	93-91	339.284.850	378-374	2.642.795	182-180	34.760.684	433-433	91	109-106	650	79
48-47	207.194.180	88-86	348.739.741	17-17	69.943.637	56-56	60.754.455	126-126	29.199	50-47	921	80
350-345	42.013.393	280-276	185.348.949	227-225	11.947.334	213-211	31.331.474	133-133	27.727	324-319	271	81
407-402	27.875.452	393-388	129.152.553	301-298	7.339.239	347-345	18.806.296	53-53	49.241	254-250	360	82
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	83
205-201	81.343.210	262-258	192.302.794	---	-	---	-	122-122	29.517	---	-	84
219-215	76.885.575	48-47	453.287.724	3-3	120.246.576	460-456	8.372.125	---	-	454-449	105	85
73-71	173.918.954	83-81	355.049.162	236-234	11.363.192	133-131	42.502.027	198-198	15.933	91-88	701	86
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	87
34-33	240.536.510	173-170	252.823.958	73-72	38.342.732	180-178	35.224.028	---	-	435-430	140	88
---	-	109-107	308.178.314	---	-	---	-	22-22	59.613	71-68	801	89
15-15	373.872.668	37-36	511.234.640	45-45	50.610.056	53-53	62.310.745	387-387	903	284-279	323	90
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	91
410-405	27.342.392	479-474	75.737.631	197-195	15.763.158	290-288	24.264.505	7-7	70.302	430-425	148	92
190-186	90.069.420	47-46	460.242.142	---	-	221-219	30.617.287	320-320	5.181	233-229	395	93
74-72	171.785.911	28-27	548.786.130	---	-	---	-	2-2	81.119	32-30	1.103	94
136-132	115.628.394	235-231	210.223.322	276-273	8.902.444	299-297	23.260.214	435-435	59	382-377	202	95
292-287	55.069.778	147-145	268.346.909	229-227	11.926.454	145-143	40.133.778	52-52	49.277	33-31	1.067	96
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	97
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	98
---	-	---	-	95-93	32.852.519	---	-	88-88	38.370	---	-	99
176-172	97.581.584	218-214	218.712.617	---	-	---	-	100-100	35.255	125-122	600	100
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	101
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	102
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	103
124-120	119.544.521	242-238	205.601.237	184-182	17.025.556	239-237	28.644.053	34-34	53.850	31-29	1.135	104
331-326	45.458.734	226-222	213.466.273	---	-	---	-	90-90	37.383	493-488	45	105

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016									
106	-	-	İstanbul	-	105	-	183-180	-	20-18	-
107	125	Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	106	258.186.394	64-62	307.053.955	38-35	115.498.210
108	83	Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	107	258.177.246	174-171	260.821.913	---	-
109	141	Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	108	258.051.576	169-166	262.509.057	27-25	125.864.781
110	102	Ali Raif İlaç Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	109	257.718.591	21-21	389.715.669	---	-
111	-	-	İstanbul	-	110	-	151-148	-	17-15	-
112	235	Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ünye	-	111	256.156.598	181-178	258.855.308	493-488	1.938.558
113	-	Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Çarşamba	-	112	254.635.776	41-39	334.574.847	486-481	8.504.992
114	-	-	Kocaeli	-	113	-	164-161	-	15-13	-
115	113	Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Salihli	-	114	254.348.921	131-129	277.701.104	296-291	44.527.471
116	146	Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Bursa	-	115	254.307.147	176-173	259.919.164	---	-
117	11	Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	116	254.003.817	23-22	360.794.715	---	-
118	214	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	117	253.839.126	124-122	281.052.980	145-141	70.596.448
119	-	Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ünye	-	118	253.827.103	179-176	259.251.828	43-40	110.029.268
120	209	Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	119	253.602.158	27-26	350.626.452	---	-
121	223	Yasin Kaplan Tekstil ve Halı San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	120	253.498.982	54-52	311.715.762	---	-
122	233	MARTEKS Maraş Tekstil Sanayi A.Ş.	K.Maraş	-	121	253.079.079	142-139	272.423.615	---	-
123	201	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	122	252.901.609	189-185	252.901.610	---	-
124	163	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	123	252.868.135	190-186	252.868.135	---	-
125	181	Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	124	252.809.763	158-155	265.561.005	---	-
126	-	KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	125	252.046.565	113-111	285.958.965	372-367	33.634.273
127	-	-	İstanbul	-	126	-	129-127	-	289-284	-
128	131	Subor Boru San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	127	251.442.374	127-125	279.705.225	---	-
129	157	Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	128	250.694.571	184-181	258.216.172	---	-
130	111	Eskapet Pet Ürünleri Kimya Gıda Nakliye San. ve Tic. Ltd. Şti.	İnegöl	-	129	250.662.286	171-168	261.730.756	---	-
131	130	Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Bursa	-	130	250.379.681	155-152	266.343.242	---	-
132	241	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	131	250.027.686	196-192	250.027.686	52-48	103.661.536
133	192	İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Ankara	-	132	249.999.517	136-134	276.610.157	---	-
134	219	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	133	249.702.915	197-193	249.702.915	479-474	10.826.171
135	69	Tat Nişasta İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	134	249.396.714	195-191	250.030.022	---	-
136	-	-	Kocaeli	-	135	-	168-165	-	54-50	-
137	-	-	Kocaeli	-	136	-	146-143	-	181-177	-
138	74	Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	137	249.137.152	49-47	313.340.040	---	-
139	94	Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Trabzon	-	138	248.968.142	177-174	259.402.703	463-458	15.191.638
140	97	İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	2	-	248.531.461	31-2	339.272.914	5-1	181.165.467

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
58-56	-	42-41	-	486-481	-	249-247	-	408-408	-	78-75	-	106
35-34	240.413.171	25-24	560.606.574	48-48	48.122.481	12-12	89.747.203	111-111	32.076	18-17	1.345	107
235-231	73.904.624	16-16	783.719.455	---	-	---	-	---	-	428-423	152	108
22-22	311.644.820	80-78	363.434.104	25-25	65.689.006	44-44	65.237.914	337-337	3.756	39-37	1.015	109
99-95	147.164.276	190-186	241.752.271	---	-	---	-	388-388	880	119-116	611	110
43-42	-	188-184	-	19-19	-	19-19	-	10-10	-	11-11	-	111
452-447	16.796.227	497-492	44.322.845	416-412	1.105.315	486-482	1.105.315	416-416	267	494-489	45	112
469-464	11.460.529	474-469	79.253.862	418-414	895.977	481-477	2.651.510	251-251	10.666	347-342	240	113
66-64	-	131-129	-	13-13	-	22-22	-	30-30	-	103-100	-	114
280-275	59.207.584	409-404	121.532.527	166-164	18.665.207	236-234	28.810.673	307-307	5.825	308-303	296	115
---	-	129-127	288.276.572	---	-	---	-	192-192	16.775	141-138	558	116
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	117
226-222	75.802.739	49-48	447.747.279	331-328	5.276.531	90-89	52.551.467	290-290	7.719	241-237	378	118
19-19	321.068.667	70-68	388.392.474	20-20	67.897.625	35-35	72.275.281	342-342	3.422	376-371	210	119
179-175	95.561.293	192-188	238.475.408	---	-	---	-	97-97	35.421	105-102	664	120
---	-	---	-	---	-	---	-	24-24	59.203	---	-	121
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	122
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	123
347-342	42.171.108	373-368	139.968.579	---	-	---	-	168-168	20.090	229-225	400	124
---	-	356-351	151.132.669	---	-	---	-	254-254	10.220	178-175	494	125
56-54	192.457.761	128-126	288.575.805	385-381	2.311.980	427-424	11.271.133	---	-	126-123	600	126
53-51	-	91-89	-	206-204	-	128-126	-	172-172	-	35-33	-	127
---	-	165-162	255.944.549	---	-	---	-	202-202	15.283	---	-	128
210-206	79.957.904	283-279	181.455.667	---	-	---	-	373-373	1.577	---	-	129
---	-	---	-	---	-	---	-	117-117	30.756	---	-	130
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	53-50	889	131
17-17	340.974.401	62-60	402.759.547	59-58	43.527.637	138-136	41.073.121	65-65	44.473	102-99	669	132
199-195	83.426.474	291-286	178.008.983	---	-	325-323	20.207.520	376-376	1.380	---	-	133
297-292	53.239.151	245-241	204.113.025	391-387	1.987.851	440-436	10.443.120	203-203	15.097	455-450	105	134
---	-	---	-	---	-	---	-	130-130	28.052	---	-	135
87-84	-	99-97	-	28-28	-	29-29	-	359-359	-	336-331	-	136
173-169	-	308-303	-	90-88	-	83-82	-	148-148	-	338-333	-	137
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	138
353-348	41.658.345	385-380	135.839.364	394-390	1.939.059	476-472	4.581.139	---	-	316-311	286	139
26-1	274.549.795	17-1	737.382.741	78-2	36.497.114	116-2	45.350.370	437-1	43	44-3	967	140

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016									
141	53	Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	139	248.460.569	132-130	277.337.918	---	-
142	18	Sançim Bilecik Çimento Madencilik Beton San. ve Tic. A.Ş.	Bilecik	-	140	248.457.812	201-197	248.612.776	---	-
143	-	Karaçuha Tarım Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Terme	-	141	248.386.633	19-19	398.990.735	---	-
144	114	Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	142	248.204.494	29-28	346.062.617	29-27	124.187.171
145	198	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	143	246.887.730	204-200	246.887.730	201-197	60.016.287
146	155	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	144	246.631.960	205-201	246.734.318	---	-
147	-	-	İstanbul	-	145	-	202-198	-	183-179	-
148	110	Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	146	246.173.497	101-99	292.960.424	---	-
149	225	Migiboy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	147	244.859.692	139-137	273.829.518	314-309	42.584.127
150	208	Sistem Metal Yapı Reklam Malzemeleri ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	148	244.584.039	200-196	249.173.187	---	-
151	72	Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Konya	-	149	244.253.982	208-204	245.543.267	67-63	97.755.649
152	218	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	150	243.980.077	207-203	245.737.860	---	-
153	117	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	151	243.790.809	159-156	265.491.689	312-307	42.804.874
154	147	BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan San. A.Ş.	Bursa	-	152	243.026.378	53-51	311.855.821	---	-
155	+	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	İstanbul	-	153	242.651.581	213-209	242.651.581	---	-
156	-	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	154	242.249.742	65-63	306.659.866	---	-
157	-	-	İstanbul	-	155	-	34-32	-	7-6	-
158	3	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Çanakkale	-	156	240.121.591	203-199	247.028.389	496-491	-8.659.416
159	261	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	157	239.978.530	211-207	243.575.448	92-88	88.685.401
160	222	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	158	239.626.897	212-208	243.280.523	---	-
161	-	Eti Gümüş A.Ş.	Kütahya	-	159	239.230.118	182-179	258.675.352	71-67	95.909.399
162	+	-	Kocaeli	-	160	-	218-214	-	433-428	-
163	194	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	161	237.965.966	217-213	240.539.335	297-292	44.505.429
164	133	Yaşar Dondurma ve Gıda Maddeleri A.Ş.	K.Maraş	-	162	237.893.281	108-106	288.622.952	77-73	94.206.254
165	66	Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Antalya	-	163	237.727.808	170-167	262.448.148	---	-
166	148	Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	164	236.794.018	193-189	250.660.037	447-442	19.197.250
167	259	Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	165	236.428.603	222-218	239.745.745	158-154	67.737.447
168	+	A-Plas Genel Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	166	235.679.452	227-223	238.036.438	---	-
169	178	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	167	235.551.538	228-224	237.763.802	229-224	55.309.461
170	177	Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	168	235.421.123	219-215	240.225.150	155-151	69.277.133
171	+	Özdoğu İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti.	Ankara	-	169	235.148.830	229-225	236.082.698	---	-
172	150	Coşkunöz Isı Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	170	235.035.535	157-154	265.633.516	---	-
173	172	Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	171	234.725.099	220-216	240.176.052	233-228	54.142.210
174	98	Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	172	234.281.642	233-229	234.895.281	---	-
175	+	Hasparlak Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	173	234.061.893	216-212	240.949.721	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	337-332	159.753.586	---	-	---	-	4-4	76.325	252-248	363	141
---	-	8-8	1.358.306.991	---	-	---	-	---	-	335-330	253	142
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	355-350	230	143
137-133	114.414.143	51-50	445.311.576	196-194	15.829.045	16-16	85.050.364	44-44	50.987	29-27	1.160	144
293-288	55.019.395	334-329	161.068.619	222-220	12.955.799	434-431	10.921.137	75-75	41.795	9-9	1.501	145
---	-	---	-	---	-	---	-	26-26	58.911	---	-	146
253-248	-	317-312	-	300-297	-	274-272	-	39-39	-	215-211	-	147
---	-	145-143	269.861.725	---	-	---	-	214-214	13.333	385-380	200	148
238-234	72.565.615	148-146	268.260.486	404-400	1.578.939	361-358	17.629.508	297-297	6.916	81-78	760	149
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	150
21-21	315.989.886	73-71	382.990.683	40-40	54.477.763	50-50	63.275.631	---	-	392-387	192	151
---	-	---	-	---	-	---	-	38-38	52.636	---	-	152
321-316	47.153.261	396-391	128.920.286	204-202	14.954.652	303-301	22.535.999	382-382	1.170	359-354	227	153
---	-	---	-	---	-	---	-	255-255	10.207	399-394	189	154
---	-	7-7	1.471.258.378	---	-	---	-	20-20	60.400	221-217	410	155
---	-	---	-	---	-	---	-	317-317	5.453	---	-	156
6-6	-	32-31	-	4-4	-	5-5	-	19-19	-	27-25	-	157
496-491	-94.320.972	257-253	196.084.118	481-476	-18.247.870	273-271	26.206.323	211-211	13.656	70-67	802	158
164-160	101.963.532	125-123	290.594.844	70-69	38.883.681	73-73	56.480.165	23-23	59.530	211-207	427	159
---	-	---	-	---	-	---	-	60-60	46.245	117-114	617	160
2-2	638.958.015	9-9	1.347.868.493	471-467	-10.268.860	38-38	69.679.727	335-335	4.233	94-91	695	161
355-350	-	389-384	-	305-302	-	371-368	-	436-436	-	487-482	-	162
385-380	32.210.403	346-341	155.454.019	290-287	8.108.296	295-293	23.771.341	121-121	29.985	270-266	340	163
125-121	119.497.408	159-156	262.013.364	67-66	40.292.700	109-108	46.644.904	318-318	5.379	28-26	1.167	164
---	-	---	-	---	-	---	-	360-360	2.361	182-179	480	165
448-443	18.144.814	473-468	80.783.076	287-284	8.271.364	377-374	16.506.727	14-14	64.239	334-329	256	166
165-161	101.850.967	123-121	293.854.793	285-282	8.394.676	176-174	35.653.576	278-278	8.547	147-144	550	167
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	82-79	753	168
274-269	61.994.927	194-190	237.229.785	264-261	9.402.989	160-158	36.759.878	13-13	64.650	115-112	627	169
147-143	110.515.386	321-316	165.148.569	97-95	31.460.382	144-142	40.275.030	---	-	30-28	1.148	170
---	-	---	-	---	-	---	-	15-15	63.323	371-366	215	171
---	-	---	-	---	-	---	-	68-68	43.981	325-320	269	172
123-119	120.331.561	310-305	170.194.241	87-85	35.102.073	185-183	34.524.638	329-329	4.738	403-398	183	173
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	174
---	-	---	-	---	-	---	-	403-403	470	---	-	175

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
176	263	Erdem Soft Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	174	234.055.056	234-230	234.546.699	---	-
177	224	Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	175	233.648.900	236-232	233.648.900	135-131	72.111.533
178	+	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	176	233.639.977	109-107	288.056.467	---	-
179	339	Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	177	233.608.136	230-226	235.606.821	193-189	61.166.176
180	-	-	İstanbul	-	178	-	106-104	-	58-54	-
181	68	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş.	Kamu	3	-	233.049.249	188-4	254.412.609	46-4	109.120.515
182	165	Safa Tarım A.Ş.	Konya	-	179	232.979.140	237-233	232.979.140	78-74	94.140.136
183	149	Camiş Madencilik A.Ş.	İstanbul	-	180	232.015.219	223-219	239.727.458	75-71	94.962.643
184	182	Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Afyonkarahisar	-	181	231.858.314	186-183	256.268.500	---	-
185	185	Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	182	231.829.037	226-222	238.279.265	458-453	17.276.152
186	56	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	183	231.062.947	7-7	516.673.668	366-361	33.979.686
187	197	Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	184	229.664.857	165-162	263.448.510	9-8	155.178.399
188	9	Mar Tüketim Maddeleri İhr. İth. San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	185	229.287.011	206-202	246.132.799	---	-
189	183	Canan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	186	229.198.730	240-236	232.227.340	95-91	86.715.547
190	267	Serra Sünger ve Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	187	229.053.421	79-77	300.637.394	258-253	50.809.802
191	73	Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Denizli	-	188	228.909.332	247-243	229.754.229	64-60	98.323.678
192	129	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	189	228.687.596	156-153	266.117.191	---	-
193	122	Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	190	227.814.201	120-118	282.690.494	---	-
194	269	Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	191	227.805.163	242-238	231.697.384	---	-
195	-	-	İstanbul	-	192	-	12-12	-	337-332	-
196	246	Alka Sanayi İnşaat ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	193	226.660.190	243-239	230.858.510	409-404	27.603.307
197	366	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Karabük	-	194	226.641.732	119-117	283.304.629	---	-
198	171	Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	195	226.521.559	252-248	228.018.372	---	-
199	116	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	196	225.964.818	17-17	407.585.783	62-58	98.407.793
200	307	Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	197	225.851.763	238-234	232.970.134	---	-
201	187	Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	198	225.567.890	198-194	249.648.529	---	-
202	289	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	199	225.395.152	249-245	229.073.569	210-205	57.703.093
203	200	Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	200	224.949.830	239-235	232.695.957	---	-
204	112	Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	201	224.820.505	241-237	232.062.924	97-93	85.953.188
205	324	Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	202	224.463.209	262-258	224.634.593	---	-
206	90	Gesan Yatırım ve Ticaret A.Ş.	Kocaeli	-	203	223.291.364	254-250	227.449.290	481-476	10.082.095
207	273	Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	204	223.079.946	24-23	358.036.651	---	-
208	-	-	İstanbul	-	205	-	259-255	-	308-303	-
209	118	Telliöğlü Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	206	222.457.185	263-259	224.299.285	246-241	52.444.017
210	71	Ünteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	207	222.414.390	82-80	299.599.074	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
55-53	193.934.426	199-195	234.572.575	---	-	---	-	275-275	8.800	155-152	530	176
379-374	35.063.080	357-352	149.659.779	225-223	12.127.454	258-256	27.364.225	353-353	2.637	55-52	883	177
---	-	---	-	---	-	---	-	93-93	36.731	---	-	178
121-117	122.588.151	232-228	211.171.653	170-168	18.199.664	198-196	32.699.027	336-336	4.080	433-428	141	179
20-20	-	85-83	-	7-7	-	101-100	-	184-184	-	26-24	-	180
246-5	69.627.440	151-3	267.518.513	475-5	-15.202.488	497-5	-14.311.990	---	-	25-2	1.221	181
25-25	274.928.719	89-87	347.313.132	16-16	70.613.742	24-24	78.381.471	---	-	---	-	182
107-103	139.688.485	231-227	211.693.587	111-109	28.015.507	207-205	31.839.110	236-236	11.630	193-190	462	183
---	-	439-434	106.615.894	---	-	---	-	281-281	8.287	---	-	184
146-142	111.160.839	78-76	364.231.159	349-345	4.459.820	---	-	247-247	10.817	137-134	573	185
273-268	62.513.295	239-235	208.280.261	174-172	17.951.540	261-259	26.828.510	16-16	62.219	397-392	191	186
28-27	260.586.801	132-130	285.534.115	2-2	124.614.329	7-7	116.616.604	42-42	51.180	80-77	761	187
466-461	13.313.799	315-310	168.136.670	---	-	461-457	8.130.320	397-397	617	200-197	450	188
140-136	113.193.242	238-234	208.574.225	72-71	38.447.707	67-67	58.209.880	80-80	40.933	48-45	945	189
229-225	75.116.251	108-106	308.696.556	303-300	7.169.438	304-302	22.233.445	355-355	2.548	303-298	301	190
90-87	155.849.137	136-134	282.320.591	27-27	63.992.672	20-20	82.466.271	413-413	287	343-338	243	191
84-81	159.393.040	---	-	---	-	---	-	99-99	35.323	222-218	410	192
384-379	32.361.201	355-350	151.144.610	---	-	---	-	425-425	166	150-147	545	193
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	194
114-110	-	215-211	-	383-379	-	464-460	-	322-322	-	234-230	-	195
260-255	65.946.057	111-109	307.270.710	371-367	3.049.995	374-371	16.719.925	219-219	13.040	323-318	272	196
---	-	---	-	---	-	---	-	76-76	41.765	---	-	197
364-359	39.001.087	277-273	186.196.230	---	-	---	-	---	-	---	-	198
102-98	144.188.617	249-245	203.521.548	11-11	78.846.745	21-21	81.986.519	411-411	297	291-286	315	199
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	200
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	201
---	-	---	-	157-155	19.576.589	---	-	221-221	12.989	209-205	433	202
---	-	---	-	---	-	---	-	28-28	55.465	---	-	203
232-228	74.660.220	137-135	281.992.371	315-312	6.196.397	131-129	43.120.165	43-43	51.053	12-12	1.477	204
---	-	---	-	---	-	---	-	155-155	22.736	---	-	205
463-458	14.361.404	498-493	39.162.044	429-425	222.572	482-478	2.283.251	---	-	445-440	122	206
---	-	36-35	513.282.648	---	-	---	-	229-229	12.398	298-293	307	207
341-336	-	422-417	-	324-321	-	338-336	-	210-210	-	364-359	-	208
180-176	94.730.493	329-324	161.582.755	83-81	36.044.244	385-382	15.912.510	383-383	1.085	393-388	192	209
106-102	140.481.002	105-103	312.183.154	---	-	---	-	---	-	---	-	210

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
211	88	Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Giresun	-	208	222.192.689	245-241	230.445.482	---	-
212	317	Gurme Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	209	221.377.219	266-262	223.739.009	---	-
213	+	Fil Filtre A.Ş.	İskenderun	-	210	221.231.736	277-272	221.231.736	160-156	67.553.876
214	85	Ege Gübre Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	211	221.087.887	35-33	336.819.291	217-212	56.763.633
215	137	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	212	220.858.840	232-228	234.942.030	306-301	43.374.959
216	274	Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	213	220.796.186	248-244	229.278.675	341-336	38.026.428
217	229	Aroma Bursa Meyve Suları ve Gıda Sanayii A.Ş.	Bursa	-	214	220.792.467	257-253	226.929.778	---	-
218	196	Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	215	220.779.845	278-273	221.143.466	---	-
219	139	Çamsan Poyraz Ağaç Ürünleri Turizm İnşaat Tarım Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	216	220.291.211	269-265	223.029.288	189-185	61.815.539
220	81	Meltem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	217	220.132.744	267-263	223.396.847	123-119	76.034.128
221	255	Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Bursa	-	218	220.105.626	273-268	221.982.241	220-215	56.449.496
222	+	Heşşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	219	219.659.954	192-188	251.248.755	---	-
223	306	Valf Sanayii A.Ş.	Manisa	-	220	219.449.148	271-266	222.266.407	179-175	64.301.679
224	151	Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	221	218.837.275	256-252	227.019.267	280-275	47.796.079
225	+	Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Ankara	-	222	218.622.940	283-278	218.686.683	---	-
226	179	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	223	218.404.332	251-247	228.396.605	---	-
227	+	Bonfilet Et San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	224	218.276.615	286-281	218.276.615	413-408	26.145.919
228	145	Tahsildaroğlu Süt Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Çanakkale	-	225	217.152.877	244-240	230.696.808	---	-
229	156	Orka Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Turgutlu	-	226	216.682.663	225-221	238.338.810	---	-
230	205	Kilim Grubu Kartaltepe Mensucat Fabrikası T.A.Ş.	İstanbul	-	227	215.692.323	287-282	218.235.494	---	-
231	392	Ateşsan Kağıtçılık Matbaa Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	228	215.587.758	191-187	251.513.713	---	-
232	226	Nazar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	229	215.146.028	288-283	217.874.985	128-124	75.658.091
233	96	Küçükler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	230	215.050.349	285-280	218.284.021	---	-
234	33	Ayhanlar Yol Asfaltlama San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	231	215.024.198	199-195	249.266.089	362-357	34.931.014
235	21	Altınıldız Tekstil ve Konfeksiyon A.Ş.	Çerkezköy	-	232	214.217.141	292-287	214.451.714	---	-
236	169	Klöckner Pentaplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Kocaeli	-	233	212.865.740	282-277	218.975.594	---	-
237	403	Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	234	212.558.019	147-144	268.851.432	---	-
238	162	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	235	212.434.709	280-275	219.380.278	358-353	35.411.926
239	-	Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Ankara	-	236	212.277.042	5-5	574.395.527	---	-
240	+	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	237	212.137.121	51-49	312.259.104	---	-
241	164	Çelikel Alüminyum Döküm İmalat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	238	211.820.364	300-295	211.820.364	---	-
242	101	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	239	211.693.659	299-294	212.948.363	---	-
243	173	Ziylan Taban San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	240	211.539.220	185-182	257.932.717	108-104	82.228.046
244	+	Dervişoğlu Tarım Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.	Mersin	-	241	211.457.343	261-257	224.815.147	---	-
245	280	Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Adana	-	242	211.354.934	68-66	306.079.800	480-475	10.711.438

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	51-51	49.526	---	-	211
423-418	23.273.129	424-419	113.793.294	---	-	---	-	363-363	2.095	282-277	329	212
60-58	187.195.088	155-152	264.156.887	91-89	34.256.163	102-101	48.645.690	216-216	13.205	67-64	808	213
76-74	169.178.777	154-151	264.476.061	69-68	38.925.792	77-77	55.214.570	386-386	957	383-378	201	214
118-114	126.204.691	81-79	362.815.490	314-311	6.240.075	228-226	29.752.874	232-232	11.931	449-444	110	215
360-355	39.577.518	384-379	136.376.566	231-229	11.746.043	283-281	24.925.603	165-165	20.541	236-232	384	216
---	-	---	-	---	-	---	-	350-350	3.031	---	-	217
---	-	---	-	---	-	---	-	113-113	31.844	---	-	218
281-276	58.839.938	234-230	210.865.038	182-180	17.306.212	192-190	33.362.184	294-294	7.279	205-201	441	219
94-90	153.620.814	59-57	411.662.251	219-217	13.326.580	94-93	52.021.223	176-176	18.671	88-85	721	220
92-88	154.148.256	185-181	245.885.956	215-213	13.574.078	161-159	36.620.865	---	-	---	-	221
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	222
306-301	51.606.654	354-349	152.468.873	238-236	11.249.269	311-309	21.616.618	213-213	13.520	152-149	536	223
103-99	143.455.204	217-213	219.056.451	201-199	15.344.982	413-410	13.031.267	132-132	27.754	111-108	644	224
3-3	560.582.450	1-1	5.101.234.297	---	-	---	-	390-390	826	223-219	410	225
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	226
---	-	---	-	329-326	5.306.735	---	-	---	-	412-407	174	227
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	228
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	229
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	230
388-383	31.531.334	406-401	122.319.893	---	-	---	-	---	-	262-258	351	231
---	-	97-95	329.759.028	151-149	20.765.054	---	-	264-264	9.932	---	-	232
194-190	86.902.392	134-132	284.357.660	---	-	412-409	13.056.294	118-118	30.345	---	-	233
46-45	211.267.816	13-13	837.668.092	381-377	2.505.581	353-351	18.072.516	---	-	168-165	504	234
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	235
---	-	---	-	---	-	---	-	193-193	16.601	356-351	229	236
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	365-360	221	237
78-75	164.067.224	288-284	179.380.753	112-110	27.896.301	232-230	29.429.562	55-55	48.951	416-411	169	238
1-1	1.076.152.888	2-2	4.510.003.025	---	-	---	-	---	-	4-4	1.795	239
---	-	106-104	312.126.897	---	-	---	-	138-138	26.200	121-118	608	240
169-165	100.267.569	281-277	184.198.299	---	-	---	-	41-41	51.751	169-166	504	241
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	242
82-79	162.458.476	92-90	343.790.023	63-62	42.188.665	48-48	63.850.055	325-325	4.934	61-58	862	243
---	-	399-394	128.102.543	---	-	---	-	---	-	---	-	244
348-343	42.059.501	377-372	137.758.144	362-358	3.529.109	456-452	8.760.661	86-86	39.006	468-463	88	245

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016	Kuruluşlar								
246	406	Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	243	211.036.018	194-190	250.599.073	---	-
247	359	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	244	211.009.475	296-291	213.559.962	---	-
248	488	VİG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kütahya	-	245	210.520.912	303-298	210.520.912	---	-
249	203	Akın Tekstil A.Ş.	İstanbul	-	246	210.282.674	281-276	219.359.516	359-354	35.306.385
250	132	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	247	210.062.902	260-256	225.187.664	350-345	36.286.962
251	+	Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	248	209.747.576	284-279	218.588.610	---	-
252	-	-	K.Maraş	-	249	-	255-251	-	176-172	-
253	257	Elimsan Şalt Cihazları ve Elektromekanik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	250	208.731.138	268-264	223.131.797	213-208	57.567.685
254	70	Baştaş Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	251	208.627.364	309-304	208.627.364	489-484	6.479.208
255	311	Mardin Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Mardin	-	252	208.564.764	311-306	208.564.764	---	-
256	275	Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	253	208.399.750	312-307	208.399.750	---	-
257	382	Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	254	208.234.723	231-227	235.197.642	251-246	51.655.093
258	-	Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Osmaniye	-	255	207.505.534	11-11	458.679.441	---	-
259	+	Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	256	207.276.298	250-246	228.445.789	328-323	40.775.747
260	237	Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	257	206.380.005	258-254	225.708.376	---	-
261	210	Alarko Carrier San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	258	206.297.153	4-4	608.826.829	10-9	153.771.536
262	238	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Giresun	-	259	206.170.440	187-184	256.148.600	483-478	9.848.763
263	299	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	260	205.890.566	319-314	206.714.097	---	-
264	346	Aydınlı Moda Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	261	205.365.682	305-300	209.145.971	371-366	33.769.801
265	266	Afyon Et Entegre Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Afyonkarahisar	-	262	205.284.416	318-313	206.786.069	397-392	31.028.719
266	264	Kilim Mobilya Kanepeler San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	263	205.255.146	304-299	209.340.512	---	-
267	+	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	264	204.474.469	178-175	259.271.407	194-190	60.868.564
268	242	Surtel Kablo Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	265	204.329.876	314-309	208.141.708	---	-
269	+	İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	266	203.879.969	322-317	205.968.298	---	-
270	161	Uludağ Maden Suları T.A.Ş.	Bursa	-	267	203.493.852	302-297	210.521.111	288-283	46.142.161
271	217	Seğmen Kardeşler Gıda Üretim ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Ankara	-	268	203.486.724	323-318	205.856.807	---	-
272	325	Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	269	203.222.423	315-310	207.788.633	83-79	93.043.147
273	204	Pelit Pastacılık ve Gıda Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	270	203.081.283	264-260	223.768.081	---	-
274	298	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	271	203.047.741	330-325	204.571.201	---	-
275	+	Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	272	202.386.498	331-326	203.459.392	---	-
276	287	Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	273	202.217.269	73-71	303.686.114	---	-
277	-	-	Kocaeli	-	274	-	335-330	-	51-47	-
278	253	Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	275	202.017.636	294-289	213.767.826	276-271	48.717.881
279	303	APS Tekstil ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	276	201.888.425	337-332	201.888.425	370-365	33.776.397
280	+	M S T İş ve Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	277	201.677.463	235-231	234.204.112	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	246
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	286-281	322	247
---	-	---	-	---	-	---	-	120-120	30.085	---	-	248
217-213	78.062.626	318-313	166.477.708	382-378	2.488.140	430-427	11.082.378	95-95	35.890	166-163	506	249
309-304	50.228.645	313-308	168.568.443	316-313	6.112.201	419-416	12.204.381	102-102	34.714	191-188	465	250
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	251
132-128	-	227-223	-	132-130	-	114-113	-	414-414	-	136-133	-	252
---	-	204-200	230.613.025	454-450	-3.384.309	380-377	16.339.110	135-135	27.007	112-109	640	253
447-442	18.260.512	485-480	73.077.431	421-417	616.667	493-489	-1.226.491	---	-	463-458	96	254
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	255
---	-	---	-	---	-	---	-	103-103	34.690	---	-	256
303-298	52.587.984	274-270	188.411.478	212-210	13.792.965	219-217	30.757.548	139-139	26.121	263-259	350	257
---	-	43-42	467.083.086	---	-	---	-	---	-	406-401	177	258
304-299	51.945.083	264-260	190.389.652	193-191	16.358.158	212-210	31.361.385	300-300	6.875	439-434	129	259
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	260
14-14	381.091.505	41-40	492.591.650	21-21	67.878.471	39-39	68.315.921	189-189	17.089	130-127	594	261
464-459	14.246.754	491-486	63.871.830	412-408	1.364.501	479-475	3.700.809	430-430	125	342-337	244	262
484-479	1.646.692	271-267	189.671.044	---	-	167-165	36.185.697	212-212	13.647	204-200	445	263
467-462	12.845.958	441-436	106.302.795	296-293	7.681.177	441-437	10.177.958	404-404	467	146-143	552	264
408-403	27.641.865	454-449	97.717.693	350-346	4.418.827	359-356	17.780.062	366-366	1.951	394-389	192	265
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	266
312-307	49.758.388	168-165	255.277.201	248-246	10.136.573	134-132	42.370.342	429-429	133	256-252	357	267
---	-	---	-	---	-	---	-	32-32	54.674	450-445	110	268
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	269
116-112	130.901.449	210-206	221.689.496	89-87	34.644.444	136-134	41.790.545	---	-	438-433	133	270
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	352-347	232	271
127-123	118.809.093	57-55	414.852.257	31-31	61.768.051	28-28	75.605.601	272-272	8.990	425-420	154	272
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	273
---	-	---	-	---	-	---	-	104-104	34.436	281-276	330	274
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	275
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	276
47-46	-	180-176	-	33-33	-	61-61	-	182-182	-	297-292	-	277
193-189	87.381.199	382-377	136.599.459	122-120	25.498.465	264-262	26.687.802	246-246	10.958	239-235	381	278
343-338	43.364.971	419-414	118.772.624	154-152	19.945.483	280-278	25.055.914	40-40	52.520	372-367	215	279
---	-	---	-	---	-	---	-	238-238	11.544	---	-	280

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016	Kuruluşlar								
281	250	Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Osmaniye	-	278	201.570.961	306-301	208.837.000	---	-
282	313	Bakırlar İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Adana	-	279	201.549.221	293-288	213.944.874	---	-
283	389	Ritaş Kimya ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	280	201.466.129	166-163	263.275.247	---	-
284	418	Örma Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	281	201.355.232	317-312	206.966.952	---	-
285	373	Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Denizli	-	282	201.231.683	332-327	203.436.547	---	-
286	202	Özgörkey Gıda Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	283	201.150.823	161-158	264.320.474	---	-
287	376	Panelans Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	284	200.982.661	320-315	206.708.618	410-405	27.246.331
288	180	Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Ordu	-	285	200.806.753	341-336	200.806.753	469-464	12.379.305
289	232	Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	286	200.695.655	343-338	200.695.655	34-31	118.709.807
290	334	Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	287	200.590.817	298-293	213.348.031	113-109	79.230.008
291	326	Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	288	200.246.976	344-339	200.246.976	---	-
292	79	Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	289	199.183.331	334-329	202.679.847	---	-
293	375	Farel Plastik Elektrik ve Elektronik İmalat Sanayi A.Ş.	Çerkezköy	-	290	198.631.173	325-320	205.312.921	---	-
294	13	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesizat A.Ş.	İstanbul	-	291	197.818.709	275-270	221.417.817	---	-
295	276	Yıltem Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	292	197.765.159	336-331	201.985.879	---	-
296	-	-	Ege Bölgesi	-	293	-	329-324	-	389-384	-
297	+	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	294	197.383.535	265-261	223.762.970	457-452	17.924.933
298	154	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	295	197.251.777	10-10	473.172.435	---	-
299	+	Euro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	296	197.081.100	327-322	205.082.795	188-184	62.029.212
300	170	İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	4	-	195.928.975	270-5	222.516.433	204-5	59.559.619
301	153	AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	297	195.802.890	333-328	202.687.055	---	-
302	115	Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	298	195.648.416	276-271	221.334.995	---	-
303	402	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	299	194.696.116	316-311	207.673.650	---	-
304	290	Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	300	194.362.968	310-305	208.567.048	---	-
305	135	Doğan Gazetecilik A.Ş.	İstanbul	-	301	194.234.135	345-340	199.315.267	225-220	56.160.320
306	351	Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	302	193.677.169	338-333	201.757.226	---	-
307	308	Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	İstanbul	-	303	193.387.467	290-285	215.753.275	---	-
308	342	Osman Akça Tarım Ürünleri İthalat İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	304	193.365.630	349-344	195.568.700	---	-
309	320	Meysu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	305	193.340.609	347-342	196.003.577	422-417	24.179.793
310	211	Dost Fındık Gıda Kuyumculuk İnşaat Taahhüt Nakliyat Turizm Müh. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Ünye	-	306	193.185.575	355-350	194.368.548	---	-
311	414	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	307	193.005.098	354-349	194.642.318	---	-
312	120	Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Yenişehir/Bursa	-	308	192.511.631	342-337	200.802.882	448-443	19.012.700
313	212	GENTAŞ Genel Metal San. ve Tic. A.Ş.	Bolu	-	309	192.286.984	291-286	215.734.615	202-198	59.803.224
314	404	Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	310	191.678.223	359-354	193.388.499	---	-
315	426	Gür İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	311	191.300.024	350-345	195.337.959	215-210	56.942.773

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
356-351	40.946.999	486-481	72.278.506	---	-	---	-	---	-	480-475	70	281
68-66	177.630.340	103-101	318.122.609	---	-	---	-	244-244	11.000	106-103	663	282
167-163	101.347.161	102-100	318.325.543	---	-	---	-	---	-	114-111	632	283
358-353	40.112.387	233-229	211.145.045	---	-	---	-	---	-	---	-	284
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	285
---	-	---	-	---	-	---	-	169-169	20.024	128-125	596	286
403-398	29.111.202	338-333	159.234.638	357-353	3.806.891	332-330	19.906.759	256-256	10.073	426-421	153	287
441-436	19.914.509	461-456	91.745.864	414-410	1.308.672	475-471	4.672.609	175-175	18.847	386-381	200	288
49-48	206.739.770	143-141	272.451.364	38-38	55.729.110	76-76	55.766.877	207-207	14.290	190-187	466	289
299-294	52.891.309	379-374	136.998.662	260-257	9.595.066	366-363	17.241.987	319-319	5.374	482-477	65	290
---	-	---	-	---	-	---	-	128-128	28.663	---	-	291
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	292
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	293
---	-	---	-	---	-	---	-	112-112	32.056	148-145	550	294
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	295
378-373	-	312-307	-	388-384	-	336-334	-	151-151	-	272-267	-	296
418-413	24.606.196	432-427	109.626.733	288-285	8.229.068	392-389	15.287.085	423-423	180	475-470	80	297
204-200	81.583.329	142-140	273.342.311	---	-	---	-	379-379	1.274	265-261	347	298
263-258	64.711.919	325-320	162.366.516	140-138	22.114.952	177-175	35.359.788	---	-	351-346	233	299
91-4	155.557.679	289-5	178.927.926	258-3	9.646.011	437-4	10.800.358	---	-	202-4	447	300
163-159	103.141.617	133-131	285.278.080	---	-	---	-	349-349	3.092	183-180	480	301
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	302
242-238	71.081.597	197-193	236.515.670	---	-	398-395	15.047.193	415-415	280	353-348	232	303
181-177	93.460.001	300-295	175.558.021	---	-	---	-	84-84	40.196	---	-	304
23-23	303.145.380	96-94	331.383.030	64-63	42.145.579	244-242	28.340.817	---	-	267-263	345	305
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	306
---	-	412-407	120.932.058	---	-	---	-	291-291	7.705	444-439	123	307
162-158	103.250.398	56-54	419.540.593	---	-	---	-	78-78	41.426	40-38	1.005	308
---	-	---	-	307-304	6.868.482	---	-	---	-	---	-	309
---	-	---	-	---	-	---	-	268-268	9.370	---	-	310
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	311
256-251	68.017.365	449-444	101.881.421	253-251	10.000.656	394-391	15.206.415	---	-	492-487	47	312
69-67	177.579.460	179-175	250.057.671	106-104	29.183.903	190-188	33.707.548	167-167	20.159	172-169	501	313
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	314
129-125	117.973.415	135-133	283.712.236	279-276	8.739.129	301-299	22.968.866	237-237	11.614	122-119	605	315

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016									
316	231	Kros Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kütahya	-	312	190.938.832	370-365	191.184.608	230-225	55.218.879
317	441	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	313	190.527.039	279-274	219.527.040	---	-
318	333	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	314	190.433.170	364-359	192.068.888	365-360	34.109.531
319	352	Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	315	190.300.688	321-316	206.203.992	---	-
320	199	Altıparmak Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	316	190.187.926	371-366	191.083.939	250-245	51.658.910
321	377	MGI Coutier Makina Yedek Parça İmalat ve Sanayi A.Ş.	Bursa	-	317	190.160.819	308-303	208.697.993	---	-
322	293	Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	318	190.082.870	368-363	191.266.768	126-122	75.861.514
323	227	Bartın Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	319	189.656.741	374-369	189.656.741	---	-
324	296	Tüp Merserize Tekstil Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	320	189.627.922	348-343	195.698.982	---	-
325	+	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi Ltd. Şti.	Kocaeli	-	321	189.533.408	272-267	222.064.587	---	-
326	240	Ortadoğu Enerji San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	322	188.550.936	353-348	194.688.420	91-87	89.727.180
327	+	Peker Yüzey Tasarımları San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	323	188.534.250	381-376	188.534.251	---	-
328	-	-	İstanbul	-	324	-	365-360	-	238-233	-
329	184	Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kayseri	-	325	187.589.223	367-362	191.377.204	---	-
330	344	Adel Kalemcilik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	326	187.517.862	26-25	352.984.482	31-28	121.321.531
331	413	Bereket Döner San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	327	187.447.121	324-319	205.814.138	---	-
332	286	Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	328	187.145.806	377-372	189.532.886	286-281	46.367.413
333	461	DB Tarımsal Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	329	186.441.076	380-375	188.792.823	---	-
334	425	Özdemir Boru Profil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ereğli/Kdz.	-	330	186.150.190	372-367	191.061.706	351-346	36.135.732
335	89	Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	331	186.047.060	385-380	186.874.438	---	-
336	479	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	332	185.667.961	295-290	213.643.280	130-126	73.884.925
337	278	Pınar Su San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	333	185.464.596	326-321	205.112.463	369-364	33.912.616
338	288	Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	İstanbul	-	334	185.237.154	92-90	295.953.533	---	-
339	294	A.B Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	335	184.965.707	366-361	191.870.034	---	-
340	316	Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	336	184.944.027	274-269	221.826.874	---	-
341	354	Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	337	184.555.277	387-382	186.133.702	273-268	49.076.301
342	405	Mayteks Örmecilik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	338	184.453.580	358-353	193.600.743	---	-
343	364	İlsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Malatya	-	339	183.661.107	395-390	183.984.135	294-289	44.867.357
344	369	Ersur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	340	183.624.184	180-177	258.963.854	---	-
345	331	Egeplast Ege Plastik Tic. ve San. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	341	183.268.299	356-351	193.867.361	---	-
346	367	Anık Bey Tekstil Enerji ve Sınai Yatırımlar A.Ş.	İstanbul	-	342	183.014.798	389-384	185.799.527	150-146	69.940.136
347	336	İBA Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	343	182.777.500	214-210	242.186.213	---	-
348	247	Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.	Ege Bölgesi	-	344	182.559.621	388-383	185.917.601	388-383	32.011.570
349	283	Can Tekstil Entegre Tesisleri ve Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	345	182.384.680	391-386	185.305.785	206-201	59.185.692
350	+	Emma Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	346	181.791.948	313-308	208.253.114	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
278-273	60.559.617	469-464	84.685.944	127-125	24.949.067	204-202	32.289.723	47-47	50.414	131-128	594	316
---	-	376-371	137.858.150	---	-	407-404	13.588.083	280-280	8.371	---	-	317
220-216	76.780.783	374-369	138.985.922	148-146	21.001.261	241-239	28.415.589	144-144	25.046	337-332	251	318
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	319
318-313	47.405.239	216-212	219.121.306	436-432	-333.421	265-263	26.643.481	368-368	1.840	273-268	339	320
244-240	69.950.675	391-386	129.869.609	---	-	---	-	108-108	32.953	97-94	676	321
128-124	118.724.192	333-328	161.087.610	35-35	57.098.862	60-60	59.780.368	346-346	3.173	344-339	243	322
---	-	---	-	---	-	---	-	330-330	4.576	---	-	323
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	324
462-457	14.517.407	241-237	207.108.561	---	-	---	-	274-274	8.838	309-304	296	325
250-245	68.761.284	77-75	365.574.995	53-52	45.372.146	14-14	86.181.176	427-427	140	460-455	103	326
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	327
338-333	-	440-435	-	66-65	-	97-96	-	110-110	-	473-468	-	328
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	329
---	-	---	-	98-96	31.344.396	---	-	---	-	---	-	330
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	331
236-232	73.030.932	398-393	128.128.379	155-153	19.704.210	224-222	30.029.705	230-230	12.375	377-372	210	332
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	333
108-104	138.555.121	224-220	215.436.923	124-122	25.449.364	235-233	29.031.201	114-114	31.474	407-402	177	334
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	335
323-318	46.580.603	236-232	210.019.514	240-238	11.087.719	130-128	43.334.561	152-152	23.356	266-262	346	336
474-469	8.322.362	275-271	187.806.506	480-475	-17.848.246	446-442	9.526.939	304-304	6.263	195-192	461	337
---	-	---	-	---	-	---	-	288-288	7.907	---	-	338
---	-	---	-	---	-	---	-	181-181	17.797	206-202	440	339
---	-	---	-	---	-	---	-	196-196	16.331	197-194	458	340
202-198	82.366.872	153-150	265.012.061	207-205	14.414.865	217-215	30.858.492	261-261	9.971	173-170	501	341
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	342
196-192	86.350.404	425-420	113.744.157	188-186	16.907.574	384-381	16.009.429	262-262	9.947	110-107	650	343
---	-	259-255	194.396.664	---	-	---	-	46-46	50.621	19-18	1.285	344
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	345
157-153	104.800.261	331-326	161.373.222	120-118	25.678.984	226-224	29.852.404	87-87	38.556	46-43	965	346
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	347
495-490	-69.144.252	388-383	132.851.622	477-472	-15.864.689	418-415	12.263.654	201-201	15.466	332-327	260	348
139-135	113.268.255	198-194	235.230.894	337-333	5.070.573	260-258	27.186.952	389-389	829	21-20	1.259	349
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	350

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016									
351	230	Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	347	181.776.695	246-242	229.981.318	---	-
352	+	Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	348	181.754.072	363-358	192.136.973	405-400	29.031.122
353	314	Altın İplik ve Çorap Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	349	181.339.575	378-373	189.491.788	---	-
354	319	Balıkesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	350	181.338.054	386-381	186.857.924	441-436	19.861.966
355	321	Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	351	181.282.882	384-379	187.756.955	395-390	31.312.300
356	430	Parteks Tekstil ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.	Kayseri	-	352	180.269.349	405-400	180.269.349	---	-
357	489	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	353	179.945.832	383-378	188.347.748	59-55	100.245.771
358	348	CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Denizli	-	354	179.478.974	409-404	179.478.974	464-459	15.034.257
359	282	Edirne Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Edirne	-	355	179.462.684	398-393	181.705.307	416-411	25.948.461
360	+	Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	356	178.558.711	401-396	180.984.324	---	-
361	337	Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	357	177.806.299	379-374	188.980.956	406-401	28.428.475
362	417	Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	358	177.780.707	396-391	183.250.692	---	-
363	221	Fazlıoğlu Et ve Et Ürünleri Gıda San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	359	177.412.975	408-403	179.636.980	---	-
364	297	Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	360	177.184.543	215-211	241.505.195	---	-
365	+	Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	361	177.017.305	418-413	177.557.072	94-90	87.184.177
366	388	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	362	176.976.187	397-392	181.904.725	---	-
367	322	KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	363	176.910.627	382-377	188.422.684	---	-
368	-	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Ankara	-	364	176.838.664	351-346	195.329.893	---	-
369	-	-	Ege Bölgesi	-	365	-	390-385	-	255-250	-
370	244	Orhan Karakoç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	366	176.364.173	328-323	204.803.656	281-276	47.557.379
371	245	Alce Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	367	176.167.411	392-387	185.107.011	---	-
372	349	Müsellimoğlu Demir Çelik Tic. ve San. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	368	175.087.970	424-419	175.671.563	---	-
373	+	VLE Elektronik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	369	174.675.025	417-412	177.640.026	---	-
374	363	Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	370	174.494.402	413-408	178.949.421	---	-
375	409	Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Çerkezköy	-	371	174.284.903	427-422	174.284.903	167-163	66.591.586
376	188	Modern Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Çorlu	-	372	173.332.797	362-357	192.522.311	---	-
377	+	Hayal Seramik Yapı ve Ürünleri Turizm San. Tic. A.Ş.	Aydın	-	373	173.326.834	399-394	181.697.710	---	-
378	-	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Denizli	-	374	173.057.560	42-40	334.167.913	500-495	-59.624.773
379	395	Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	375	173.050.115	376-371	189.590.999	---	-
380	91	Ankara Un Sanayi A.Ş.	Ankara	-	376	172.985.094	352-347	194.913.672	407-402	27.993.111
381	335	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	377	172.800.631	373-368	190.206.806	---	-
382	393	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Ege Bölgesi	-	378	172.489.483	393-388	184.829.833	---	-
383	285	Divapan Entegre Ağaç Panel San. Tic. A.Ş.	Düzce	-	379	172.478.476	428-423	174.054.442	323-318	41.783.639
384	341	Ego Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Çorlu	-	380	172.041.147	402-397	180.948.699	184-180	62.376.690
385	401	Anılı Plastik Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	381	170.960.093	421-416	176.637.675	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
122-118	122.514.566	178-174	250.065.877	---	-	---	-	---	-	145-142	553	351
332-327	45.249.870	436-431	108.287.731	306-303	6.895.780	410-407	13.283.692	315-315	5.501	401-396	188	352
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	353
369-364	37.486.650	448-443	101.925.789	266-263	9.317.164	433-430	10.952.488	405-405	423	458-453	104	354
308-303	50.761.158	345-340	155.866.257	313-310	6.304.692	328-326	20.116.858	306-306	5.827	369-364	217	355
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	356
227-223	75.472.019	115-113	303.485.523	340-336	4.875.479	55-55	61.190.037	71-71	43.010	139-136	570	357
---	-	492-487	63.364.309	348-344	4.461.623	---	-	63-63	45.422	---	-	358
483-478	2.453.119	484-479	73.156.341	409-405	1.475.934	445-441	9.562.192	393-393	706	389-384	198	359
---	-	---	-	---	-	---	-	309-309	5.767	129-126	596	360
160-156	104.157.205	307-302	171.605.862	289-286	8.193.718	424-421	11.311.891	395-395	672	333-328	259	361
---	-	---	-	---	-	---	-	190-190	17.036	373-368	215	362
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	395-390	192	363
465-460	13.897.300	413-408	120.255.087	---	-	454-450	9.111.579	253-253	10.392	447-442	118	364
178-174	95.952.974	243-239	205.517.900	34-34	57.660.028	27-27	76.703.191	396-396	641	157-154	522	365
175-171	98.250.240	403-398	125.320.472	---	-	---	-	74-74	41.865	313-308	290	366
---	-	434-429	108.785.675	---	-	---	-	---	-	---	-	367
---	-	---	-	---	-	---	-	56-56	48.450	---	-	368
397-392	-	322-317	-	252-250	-	205-203	-	58-58	-	217-213	-	369
172-168	99.606.565	258-254	194.468.683	356-352	3.815.033	345-343	18.900.846	243-243	11.031	62-59	854	370
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	371
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	372
---	-	410-405	121.051.380	---	-	---	-	159-159	22.116	305-300	299	373
214-210	78.732.567	229-225	211.775.570	---	-	---	-	218-218	13.145	237-233	384	374
370-365	36.769.020	261-257	193.013.569	317-314	5.801.485	124-122	44.204.953	326-326	4.934	243-239	375	375
381-376	33.487.684	161-158	258.515.783	---	-	---	-	---	-	474-469	81	376
247-242	69.466.146	84-82	352.579.225	---	-	---	-	220-220	13.028	484-479	62	377
498-493	-237.331.531	3-3	3.934.444.465	493-488	-42.485.035	2-2	237.120.926	---	-	500-495	6	378
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	379
42-41	218.120.165	181-177	249.190.080	265-262	9.331.393	372-369	16.799.734	245-245	10.973	---	-	380
---	-	---	-	---	-	---	-	54-54	49.084	23-22	1.230	381
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	382
439-434	20.046.169	166-163	255.830.175	479-474	-17.355.445	286-284	24.725.952	384-384	1.081	467-462	91	383
307-302	51.035.359	477-472	78.272.946	138-136	22.662.179	259-257	27.347.655	81-81	40.873	133-130	588	384
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	385

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016									
386	318	Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	382	170.871.254	426-421	175.086.466	304-299	43.546.662
387	+	Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kocaeli	-	383	170.663.327	307-302	208.698.134	---	-
388	361	Renksan Plastik Sünger San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	384	170.539.812	420-415	176.685.060	376-371	33.015.109
389	345	Sunteks Dokuma Boya Apre San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	385	170.010.874	416-411	177.842.133	219-214	56.522.667
390	+	Atık Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	386	169.986.586	414-409	178.917.910	---	-
391	+	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	İstanbul	-	387	169.742.625	375-370	189.614.192	---	-
392	234	Burcu Gıda Konservelik ve Salça Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	388	169.623.520	412-407	179.127.046	---	-
393	260	Söktaş Dokuma İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	389	169.148.200	224-220	238.971.781	164-160	67.177.035
394	399	Burak Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	390	168.961.320	357-352	193.845.003	81-77	94.018.139
395	411	Koleksiyon Mobilya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	391	168.642.247	430-425	173.799.468	---	-
396	415	Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	392	168.529.824	404-399	180.350.902	380-375	32.684.438
397	398	Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	393	168.405.926	361-356	193.239.034	---	-
398	421	Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Bilecik	-	394	168.119.507	434-429	173.177.904	216-211	56.898.529
399	+	Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	395	168.108.407	102-100	291.832.407	434-429	21.021.130
400	440	Reçber Kablo A.Ş.	Çorlu	-	396	168.021.399	447-442	168.024.091	---	-
401	365	Zümrüt Pazarlama İthalat ve İhracat Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	397	168.001.664	50-48	313.310.160	267-262	50.139.028
402	458	Tamtex Tekstil Konfeksiyon İmalatı ve Ticareti A.Ş.	Çorlu	-	398	167.684.755	442-437	169.696.021	394-389	31.436.637
403	355	Onduline Avrasya İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	399	167.456.879	400-395	181.127.295	---	-
404	+	Alimar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	400	167.183.973	433-428	173.416.408	---	-
405	258	Akça Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	401	166.828.182	411-406	179.395.783	136-132	71.899.301
406	+	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	402	166.788.056	14-14	420.419.892	330-325	40.470.827
407	456	Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	403	166.772.329	148-145	268.812.839	---	-
408	+	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	404	166.726.433	425-420	175.501.985	468-463	13.461.939
409	+	SMM Tekstil Ürünleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	405	166.708.747	443-438	169.450.993	437-432	20.598.704
410	207	Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	406	166.595.389	407-402	179.711.797	---	-
411	300	E.N.A. Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Bursa	-	407	166.559.980	450-445	167.639.352	---	-
412	400	Selva Gıda Sanayi A.Ş.	Konya	-	408	166.229.176	346-341	196.538.686	---	-
413	+	Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	409	165.949.258	451-446	166.386.536	---	-
414	+	TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Düzce	-	410	165.945.941	439-434	170.762.984	---	-
415	438	ASD Laminat A.Ş.	Düzce	-	411	165.765.866	440-435	170.273.780	---	-
416	327	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Kocaeli	-	412	165.695.319	369-364	191.218.151	133-129	72.303.529
417	372	İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	5	-	165.692.583	22-1	368.803.238	---	-
418	310	Yıldız Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	413	165.130.935	301-296	211.240.747	354-349	36.082.447
419	419	Çöğenler Yemcilik Tarım Ürünleri Hayvancılık ve Petrol Ürünleri Tic. San. Ltd. Şti.	Konya	-	414	165.008.905	445-440	168.465.365	---	-
420	+	Görkem Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	415	164.368.857	444-439	168.560.019	332-327	39.770.421

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
482-477	3.484.272	433-428	109.563.883	336-332	5.171.800	356-353	17.985.808	347-347	3.121	77-74	776	386
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	387
208-204	80.277.809	326-321	162.241.983	398-394	1.852.354	326-324	20.183.310	---	-	224-220	409	388
38-37	226.236.875	186-182	245.121.255	163-161	18.791.231	292-290	24.113.729	234-234	11.686	89-86	713	389
233-229	74.589.829	302-297	175.203.097	---	-	---	-	188-188	17.131	---	-	390
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	391
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	392
182-178	93.085.231	112-110	307.000.686	137-135	22.676.907	193-191	33.361.210	136-136	26.505	64-61	819	393
424-419	23.176.206	119-117	296.272.967	268-265	9.270.694	331-329	19.957.009	282-282	8.219	196-193	459	394
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	395
---	-	---	-	346-342	4.552.353	---	-	235-235	11.681	---	-	396
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	397
---	-	276-272	186.705.488	386-382	2.276.401	358-355	17.893.946	351-351	2.985	83-80	749	398
349-344	42.014.078	464-459	89.388.418	318-315	5.780.948	442-438	10.084.068	400-400	515	418-413	164	399
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	400
475-470	8.127.000	426-421	113.271.221	396-392	1.921.203	166-164	36.203.297	61-61	46.150	158-155	522	401
361-356	39.497.383	414-409	120.092.152	330-327	5.292.905	426-423	11.284.992	91-91	37.318	235-231	393	402
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	403
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	404
241-237	71.223.359	263-259	191.889.747	278-275	8.790.700	174-172	35.701.290	---	-	132-129	594	405
334-329	44.630.586	314-309	168.385.667	250-248	10.095.283	152-150	38.732.809	361-361	2.358	477-472	75	406
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	407
443-438	19.857.957	478-473	77.592.598	358-354	3.748.113	432-429	10.961.592	191-191	16.870	496-491	36	408
442-437	19.868.658	493-488	63.362.269	369-365	3.148.010	462-458	7.660.638	371-371	1.658	315-310	287	409
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	410
33-32	245.548.190	117-115	300.670.646	---	-	---	-	279-279	8.501	279-274	334	411
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	412
---	-	267-263	190.240.819	---	-	---	-	---	-	312-307	291	413
425-420	23.092.449	496-491	51.192.906	---	-	---	-	444-443	11	100-97	673	414
---	-	---	-	---	-	156-154	37.495.618	125-125	29.432	---	-	415
---	-	---	-	190-188	16.646.089	---	-	---	-	470-465	87	416
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	417
---	-	324-319	162.699.252	422-418	608.009	302-300	22.968.184	265-265	9.908	151-148	543	418
---	-	466-461	87.161.170	---	-	472-468	6.021.600	---	-	483-478	64	419
383-378	33.273.065	494-489	52.712.732	126-124	24.988.871	263-261	26.690.402	67-67	44.093	427-422	153	420

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016									
421	451	Bade Dokuma Tekstil Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	416	164.066.909	449-444	167.872.041	---	-
422	396	Penguen Gıda Sanayi A.Ş.	Bursa	-	417	163.422.324	459-454	163.422.324	309-304	43.118.828
423	340	Pirelli Otomobil Lastikleri A.Ş.	Kocaeli	-	418	163.190.542	2-2	874.774.390	---	-
424	378	Altunsa Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	419	163.165.462	432-427	173.464.189	---	-
425	474	Gürsüt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	420	162.872.555	221-217	240.152.009	---	-
426	435	Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş.	Kütahya	-	421	162.458.398	454-449	165.037.614	---	-
427	+	Dok-San Denizli Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	422	162.325.966	438-433	170.766.236	283-278	46.940.823
428	+	Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri A.Ş.	Kocaeli	-	423	162.071.766	448-443	167.978.510	139-135	71.718.093
429	447	Seyran Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	424	161.752.684	453-448	165.143.086	---	-
430	332	Mondi Yatak Yorgan San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	425	161.517.184	360-355	193.357.005	---	-
431	+	Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	426	161.368.000	435-430	172.368.747	---	-
432	370	Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	427	161.274.311	406-401	180.033.471	203-199	59.585.069
433	128	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	428	161.152.140	461-456	163.142.449	---	-
434	454	Panda Alüminyum A.Ş.	Ankara	-	429	160.813.050	429-424	173.985.501	---	-
435	374	Botaş Nehir Boya Emprime San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	430	160.771.080	466-461	160.771.080	---	-
436	+	De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	431	160.707.954	467-462	160.707.954	237-232	53.826.888
437	323	FG Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	432	160.694.817	457-452	163.750.008	364-359	34.232.033
438	+	Gelişim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	433	160.624.740	456-451	164.468.715	265-260	50.221.545
439	347	Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Manisa	-	434	160.522.567	469-464	160.522.567	---	-
440	338	Adeka İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	435	160.349.300	422-417	176.027.976	144-140	70.684.529
441	279	Kimteks Tekstil İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Adana	-	436	160.076.035	436-431	171.445.794	---	-
442	+	Nova Reklamcılık Dekorasyon San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	437	159.753.298	441-436	169.792.570	343-338	37.781.241
443	-	-	Bursa	-	438	-	446-441	-	245-240	-
444	+	Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	439	159.364.377	209-205	245.175.964	---	-
445	270	Sabırlar Fındık İhracat Ltd. Şti.	Trabzon	-	440	159.219.436	473-468	159.470.886	474-469	11.888.502
446	469	Alpplas Endüstriyel Yatırımlar A.Ş.	İstanbul	-	441	158.812.767	465-460	161.412.190	---	-
447	+	Ender PVC ve Alüminyum Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	442	157.931.283	474-469	159.202.892	360-355	35.047.578
448	+	Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	443	157.829.337	463-458	162.121.345	---	-
449	+	Ravaber Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	444	157.712.011	476-471	157.720.250	---	-
450	480	Çilek Mobilya A.Ş.	İnegöl	-	445	157.673.667	340-335	200.994.544	101-97	85.582.536
451	380	Netafım Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Adana	-	446	157.500.328	297-292	213.401.642	---	-
452	453	Gama Recycle Elyaf ve İplik Sanayi A.Ş.	Gaziantep	-	447	157.350.638	475-470	157.726.084	125-121	75.898.712
453	343	Temaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	448	156.525.159	452-447	165.346.206	243-238	53.081.125
454	+	Iskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	449	156.511.141	419-414	176.899.996	---	-
455	492	Europen Endüstri İnşaat San. Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	450	156.501.290	394-389	184.732.066	310-305	43.039.819

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	276-276	8.784	---	-	421
335-330	44.557.532	220-216	217.357.979	464-460	-7.922.690	470-466	6.707.648	194-194	16.388	319-314	281	422
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	423
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	424
---	-	---	-	---	-	---	-	407-407	409	---	-	425
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	426
393-388	31.004.971	303-298	173.959.089	293-290	7.864.368	255-253	27.445.001	146-146	24.743	65-62	815	427
145-141	111.691.627	124-122	292.809.164	220-218	13.163.104	107-106	47.322.380	---	-	288-283	317	428
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	381-376	204	429
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	430
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	431
198-194	83.937.632	40-39	502.279.902	200-198	15.375.753	74-74	56.450.030	179-179	17.967	295-290	311	432
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	340-335	248	433
---	-	---	-	---	-	---	-	142-142	25.516	---	-	434
---	-	304-299	173.302.834	---	-	330-328	20.005.242	---	-	118-115	612	435
396-391	30.866.236	450-445	101.267.409	210-208	14.205.026	287-285	24.538.775	173-173	18.967	260-256	353	436
380-375	34.343.454	438-433	106.928.568	280-277	8.732.809	340-338	19.472.951	72-72	42.975	258-254	355	437
346-341	42.909.180	481-476	74.786.074	128-126	24.731.437	281-279	25.036.081	79-79	41.251	134-131	587	438
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	439
54-52	196.322.187	169-166	254.705.911	93-91	33.067.291	247-245	28.296.866	---	-	170-167	503	440
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	441
472-467	9.574.520	184-180	247.477.558	488-483	-22.550.271	429-426	11.138.847	410-410	347	189-186	467	442
170-166	-	371-366	-	145-143	-	310-308	-	225-225	-	167-164	-	443
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	444
387-382	31.910.123	467-462	86.662.347	441-437	-1.492.151	455-451	8.938.026	66-66	44.467	440-435	128	445
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	446
186-182	90.870.448	359-354	146.092.063	164-162	18.731.844	285-283	24.885.552	186-186	17.321	257-253	356	447
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	448
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	449
174-170	98.464.183	407-402	122.079.743	74-73	38.165.830	143-141	40.333.023	205-205	14.670	116-113	627	450
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	451
154-150	105.098.426	98-96	322.866.149	158-156	19.574.096	87-86	53.219.686	270-270	9.267	84-81	739	452
468-463	12.368.086	459-454	96.489.766	380-376	2.551.505	452-448	9.141.348	---	-	16-15	1.396	453
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	454
240-236	72.337.384	290-285	178.335.359	309-306	6.500.048	307-305	22.148.945	140-140	26.089	210-206	428	455

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
2017	2016									
456	315	Golda Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	451	156.469.157	253-249	227.902.296	---	-
457	407	Yarız Otomotiv Makina ve Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	452	155.886.743	437-432	170.870.119	---	-
458	465	EVAS Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	İstanbul	-	453	155.542.143	455-450	164.564.720	277-272	48.697.067
459	408	Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	454	154.859.038	289-284	217.310.666	340-335	38.296.079
460	305	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kadiri	-	455	154.408.839	477-472	157.395.787	439-434	20.114.050
461	216	Varol Beton ve Yapı Endüstri San. Tic. A.Ş.	Çorlu	-	456	154.241.312	472-467	159.668.716	---	-
462	-	-	İstanbul	-	457	-	105-103	-	42-39	-
463	+	Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	458	153.899.761	479-474	156.192.038	---	-
464	448	Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	459	153.809.141	431-426	173.540.641	249-244	51.737.524
465	431	Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Kocaeli	-	460	153.682.702	478-473	156.442.772	---	-
466	-	-	İstanbul	-	461	-	487-482	-	278-273	-
467	495	S.S. Tarış Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Ege Bölgesi	-	462	153.384.107	410-405	179.420.527	---	-
468	+	Birmed Teknik Aletler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	463	153.333.375	468-463	160.676.726	161-157	67.447.858
469	+	Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	464	153.277.755	481-476	155.750.544	163-159	67.356.713
470	356	Elit Çikolata ve Şekerleme Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	465	153.259.338	488-483	153.456.652	---	-
471	455	Gülçiçek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	466	152.960.337	490-485	152.960.337	127-123	75.742.588
472	358	Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	467	152.957.751	460-455	163.289.970	403-398	30.171.657
473	+	Birleşim Mühendislik Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	468	152.925.104	484-479	154.427.086	320-315	41.979.158
474	+	Panplast Sulama Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	469	152.120.620	483-478	154.505.794	---	-
475	368	Özgüllü Süt Mamülleri Hayvancılık ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Sakarya	-	470	152.038.723	471-466	160.225.798	445-440	19.336.140
476	445	Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	471	151.954.282	485-480	153.909.573	---	-
477	+	Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamülleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	472	151.655.188	480-475	155.814.018	---	-
478	464	Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	473	151.434.566	482-477	155.143.771	---	-
479	175	Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Giresun	-	474	151.346.967	491-486	151.934.446	492-487	4.083.177
480	386	As Ado Hazır Beton San. Nak. ve Tic. A.Ş.	Bucak	-	475	151.296.166	415-410	178.772.613	---	-
481	394	Arobus Araç İmalat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	476	150.754.771	493-488	151.651.408	344-339	37.686.728
482	+	Platin Isı Makina Mühendislik Taahhüt ve Ticaret Ltd. Şti.	İstanbul	-	477	149.548.647	423-418	175.922.504	319-314	42.012.276
483	+	Ulusoy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	478	149.445.622	486-481	153.702.912	232-227	54.617.118
484	422	Albayrak Hazır Beton San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	479	149.073.628	462-457	162.861.358	---	-
485	329	Kaşmir Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	480	149.067.086	494-489	150.291.281	---	-
486	+	Doruklar Örme Kumaş Tekstil Tic. San. A.Ş.	K.Maraş	-	481	148.897.972	403-398	180.418.436	476-471	11.504.554
487	+	Ünlü Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	482	148.516.342	495-490	149.826.367	---	-
488	+	-	K.Maraş	-	483	-	496-491	-	284-279	-
489	284	Tuğrul Tarım ve Petrol Ürünleri Tic. ve San. A.Ş.	Salihli	-	484	148.133.208	210-206	243.896.092	459-454	17.095.892
490	277	Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Matzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	485	147.924.008	339-334	201.063.714	426-421	23.837.583

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
---	-	---	-	---	-	---	-	248-248	10.796	203-199	446	456
---	-	---	-	---	-	---	-	402-402	485	---	-	457
406-401	28.008.168	397-392	128.351.941	125-123	25.183.874	262-260	26.743.150	96-96	35.776	277-272	336	458
377-372	35.330.566	298-293	176.226.814	308-305	6.593.383	400-397	14.497.371	374-374	1.524	184-181	477	459
451-446	16.798.489	323-318	162.826.031	442-438	-1.506.206	411-408	13.264.055	252-252	10.576	431-426	146	460
---	-	284-280	181.432.693	---	-	---	-	---	-	253-249	361	461
371-366	-	53-51	-	255-253	-	218-216	-	171-171	-	7-7	-	462
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	463
88-85	157.221.484	273-269	188.770.838	142-140	21.900.080	288-286	24.465.064	231-231	12.242	261-257	353	464
288-283	56.906.396	457-452	96.959.662	---	-	---	-	286-286	8.001	---	-	465
435-430	-	365-360	-	387-383	-	399-396	-	332-332	-	113-110	-	466
---	-	---	-	---	-	---	-	147-147	24.677	---	-	467
429-424	22.471.842	381-376	136.694.477	298-295	7.496.968	396-393	15.178.716	115-115	31.349	163-160	512	468
---	-	---	-	65-64	41.998.291	---	-	316-316	5.482	---	-	469
---	-	350-345	154.383.945	---	-	---	-	199-199	15.686	289-284	317	470
93-89	154.135.440	138-136	278.557.680	141-139	22.039.787	142-140	40.781.125	263-263	9.944	357-352	228	471
286-281	57.390.633	392-387	129.347.939	198-196	15.594.812	254-252	27.614.489	129-129	28.347	422-417	157	472
---	-	55-53	421.292.256	202-200	15.270.324	---	-	---	-	214-210	420	473
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	242-238	377	474
313-308	49.703.959	475-470	78.916.503	375-371	2.707.891	469-465	6.875.196	428-428	133	216-212	419	475
---	-	---	-	---	-	---	-	233-233	11.847	---	-	476
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	477
---	-	---	-	---	-	202-200	32.385.712	162-162	21.388	159-156	520	478
470-465	10.711.380	500-495	27.646.114	411-407	1.376.018	483-479	2.113.836	---	-	420-415	161	479
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	480
316-311	48.811.709	465-460	88.761.071	156-154	19.595.070	341-339	19.412.748	164-164	20.675	294-289	313	481
282-277	58.379.270	205-201	230.054.676	247-245	10.212.687	214-212	31.178.289	313-313	5.574	441-436	128	482
206-202	81.077.395	351-346	153.756.258	143-141	21.861.193	237-235	28.777.726	206-206	14.469	230-226	400	483
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	484
---	-	---	-	---	-	---	-	157-157	22.346	---	-	485
---	-	488-483	68.289.775	347-343	4.546.526	---	-	137-137	26.246	---	-	486
421-416	23.694.824	446-441	102.681.900	---	-	423-420	11.362.334	83-83	40.249	99-96	674	487
201-197	-	340-335	-	121-119	-	357-354	-	311-311	-	238-234	-	488
473-468	9.070.687	386-381	135.548.469	433-429	66.001	420-417	11.657.713	92-92	36.879	---	-	489
79-76	163.757.661	200-196	233.602.466	456-452	-4.591.708	463-459	7.578.054	334-334	4.400	247-243	373	490

İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
491	442	Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	486	147.800.923	458-453	163.491.000	147-143	70.381.426
492	470	Beta Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	487	147.751.711	497-492	148.709.911	---	-
493	304	Emek Yağ Sanayi A.Ş.	Bursa	-	488	147.346.515	500-495	147.395.644	470-465	12.285.513
494	379	Sanko Rüzgar Enerjisi San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	489	147.071.059	464-459	161.880.571	---	-
495	466	Viking Temizlik ve Kozmetik Ürünleri Pazarlama San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	490	146.874.095	499-494	148.053.455	412-407	26.350.916
496	+	Çarkıt Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	491	146.840.036	492-487	151.834.236	---	-
497	+	Solar Patlayıcı Maddeler Sanayi A.Ş.	Eskişehir	-	492	145.889.521	470-465	160.318.088	---	-
498	357	ATK Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	493	145.735.499	126-124	279.807.338	453-448	18.180.897
499	+	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Konya	-	494	145.651.603	498-493	148.258.569	---	-
500	450	Torkut Oluklu Mukavva ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Gaziantep	-	495	145.198.658	489-484	153.417.041	---	-
GENEL TOPLAM						107.605.440.409	121.936.270.039	29.086.786.210		

Açıklamalar

- ⊗ Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BİT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- ⊗ Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- ⊗ İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, kuruluşların 2017 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır.
- ⊗ Net satışlar ise kuruluşların 2017 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2017
138-134	114.375.537	158-155	262.644.328	133-131	24.134.515	106-105	47.411.581	241-241	11.166	52-49	900	491
276-271	60.738.343	360-355	145.612.995	---	-	---	-	200-200	15.528	350-345	236	492
458-453	15.482.815	471-466	81.921.043	432-428	134.579	487-483	862.203	432-432	93	488-483	56	493
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	494
446-441	18.444.342	483-478	73.326.121	310-307	6.457.401	425-422	11.298.388	341-341	3.432	423-418	157	495
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	496
367-362	37.622.311	415-410	119.937.195	---	-	---	-	338-338	3.650	404-399	183	497
231-227	74.694.498	286-282	179.997.567	217-215	13.478.971	324-322	20.262.383	6-6	71.495	358-353	228	498
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	499
---	-	---	-	---	-	---	-	250-250	10.679	---	-	500
47.260.144.516		139.793.502.951		7.384.570.769		16.605.465.285		8.925.969		231.483		

⊗ Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması verilirken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.

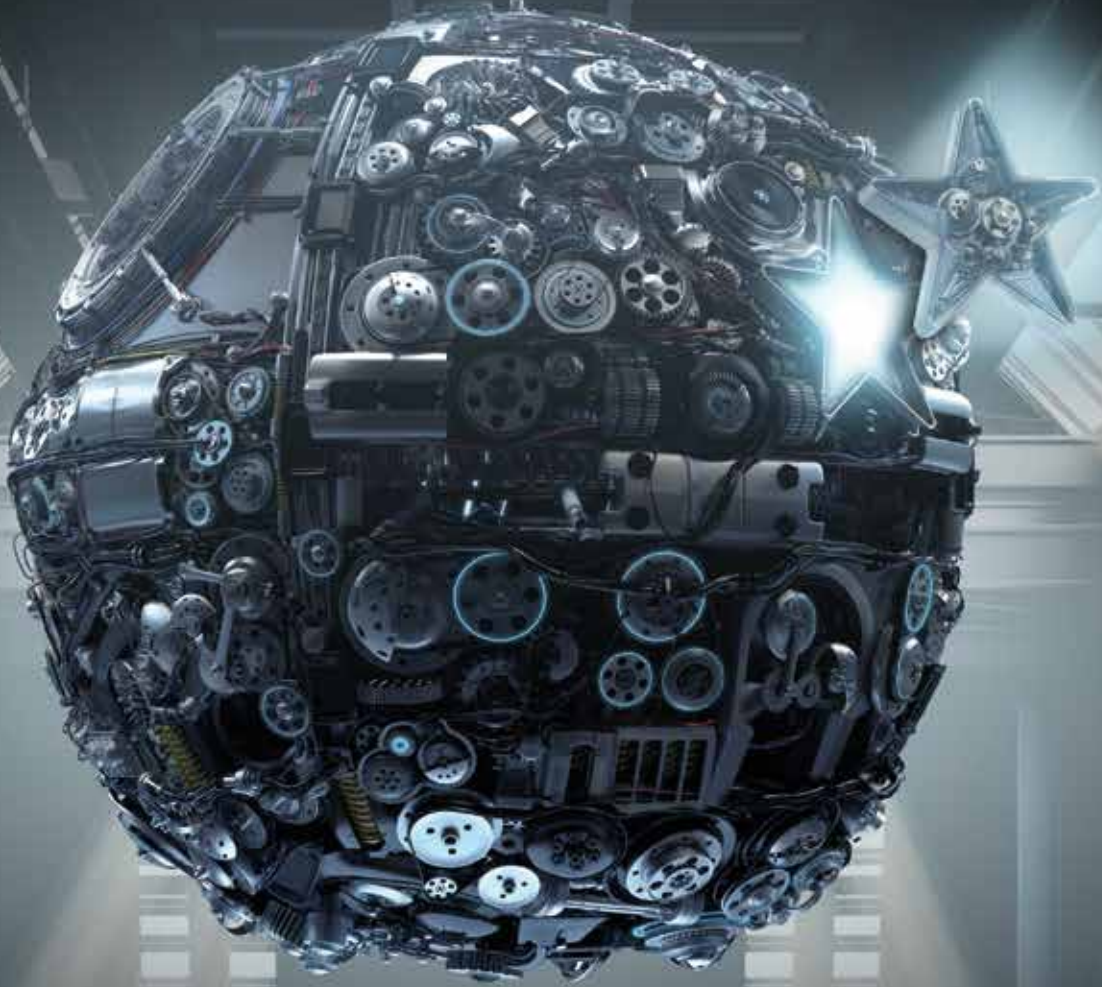
⊗ (+): Ana tabloda kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de yer almaktadır. Bu sıralamada bir önceki yıl İSO 1000'de yer almayan kuruluşlar ile bir önceki yıl bilgilerini açıklamayıp bu yıl bilgilerini açıklatan kuruluşlar (+) işareti ile gösterilmektedir.

(-): Ana tabloda sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya İSO 500'den İSO ikinci 500'e geiren kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de (-) işaretiyle gösterilmektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

TÜRKİYE'NİN BÜYÜME MAKİNESİ

Bizim işimiz makineler üretmek. Teknolojiyi yaşamla buluşturan, çalıştıkça değer yaratan, dünyanın 200 ülkesinde kullanılan ve ihracatı milyarlarca doları bulan makineler... Hepimiz ayrı ayrı, bambaşka işler yapan makineler üretsek de bir araya geldiğimizde büyük bir makineye dönüşüyoruz. Ülkemizin refahı için tıkır tıkır çalışan bir büyüme makinesine.

**TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ**

Turkey
Discover
the potential

**Biz üretiyoruz,
Türkiye büyüyor.**

www.turkiyeninmakinecileri.org

SEKTÖREL VERİLER

2017 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü.

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
05-08 - Madencilik ve taş ocaklığı	5	1.215.304.345	1.256.714.858	-199.054.336
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	1.215.304.345	1.256.714.858	-199.054.336
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	101	22.017.791.158	25.931.963.663	928.446.910
Kamu	1	195.928.975	222.516.433	9.646.011
Özel	100	21.821.862.183	25.709.447.230	918.800.899
11 - İçeceklerin imalatı	5	1.156.871.894	1.344.557.614	14.318.764
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	1.156.871.894	1.344.557.614	14.318.764
12 - Tütün ürünleri imalatı	1	288.867.909	300.489.757	42.552.001
Kamu	-	-	-	-
Özel	1	288.867.909	300.489.757	42.552.001
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	82	17.192.794.713	18.986.183.329	1.415.317.679
Kamu	-	-	-	-
Özel	82	17.192.794.713	18.986.183.329	1.415.317.679
14 - Giyim eşyalarının imalatı	31	6.721.926.274	7.242.885.626	436.066.704
Kamu	-	-	-	-
Özel	31	6.721.926.274	7.242.885.626	436.066.704
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	10	2.466.526.760	2.546.733.817	-4.400.596
Kamu	-	-	-	-
Özel	10	2.466.526.760	2.546.733.817	-4.400.596
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	16	3.519.858.179	3.685.347.464	369.951.756
Kamu	-	-	-	-
Özel	16	3.519.858.179	3.685.347.464	369.951.756
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	900.811.532	936.365.380	101.567.857
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	900.811.532	936.365.380	101.567.857
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	826.702.035	910.580.133	72.915.350
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	826.702.035	910.580.133	72.915.350
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	30	6.422.840.819	7.297.552.589	790.985.502
Kamu	-	-	-	-
Özel	30	6.422.840.819	7.297.552.589	790.985.502

	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	407.915.272	573.926.175	5.579.382.908	3.896.484.707	1.901.674.862	7.481.057.771	2.512
	-	-	-	-	-	-	-
	407.915.272	573.926.175	5.579.382.908	3.896.484.707	1.901.674.862	7.481.057.771	2.512
	1.986.569.761	3.451.026.826	14.557.127.574	9.920.284.677	6.833.725.874	21.390.853.454	37.613
	10.800.358	59.559.619	23.370.247	-	155.557.679	178.927.926	447
	1.975.769.403	3.391.467.207	14.533.757.327	9.920.284.677	6.678.168.195	21.211.925.528	37.166
	152.709.406	236.918.084	1.235.662.101	633.402.446	651.797.642	1.887.459.743	1.505
	-	-	-	-	-	-	-
	152.709.406	236.918.084	1.235.662.101	633.402.446	651.797.642	1.887.459.743	1.505
	83.476.917	53.212.774	280.819.560	257.354.935	109.847.611	390.667.171	283
	-	-	-	-	-	-	-
	83.476.917	53.212.774	280.819.560	257.354.935	109.847.611	390.667.171	283
	4.487.478.089	6.868.676.514	29.436.160.004	21.976.542.219	11.664.654.865	41.100.814.869	69.395
	-	-	-	-	-	-	-
	4.487.478.089	6.868.676.514	29.436.160.004	21.976.542.219	11.664.654.865	41.100.814.869	69.395
	813.051.071	1.758.378.184	3.764.359.256	1.939.936.031	2.635.788.410	6.400.147.668	25.638
	-	-	-	-	-	-	-
	813.051.071	1.758.378.184	3.764.359.256	1.939.936.031	2.635.788.410	6.400.147.668	25.638
	341.418.878	586.827.192	3.182.516.584	1.762.030.176	1.017.658.304	4.200.174.889	3.900
	-	-	-	-	-	-	-
	341.418.878	586.827.192	3.182.516.584	1.762.030.176	1.017.658.304	4.200.174.889	3.900
	586.832.707	1.023.522.804	1.687.611.179	983.539.605	1.329.674.254	3.017.285.432	4.842
	-	-	-	-	-	-	-
	586.832.707	1.023.522.804	1.687.611.179	983.539.605	1.329.674.254	3.017.285.432	4.842
	130.210.184	196.973.436	415.596.887	192.309.744	771.623.584	1.187.220.470	1.458
	-	-	-	-	-	-	-
	130.210.184	196.973.436	415.596.887	192.309.744	771.623.584	1.187.220.470	1.458
	89.082.304	270.040.032	255.627.579	106.817.982	304.735.353	560.362.933	538
	-	-	-	-	-	-	-
	89.082.304	270.040.032	255.627.579	106.817.982	304.735.353	560.362.933	538
	1.093.949.299	1.767.119.782	3.478.922.730	1.764.338.070	2.933.678.387	6.412.601.120	6.941
	-	-	-	-	-	-	-
	1.093.949.299	1.767.119.782	3.478.922.730	1.764.338.070	2.933.678.387	6.412.601.120	6.941

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	998.448.170	1.410.652.472	148.915.172
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	998.448.170	1.410.652.472	148.915.172
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	27	5.374.710.058	6.733.398.973	410.557.266
Kamu	-	-	-	-
Özel	27	5.374.710.058	6.733.398.973	410.557.266
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	39	8.535.017.359	9.760.177.381	534.715.951
Kamu	2	414.224.044	708.076.152	84.255.807
Özel	37	8.120.793.315	9.052.101.229	450.460.144
24 - Ana metal sanayii	41	8.855.938.572	9.821.424.453	548.805.420
Kamu	-	-	-	-
Özel	41	8.855.938.572	9.821.424.453	548.805.420
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	15	3.220.660.311	3.588.143.990	312.673.988
Kamu	-	-	-	-
Özel	15	3.220.660.311	3.588.143.990	312.673.988
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	891.887.813	1.015.352.338	159.504.624
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	891.887.813	1.015.352.338	159.504.624
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	20	3.945.246.487	4.385.561.595	219.094.903
Kamu	-	-	-	-
Özel	20	3.945.246.487	4.385.561.595	219.094.903
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	3.174.106.018	3.709.617.067	380.044.672
Kamu	-	-	-	-
Özel	14	3.174.106.018	3.709.617.067	380.044.672
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	6.223.921.339	6.641.417.168	792.564.452
Kamu	-	-	-	-
Özel	28	6.223.921.339	6.641.417.168	792.564.452
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4	924.101.999	965.511.740	-249.936.751
Kamu	2	504.611.754	527.530.266	-9.950.415
Özel	2	419.490.245	437.981.474	-239.986.336
31 - Mobilya imalatı	6	1.040.430.765	1.138.661.303	109.104.145
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	1.040.430.765	1.138.661.303	109.104.145

SEKTÖREL VERİLER

	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	230.545.626	474.843.575	596.345.133	380.657.194	643.638.095	1.239.983.228	2.679
	-	-	-	-	-	-	-
	230.545.626	474.843.575	596.345.133	380.657.194	643.638.095	1.239.983.228	2.679
	842.665.441	1.365.704.627	3.677.765.199	2.059.420.000	2.140.717.280	5.818.482.480	9.729
	-	-	-	-	-	-	-
	842.665.441	1.365.704.627	3.677.765.199	2.059.420.000	2.140.717.280	5.818.482.480	9.729
	1.795.327.655	3.056.255.788	12.191.843.241	5.625.342.868	6.109.209.200	18.301.052.443	17.905
	99.856.045	304.679.635	736.959.135	-	442.170.864	1.179.130.000	1.307
	1.695.471.610	2.751.576.153	11.454.884.106	5.625.342.868	5.667.038.336	17.121.922.443	16.598
	971.356.721	1.860.715.951	5.090.024.790	3.160.243.189	2.519.745.198	7.609.769.988	11.751
	-	-	-	-	-	-	-
	971.356.721	1.860.715.951	5.090.024.790	3.160.243.189	2.519.745.198	7.609.769.988	11.751
	539.900.689	1.026.951.857	2.336.709.143	1.429.877.537	1.361.249.185	3.697.958.330	7.996
	-	-	-	-	-	-	-
	539.900.689	1.026.951.857	2.336.709.143	1.429.877.537	1.361.249.185	3.697.958.330	7.996
	231.271.308	397.097.199	513.825.466	256.470.377	493.168.491	1.006.993.956	2.987
	-	-	-	-	-	-	-
	231.271.308	397.097.199	513.825.466	256.470.377	493.168.491	1.006.993.956	2.987
	446.196.810	1.089.944.992	2.244.546.604	1.044.039.530	976.409.339	3.220.955.944	7.537
	-	-	-	-	-	-	-
	446.196.810	1.089.944.992	2.244.546.604	1.044.039.530	976.409.339	3.220.955.944	7.537
	585.943.800	1.051.919.098	2.494.184.432	530.083.774	2.052.481.147	4.546.665.580	7.274
	-	-	-	-	-	-	-
	585.943.800	1.051.919.098	2.494.184.432	530.083.774	2.052.481.147	4.546.665.580	7.274
	1.237.659.804	2.261.527.159	3.988.515.830	2.206.655.864	2.704.345.385	6.692.861.217	16.414
	-	-	-	-	-	-	-
	1.237.659.804	2.261.527.159	3.988.515.830	2.206.655.864	2.704.345.385	6.692.861.217	16.414
	-73.518.484	381.792.241	3.985.583.438	1.061.109.386	-336.018.797	3.649.564.642	3.947
	3.724.609	253.239.130	243.747.894	-	275.573.966	519.321.860	2.663
	-77.243.093	128.553.111	3.741.835.545	1.061.109.386	-611.592.763	3.130.242.782	1.284
	161.764.368	351.637.492	652.743.624	329.951.773	500.950.648	1.153.694.272	3.630
	-	-	-	-	-	-	-
	161.764.368	351.637.492	652.743.624	329.951.773	500.950.648	1.153.694.272	3.630

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
32 - Diğer imalatlar	2	415.048.358	802.063.858	33.817.356
Kamu	-	-	-	-
Özel	2	415.048.358	802.063.858	33.817.356
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1	227.530.496	449.079.376	2.472.960
Kamu	-	-	-	-
Özel	1	227.530.496	449.079.376	2.472.960
32.9 - Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	1	187.517.862	352.984.482	31.344.396
Kamu	-	-	-	-
Özel	1	187.517.862	352.984.482	31.344.396
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	7	1.275.627.542	1.524.913.471	16.041.980
Kamu	-	-	-	-
Özel	7	1.275.627.542	1.524.913.471	16.041.980
Toplam	500	107.605.440.409	121.936.270.039	7.384.570.769
Kamu	5	1.114.764.773	1.458.122.851	83.951.403
Özel	495	106.490.675.636	120.478.147.188	7.300.619.366

SEKTÖREL VERİLER

	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	75.335.434	159.967.315	257.708.452	109.769.125	337.153.089	594.861.541	818
	-	-	-	-	-	-	-
	75.335.434	159.967.315	257.708.452	109.769.125	337.153.089	594.861.541	818
	7.453.270	38.645.784	85.498.849	8.181.933	133.744.446	219.243.295	394
	-	-	-	-	-	-	-
	7.453.270	38.645.784	85.498.849	8.181.933	133.744.446	219.243.295	394
	67.882.164	121.321.531	172.209.602	101.587.192	203.408.643	375.618.246	424
	-	-	-	-	-	-	-
	67.882.164	121.321.531	172.209.602	101.587.192	203.408.643	375.618.246	424
	866.313.234	610.744.440	7.705.013.035	6.213.599.791	1.052.288.931	8.757.301.966	617
	-	-	-	-	-	-	-
	866.313.234	610.744.440	7.705.013.035	6.213.599.791	1.052.288.931	8.757.301.966	617
	16.605.465.285	29.086.786.210	92.533.358.413	54.464.040.838	47.260.144.516	139.793.502.951	231.483
	114.381.012	617.478.384	1.004.077.275	-	873.302.509	1.877.379.786	4.417
	16.491.084.273	28.469.307.826	91.529.281.138	54.464.040.838	46.386.842.007	137.916.123.165	227.066

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	5	159.952.952	39.100.187	-214.856.614	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	159.952.952	39.100.187	-214.856.614	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	101	1.572.869.949	541.261.764	841.567.021	
Kamu	1	46.336.625	-	6.557.933	
Özel	100	1.526.533.324	541.261.764	835.009.088	
11 - İçeceklerin imalatı	5	101.949.355	26.316.652	30.409.088	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	5	101.949.355	26.316.652	30.409.088	
12 - Tütün ürünleri imalatı	1	22.718.062	9.087.682	12.148.179	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	1	22.718.062	9.087.682	12.148.179	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	82	2.057.205.079	614.601.492	1.640.170.454	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	82	2.057.205.079	614.601.492	1.640.170.454	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	31	1.025.775.926	133.999.552	407.164.801	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	31	1.025.775.926	133.999.552	407.164.801	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	10	204.329.802	186.385.459	65.877.640	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	10	204.329.802	186.385.459	65.877.640	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	16	302.240.487	108.937.529	386.290.744	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	16	302.240.487	108.937.529	386.290.744	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	96.132.080	6.261.687	73.922.757	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	96.132.080	6.261.687	73.922.757	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	61.204.905	5.016.569	84.119.926	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	61.204.905	5.016.569	84.119.926	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	30	471.540.014	239.653.220	778.726.991	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	30	471.540.014	239.653.220	778.726.991	

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	-15.803.475	569.014.372	6.133.951	559.344.848	17.101.449	2.520.122	573.926.175
	-	-	-	-	-	-	-
	-15.803.475	569.014.372	6.133.951	559.344.848	17.101.449	2.520.122	573.926.175
	2.955.698.734	405.488.872	21.674.049	3.382.861.655	108.136.518	39.971.347	3.451.026.826
	52.894.558	5.715.972	124.061	58.734.591	825.028	-	59.559.619
	2.902.804.176	399.772.900	21.549.988	3.324.127.064	107.311.490	39.971.347	3.391.467.207
	158.675.095	69.135.384	3.264.313	231.074.792	5.843.292	-	236.918.084
	-	-	-	-	-	-	-
	158.675.095	69.135.384	3.264.313	231.074.792	5.843.292	-	236.918.084
	43.953.923	7.381.680	324.392	51.659.995	1.552.779	-	53.212.774
	-	-	-	-	-	-	-
	43.953.923	7.381.680	324.392	51.659.995	1.552.779	-	53.212.774
	4.311.977.025	621.717.168	20.342.861	4.954.037.054	146.841.717	21.139.584	5.079.739.187
	-	-	-	-	-	-	-
	4.311.977.025	621.717.168	20.342.861	4.954.037.054	146.841.717	21.139.584	5.079.739.187
	1.566.940.279	135.478.288	7.190.597	1.709.609.164	56.575.898	7.806.878	1.758.378.184
	-	-	-	-	-	-	-
	1.566.940.279	135.478.288	7.190.597	1.709.609.164	56.575.898	7.806.878	1.758.378.184
	456.592.901	91.325.156	1.784.676	549.702.733	40.499.575	3.375.116	586.827.192
	-	-	-	-	-	-	-
	456.592.901	91.325.156	1.784.676	549.702.733	40.499.575	3.375.116	586.827.192
	797.468.760	95.676.262	7.644.715	900.789.737	122.733.067	-	1.023.522.804
	-	-	-	-	-	-	-
	797.468.760	95.676.262	7.644.715	900.789.737	122.733.067	-	1.023.522.804
	176.316.524	17.206.771	1.092.194	194.615.489	2.357.947	-	196.973.436
	-	-	-	-	-	-	-
	176.316.524	17.206.771	1.092.194	194.615.489	2.357.947	-	196.973.436
	150.341.400	6.822.518	1.379.774	158.543.692	112.210.277	713.937	270.040.032
	-	-	-	-	-	-	-
	150.341.400	6.822.518	1.379.774	158.543.692	112.210.277	713.937	270.040.032
	1.489.920.225	108.255.341	8.437.931	1.606.613.497	161.060.964	554.679	1.767.119.782
	-	-	-	-	-	-	-
	1.489.920.225	108.255.341	8.437.931	1.606.613.497	161.060.964	554.679	1.767.119.782

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	262.835.792	1.637.101	172.394.677	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	262.835.792	1.637.101	172.394.677	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	27	513.081.401	173.864.974	459.117.965	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	27	513.081.401	173.864.974	459.117.965	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	39	1.082.025.813	320.538.451	844.357.493	
Kamu	2	129.586.197	-	80.902.862	
Özel	37	952.439.616	320.538.451	763.454.631	
24 - Ana metal sanayii	41	650.770.037	258.918.884	655.447.959	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	41	650.770.037	258.918.884	655.447.959	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	15	420.108.804	105.276.157	350.706.964	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	15	420.108.804	105.276.157	350.706.964	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	148.859.045	19.892.261	156.720.334	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	4	148.859.045	19.892.261	156.720.334	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	20	439.825.196	129.787.438	295.816.552	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	20	439.825.196	129.787.438	295.816.552	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	461.351.073	47.576.345	387.625.620	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	14	461.351.073	47.576.345	387.625.620	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	960.960.919	114.773.797	785.495.601	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	28	960.960.919	114.773.797	785.495.601	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4	443.718.281	59.520.209	-209.036.675	
Kamu	2	245.988.317	-	-7.156.559	
Özel	2	197.729.964	59.520.209	-201.880.116	
31 - Mobilya imalatı	6	211.612.256	27.838.695	87.306.772	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	6	211.612.256	27.838.695	87.306.772	

SEKTÖREL VERİLER

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	436.867.570	29.552.007	1.059.325	467.478.902	7.364.673	-	474.843.575
	-	-	-	-	-	-	-
	436.867.570	29.552.007	1.059.325	467.478.902	7.364.673	-	474.843.575
	1.146.064.340	156.371.628	2.921.450	1.305.357.418	63.940.367	3.593.158	1.365.704.627
	-	-	-	-	-	-	-
	1.146.064.340	156.371.628	2.921.450	1.305.357.418	63.940.367	3.593.158	1.365.704.627
	2.246.921.757	467.633.062	49.899.970	2.764.454.789	293.170.235	1.369.236	3.056.255.788
	210.489.059	17.215.855	16.112.903	243.817.817	60.861.818	-	304.679.635
	2.036.432.698	450.417.207	33.787.067	2.520.636.972	232.308.417	1.369.236	2.751.576.153
	1.565.136.880	185.102.369	7.089.674	1.757.328.923	103.540.236	153.208	1.860.715.951
	-	-	-	-	-	-	-
	1.565.136.880	185.102.369	7.089.674	1.757.328.923	103.540.236	153.208	1.860.715.951
	876.091.925	110.407.596	3.456.635	989.956.156	37.336.925	341.224	1.026.951.857
	-	-	-	-	-	-	-
	876.091.925	110.407.596	3.456.635	989.956.156	37.336.925	341.224	1.026.951.857
	325.471.640	52.356.296	1.581.986	379.409.922	17.687.277	-	397.097.199
	-	-	-	-	-	-	-
	325.471.640	52.356.296	1.581.986	379.409.922	17.687.277	-	397.097.199
	865.429.186	111.163.462	5.472.379	982.065.027	109.128.572	1.248.607	1.089.944.992
	-	-	-	-	-	-	-
	865.429.186	111.163.462	5.472.379	982.065.027	109.128.572	1.248.607	1.089.944.992
	896.553.038	116.381.553	2.713.729	1.015.648.320	38.410.718	2.139.940	1.051.919.098
	-	-	-	-	-	-	-
	896.553.038	116.381.553	2.713.729	1.015.648.320	38.410.718	2.139.940	1.051.919.098
	1.861.230.317	328.638.675	7.381.171	2.197.250.163	71.570.104	7.293.108	2.261.527.159
	-	-	-	-	-	-	-
	1.861.230.317	328.638.675	7.381.171	2.197.250.163	71.570.104	7.293.108	2.261.527.159
	294.201.815	73.123.260	1.470.597	368.795.672	12.996.569	-	381.792.241
	238.831.758	13.936.127	469.953	253.237.838	1.292	-	253.239.130
	55.370.057	59.187.133	1.000.644	115.557.834	12.995.277	-	128.553.111
	326.757.723	19.135.108	1.568.736	347.461.567	4.175.925	-	351.637.492
	-	-	-	-	-	-	-
	326.757.723	19.135.108	1.568.736	347.461.567	4.175.925	-	351.637.492

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
32 - Diğer imalatlar	2	69.947.499	24.508.343	38.966.110	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	2	69.947.499	24.508.343	38.966.110	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1	22.506.433	-	6.586.704	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	1	22.506.433	-	6.586.704	
32.9 - Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	1	47.441.066	24.508.343	32.379.406	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	1	47.441.066	24.508.343	32.379.406	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	7	66.288.786	343.310.361	-232.344.115	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	7	66.288.786	343.310.361	-232.344.115	
Toplam	500	11.807.303.513	3.538.064.809	7.898.116.244	
Kamu	5	421.911.139	-	80.304.236	
Özel	495	11.385.392.374	3.538.064.809	7.817.812.008	

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	133.421.952	17.280.869	880.951	151.583.772	8.383.543	-	159.967.315
	-	-	-	-	-	-	-
	133.421.952	17.280.869	880.951	151.583.772	8.383.543	-	159.967.315
	29.093.137	3.950.207	297.532	33.340.876	5.304.908	-	38.645.784
	-	-	-	-	-	-	-
	29.093.137	3.950.207	297.532	33.340.876	5.304.908	-	38.645.784
	104.328.815	13.330.662	583.419	118.242.896	3.078.635	-	121.321.531
	-	-	-	-	-	-	-
	104.328.815	13.330.662	583.419	118.242.896	3.078.635	-	121.321.531
	177.255.032	336.466.455	4.238.611	517.960.098	92.819.683	35.341	610.744.440
	-	-	-	-	-	-	-
	177.255.032	336.466.455	4.238.611	517.960.098	92.819.683	35.341	610.744.440
	23.243.484.566	4.131.114.152	169.004.667	27.543.603.385	1.635.438.310	92.255.485	29.086.786.210
	502.215.375	36.867.954	16.706.917	555.790.246	61.688.138	-	617.478.384
	22.741.269.191	4.094.246.198	152.297.750	26.987.813.139	1.573.750.172	92.255.485	28.469.307.826

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	5	-15,8	-10,5	32,5
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	-15,8	-10,5	32,5
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	101	3,6	13,6	7,7
Kamu	1	4,3	6,2	4,9
Özel	100	3,6	13,8	7,7
11 - İçeceklerin imalatı	5	1,1	2,2	11,4
Kamu	-	-	-	-
Özel	5	1,1	2,2	11,4
12 - Tütün ürünleri imalatı	1	14,2	38,7	27,8
Kamu	-	-	-	-
Özel	1	14,2	38,7	27,8
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	82	7,5	17,2	15,9
Kamu	-	-	-	-
Özel	82	7,5	17,2	15,9
14 - Giyim eşyalarının imalatı	31	6,0	16,5	11,2
Kamu	-	-	-	-
Özel	31	6,0	16,5	11,2
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	10	-0,2	-0,4	13,4
Kamu	-	-	-	-
Özel	10	-0,2	-0,4	13,4
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	16	10,0	27,8	15,9
Kamu	-	-	-	-
Özel	16	10,0	27,8	15,9
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	10,8	13,2	13,9
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	10,8	13,2	13,9
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	8,0	23,9	9,8
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	8,0	23,9	9,8
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	30	10,8	27,0	15,0
Kamu	-	-	-	-
Özel	30	10,8	27,0	15,0

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	96,7	2.512	-79.241	228.474	-6.291	500.285
	-	-	-	-	-	-
	96,7	2.512	-79.241	228.474	-6.291	500.285
	84,9	37.613	24.684	91.751	78.582	689.442
	88,1	447	21.579	133.243	118.332	497.800
	84,9	37.166	24.722	91.252	78.104	691.746
	86,0	1.505	9.514	157.421	105.432	893.394
	-	-	-	-	-	-
	86,0	1.505	9.514	157.421	105.432	893.394
	96,1	283	150.360	188.031	155.314	1.061.801
	-	-	-	-	-	-
	96,1	283	150.360	188.031	155.314	1.061.801
	90,6	52.969	26.720	95.900	81.406	358.440
	-	-	-	-	-	-
	90,6	52.969	26.720	95.900	81.406	358.440
	92,8	25.638	17.009	68.585	61.118	282.506
	-	-	-	-	-	-
	92,8	25.638	17.009	68.585	61.118	282.506
	96,9	3.900	-1.128	150.469	117.075	653.009
	-	-	-	-	-	-
	96,9	3.900	-1.128	150.469	117.075	653.009
	95,5	4.842	76.405	211.384	164.698	761.121
	-	-	-	-	-	-
	95,5	4.842	76.405	211.384	164.698	761.121
	96,2	1.458	69.662	135.098	120.930	642.226
	-	-	-	-	-	-
	96,2	1.458	69.662	135.098	120.930	642.226
	90,8	538	135.530	501.933	279.445	1.692.528
	-	-	-	-	-	-
	90,8	538	135.530	501.933	279.445	1.692.528
	88,0	6.941	113.958	254.592	214.655	1.051.369
	-	-	-	-	-	-
	88,0	6.941	113.958	254.592	214.655	1.051.369

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	10,6	23,1	16,3
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	10,6	23,1	16,3
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	27	6,1	19,2	12,5
Kamu	-	-	-	-
Özel	27	6,1	19,2	12,5
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	39	5,5	8,8	18,4
Kamu	2	11,9	19,1	14,1
Özel	37	5,0	7,9	18,7
24 - Ana metal sanayii	41	5,6	21,8	9,9
Kamu	-	-	-	-
Özel	41	5,6	21,8	9,9
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	15	8,7	23,0	15,0
Kamu	-	-	-	-
Özel	15	8,7	23,0	15,0
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	15,7	32,3	22,8
Kamu	-	-	-	-
Özel	4	15,7	32,3	22,8
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	20	5,0	22,4	10,2
Kamu	-	-	-	-
Özel	20	5,0	22,4	10,2
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	10,2	18,5	15,8
Kamu	-	-	-	-
Özel	14	10,2	18,5	15,8
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	11,9	29,3	18,6
Kamu	-	-	-	-
Özel	28	11,9	29,3	18,6
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4	-25,9	74,4	-7,6
Kamu	2	-1,9	-3,6	0,7
Özel	2	-54,8	39,2	-17,6
31 - Mobilya imalatı	6	9,6	21,8	14,2
Kamu	-	-	-	-
Özel	6	9,6	21,8	14,2

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	70,8	2.679	55.586	177.247	163.071	526.559
	-	-	-	-	-	-
	70,8	2.679	55.586	177.247	163.071	526.559
	79,8	9.729	42.199	140.375	117.799	692.096
	-	-	-	-	-	-
	79,8	9.729	42.199	140.375	117.799	692.096
	87,4	17.905	29.864	170.693	125.491	545.109
	58,5	1.307	64.465	233.114	161.047	541.757
	89,7	16.598	27.139	165.778	122.691	545.373
	90,2	11.751	46.703	158.345	133.192	835.795
	-	-	-	-	-	-
	90,2	11.751	46.703	158.345	133.192	835.795
	89,8	7.996	39.104	128.433	109.566	448.742
	-	-	-	-	-	-
	89,8	7.996	39.104	128.433	109.566	448.742
	87,8	2.987	53.400	132.942	108.963	339.924
	-	-	-	-	-	-
	87,8	2.987	53.400	132.942	108.963	339.924
	90,0	7.537	29.069	144.613	114.824	581.871
	-	-	-	-	-	-
	90,0	7.537	29.069	144.613	114.824	581.871
	85,6	7.274	52.247	144.614	123.254	509.983
	-	-	-	-	-	-
	85,6	7.274	52.247	144.614	123.254	509.983
	93,7	16.414	48.286	137.780	113.393	404.619
	-	-	-	-	-	-
	93,7	16.414	48.286	137.780	113.393	404.619
	95,7	3.947	-63.323	96.730	74.538	244.619
	95,7	2.663	-3.737	95.095	89.685	198.096
	95,8	1.284	-186.905	100.119	43.123	341.107
	91,4	3.630	30.056	96.870	90.016	313.681
	-	-	-	-	-	-
	91,4	3.630	30.056	96.870	90.016	313.681

2017 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)	
32 - Diğer imalatlar	2	4,2	10,0	9,4	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	2	4,2	10,0	9,4	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1	0,6	1,8	1,7	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	1	0,6	1,8	1,7	
32.9 - Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	1	8,9	15,4	19,2	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	1	8,9	15,4	19,2	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	7	1,1	1,5	56,8	
Kamu	-	-	-	-	
Özel	7	1,1	1,5	56,8	
Toplam	500	6,1	15,6	13,6	
Kamu	5	5,8	9,6	7,8	
Özel	495	6,1	15,7	13,7	

SEKTÖREL VERİLER

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	51,7	818	41.342	195.559	163.108	980.518
	-	-	-	-	-	-
	51,7	818	41.342	195.559	163.108	980.518
	50,7	394	6.277	98.086	73.840	1.139.795
	-	-	-	-	-	-
	50,7	394	6.277	98.086	73.840	1.139.795
	53,1	424	73.925	286.136	246.059	832.511
	-	-	-	-	-	-
	53,1	424	73.925	286.136	246.059	832.511
	83,7	617	26.000	989.861	287.285	2.471.497
	-	-	-	-	-	-
	83,7	617	26.000	989.861	287.285	2.471.497
	88,2	231.483	31.901	125.654	100.411	526.761
	76,5	4.417	19.006	139.796	113.701	330.116
	88,4	227.066	32.152	125.379	100.153	530.586

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

—

“Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırmasının temel amacı, Türkiye’de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları izleyen kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2017

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017

İSO İKİNCİ 500 ARAŞTIRMASI

“Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

1. YÖNTEM

Anket coğrafi olarak tüm Türkiye'yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, www.iso500.org.tr adresinde yer alan “Anket Kullanıcı Girişi” uygulaması ile yürütülmektedir.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında “Anket Kullanıcı Girişi” uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirmeyen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, AR-GE harcamaları ve brüt katma değer hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar gibi) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri de alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Anket formunda yer alan bilgiler bilanço ve gelir tablolarıyla karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda açıklanan sorular ile ilgili olarak firma ile iletişime geçilmekte, tutarsızlığın yazılı olarak düzeltilmesi istenmektedir. Açıklanmayan sorularda ise bilanço ve gelir tablosu büyüklükleri dikkate alınmaktadır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması kapsamında Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması, sanayi sektörü kapsamında (madencilik ve taş ocaklığı, imalat sanayi ve Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım sektörleri) ve üretimden satışlar (kuruluşların kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre hazırlanmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıralamalarının yanı sıra bir önceki yıl sıralamaları da yer almaktadır. Bu sıralamada bir önceki yıl İSO 1000 'de yer almayan kuruluşlar ile bir önceki yıl bilgilerini açıklamayıp bu yıl bilgilerini açıklatan kuruluşlar (+) işareti ile gösterilmektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya Birinci 500'den İkinci 500'e gerileyen kuruluşlar ise (-) işareti ile belirtilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır. Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mallardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda katma değer ile ilgili sorular da yer almaktadır.

İSO İkinci 500 çalışmasında gelir yöntemiyle GSYH ile uyumlu bir katma değer hesaplaması kullanılmaktadır. Ancak temel üretim faktörlerine yapılan ödemeler gelir yoluyla GSYH'den farklı olarak kalıntı yoluyla değil, doğrudan elde edilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi üretime katılan üretim faktörlerinin paylarına düşen maaş ve ücretler, ödenen faizler, ödenen kiralar (sadece tarım sektöründe) ve milli gelir anlamında kar toplamı net katma değeri vermektedir. Net katma değere yıllık amortisman tutarı, ödenen dolaylı vergiler eklenip, sübvansiyonlar düşülünce brüt katma değere ulaşılmaktadır.

Milli gelir anlamında kar olarak adlandırdığımız kar faktör geliri (girişimcinin üretime katılması sonucu üretimden aldığı pay) şöyle hesaplanmaktadır. Kuruluşun vergi öncesi dönem karına veya zararına, o dönemde ayrılan karşılıklar eklenip, vergi öncesi dönem karı kapsamındaki temettü iştirak gelirleri, net kambiyo kar ve zararları ile faiz gelirleri vb. faaliyet dışı net gelirler düşülmektedir.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net kar toplamından, dönem zararı ile birikmiş zararların indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançodaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançodaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Karı/Zararı

Vergi öncesi dönem karı veya zararına, amortisman gideri (tükenme payları dahil), finansal gelir ve giderler farkı (net) ile operasyonel olmayan gelir ve giderler farkı (net) eklenmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (Fob) belirtilmelidir. İhracat tutarı, ihracatçı birliği kayıtları ile tutarlı olmalıdır. Serbest bölgelere yapılan ihracat ve transit ticaret dahil edilmemeli, varsa ihraç kayıtlı satışlar eklenmelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya aynı karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

Sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Rev. 2) kullanılmaya başlanmıştır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2) da kullanılmaya devam edilmektedir.

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında sektörler Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması'na (NACE Rev. 2) göre gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2018), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır.

Kuruluşların ISIC. Rev. 2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev. 2 ekonomik faaliyet kodları kullanılarak oluşturulmuştur.

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2018)

Kod	Tanım
B	MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocaklığı
C	İMALAT
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
12	Tütün ürünleri imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı
32.2	Müzik aletleri imalatı
32.3	Spor malzemeleri imalatı
32.4	Oyun ve oyuncak imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar
D	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE HAVALANDIRMA SİSTEMİ ÜRETİM VE DAĞITIMI
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taşocaklığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakkabı Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıtlar Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

İSO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	5
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	5

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı	
%100 özel sermayeli kuruluşlar	434
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	19
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Yabancı Sermaye ağırlıklı	
%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	23
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	13
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	-
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	6
Toplam Özel Kuruluşlar	495
Genel Toplam	500
(*) Halka Açık Kuruluşlar	35

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2018)

05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	-	Özel	34	-
2	Eti Gümüş A.Ş.	Özel	161	239.230.118
3	Özdoğu İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti.	Özel	171	235.148.830
4	Camiş Madencilik A.Ş.	Özel	183	232.015.219
5	Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	225	218.622.940

10	Gıda ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	1	309.376.096
2	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	3	308.274.705
3	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	305.046.011
4	Soyiğlit Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	304.114.605
5	Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	298.760.377
6	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	36	289.348.225
7	Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	43	286.149.613
8	Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	44	285.747.874
9	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	46	285.417.577
10	Sarılar Dış Ticaret Ltd. Şti.	Özel	52	281.341.373
11	Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	72	273.014.422
12	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	77	271.406.302
13	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	78	270.833.574
14	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	82	268.529.683
15	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	88	265.971.643
16	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	91	265.083.837
17	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	95	261.243.830
18	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	96	260.922.724
19	Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	97	260.582.189

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
20	Sardunya Gıda Mutfak İşletmeleri Ticaret A.Ş.	Özel	98	260.579.250
21	As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	102	260.188.591
22	Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	112	256.156.598
23	Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	113	254.635.776
24	Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Özel	115	254.348.921
25	Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	117	254.003.817
26	Tat Nişasta İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	135	249.396.714
27	Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	139	248.968.142
28	Karaçuha Tarım Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	143	248.386.633
29	-	Özel	147	-
30	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	152	243.980.077
31	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	153	243.790.809
32	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	156	242.249.742
33	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	158	240.121.591
34	-	Özel	162	-
35	Yaşar Dondurma ve Gıda Maddeleri A.Ş.	Özel	164	237.893.281
36	Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	165	237.727.808
37	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	178	233.639.977
38	Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	184	231.858.314
39	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	186	231.062.947
40	Mar Tüketim Maddeleri İhr. İth. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	188	229.287.011
41	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	Özel	199	225.964.818
42	Tellioğlu Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	209	222.457.185
43	Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	211	222.192.689
44	Gurme Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	212	221.377.219
45	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	215	220.858.840
46	Aroma Bursa Meyve Suları ve Gıda Sanayii A.Ş.	Özel	217	220.792.467
47	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	226	218.404.332
48	Bonfilet Et San. ve Tic. A.Ş.	Özel	227	218.276.615
49	Tahsildaroğlu Süt Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	228	217.152.877
50	Orka Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	229	216.682.663
51	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	242	211.693.659

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
52	Dervişoğlu Tarım Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	244	211.457.343
53	Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	245	211.354.934
54	Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	246	211.036.018
55	Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	259	207.276.298
56	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	262	206.170.440
57	Afyon Et Entegre Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	265	205.284.416
58	Seğmen Kardeşler Gıda Üretim ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	271	203.486.724
59	Pelit Pastacılık ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	273	203.081.283
60	-	Özel	277	-
61	Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	278	202.017.636
62	Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	281	201.570.961
63	Özgörkey Gıda Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	286	201.150.823
64	Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	288	200.806.753
65	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	297	197.383.535
66	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	298	197.251.777
67	Euro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	299	197.081.100
68	İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	300	195.928.975
69	Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	306	193.677.169
70	Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	Özel	307	193.387.467
71	Osman Akça Tarım Ürünleri İthalat İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	308	193.365.630
72	Meysu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	309	193.340.609
73	Dost Fındık Gıda Kuyumculuk İnşaat Taahhüt Nakliyat Turizm Müh. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	310	193.185.575
74	Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	312	192.511.631
75	Altıparmak Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	320	190.187.926
76	Bereket Döner San. ve Tic. A.Ş.	Özel	331	187.447.121
77	A.B Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	339	184.965.707
78	Balıkesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	354	181.338.054
79	Edirne Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	359	179.462.684
80	Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	362	177.780.707
81	Fazlıoğlu Et ve Et Ürünleri Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	363	177.412.975
82	Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	364	177.184.543
83	Ankara Un Sanayi A.Ş.	Özel	380	172.985.094

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
84	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Özel	382	172.489.483
85	Burcu Gıda Konserveçilik ve Salça Sanayi A.Ş.	Özel	392	169.623.520
86	Selva Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	412	166.229.176
87	Çöğenler Yemcilik Tarım Ürünleri Hayvancılık ve Petrol Ürünleri Tic. San. Ltd. Şti.	Özel	419	165.008.905
88	Penguen Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	422	163.422.324
89	Altunsa Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	424	163.165.462
90	Gürsüt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	425	162.872.555
91	Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	426	162.458.398
92	Seyran Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	429	161.752.684
93	Sabırlar Fındık İhracat Ltd. Şti.	Özel	445	159.219.436
94	Temaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	453	156.525.159
95	Golda Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	456	156.469.157
96	S.S. Tarış Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	467	153.384.107
97	Elit Çikolata ve Şekerleme Sanayi A.Ş.	Özel	470	153.259.338
98	Özgüllü Süt Mamülleri Hayvancılık ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	475	152.038.723
99	Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	479	151.346.967
100	Tuğrul Tarım ve Petrol Ürünleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	489	148.133.208
101	Emek Yağ Sanayi A.Ş.	Özel	493	147.346.515

11 İçeceklerin imalatı

1	Erbak-Uludağ İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	53	280.995.854
2	Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	93	263.837.646
3	Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	207	223.079.946
4	Uludağ Maden Suları T.A.Ş.	Özel	270	203.493.852
5	Pınar Su San. ve Tic. A.Ş.	Özel	337	185.464.596

12 Tütün ürünleri imalatı

1	Sunel Ticaret T.A.Ş.	Özel	38	288.867.909
---	----------------------	------	----	-------------

13	Tekstil ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	2	309.209.164
2	YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	7	306.466.482
3	Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	16	301.526.490
4	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	17	301.305.099
5	-	Özel	22	-
6	Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	294.497.132
7	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	293.091.122
8	Çelikaslan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	79	270.522.286
9	ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	103	258.844.385
10	Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	107	258.186.394
11	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	118	253.839.126
12	Yasin Kaplan Tekstil ve Halı San. Tic. A.Ş.	Özel	121	253.498.982
13	MARTEKS Maraş Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	122	253.079.079
14	-	Özel	127	-
15	Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Özel	131	250.379.681
16	Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	144	248.204.494
17	Migiboy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	149	244.859.692
18	-	Özel	157	-
19	Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	167	236.428.603
20	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	169	235.551.538
21	Erdem Soft Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	176	234.055.056
22	Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	177	233.648.900
23	-	Özel	180	-
24	Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	185	231.829.037
25	Canan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	189	229.198.730
26	Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	193	227.814.201
27	Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	201	225.567.890
28	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	202	225.395.152
29	Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	204	224.820.505
30	-	Özel	208	-
31	Ünteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	210	222.414.390
32	Meltem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	220	220.132.744

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
33	Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	221	220.105.626
34	Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	224	218.837.275
35	Kilim Grubu Kartaltepe Mensucat Fabrikası T.A.Ş.	Özel	230	215.692.323
36	Nazar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	232	215.146.028
37	Küçüker Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	233	215.050.349
38	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	240	212.137.121
39	Akın Tekstil A.Ş.	Özel	249	210.282.674
40	Hambonya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	251	209.747.576
41	-	Özel	252	-
42	Uğurtular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	257	208.234.723
43	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	263	205.890.566
44	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	267	204.474.469
45	İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	269	203.879.969
46	Bakırlar İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	282	201.549.221
47	Ritaş Kimya ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	283	201.466.129
48	Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	Özel	302	195.648.416
49	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	303	194.696.116
50	Gür İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	315	191.300.024
51	Tüp Merserize Tekstil Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	324	189.627.922
52	Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	340	184.944.027
53	Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	341	184.555.277
54	Mayteks Örme San. ve Tic. A.Ş.	Özel	342	184.453.580
55	Ilsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	343	183.661.107
56	Ersur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	344	183.624.184
57	Can Tekstil Entegre Tesisleri ve Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	349	182.384.680
58	Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	351	181.776.695
59	Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	361	177.806.299
60	Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	365	177.017.305
61	Orhan Karakoç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	370	176.364.173
62	Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	386	170.871.254
63	Sunteks Dokuma Boya Apre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	389	170.010.874
64	Söktaş Dokuma İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	393	169.148.200

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
65	Zümrüt Pazarlama İthalat ve İhracat Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	401	168.001.664
66	Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	407	166.772.329
67	E.N.A. Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	411	166.559.980
68	TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	414	165.945.941
69	Bade Dokuma Tekstil Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	421	164.066.909
70	Dok-San Denizli Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	427	162.325.966
71	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	433	161.152.140
72	Botaş Nehir Boya Emprime San. Tic. A.Ş.	Özel	435	160.771.080
73	Kimteks Tekstil İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	441	160.076.035
74	-	Özel	443	-
75	Gama Recycle Elyaf ve İplik Sanayi A.Ş.	Özel	452	157.350.638
76	İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	454	156.511.141
77	Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	463	153.899.761
78	-	Özel	466	-
79	Ulusoy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	483	149.445.622
80	Kaşmir Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	485	149.067.086
81	Doruklar Örme Kumaş Tekstil Tic. San. A.Ş.	Özel	486	148.897.972
82	-	Özel	488	-

14 Giyim eşyalarının imalatı

1	Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	10	305.777.092
2	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	15	302.651.699
3	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	299.856.719
4	Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	24	297.120.375
5	Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	49	282.652.414
6	Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	63	275.856.025
7	Karbel Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	89	265.892.993
8	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	92	264.415.698
9	Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	Özel	109	258.051.576
10	-	Özel	111	-
11	Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	141	248.460.569

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
12	Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	166	236.794.018
13	Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	170	235.421.123
14	Altınyıldız Tekstil ve Konfeksiyon A.Ş.	Özel	235	214.217.141
15	Aydınlı Moda Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	264	205.365.682
16	APS Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	279	201.888.425
17	Örma Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	284	201.355.232
18	Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	292	199.183.331
19	Yıltem Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	295	197.765.159
20	Arık Bey Tekstil Enerji ve Sınai Yatırımlar A.Ş.	Özel	346	183.014.798
21	Altın İplik ve Çorap Sanayi A.Ş.	Özel	353	181.339.575
22	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	381	172.800.631
23	Tamtex Tekstil Konfeksiyon İmalatı ve Ticareti A.Ş.	Özel	402	167.684.755
24	SMM Tekstil Ürünleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	409	166.708.747
25	Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	410	166.595.389
26	Görkem Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	420	164.368.857
27	FG Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	437	160.694.817
28	Gelişim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	438	160.624.740
29	-	Özel	462	-
30	Ünlü Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	487	148.516.342
31	ATK Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	498	145.735.499

16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

1	Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	6	307.736.674
2	ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	304.768.650
3	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	298.413.451
4	SFC Entegre Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	47	283.897.605
5	Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	99	260.558.080
6	Balorman Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	101	260.329.763
7	Çamsan Poyraz Ağaç Ürünleri Turizm İnşaat Tarım Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	219	220.291.211
8	GENTAŞ Genel Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	313	192.286.984
9	Divapan Entegre Ağaç Panel San. Tic. A.Ş.	Özel	383	172.478.476
10	ASD Laminat A.Ş.	Özel	415	165.765.866

17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Özel	5	308.090.753
2	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	297.884.077
3	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	58	277.551.562
4	Pilenvak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	68	274.524.006
5	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	74	272.484.557
6	Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	173	234.725.099
7	Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	179	233.608.136
8	Ateşsan Kağıtçılık Matbaa Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	231	215.587.758
9	Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	237	212.558.019
10	Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	332	187.145.806
11	Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.	Özel	348	182.559.621
12	Parteks Tekstil ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	356	180.269.349
13	Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	360	178.558.711
14	Onduline Avrasya İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	403	167.456.879
15	Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	477	151.655.188
16	Torkut Oluklu Mukavva ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	500	145.198.658

18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	41	287.701.884
2	Kombassan Kağıt Matbaa Gıda ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	71	273.223.910
3	Doğan Gazetecilik A.Ş.	Özel	305	194.234.135
4	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	499	145.651.603

19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	138	249.137.152
2	Gesan Yatırım ve Ticaret A.Ş.	Özel	206	223.291.364
3	Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	290	200.590.817
4	Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Özel	465	153.682.702

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	4	308.165.619
2	Marshall Boya ve Vernik Sanayi A.Ş.	Özel	32	291.221.602
3	Poliya Poliester San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	37	288.913.055
4	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	39	288.618.573
5	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	105	258.645.105
6	Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Özel	116	254.307.147
7	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	123	252.901.609
8	İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Özel	133	249.999.517
9	-	Özel	136	-
10	Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	148	246.173.497
11	Safa Tarım A.Ş.	Özel	182	232.979.140
12	Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	187	229.664.857
13	Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	198	226.521.559
14	Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	200	225.851.763
15	Ege Gübre Sanayi A.Ş.	Özel	214	221.087.887
16	Agrobest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	272	203.222.423
17	-	Özel	296	-
18	-	Özel	328	-
19	DB Tarımsal Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	333	186.441.076
20	Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	Özel	338	185.237.154
21	İBA Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	347	182.777.500
22	Emra Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	350	181.791.948
23	Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	355	181.282.882
24	Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Özel	387	170.663.327
25	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	406	166.788.056
26	Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	431	161.368.000
27	Gülççek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	471	152.960.337
28	Beta Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	492	147.751.711
29	Viking Temizlik ve Kozmetik Ürünleri Pazarlama San. Tic. A.Ş.	Özel	495	146.874.095
30	Solar Patlayıcı Maddeler Sanayi A.Ş.	Özel	497	145.889.521

21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	-	Özel	9	-
2	İ. E. Ulagay İlaç Sanayii T.A.Ş.	Özel	69	274.066.253
3	Ali Raif İlaç Sanayi A.Ş.	Özel	110	257.718.591
4	Adeka İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	440	160.349.300

22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	40	288.248.587
2	-	Özel	42	-
3	-	Özel	73	-
4	Subor Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	128	251.442.374
5	Eskapet Pet Ürünleri Kimya Gıda Nakliye San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	130	250.662.286
6	-	Özel	137	-
7	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	146	246.631.960
8	Serra Sünger ve Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	190	229.053.421
9	Klöckner Pentaplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Özel	236	212.865.740
10	Ziylan Taban San. ve Tic. A.Ş.	Özel	243	211.539.220
11	Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	256	208.399.750
12	Farel Plastik Elektrik ve Elektronik İmalat Sanayi A.Ş.	Özel	293	198.631.173
13	Kros Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	316	190.938.832
14	Egeplast Ege Plastik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	345	183.268.299
15	Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	379	173.050.115
16	Arılı Plastik Sanayii A.Ş.	Özel	385	170.960.093
17	Renksan Plastik Sünger San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	388	170.539.812
18	Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	396	168.529.824
19	Pirelli Otomobil Lastikleri A.Ş.	Özel	423	163.190.542
20	Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri A.Ş.	Özel	428	162.071.766
21	Alpplas Endüstriyel Yatırımlar A.Ş.	Özel	446	158.812.767
22	Ender PVC ve Alüminyum Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	447	157.931.283
23	Netafim Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	451	157.500.328
24	Europen Endüstri İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	455	156.501.290

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
25	Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	472	152.957.751
26	Panplast Sulama Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	474	152.120.620
27	Platin Isı Makina Mühendislik Taahhüt ve Ticaret Ltd. Şti.	Özel	482	149.548.647

23

Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

1	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	305.172.202
2	Destebaşlı Grup İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	296.659.857
3	GRANİSER Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	290.129.095
4	Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	55	279.852.360
5	Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	59	277.201.073
6	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	60	277.027.625
7	Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	65	275.396.017
8	Magnesit A.Ş.	Özel	70	273.944.820
9	BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	76	271.527.636
10	Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Özel	90	265.440.561
11	Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	119	253.827.103
12	Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	120	253.602.158
13	KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	126	252.046.565
14	İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	140	248.531.461
15	Sançim Bilecik Çimento Madencilik Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	142	248.457.812
16	Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	151	244.253.982
17	Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	174	234.281.642
18	Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	191	228.909.332
19	Ayhanlar Yol Asfaltlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	234	215.024.198
20	Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Özel	239	212.277.042
21	Baştaş Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	254	208.627.364
22	Mardin Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	255	208.564.764
23	Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	260	206.380.005
24	Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	Özel	289	200.695.655
25	AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	301	195.802.890
26	Bartın Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	323	189.656.741

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
27	Peker Yüzey Tasarımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	327	188.534.250
28	Çimbeton Hazırbeton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	335	186.047.060
29	Hayal Seramik Yapı ve Ürünleri Turizm San. Tic. A.Ş.	Özel	377	173.326.834
30	Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	398	168.119.507
31	Akça Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	405	166.828.182
32	İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	417	165.692.583
33	Yıldız Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	418	165.130.935
34	Ravaber Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	449	157.712.011
35	Varol Beton ve Yapı Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	461	154.241.312
36	As Ado Hazır Beton San. Nak. ve Tic. A.Ş.	Özel	480	151.296.166
37	Albayrak Hazır Beton San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	484	149.073.628
38	Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	490	147.924.008
39	Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	491	147.800.923

24 Ana metal sanayii

1	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	33	290.742.823
2	Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	48	283.284.906
3	Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	50	282.133.210
4	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Özel	54	280.827.539
5	Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	Özel	61	276.353.335
6	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	64	275.718.584
7	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	81	269.876.174
8	Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	83	268.271.734
9	Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	85	267.498.450
10	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	87	266.691.712
11	Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	104	258.782.648
12	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	134	249.702.915
13	Sistem Metal Yapı Reklam Malzemeleri ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	150	244.584.039
14	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	163	237.965.966
15	Hasparlak Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	175	234.061.893
16	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	197	226.641.732

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
17	Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	205	224.463.209
18	Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Özel	216	220.796.186
19	Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	222	219.659.954
20	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	238	212.434.709
21	ViG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	248	210.520.912
22	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	Özel	250	210.062.902
23	Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	258	207.505.534
24	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	274	203.047.741
25	Panelсан Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	287	200.982.661
26	Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	291	200.246.976
27	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	317	190.527.039
28	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Özel	318	190.433.170
29	Özdemir Boru Profil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	334	186.150.190
30	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	357	179.945.832
31	Müsellimoğlu Demir Çelik Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	372	175.087.970
32	Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	390	169.986.586
33	Burak Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	394	168.961.320
34	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	408	166.726.433
35	Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	413	165.949.258
36	Panda Alüminyum A.Ş.	Özel	434	160.813.050
37	Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	444	159.364.377
38	Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	448	157.829.337
39	EVAS Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	Özel	458	155.542.143
40	Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	Özel	464	153.809.141
41	Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	476	151.954.282

25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)

1	-	Özel	30	-
2	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	292.156.685
3	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	51	281.456.867
4	Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	56	279.114.421

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
5	Coşkunöz Isı Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	172	235.035.535
6	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	192	228.687.596
7	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	247	211.009.475
8	Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	276	202.217.269
9	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Özel	311	193.005.098
10	Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	352	181.754.072
11	-	Özel	369	-
12	Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	374	174.494.402
13	Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Özel	399	168.108.407
14	Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	469	153.277.755
15	Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	478	151.434.566

26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

1	Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	8	306.350.073
2	Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	218	220.779.845
3	Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	322	190.082.870
4	VLE Elektronik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	373	174.675.025

27 Elektrikli teçhizat imalatı

1	Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	25	296.709.445
2	Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	45	285.640.382
3	-	Özel	106	-
4	Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	129	250.694.571
5	Elimsan Şalt Cihazları ve Elektromekanik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	253	208.731.138
6	Surtel Kablo Sanayii A.Ş.	Özel	268	204.329.876
7	Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	275	202.386.498
8	Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Özel	285	201.231.683
9	Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	314	191.678.223
10	Üntel Kablolari San. ve Tic. A.Ş.	Özel	319	190.300.688
11	CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	358	179.478.974
12	KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	367	176.910.627

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
13	Alce Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	371	176.167.411
14	Ego Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Özel	384	172.041.147
15	Reçber Kablo A.Ş.	Özel	400	168.021.399
16	Alimar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	404	167.183.973
17	De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	436	160.707.954
18	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	460	154.408.839
19	Bimed Teknik Aletler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	468	153.333.375
20	Çarkıt Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	496	146.840.036

28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

1	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	300.147.770
2	Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	294.397.471
3	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	57	279.027.455
4	Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Özel	66	275.338.054
5	Torun Bakır Alaşımaları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	159	239.978.530
6	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	160	239.626.897
7	Fil Filtre A.Ş.	Özel	213	221.231.736
8	Valf Sanayii A.Ş.	Özel	223	219.449.148
9	Alarko Carrier San. ve Tic. A.Ş.	Özel	261	206.297.153
10	M S T İş ve Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	201.677.463
11	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	294	197.818.709
12	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	336	185.667.961
13	Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Özel	439	160.522.567
14	Birleşim Mühendislik Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	473	152.925.104

29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

1	Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	62	275.885.476
2	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	67	274.670.462
3	Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	80	270.396.027
4	Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	84	268.075.375

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
5	Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	86	266.948.574
6	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	94	263.760.274
7	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	100	260.541.095
8	-	Özel	114	-
9	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	124	252.868.135
10	Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	125	252.809.763
11	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	132	250.027.686
12	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	145	246.887.730
13	BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	Özel	154	243.026.378
14	A-Plas Genel Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	168	235.679.452
15	Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	194	227.805.163
16	Alka Sanayi İnşaat ve Ticaret A.Ş.	Özel	196	226.660.190
17	Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	Özel	203	224.949.830
18	Çelikel Alüminyum Döküm İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	241	211.820.364
19	Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	304	194.362.968
20	MGI Coutier Makina Yedek Parça İmalat ve Sanayi A.Ş.	Özel	321	190.160.819
21	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi Ltd. Şti.	Özel	325	189.533.408
22	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	366	176.976.187
23	Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Özel	375	174.284.903
24	Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Özel	397	168.405.926
25	Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	432	161.274.311
26	Yarış Otomotiv Makina ve Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	457	155.886.743
27	Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	459	154.859.038
28	Arobus Araç İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	481	150.754.771

30

Diğer ulaşım araçlarının imalatı

1	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	75	271.562.505
2	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	155	242.651.581
3	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş.	Kamu	181	233.049.249
4	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	368	176.838.664

31	Mobilya imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Kilim Mobilya Kanepeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	266	205.255.146
2	Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	329	187.589.223
3	Koleksiyon Mobilya Sanayi A.Ş.	Özel	395	168.642.247
4	Mondi Yatak Yorgan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	430	161.517.184
5	Nova Reklamcılık Dekorasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	442	159.753.298
6	Çilek Mobilya A.Ş.	Özel	450	157.673.667

32	Diğer imalatlar 32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	-	Özel	195	-

32	Diğer imalatlar 32.9 -Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Adel Kalemcilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	330	187.517.862

35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	108	258.177.246
2	Ortadoğu Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	326	188.550.936
3	Modern Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	376	173.332.797
4	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	378	173.057.560
5	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	391	169.742.625
6	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	416	165.695.319
7	Sanko Rüzgar Enerjisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	494	147.071.059

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI,
KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
A.B Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	335	339	0,00	100,00	0,00	0,00
ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	4	4	0,00	100,00	0,00	0,00
Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	218	221	0,00	100,00	0,00	0,00
Adeka İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	435	440	0,00	100,00	0,00	0,00
Adel Kalemcilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	32.9	390	326	330	0,00	56,89	15,40	27,71
Afyon Et Entegre Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	262	265	0,00	100,00	0,00	0,00
Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	269	272	0,00	100,00	0,00	0,00
Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	10	312	474	479	0,00	100,00	0,00	0,00
Akça Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	401	405	0,00	100,00	0,00	0,00
Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	353	357	0,00	100,00	0,00	0,00
Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	387	391	0,00	37,36	37,36	25,28
AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	297	301	0,00	100,00	0,00	0,00
Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	242	245	0,00	100,00	0,00	0,00
Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	79	80	0,00	100,00	0,00	0,00
Akın Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	246	249	0,00	81,34	0,00	18,66
Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	36	36	0,00	100,00	0,00	0,00
Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	128	129	0,00	100,00	0,00	0,00
Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	191	194	0,00	100,00	0,00	0,00
Alarko Carrier San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	258	261	0,00	43,20	42,03	14,77
Albayrak Hazır Beton San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	23	369	479	484	0,00	100,00	0,00	0,00
Alce Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	367	371	0,00	100,00	0,00	0,00
Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	133	134	0,00	100,00	0,00	0,00
Ali Raif İlaç Sanayi A.Ş.	Özel	21	352	109	110	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Alimar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	400	404	0,00	100,00	0,00	0,00
Alka Sanayi İnşaat ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	193	196	0,00	100,00	0,00	0,00
Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	171	173	0,00	80,00	0,00	20,00
Alpllas Endüstriyel Yatırımlar A.Ş.	Özel	22	356	441	446	0,00	100,00	0,00	0,00
Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	116	117	0,00	100,00	0,00	0,00
Altın İplik ve Çorap Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	349	353	0,00	93,00	7,00	0,00
Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	243	246	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	361	365	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınyıldız Tekstil ve Konfeksiyon A.Ş.	Özel	14	322	232	235	0,00	100,00	0,00	0,00
Altıparmak Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	316	320	0,00	100,00	0,00	0,00
Altunsa Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	419	424	0,00	100,00	0,00	0,00
Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	298	302	0,00	100,00	0,00	0,00
Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	46	46	0,00	100,00	0,00	0,00
Ankara Un Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	376	380	0,00	100,00	0,00	0,00
ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Özel	17	341	5	5	0,00	100,00	0,00	0,00
A-Plas Genel Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	29	384	166	168	0,00	100,00	0,00	0,00
APS Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	276	279	0,00	100,00	0,00	0,00
Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	337	341	0,00	100,00	0,00	0,00
Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	362	366	0,00	100,00	0,00	0,00
Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	104	105	0,00	100,00	0,00	0,00
Arık Bey Tekstil Enerji ve Sınai Yatırımlar A.Ş.	Özel	14	322	342	346	0,00	100,00	0,00	0,00
Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	27	27	0,00	100,00	0,00	0,00
Arılı Plastik Sanayii A.Ş.	Özel	22	356	381	385	0,00	0,00	100,00	0,00
Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	31	31	0,00	100,00	0,00	0,00
Arobus Araç İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	476	481	0,00	100,00	0,00	0,00
Aroma Bursa Meyve Suları ve Gıda Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	214	217	0,00	100,00	0,00	0,00
Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	382	386	0,00	100,00	0,00	0,00
Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	458	463	0,00	100,00	0,00	0,00
As Ado Hazır Beton San. Nak. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	475	480	0,00	100,00	0,00	0,00
As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	101	102	0,00	100,00	0,00	0,00
ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	41	41	0,00	0,00	100,00	0,00
ASD Laminat A.Ş.	Özel	16	331	411	415	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	161	163	0,00	100,00	0,00	0,00
Ateşsan Kağıtçılık Matbaa Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	17	341	228	231	0,00	100,00	0,00	0,00
Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	386	390	0,00	100,00	0,00	0,00
ATK Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	493	498	0,00	100,00	0,00	0,00
ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	102	103	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	197	200	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	106	107	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydınlı Moda Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	261	264	0,00	96,00	4,00	0,00
Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	395	399	0,00	0,00	0,00	100,00
Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	303	307	0,00	100,00	0,00	0,00
Ayhanlar Yol Asfaltlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	231	234	0,00	100,00	0,00	0,00

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Bade Dokuma Tekstil Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	416	421	0,00	50,00	50,00	0,00
Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	256	259	0,00	75,00	25,00	0,00
Bakırlar İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	279	282	0,00	100,00	0,00	0,00
Balikesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	350	354	0,00	100,00	0,00	0,00
Balorman Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	100	101	0,00	100,00	0,00	0,00
Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	471	476	0,00	100,00	0,00	0,00
Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	467	472	0,00	100,00	0,00	0,00
Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	356	360	0,00	100,00	0,00	0,00
Bartın Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	319	323	0,00	100,00	0,00	0,00
Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	66	66	0,00	100,00	0,00	0,00
Baştaş Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	251	254	0,00	100,00	0,00	0,00
Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	255	258	0,00	100,00	0,00	0,00
BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	75	76	0,00	77,97	0,00	22,03
Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	26	385	215	218	0,00	100,00	0,00	0,00
Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	168	170	0,00	100,00	0,00	0,00
Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Özel	19	353	460	465	0,00	100,00	0,00	0,00
Bereket Döner San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	327	331	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	358	362	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	199	202	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	360	364	0,00	100,00	0,00	0,00
Beta Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	487	492	0,00	100,00	0,00	0,00
Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi Ltd. Şti.	Özel	29	384	321	325	0,00	99,99	0,01	0,00
Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	63	63	0,00	100,00	0,00	0,00
Bimed Teknik Aletler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	463	468	0,00	100,00	0,00	0,00
Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	473	478	0,00	100,00	0,00	0,00
Birleşim Mühendislik Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	468	473	0,00	100,00	0,00	0,00
Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	117	118	0,00	100,00	0,00	0,00
Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	308	312	0,00	100,00	0,00	0,00
Bonfilet Et San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	224	227	0,00	100,00	0,00	0,00
Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	377	381	0,00	100,00	0,00	0,00
Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	194	197	0,00	100,00	0,00	0,00
Botaş Nehir Boya Emprime San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	430	435	0,00	100,00	0,00	0,00
Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	20	351	146	148	0,00	100,00	0,00	0,00
BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	152	154	0,00	50,00	50,00	0,00
Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	28	28	0,00	40,50	59,50	0,00
Burak Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	390	394	0,00	100,00	0,00	0,00
Burcu Gıda Konservelik ve Salça Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	388	392	0,00	100,00	0,00	0,00
Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Özel	23	369	89	90	0,00	61,40	0,00	38,60
Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	264	267	0,00	100,00	0,00	0,00
Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	239	242	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	286	289	0,00	100,00	0,00	0,00
Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	119	120	0,00	100,00	0,00	0,00
Camiş Madencilik A.Ş.	Özel	08	210	180	183	0,00	100,00	0,00	0,00
Can Tekstil Entegre Tesisleri ve Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	345	349	0,00	100,00	0,00	0,00
Canan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	186	189	0,00	100,00	0,00	0,00
Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	195	198	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	354	358	0,00	100,00	0,00	0,00
Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Özel	13	321	130	131	0,00	8,22	91,78	0,00
Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	144	146	0,00	0,00	100,00	0,00
Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	33	33	0,00	100,00	0,00	0,00
Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	24	372	235	238	0,00	100,00	0,00	0,00
Coşkunöz Isı Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	170	172	0,00	100,00	0,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Çamsan Poyraz Ağaç Ürünleri Turizm İnşaat Tarım Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	216	219	0,00	100,00	0,00	0,00
Çarkıt Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	491	496	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	213	216	0,00	77,65	0,00	22,35
Çelikaslan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	78	79	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelikel Alüminyum Döküm İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	238	241	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	236	239	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	82	83	0,00	100,00	0,00	0,00
Çilek Mobilya A.Ş.	Özel	31	332	445	450	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	331	335	0,00	50,35	0,00	49,65
ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	28	382	291	294	0,00	100,00	0,00	0,00
Çöğenler Yemcilik Tarım Ürünleri Hayvancılık ve Petrol Ürünleri Tic. San. Ltd. Şti.	Özel	10	311	414	419	0,00	100,00	0,00	0,00
Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	Özel	24	372	459	464	0,00	74,04	0,00	25,96
Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	131	132	0,00	100,00	0,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	332	336	0,00	100,00	0,00	0,00
Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	156	158	0,00	68,63	0,00	31,37
DB Tarımsal Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	329	333	0,00	100,00	0,00	0,00
De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	431	436	0,00	100,00	0,00	0,00
Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	204	207	0,00	10,00	90,00	0,00
Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	54	54	0,00	0,00	0,00	100,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	188	191	0,00	100,00	0,00	0,00
Dervişoğlu Tarım Ürünleri Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	10	311	241	244	0,00	100,00	0,00	0,00
Destebaşı Grup İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	26	26	0,00	100,00	0,00	0,00
Divapan Entegre Ağaç Panel San. Tic. A.Ş.	Özel	16	331	379	383	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğan Gazetecilik A.Ş.	Özel	18	342	301	305	0,00	93,33	0,00	6,67
Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	196	199	0,00	100,00	0,00	0,00
Dok-San Denizli Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	422	427	0,00	100,00	0,00	0,00
Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	189	192	0,00	100,00	0,00	0,00
Doruklar Örmek Kumaş Tekstil Tic. San. A.Ş.	Özel	13	321	481	486	0,00	100,00	0,00	0,00
Dost Fındık Gıda Kuyumculuk İnşaat Taahhüt Nakliyat Turizm Mühendislik İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	306	310	0,00	100,00	0,00	0,00
Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	77	78	0,00	0,00	100,00	0,00

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

E.N.A. Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	407	411	0,00	100,00	0,00	0,00
Edirne Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	355	359	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	393	397	0,00	51,00	49,00	0,00
Ege Gübre Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	211	214	0,00	54,00	0,00	46,00
Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	39	39	0,00	100,00	0,00	0,00
Egeplast Ege Plastik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	22	356	341	345	0,00	74,78	0,00	25,22
Ego Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	380	384	0,00	0,00	100,00	0,00
Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	163	165	0,00	100,00	0,00	0,00
Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	190	193	0,00	100,00	0,00	0,00
Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	328	332	0,00	100,00	0,00	0,00
Elimsan Şalt Cihazları ve Elektromekanik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	250	253	0,00	100,00	0,00	0,00
Elit Çikolata ve Şekerleme Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	465	470	0,00	63,75	36,25	0,00
Ema Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	346	350	0,00	0,00	100,00	0,00
Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	25	25	0,00	100,00	0,00	0,00
Emek Yağ Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	488	493	0,00	100,00	0,00	0,00
Ermta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	455	460	0,00	100,00	0,00	0,00
Ender PVC ve Alüminyum Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	442	447	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	154	156	0,00	100,00	0,00	0,00
Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	412	416	0,00	100,00	0,00	0,00
Erbak-Uludağ İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	53	53	0,00	100,00	0,00	0,00
Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	295	298	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdem Soft Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	174	176	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	271	274	0,00	100,00	0,00	0,00
Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	92	93	0,00	0,00	100,00	0,00
Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	282	285	0,00	100,00	0,00	0,00
Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	43	43	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	184	187	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	103	104	0,00	36,28	63,72	0,00
Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	18	18	0,00	100,00	0,00	0,00
Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	310	314	0,00	100,00	0,00	0,00
Ersur Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	340	344	0,00	100,00	0,00	0,00
Eskapet Pet Ürünleri Kimya Gıda Nakliye San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	22	356	129	130	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Gümüş A.Ş.	Özel	07	210	159	161	0,00	100,00	0,00	0,00
Euro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	296	299	0,00	100,00	0,00	0,00
Europen Endüstri İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	450	455	0,00	100,00	0,00	0,00
Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	253	256	0,00	80,84	19,16	0,00
EVAS Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	Özel	24	371	453	458	0,00	100,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	409	413	0,00	100,00	0,00	0,00
Farel Plastik Elektrik ve Elektronik İmalat Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	290	293	0,00	30,00	70,00	0,00
Fazlıoğlu Et ve Et Ürünleri Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	359	363	0,00	100,00	0,00	0,00
Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	45	45	0,00	100,00	0,00	0,00
FG Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	432	437	0,00	100,00	0,00	0,00
Fil Filtre A.Ş.	Özel	28	382	210	213	0,00	100,00	0,00	0,00
Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	403	407	0,00	100,00	0,00	0,00
FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	30	384	364	368	0,00	51,00	49,00	0,00
Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	454	459	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Gama Recycle Elyaf ve İplik Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	447	452	0,00	100,00	0,00	0,00
Gelişim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	433	438	0,00	100,00	0,00	0,00
Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	202	205	0,00	100,00	0,00	0,00
GENTAŞ Genel Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	309	313	0,00	52,13	0,00	47,87
Gesan Yatırım ve Ticaret A.Ş.	Özel	19	353	203	206	0,00	100,00	0,00	0,00
Golda Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	451	456	0,00	100,00	0,00	0,00
Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	29	29	0,00	100,00	0,00	0,00
Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	11	11	0,00	31,12	0,00	68,88
Görkem Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	415	420	0,00	100,00	0,00	0,00
Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	62	62	0,00	0,60	99,40	0,00
GRANİSER Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	35	35	0,00	100,00	0,00	0,00
Gurme Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	209	212	0,00	100,00	0,00	0,00
Gülçiçek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	466	471	0,00	100,00	0,00	0,00
Gür İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	311	315	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	31	332	325	329	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	81	82	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürsüt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	420	425	0,00	100,00	0,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	485	490	0,00	100,00	0,00	0,00
Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	58	58	0,00	100,00	0,00	0,00
Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	248	251	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	307	311	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	428	433	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasparlak Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	173	175	0,00	100,00	0,00	0,00
Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	57	57	0,00	100,00	0,00	0,00
Hayal Seramik Yapı ve Ürünleri Turizm San. Tic. A.Ş.	Özel	23	361	373	377	0,00	100,00	0,00	0,00
Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	87	88	0,00	100,00	0,00	0,00
Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	20	20	0,00	100,00	0,00	0,00
Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Özel	29	384	371	375	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	443	448	0,00	100,00	0,00	0,00
Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	219	222	0,00	100,00	0,00	0,00

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ilsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	339	343	0,00	100,00	0,00	0,00
Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	98	99	0,00	100,00	0,00	0,00

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

İ. E. Ulagay İlaç Sanayii T.A.Ş.	Özel	21	352	69	69	0,00	99,99	0,01	0,00
İBA Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	343	347	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	449	454	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	266	269	0,00	100,00	0,00	0,00
İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	23	369	5	417	100,00	0,00	0,00	0,00
İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	10	311	4	300	100,00	0,00	0,00	0,00
İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	23	369	2	140	100,00	0,00	0,00	0,00
İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	132	133	0,00	100,00	0,00	0,00

J HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	67	67	0,00	80,29	0,00	19,71
-------------------------------	------	----	-----	----	----	------	-------	------	-------

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Özel	10	311	378	382	0,00	100,00	0,00	0,00
KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	363	367	0,00	100,00	0,00	0,00
Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	85	86	0,00	100,00	0,00	0,00
Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	99	100	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	167	169	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	336	340	0,00	100,00	0,00	0,00
Karaçuha Tarım Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	141	143	0,00	100,00	0,00	0,00
Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	138	139	0,00	100,00	0,00	0,00
Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	259	262	0,00	100,00	0,00	0,00
Karbel Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	88	89	0,00	100,00	0,00	0,00
Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	139	141	0,00	100,00	0,00	0,00
Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	8	8	0,00	70,45	0,00	29,55
Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	260	263	0,00	70,00	0,00	30,00
Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	13	321	17	17	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaşmir Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	480	485	0,00	100,00	0,00	0,00
Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	427	432	0,00	54,91	0,00	45,09
Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	275	278	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	237	240	0,00	100,00	0,00	0,00
Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	08	210	222	225	0,00	100,00	0,00	0,00
Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	95	96	0,00	100,00	0,00	0,00
Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	300	304	0,00	92,40	7,60	0,00
Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	142	144	0,00	100,00	0,00	0,00
KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	125	126	0,00	100,00	0,00	0,00
Kilim Grubu Kartaltepe Mensucat Fabrikası T.A.Ş.	Özel	13	321	227	230	0,00	100,00	0,00	0,00
Kilim Mobilya Kanepeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	263	266	0,00	100,00	0,00	0,00
Kimteks Tekstil İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	436	441	0,00	100,00	0,00	0,00
Klößner Pentoplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Özel	22	356	233	236	0,00	0,00	100,00	0,00
Koleksiyon Mobilya Sanayi A.Ş.	Özel	31	332	391	395	0,00	100,00	0,00	0,00
Kombassan Kağıt Matbaa Gıda ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	18	342	71	71	0,00	100,00	0,00	0,00
Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	392	396	0,00	100,00	0,00	0,00
Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	149	151	0,00	2,48	81,88	15,64
Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	273	276	0,00	100,00	0,00	0,00
Kros Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	312	316	0,00	100,00	0,00	0,00
Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	151	153	0,00	100,00	0,00	0,00
Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	247	250	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	230	233	0,00	100,00	0,00	0,00
Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	421	426	0,00	100,00	0,00	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	402	406	0,00	100,00	0,00	0,00
Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	318	322	0,00	100,00	0,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

M S T İş ve Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	277	280	0,00	100,00	0,00	0,00
Magnesit A.Ş.	Özel	23	369	70	70	0,00	0,00	100,00	0,00
Mar Tüketim Maddeleri İhr. İth. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	185	188	0,00	100,00	0,00	0,00
Mardin Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	252	255	0,00	55,13	0,00	44,87
Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	107	108	0,00	100,00	0,00	0,00
Marshall Boya ve Vernik Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	32	32	0,00	51,87	39,41	8,72
MARTEKS Maraş Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	121	122	0,00	100,00	0,00	0,00
Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	83	84	0,00	50,00	50,00	0,00
Mayteks Örmecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	338	342	0,00	100,00	0,00	0,00
Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	122	123	0,00	100,00	0,00	0,00
Meltem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	217	220	0,00	100,00	0,00	0,00
Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	90	91	0,00	100,00	0,00	0,00
Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	314	318	0,00	100,00	0,00	0,00
Meysu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	305	309	0,00	100,00	0,00	0,00
MGI Coutier Makina Yedek Parça İmalat ve Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	317	321	0,00	0,00	100,00	0,00
Migiboy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	147	149	0,00	100,00	0,00	0,00
Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	158	160	0,00	100,00	0,00	0,00
Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	406	410	0,00	100,00	0,00	0,00
Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	19	19	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	72	72	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	372	376	0,00	100,00	0,00	0,00
Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	74	74	0,00	10,00	90,00	0,00
Mondi Yatak Yorgan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	425	430	0,00	100,00	0,00	0,00
Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	143	145	0,00	100,00	0,00	0,00
Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	234	237	0,00	100,00	0,00	0,00
Müsellimoğlu Demir Çelik Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	24	371	368	372	0,00	100,00	0,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	76	77	0,00	100,00	0,00	0,00
Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	165	167	0,00	100,00	0,00	0,00
Nazar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	229	232	0,00	100,00	0,00	0,00
Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	50	50	0,00	0,00	100,00	0,00
Netafim Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	22	356	446	451	0,00	0,00	100,00	0,00
Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	86	87	0,00	100,00	0,00	0,00
Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	404	408	0,00	100,00	0,00	0,00
Nova Reklamcılık Dekorasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	437	442	0,00	100,00	0,00	0,00

O HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	257	260	0,00	100,00	0,00	0,00
Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	1	1	0,00	100,00	0,00	0,00
Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	176	178	0,00	100,00	0,00	0,00
Onduline Avrasya İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	399	403	0,00	0,00	100,00	0,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	353	137	138	0,00	50,00	50,00	0,00
Orhan Karakoç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	366	370	0,00	100,00	0,00	0,00
Orka Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	226	229	0,00	100,00	0,00	0,00
ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	13	13	0,00	89,89	0,00	10,11
Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	24	24	0,00	100,00	0,00	0,00
Ortadoğu Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	322	326	0,00	100,00	0,00	0,00
Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	181	184	0,00	0,00	100,00	0,00
Osman Akça Tarım Ürünleri İthalat İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	304	308	0,00	100,00	0,00	0,00
Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	201	204	0,00	100,00	0,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Örma Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	281	284	0,00	100,00	0,00	0,00
Özdemir Boru Profil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	330	334	0,00	100,00	0,00	0,00
Özdoğu İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti.	Özel	07	210	169	171	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgörkey Gıda Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	283	286	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Özgüllü Süt Mamülleri Hayvancılık ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	470	475	0,00	100,00	0,00	0,00
Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	114	115	0,00	85,00	15,00	0,00
Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	375	379	0,00	100,00	0,00	0,00
Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	61	61	0,00	100,00	0,00	0,00
Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	10	311	112	113	0,00	100,00	0,00	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	80	81	0,00	100,00	0,00	0,00
Panda Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	429	434	0,00	100,00	0,00	0,00
Pansan Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	284	287	0,00	100,00	0,00	0,00
Panplast Sulama Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	469	474	0,00	100,00	0,00	0,00
Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	200	203	0,00	70,39	0,00	29,61
Parteks Tekstil ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	17	341	352	356	0,00	100,00	0,00	0,00
Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	472	477	0,00	100,00	0,00	0,00
Peker Yüzey Tasarımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	323	327	0,00	68,39	31,61	0,00
Pelit Pastacılık ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	270	273	0,00	100,00	0,00	0,00
Penguen Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	417	422	0,00	45,96	15,64	38,40
Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	108	109	0,00	100,00	0,00	0,00
Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	288	291	0,00	100,00	0,00	0,00
Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	353	287	290	0,00	100,00	0,00	0,00
Pınar Su San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	333	337	0,00	67,59	0,00	32,41
Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	68	68	0,00	100,00	0,00	0,00
Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	12	12	0,00	100,00	0,00	0,00
Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	48	48	0,00	100,00	0,00	0,00
Pirelli Otomobil Lastikleri A.Ş.	Özel	22	355	418	423	0,00	0,00	100,00	0,00
Plastifay Kimya Endüstri A.Ş.	Özel	20	352	383	387	0,00	100,00	0,00	0,00
Platin Isı Makina Mühendislik Taahhüt ve Ticaret Ltd. Şti.	Özel	22	356	477	482	0,00	100,00	0,00	0,00
Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri A.Ş.	Özel	22	356	423	428	0,00	100,00	0,00	0,00
Poliya Poliester San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	351	37	37	0,00	100,00	0,00	0,00
Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Özel	20	352	115	116	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	348	352	0,00	100,00	0,00	0,00
Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	124	125	0,00	60,00	40,00	0,00

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ravaber Yapı Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	444	449	0,00	100,00	0,00	0,00
Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	289	292	0,00	100,00	0,00	0,00
Reçber Kablo A.Ş.	Özel	27	383	396	400	0,00	100,00	0,00	0,00
Renksan Plastik Sünger San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	22	356	384	388	0,00	100,00	0,00	0,00
Ritaş Kimya ve Tekstil San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	280	283	0,00	100,00	0,00	0,00
Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	91	92	0,00	100,00	0,00	0,00
RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	294	297	0,00	100,00	0,00	0,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	3	3	0,00	100,00	0,00	0,00
S.S. Tariş Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	462	467	0,00	100,00	0,00	0,00
Sabırlar Fındık İhracat Ltd. Şti.	Özel	10	311	440	445	0,00	100,00	0,00	0,00
Safa Tarım A.Ş.	Özel	20	352	179	182	0,00	100,00	0,00	0,00
Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	221	224	0,00	100,00	0,00	0,00
Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	357	361	0,00	100,00	0,00	0,00
Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	439	444	0,00	100,00	0,00	0,00
Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	93	94	0,00	100,00	0,00	0,00
Sançim Bilecik Çimento Madencilik Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	140	142	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Rüzgar Enerjisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	489	494	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	49	49	0,00	100,00	0,00	0,00
Sardunya Gıda Mutfak İşletmeleri Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	97	98	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	370	374	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarılar Dış Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	52	52	0,00	100,00	0,00	0,00
Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	172	174	0,00	0,00	100,00	0,00
Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	30	384	153	155	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Seğmen Kardeşler Gıda Üretim ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	268	271	0,00	100,00	0,00	0,00
Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	177	179	0,00	17,85	82,15	0,00
Selva Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	408	412	0,00	100,00	0,00	0,00
Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	55	55	0,00	100,00	0,00	0,00
Serra Sünger ve Petrol Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	187	190	0,00	100,00	0,00	0,00
Seyran Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	424	429	0,00	100,00	0,00	0,00
Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	18	342	494	499	0,00	100,00	0,00	0,00
SFC Entegre Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	47	47	0,00	100,00	0,00	0,00
Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	Özel	20	352	334	338	0,00	0,00	100,00	0,00
Sistem Metal Yapı Reklam Malzemeleri ve İnşaat San. Tic. A.Ş.	Özel	24	372	148	150	0,00	100,00	0,00	0,00
SMM Tekstil Ürünleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	14	322	405	409	0,00	100,00	0,00	0,00
Solar Patlayıcı Maddeler Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	492	497	0,00	0,00	100,00	0,00
Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	14	14	0,00	100,00	0,00	0,00
Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	94	95	0,00	2,49	97,51	0,00
Söktaş Dokuma İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	389	393	0,00	100,00	0,00	0,00
Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	164	166	0,00	100,00	0,00	0,00
Subor Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	127	128	0,00	50,00	50,00	0,00
Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	278	281	0,00	100,00	0,00	0,00
Sunel Ticaret T.A.Ş.	Özel	12	314	38	38	0,00	100,00	0,00	0,00
Sunteks Dokuma Boya Apre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	385	389	0,00	100,00	0,00	0,00
Surtel Kablo Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	265	268	0,00	100,00	0,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	285	288	0,00	100,00	0,00	0,00
Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	44	44	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	299	303	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	16	16	0,00	100,00	0,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Tahsildaroğlu Süt Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	225	228	0,00	100,00	0,00	0,00
Tamtex Tekstil Konfeksiyon İmalatı ve Ticareti A.Ş.	Özel	14	322	398	402	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Nişasta İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	134	135	0,00	100,00	0,00	0,00
Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	150	152	0,00	100,00	0,00	0,00
TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	410	414	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	40	40	0,00	100,00	0,00	0,00
Tellioğlu Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	206	209	0,00	100,00	0,00	0,00
Temaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	448	453	0,00	100,00	0,00	0,00
Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	394	398	0,00	100,00	0,00	0,00
Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	21	21	0,00	100,00	0,00	0,00
Tirsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	56	56	0,00	100,00	0,00	0,00
Torkut Oluklu Mukavva ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	495	500	0,00	100,00	0,00	0,00
Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	157	159	0,00	100,00	0,00	0,00
Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	96	97	0,00	100,00	0,00	0,00
Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	351	355	0,00	18,52	81,48	0,00
Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	60	60	0,00	100,00	0,00	0,00
Tuğrul Tarım ve Petrol Ürünleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	484	489	0,00	100,00	0,00	0,00
Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	212	215	0,00	88,00	0,00	12,00
Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	351	426	431	0,00	100,00	0,00	0,00
Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	486	491	0,00	100,00	0,00	0,00
Tüp Merserize Tekstil Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	320	324	0,00	100,00	0,00	0,00
Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	65	65	0,00	74,59	25,41	0,00
Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş.	Kamu	30	384	3	181	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	30	384	1	75	100,00	0,00	0,00	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	347	351	0,00	100,00	0,00	0,00
Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	15	15	0,00	100,00	0,00	0,00
Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	254	257	0,00	100,00	0,00	0,00
Uludağ Maden Suları T.A.Ş.	Özel	11	313	267	270	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Ulusoy Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	478	483	0,00	100,00	0,00	0,00
Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	183	186	0,00	100,00	0,00	0,00
Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	111	112	0,00	100,00	0,00	0,00
Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	59	59	0,00	40,19	0,00	59,81

Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	272	275	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	198	201	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	10	10	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	182	185	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünlü Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	482	487	0,00	50,00	50,00	0,00
Ünteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	13	321	207	210	0,00	100,00	0,00	0,00
Üntel Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	315	319	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	118	119	0,00	91,36	0,00	8,64

V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Valf Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	220	223	0,00	100,00	0,00	0,00
Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	434	439	0,00	100,00	0,00	0,00
Varol Beton ve Yapı Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	456	461	0,00	100,00	0,00	0,00
Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	23	23	0,00	100,00	0,00	0,00
Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	223	226	0,00	100,00	0,00	0,00
Veziroğlu Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	16	331	6	6	0,00	100,00	0,00	0,00
VİG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	245	248	0,00	100,00	0,00	0,00
Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.	Özel	17	341	344	348	0,00	82,23	0,00	17,77
Viking Temizlik ve Kozmetik Ürünleri Pazarlama San. Tic. A.Ş.	Özel	20	352	490	495	0,00	100,00	0,00	0,00
VLE Elektronik Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	369	373	0,00	100,00	0,00	0,00

W HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	244	247	0,00	100,00	0,00	0,00

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Yarış Otomotiv Makina ve Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	452	457	0,00	100,00	0,00	0,00
Yasin Kaplan Tekstil ve Halı San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	120	121	0,00	100,00	0,00	0,00
Yaşar Dondurma ve Gıda Maddeleri A.Ş.	Özel	10	311	162	164	0,00	100,00	0,00	0,00
Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	313	317	0,00	100,00	0,00	0,00
Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	208	211	0,00	100,00	0,00	0,00
Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	302	306	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	413	418	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	464	469	0,00	100,00	0,00	0,00
Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	51	51	0,00	100,00	0,00	0,00
Yılmaz Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	292	295	0,00	100,00	0,00	0,00
Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	84	85	0,00	100,00	0,00	0,00
YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	7	7	0,00	57,89	0,00	42,11

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	175	177	0,00	100,00	0,00	0,00
Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	64	64	0,00	100,00	0,00	0,00
Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	2	2	0,00	100,00	0,00	0,00
ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	123	124	0,00	0,00	100,00	0,00
Ziylan Taban San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	240	243	0,00	100,00	0,00	0,00
Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	374	378	0,00	100,00	0,00	0,00
Zümrüt Pazarlama İthalat ve İhracat Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	397	401	0,00	100,00	0,00	0,00

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
.....	Özel	21	352	9	9	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	13	321	22	22	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	25	381	30	30	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	08	210	34	34	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	42	42	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	73	73	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	105	106	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	14	322	110	111	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	113	114	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	13	321	126	127	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	352	135	136	0,00	53,81	0,00	46,19
.....	Özel	22	356	136	137	0,00	10,00	90,00	0,00
.....	Özel	10	311	145	147	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	13	321	155	157	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	160	162	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	178	180	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	32.1	390	192	195	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	205	208	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	249	252	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	312	274	277	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	352	293	296	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	324	328	0,00	49,00	51,00	0,00
.....	Özel	25	381	365	369	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	438	443	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	14	322	457	462	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	461	466	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	483	488	0,00	100,00	0,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu: 2017 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2018) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tabosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması: Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - İkinci 500 BSK Sıralaması: Kuruluşların İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki genel sıralamasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı: Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye, yabancı sermaye ve halka açıklık ayırımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar: Bu bölümde İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlar (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

UYUŞMAZLIKLARINIZA
HIZLI VE EKONOMİK ÇÖZÜM İÇİN

İSTANBUL SANAYİ ODASI ARABULUCULUK MERKEZİ BAŞVURULARINIZI BEKLİYOR

 www.iso.org.tr/arabuluculuk

ARABULUCULUĞUN AVANTAJLARI

HIZLI
SONUÇLANIR

KONTROL
SİZDEDİR

GİZLİLİK
ESASTIR

UYGUN ÇÖZÜM
ÜRETİLİR

İLİŞKİLER
ZEDELENMEZ

DAHA
EKONOMİKTİR

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

BAŞAK GİBİ KÖKLÜ OLMAK

104 YILDIR ÇİFTÇİNİN YANINDA OLMAKTIR.

Bu yüzden biz, 1914'de Adapazarı'nda ülkenin ilk tarım makinaları imalat ve dağıtım şirketi olarak kurulup Demir Araba - Tahta Araba ürettiğimiz zamanlardan bugünlere, çiftçimize faydalı olmak için çalışıyoruz.

1914

Adapazarı'nda ülkenin ilk tarım makinaları imalat ve dağıtım şirketi olarak kuruldu. Tesiste Demir Araba-Tahta Araba üretilirdi.

1945

1945 yılında ülkemizdeki ilk pulluk, tırmık, motopomp, tımaz makinaları, at arabaları ve tüm ekipmanların yedek parçalarının üretimi gerçekleştirildi.

1951

Türkiye'nin ilklerinden olan gezici servis hizmeti verildi.

1962

İlk traktör üretimi gerçekleştirildi.

1978

1978'de projesi ve mühendisliği tamamen Türk mühendis ve teknik ekiplerince yapılan ilk yerli şanzıman ve motora sahip Başak 12 ve Başak 17 isimli traktörler imal edilerek çiftçinin hizmetine sunuldu. Başak, şanzımanı, motoruyla, her şeyiyle ilk yerli traktör üretimini gerçekleştirerek Türk tarım tarihinde yerini aldı.

2012

SANKO Holding bünyesine katıldı ve tüm üretim hatlarını en son teknolojilere göre yeniledi. Bu yenilenme ile Başak, yerli tarım makinası üretiminden, dünya standartlarında tarım makinası üretimine geçti.

2017

2100 ve 2110 modellerinin üretimi ile birlikte ilk defa 100 HP ve üzeri traktörlerin üretimi gerçekleştirildi. Tarım ekipmanları konusunda ürün gamı genişletilerek BASAK AGRİ markası kuruldu.

YORUMLAR

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

İSO İKİNCİ 500'DEKİ HALKA AÇIK KURULUŞLARIN
PERFORMANSI

DR. CAN FUAT GÜRLESEL

İSO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NDA
AR-GE VE TEKNOLOJİ EĞİLİMLERİ

ERKİN ŞAHİNÖZ

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER BAĞLAMINDA
SANAYİ SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

İSO İKİNCİ 500'DEKİ HALKA AÇIK KURULUŞLARIN PERFORMANSI

İstanbul Sanayi Odası'nın her yıl açıkladığı Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesi, ekonomimize katkı sağlayan hacimli bir kesimi temsil etmesi açısından kapsamlı bir şekilde incelenmeyi değerli kılıyor.

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Baş Danışmanı

2016 yılındaki ilgili değerlendirmeleri hatırladığımızda, mevcut dönemde iç ve dış gelişmelerin etkisiyle Türkiye ekonomisi genelinde gözlenen yavaşlamanın İkinci 500'deki firmalarımız bünyesinde de çeşitli izlerine belirgin bir şekilde rastlandığını anımsıyoruz.

Dolayısıyla 2017'de hızla canlanarak gelişim anlamında dünyanın en üst sıralarında kendine yer bulan ekonomimizin, sanayimizin bu büyük kuruluşlarınca nasıl tecrübe edildiğini ortaya koyan bu rapor, şirketlerimizin henüz geride bıraktıkları performanslarını görmek açısından kıymetli veriler taşıyor.

Bu çerçevede iki dönem arasında en belirgin değişimlerden birinin, satışlar kaleminde olduğu dikkat çekiyor. Nitekim 2016'da tek haneli artış oranıyla bu grupta reel büyümeyi hissettirmeyen "üretimden satışlar", 2017 yılında 30,9'luk kuvvetli ve oldukça reel bir genişlemeye imza atıyor.

Güçlü ekonomik gelişimin bir yansıması olan bu görünüm, ilgili dönemde sanayimize alan açan ihracat hareketliliğiyle de bağdaşiyor: 2016 senesinde dolar bazında yüzde 2,8 ihracat daralması yaşayan İSO ikinci 500 listesi, geçtiğimiz yıl

toparlanıp yüzde 16,9'luk bir artış sağlayarak Türkiye ortalamasının da üzerinde bir performans sergilemiş gözüküyor. Bu doğrultuda ilginç gelişmelerden biri de "vergi öncesi dönem kar ve zararı" hanesinde beliyor.

Zira bu veride 2015'te düşüş, 2016'da ise neredeyse hissedilmeyen bir artış kaydeden İSO İkinci 500'ün, 2017 yılında yüzde 67,2'lik oldukça güçlü bir gelişim gerçekleştirdiği göze çarpıyor.

Keza faiz, amortisman ve vergi öncesi kar (FAVÖK) hanesinde de, 2016'da yüzde 7,2 oranına yavaşlamış olan artışın 2017'de yüzde 49,3'e çıktığı görülüyor. Bu noktada aynı dönemde satış karlılığı ile FAVÖK karlılığının da, sırasıyla yüzde 6,1 ve yüzde 13,6 oranlarına yükseldiği anlaşılıyor.

Öte yandan 2017'de 231 bin 483 kişiye istihdam sağlayan İSO ikinci 500, önceki yıla göre bu anlamda yüzde 4,4'lük artış kaydederek ilk 500'den daha güçlü bir performans sergilediği dikkat çekiyor.

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'muzun belli başlı temel göstergeler çerçevesindeki durumu bu minvalde başarılı

bir resme işaret ederken, İSO tarafından bu yıl halka açık şirketler özelinde yapılan ayrıntılı çalışma da kendi içinde çeşitli detaylar barındırıyor.

Bu doğrultuda öncelikle bir kıyaslama yaparak başlamak gerekirse; İSO 500 kapsamındaki halka açık şirketlerle karşılaştırıldığında İSO İkinci 500 içinde bu nitelikteki şirketlerin daha düşük bir paya sahip olduğu anlaşılıyor.

Nitekim İSO 500 kuruluş kategorisinde 69 olan halka açık firma sayısı, onu takip eden ikinci listede 35 olarak karşımıza çıkıyor. Buna bağlı olarak da İSO İkinci 500'deki halka açık kuruluşların, ilgili listedeki üretimden satışlar rakamının yüzde 7,4'ünü, ihracatın ise yüzde 5,6'sını gerçekleştirdiği gözleniyor. İstihdamda ise yüzde 9 oranında nispeten güçlü bir katkı var.

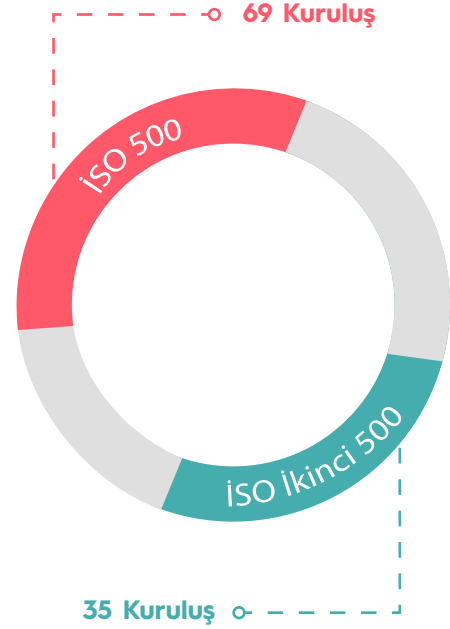
Bu çerçevede İSO İkinci 500 toplamında başarılı gelişim gösteren verilerden olan dönem kar ve zararının yüzde 7,3'ünü üstlenen halka açık şirketler, FAVÖK tarafında yüzde 8,9'luk bir paya işaret ediyor. Bu kategorideki sanayi kuruluşlarının 2017 yılında satış karlılığında yüzde 5,9, FAVÖK karlılığında ise yüzde 16,1'lik oranlara imza attığı da ayrıca görülüyor.

Öte yandan veriler finansman ve kaynaklar açısından incelendiğinde; İSO İkinci 500 genelinde yüzde 33,8 olan öz-kaynak/aktif oranının bu listedeki halka açık firmalar özelinde yüzde 42,4'lük daha yüksek bir seviyeye işaret ettiği anlaşılıyor.

Buna bağlı olarak da, ilgili şirketlerin borçlarının aktif toplamı ve özkaynaklara oranı 2017 yılında sırasıyla yüzde 57,6 ve yüzde 136 oluyor. Bununla beraber, kısa vadeli borçlar da toplam borçlar içinde yüzde 60 oranında yer kaplayarak bahse konu firmaların vade yapısına dikkat çekiyor.

İSO İkinci 500 kapsamındaki halka açık sanayi kuruluşlarımıza dair başlatılmış ilk çalışma 2017 verileri dahilinde bu çerçevede temel bilgiler sunarken, önümüzdeki yıl itibariyle ilgili firma grubunun gelişimlerini değerlendirme yönünde daha kapsamlı değerlendirmelere fırsat tanıyacaktır.

HALKA AÇIK KURULUŞLAR SAYISI (ADET) (*)

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

“

Gerek İSO 500 gerekse İSO İkinci 500 listesindeki sanayi şirketlerimizin sermaye piyasalarında daha yoğun ve başarılı bir şekilde yer almasının öneminin ve buna gelecek İSO 500 raporlarında şahit olma temennisinin altını da bir kez daha çizmek gerekir. ”

ALDAĞ | 1967

Geçmişten gelen tecrübe,
Geleceğe yürüyen güç.

www.aldag.com.tr

İSO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NDA AR-GE VE TEKNOLOJİ EĞİLİMLERİ

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

2013 çalışmasından itibaren İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer verilmektedir.

Ayrıca 2010 yılından itibaren toplanan ancak İSO İkinci 500 çalışması içinde yer verilmeyen bilgiler de bulunmaktadır. Böylece İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun sekiz yıllık verileri oluşmuştur ve genel bir eğilim analizi için yeterli bir süre elde edilmiştir.

Bu çerçevede mevcut veriler çerçevesinde İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için teknoloji faaliyetlerinde 2010-2017 yılları arasındaki eğilimler değerlendirilmektedir. Temel olarak 6 eğilimin ortaya çıktığı görülmektedir.

1. Eğilim: İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamalarında büyüme istikrar kazanmıştır.

Uluslararası alanda sanayi firmalarının AR-GE harcamaları için kullanılan önemli bir gösterge AR-GE harcamalarındaki nominal büyümedir. Bu gösterge firmaların

DR. CAN FUAT GÜRLESEL
ISO Danışmanı

mutlak olarak gerçekleştirdikleri AR-GE harcamalarını ortaya koymaktadır ve İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için toplulaştırılmış büyüklüğün gelişimi de önemli sonuçlar vermektedir.

Buna göre 2010 yılından 2017 yılına kadar olan dönemde İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları nominal olarak yüzde 242,1 artmış ve 142,8 milyon TL'den 488,6 milyon TL'ye ulaşmıştır.

AR-GE harcamalarındaki nominal artış 2010 yılından itibaren kademeli ve istikrarlı bir artış göstermektedir. Sekiz yıllık süreçte sadece 2012 yılında mutlak küçülme yaşanmıştır.

Yıllık büyümeler de göreceli olarak birbirine yakın gerçekleşmektedir. 2016 yılının özel koşulları nedeniyle 2016-2017 yılları için beraber ortalama alındığında son dört yıldır AR-GE harcamaları yıllık ortalama yüzde 27-32 arasında büyümektedir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarında büyüme İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'ndan farklı olarak istikrara kavuşmuştur.

AR-GE Harcamalarında Gelişmeler

Yıllar	AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	AR-GE Harcamaları (Yıllık Büyüme, %)	AR-GE Harcamaları Endeksi (2010=100)
2010	142,8	59,3	100,0
2011	183,2	28,3	128,3
2012	152,2	-16,9	106,6
2013	172,8	13,5	121,0
2014	223,4	29,3	156,4
2015	283,6	26,9	198,6
2016	290,0	2,2	203,0
2017	488,6	68,5	342,1

2. Eğilim: ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu AR-GE harcamaları reel olarak büyümektedir.

ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarındaki büyümenin reel olarak gelişimi de değerlendirilmektedir. Bu amaçla mutlak AR-GE harcamaları temel alınarak AR-GE harcamaları reel endeksi oluşturulmuştur. Reel gelişimin ortaya konulması için bu endeks ile TÜİK yurtiçi üretici fiyat endeksi karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2010 yılı başlangıç olarak alındığında 2017 sonu itibarıyla ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları reel olarak yüzde 93 büyümüştür.

2012 ve 2013 yıllarındaki küçülmenin ardından reel büyüme 2014 yılından itibaren hızlanmıştır. 2016 yılının özel koşulları ile AR-GE harcamalarında ortaya çıkan yavaşlama reel olarak küçülmeye yol açmıştır. Ancak 2017 yılında yeniden yüksek bir reel büyüme yakalanmıştır. ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamalarındaki

reel büyüme aynı dönemde yüzde 36,1 olarak gerçekleşen ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun reel AR-GE harcamaları büyümesinin oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.

3. Eğilim: ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı dalgalanma göstermektedir.

Uluslararası alanda sanayi kuruluşlarının AR-GE harcamaları için kullanılan önemli bir göstere AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranıdır. Bu göstere iki şekilde değerlendirilmektedir. Birincisi firmaların satışlarına oranla ne kadar AR-GE harcaması yaptığının ortaya konulmasıdır. İkincisi ise AR-GE harcamalarının artışına bağlı olarak satışların ne kadar artış göstermiş olduğudur. AR-GE harcamaları ile satışlar arasında karşılıklı bir bağımlılık bulunmaktadır.

Reel AR-GE Harcamalarında Gelişmeler

Yıllar	AR-GE Harcamaları Endeksi (2010=100)	Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi (2010=100) (1)	AR-GE Harcamaları Reel Endeksi (2010=100)
2010	100,0	100,0	100,0
2011	128,3	113,3	113,2
2012	106,6	116,1	91,8
2013	121,0	124,2	97,4
2014	156,4	132,1	118,4
2015	198,6	139,6	142,2
2016	203,0	153,5	132,2
2017	342,1	177,3	193,0

(1) Kaynak: TÜİK, Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarının toplam üretimden satışlara oranı 2010-2017 döneminde dalgalanma göstermiştir. Bu itibarla İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ile benzerlik bulunmaktadır.

2010 ve 2011 yıllarında yüzde 0,34 olan AR-GE harcamaları/üretimden satışlar oranı 2013 yılında 2014 yıllarında yüzde 0,27 olarak gerçekleşmiştir. 2014 ve 2015 yıllarında oran artarak yüzde 0,31 ve yüzde 0,37'ye yükselmiştir. AR-GE harcamalarının toplam üretimden satışlara oranı 2016 yılında bu kez yüzde 0,35'e gerilemiştir. 2016 yılının özel koşulları ile AR-GE harcamalarında büyüme çok yavaşlamıştır. Oran 2017 yılında ise bu kez AR-GE harcamalarındaki sıçrama ile yüzde 0,45'e yükselmiştir. Böylece AR-GE harcamalarının toplam üretimden satışlara oranı 2010 yılından 2017 yılına kadar 0,11 puan artış göstermiştir.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranındaki gelişmeyi İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'ndan farklı olarak daha çok AR-GE harcamalarındaki gelişmeler etkilemektedir. Üretimden satışlardaki gelişmeler ikincil kalmaktadır.

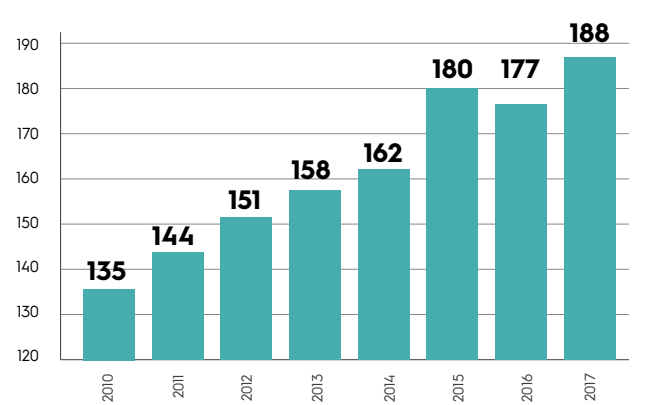
4. Eğilim: AR-GE yapan kuruluş sayısı kademeli olarak artmaktadır.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde AR-GE yapan firma sayısı 2017 yılında 188'e yükselmiştir. Böylece firma sayısı 2010 yılında bu yana en yüksek sayıya ulaşmıştır.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde AR-GE yapan firma sayısı daha istikrarlı bir artış eğilimi göstermektedir. 2010 yılında 135 olan AR-GE yapan firma sayısı yıllar itibariyle kademeli bir artış göstermektedir. 2017 yılına kadar olan dönemde sadece 2016 yılında, o da yılın kendine özgü koşulları nedeniyle AR-GE yapan firma sayısında sınırlı bir gerileme yaşanmıştır.

2017 yılında ise ortaya çıkan olumlu iç ve dış ekonomik koşullar AR-GE yapan firma sayısındaki artışta önemli rol oynamıştır. İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde firmaların AR-GE eğilimi güçlenmeye devam etmektedir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISINDAKİ GELİŞMELER (ADET)

AR-GE Harcamaları/Üretimden Satışlar Oranındaki Gelişmeler

Yıllar	AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	Üretimden Satışlar (Milyon TL)	AR-GE Harcamaları/Üretimden Satışlar (%)
2010	142,8	41.449	0,34
2011	183,2	53.973	0,34
2012	152,2	57.157	0,27
2013	172,8	63.641	0,27
2014	223,4	71.824	0,31
2015	283,6	75.642	0,37
2016	290,0	82.175	0,35
2017	488,5	107.605	0,45

5. Eğilim: ISO ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarında ortalama ölçekler henüz küçük kalmaktadır.

ISO ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam AR-GE harcamaları ile birlikte firma başına düşen ortalama AR-GE harcaması büyüklüğü ve bu büyüklükteki gelişmeler de önemli bir göstergedir. Buna göre 2010 yılından 2013 yılına kadar firma başına düşen AR-GE harcaması 1,1 milyon TL ile 1,3 milyon TL arasında durağan kalmıştır. Firma başına düşen AR-GE harcaması 2014 yılında 1,4 milyon TL'ye, 2015 ve 2016 yıllarında ise 1,6 milyon TL'ye yükselmiştir. Önemli artış ise 2017 yılında yaşanmıştır. Firma başına ortama AR-GE harcaması 2,6 milyon TL'ye çıkmıştır.

Bu alanda oluşan esas eğilim ise ISO ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda ortalama AR-GE harcamalarının küçük kalmaya devam etmesidir. Ayrıca AR-GE yapan firmaların harcamaları arasında da oldukça farklılıklar bulunmaktadır.

6. Eğilim: AR-GE harcamaları ekonomik istikrara ve canlı talebe hassastır.

2010-2017 yıllarında ISO ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun gerçekleştirdikleri AR-GE harcamalarının ekonomik istikrara ve canlı iç ve dış talebe bağımlı ve hassas oldukları görülmektedir. Bu eğilim ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda da görülmüştür. Ancak karşılaştırma yapıl-

dığında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun daha hassas olduğu görülmektedir.

2016 yılında yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle ISO ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde AR-GE yapan firma sayısı azalmış, AR-GE harcamalarındaki artış ise önemli ölçüde yavaşlamıştır. ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda ise AR-GE yapan firma sayısı azaldığı gibi AR-GE harcamaları da mutlak olarak küçülmüştür.

Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE hayati bir önem taşımaktadır. Ancak İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılı koşulları içinde AR-GE harcamalarındaki artışı yavaşlatmak yoluna gitmiştir. Bu nedenle AR-GE harcamaları için ekonomik istikrar çok önemlidir.

Diğer yandan iç ve dış talebin daha canlı olduğu yıllarda AR-GE harcamalarının mutlak olarak daha hızlı büyüdüğü görülmektedir. 2017 yılı buna iyi bir örnek olmuştur. 2017 yılında gerek iç ve gerekse özellikle dış talepteki canlanma firmaların AR-GE iştahlarını da arttırmıştır. ISO ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda iştah artışı ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üzerinde gerçekleşmiştir.

AR-GE Harcamaları (Firma Başına Düşen)

Yıllar	AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	AR-GE Harcaması Yapan Firma Sayısı (Adet)	AR-GE Harcamaları (Firma Başına Düşen, Milyon TL)
2010	142,8	135	1,1
2011	183,2	144	1,3
2012	152,2	151	1,0
2013	172,8	158	1,1
2014	223,4	162	1,4
2015	283,6	180	1,6
2016	290,0	177	1,6
2017	488,5	188	2,6

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ
GELİŞMELER BAĞLAMINDA

SANAYİ SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

Üç yıllık daralmanın ardından İSO İkinci 500 firmaları 2017 yılında Türkiye ihracat artışının da üzerinde bir büyüme yakaladı.

2016 yılının ortasında ivmelenen global ekonomik büyüme 2017 yılında güçlendi ve yaygınlaştı. Global anlamda yatırım ve ticaretin özellikle yılın ikinci yarısında hızlandığını gözlemledik. Bu sayede global ekonomideki büyüme 2017'de 2011'den beri kaydedilen en yüksek değeri olan yüzde 3,8'e ulaştı.

ABD Merkez Bankası Fed'in faiz artırımı ve bilanço küçültme sürecine devam etmiş olmasına rağmen küresel finansal sistemdeki likidite koşulları 2017'de genel anlamda büyümeyi destekleyecek nitelik ve nicelikteydi. Birçok ülke için hesaplanan PMI imalat endeksleri 2017 yılında dünya ekonomisindeki büyümeye imalat sektörünün oldukça ciddi bir katkı sağladığını da gösterdi.

Küresel arenadaki büyüme dostu ekosistem Türkiye ekonomisi için geçerli değildi. Ekonomi dışı birçok hadise ile başa çıkmak zorunda kalan Türkiye ekonomisi açısından 2017 yılının zorlu geçmesi bekleniyordu. Oldukça karamsar öngörülerle başlayan 2017 yılında Türkiye ekonomisi dünya genelinde en yüksek büyüme hızlarından birini gerçekleştirdi ve kendi potansiyel büyüme hızını da belirgin bir şekilde aştı.

2017 yılında kaydedilen yüzde 7,4'lük büyümenin kompozisyonu sanayi sektörü açısından da çok sevindiriciydi.

ERKİN ŞAHİNÖZ
İSO Danışmanı

İmalat sanayi yüzde 8,8'lik genişleme ile Türkiye ekonomisinden daha yüksek bir büyüme hızına imza attı. Global ekonomideki yeknesak ve güçlü büyüme ile Türk lirasındaki değer kaybının ihracat pazarlarında sağlamış olduğu rekabet avantajı imalat sanayi için ihracat performansının pozitif olmasında etkili oldu. İç pazardaki büyümede de vergi indirimleri ile Kredi Garanti Fonu'nun sağladığı teşvikler oldukça önemli bir rol oynadı.

2017 verileri imalat sanayi sektörünün ekonomi içindeki ağırlığını 0,9 puan artırarak yüzde 17,5'a çıkardığını gösterdi. Uzun yıllardır böylesine önemli bir artış gerçekleşmemişti. Böylelikle imalat sanayi sektörünün ekonomimiz içindeki payı son 16 yılın en yüksek düzeyine ulaşmış oldu. İstanbul Sanayi Odası İmalat PMI endeksinin 52,8 olarak gerçekleşen 2017 yılı ortalaması imalat sanayinin büyüme katkısının güçlü olacağına işaret ediyordu. Zira aynı endeksin 2016 yılı ortalaması 48,8 düzeyinde kalmıştı.

İstanbul Sanayi Odası tarafından her sene hazırlanan ve Türkiye sanayisinin gidişatıyla ilgili önemli bir referans kaynağı olarak görülen Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının 2017 yılı sonuçları açıklandı. 2017 yılı için toplulaştırılmış ve sektörel bazdaki veriler üzerinden giderek İSO İkinci 500 kuruluşlarının performanslarına yönelik temel analizlerimize geçelim.

Birinci 500'de gözlenen başarılı performansın İkinci 500 için de geçerli olduğunu gördüğümüzü söyleyerek başlayalım.

İSO İkinci 500'ün üretimden satışları 2017 yılında yüzde 30,9 artışla 82 milyar TL'den 108 milyar TL'ye çıkararak oldukça yüksek bir büyüme gerçekleştirdi. Büyüme hızı 2015 yılında yüzde 5,3, 2016 yılında da yüzde 8,6 düzeyinde kaydedilmişti. 2004 sonrası dönemin en yüksek satış büyümesinin yakalanmasında hem iç hem de iç ve dış talepteki büyümenin etkili olduğunu söyleyebiliriz.

İSO İkinci 500'ün ihracatı da yüzde 16,9 büyüyerek 8,9 milyar dolara yükseldi. İhracatta 2015 yılında yüzde 17, 2016 yılında ise yüzde 2,8'lik daralma yaşanmıştı. Üç yıllık daralma trendinin ardından büyümeye geçilmiş olmasının yanı sıra İSO İkinci 500'ün 2017 yılında Türkiye ihracat artışının üzerinde büyüme yakaladığını da görüyoruz.

2017 yılında İSO İkinci 500'ün faiz, amortisman vergi öncesi (FAVÖK) kar oranı yüzde 13,6 olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında yüzde 12 olan orana göre karlılıkta belirgin bir iyileşme yaşanmıştır. Faaliyet karlılığında da benzer eğilim söz konusudur. 2016 yılında yüzde 9,4 olan faaliyet karlılığı 2017 yılında yüzde 10,3'e yükselmiştir.

Finansman giderleri 2017 yılında da yüksek oranlı artış kaydetmiştir. Lakin net satışlardaki büyüme oranının altında kalması sayesinde finansman giderlerinin net satışlara oranı yüzde 4,7'den yüzde 4,4'e gerilemiştir. Bu gerilemeye rağmen imalat sanayinin yarattığı esas faaliyet karının çok önemli bir kısmının finansman giderini karşılamaya gittiğini üzülerek gözlemliyoruz. 2016 yılında faaliyet karının yüzde 50,6'sını finansman giderine ayırmak zorunda kalan sanayi sektörü, 2017 yılında da faaliyet karının yüzde 42,8'ini finansman giderine ayırmak zorunda kalmıştır.

Gene de finansal piyasalarda oynaklığın yüksek olduğu bir yılda firmaların finansal yönetim açısından başarılı olduğunu söylemek mümkün. Ancak faiz ve kur cephesindeki dalgalanmalar genel anlamda ülkemizdeki üretici sermaye birikimini olumsuz etkilemeye devam ediyor.

Sermaye yapısı içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını gösteren oranlar firmaların risk ve kaynak yönetimi açısından performansını ortaya koyan en önemli göstergeleri arasında kabul edilir.

Hem küresel arenadaki likidite bolluğunun hem de Kredi Garanti Fonu teşvikleriyle İSO İkinci 500'de borçlanma eğiliminin 2017 yılında kuvvetlendiğini gözlemliyoruz. Toplam borçlarda 2017 yılında yüzde 48,8'lik artış gerçekleşmiş. Aynı kalemde 2016 yılındaki büyüme ise yüzde 16,6 düze-

yindeydi. Maalesef ki özkaynak yoluyla sağlanan finansman 2017 yılında da sınırlı kalmaya devam etmiş. Özkaynaklarda 2016 yılındaki yüzde 16,7'lik yükselişin ardından 2017 yılında da yüzde 16,4'lük artış kaydedilmiş. Bunun yansımaları olarak firmaların kaynak yapısının daha da bozulduğunu görüyoruz.

Toplam borçlardaki artışın özkaynaklardaki artıştan fazla olması ve baz etkisinin de borçlanma lehine olması sonucu borçların toplam kaynaklar içindeki payı yüzde 60,5'ten yüzde 66,2'ye yükselmiş. Haliyle özkaynakların oranı da yüzde 39,5'ten yüzde 33,8'e gerilemiş. İSO İkinci 500 bilançolarının saate ters yönde dönerek biraz daha bozulduğunu söyleyebiliriz.

2017 yılında İSO İkinci 500'ün mali borçları yüzde 50,8 artış göstererek 100 milyar TL'ye yükselmiştir. Lakin mali borçların kırımlına baktığımızda uzun vadelilerdeki artışın kısa vadelielerdekine kıyasla çok daha yüksek oranda gerçekleştiğini görüyoruz ki burada KGF'nin etkisi yadsınamaz. Kısa vadeli mali borçların payının azalmış olması finansal yönetim açısından sevindiricidir.

Varlıklar içinde duran varlıkların payının yüksek olması makine ve teçhizata yönelik sabit sermaye yatırımlarının arttığına işaret etmesi bakımından önemlidir. Birinci 500'deki genel eğilimden farklı olarak İSO İkinci 500'de duran varlıkların toplam varlıklar içindeki ağırlığının arttığını gözlemliyoruz. Duran varlıkların payı 2016 yılında yüzde 39,6'dan 2017 yılında yüzde 41,5'e yükselmiş. Bu bağlamda üretim kapasitesinin genişlemiş olması sevindiricidir.

İSO İkinci 500'de AR-GE yapan firma sayısı 177'den 188'e yükselmiştir. Buradaki artışa rağmen AR-GE yatırımlarının dünya ortalamasının altında kaldığı gerçeğini göz önüne almamız gerekiyor. İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları yüzde 68,5 artarak 488,5 milyon TL'ye çıkarken, üretimden satışlara oranı da yüzde 0,35'ten yüzde 0,45'e yükselmiştir.

Yaratılan katma değer itibarıyla, yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının yüzde 4,3'ten yüzde 3,1'e gerilediği gözlenmektedir. Yüksek teknoloji kullanımına yönelik AR-GE yatırımlarının geliştirilmesi gerektiği gün gibi aşikardır.

Tüm yaşanan güçlüklerle rağmen istihdam artışı yapabilen, üç farklı kategoride de katma değer yaratan, çalışanlarına enflasyonun çok üzerinde maaş ve ücret imkânı sunabilen ve imalat sanayinin Türkiye ekonomisindeki payının yükselmesinde önemli rol oynayan İSO İkinci 500, Türk sanayinin esnekliğini ve rekabet gücünü ortaya koymaktadır.

RTM TARIM KİMYA SAN. ve TİC. A.Ş.

Kazancınız Sorumluluğumuzdur.

35 yıllık sigorta tecrübemizle her an sorumluluk duyarak; Türk Sanayisinin kesintiye uğramasını önlüyoruz

 CAN
Can Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş.

Bayar Cad. Gülbahar Sok. Ege Yıldız Sitesi
A Blok Kat: 3-4-5-6 Kozyatağı 34742 İstanbul
T. 0216 410 10 00
www.canbrokerlik.com

KUMAŞLA MÜKEMMELLİĞİN BİRLEŞTİĞİ NOKTA

ELYAF

İPLİK

KUMAŞ

KIVANÇ

